

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

भाग दोन-संकीर्ण सूचना व जाहिराती

वर्ष ३, अंक १७]

गुरुवार ते बुधवार, एप्रिल २७-मे ३, २०१७/वैशाख ७-१३, शके १९३९

[पृष्ठे १७९, किंमत : रुपये १५.००

प्राधिकृत प्रकाशन

संकीर्ण सूचना व जाहिराती

Serial No. M-1725

योगेश्वरी कंस्ट्रक्शन प्रायव्हेट लिमिटेड

फॉर्म क्रमांक १५५

(Members' Voluntary Winding-up)

(संचालक/सभासद यांचे स्वखुषीने बंद करणे)

अंतिम बैठक आयोजित सूचना

या सुचनेनुसार कंपनीचे सर्व सदस्यांना कळवण्यात येते की, कंपनी कायदा, १९५६ चे कलम ४९७ अनुरोधाने, कंपनीची सर्वसाधारण सभा बुधवार, दिनांक १० मे २०१७ रोजी सकाळी ११-०० वाजता कंपनीचे नोंदणीकृत कार्यालय एस नं. ३७६, रिंग रोड, जोगाईवाडी, अंबाजोगाई-४३१५१७ येथे होणार आहे. या सभेत कंपनीचे सर्व खाते दाखविणे, ज्या रीतीने कंपनीचे ऐच्छिक आवसायन प्रक्रिया पूर्ण करण्यात आली आहे ते दाखविणे आणि कंपनीची स्थरावर मिळकत, कंपनीचे खाते, कंपनीचे दस्तावेज, कंपनीचे लिक्विडेटर हे सभासद/संचालक यांचेशी चर्चा करून विशेष ठराव निकाली काढतील.

योगेश्वरी कंस्ट्रक्शन प्रायव्हेट लिमिटेड करिता,

अरूण राजाभाऊ जोशी,
लिक्विडेटर.

दिनांक ७ एप्रिल २०१७.

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

अधिसूचना

बृहन्मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, १८८८ अन्वये पदनिर्देशित अधिकारी यांची नियुक्ती करण्याबाबत

क्रमांक एसी/आरई/सीटी/२३०

ज्याअर्थी, महाराष्ट्र अधिनियम क्र. II/२०१२ अन्वये बृहन्मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, १८८८ याची सुधारणा महाराष्ट्र शासन राजपत्र, असाधारण भाग-चार, दि. १३ मार्च २०१२ अन्वये झालेली आहे. बृहन्मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, १८८८ चे कलम ३५१(१) अन्वये पदनिर्देशित अधिका-यांना काही विशिष्ट अधिकार दिलेले आहेत. बृहन्मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, १८८८ अन्वये पदनिर्देशित अधिकारी म्हणजे कलम ३५१(१) अन्वये पदनिर्देशित केलेला अधिकारी अशी व्याख्या करण्यात आलेली आहे ;

आणि ज्याअर्थी, बृहन्मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, १८८८ कलम ३५१(१) मध्ये पदनिर्देशित अधिकारी म्हणून अधिका-यांचे पद राजपत्रातील अधिसूचनेत प्रसिध्द करण्याचे अधिकार नियोजन प्राधिकरण यांना देण्यात आलेले आहेत. त्याप्रमाणे दि.१३.०३.२०१२ च्या अधिसूचनेनुसार सहायक अभियंता (इमारत व कारखाने) यांना पदनिर्देशित अधिकारी म्हणून नियुक्ती करण्यात आले आहे व त्यानुसार दिनांक ४ एप्रिल, २०१३ रोजी महाराष्ट्र शासनाच्या राजपत्र भाग -२ संकीर्ण सूचना व जाहिरात गुरुवार ते बुधवार एप्रिल ११-१७, २०१३/चैत्र २१-२७ अन्वये प्रसिध्दी देण्यात आली आहे. तसेच दि. २९.१२.२०१६ च्या अधिसूचनेनुसार सहायक अभियंता (इमारत कारखाने), पदनिर्देशित अधिकारी रजेवर असेल किंवा पदनिर्देशित अधिका-यांचे पद रिक्त असेल तेव्हा संबंधित विभागीय सहायक आयुक्त यांना उक्त अधिनियमातील कलम ५३, ५४, ५५, ५६ मधील तरतुदीप्रमाणे अंमलबजावणी करणेकामी यांना दिलेल्या स्थानिक क्षेत्राकरिता अधिकार प्रधान करण्यात आले आहेत, परंतु बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या सार्वत्रिक निवडणुका २१ फेब्रुवारी २०१७ रोजी पार पडल्या असून यापूर्वी अस्तित्वात असलेल्या ब-याच प्रभागांच्या सीमारेषा नव्याने करण्यात आलेल्या बदलानुसार पार पाडलेल्या आहेत. त्यानुसार पुर्वी अस्तित्वात असलेल्या नगरसेवकांच्या प्रभागांची लोकसंख्येच्या घनतेनुसार पुनर्रचना करण्यात आली. त्यामुळे काही प्रशासकीय विभागांमध्ये नगरसेवकांच्या प्रभागांच्या संख्येमध्ये वाढ अथवा घट झालेली आहे, तसेच प्रशासकीय विभागांच्या सीमारेषेत देखील बदल झालेला आहे.

त्या अधिसूचनेमध्ये सुधारणा करून मी, अजोय मेहता, महापालिका आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका, उक्त अधिनियमाच्या कलम ३५१(१) मधील माझे अधिकाराचा वापर करून बृहन्मुंबई महापालिका नियोजन क्षेत्रातील, ज्या प्राधिकरणाला ज्या क्षेत्रासाठी/जागेकरिता विशेष नियोजन प्राधिकरण असे अधिकार प्राप्त आहेत असे क्षेत्र वगळून, तसेच महाराष्ट्र झोपडपट्टी (सुधारणा, निर्मूलन व पुनर्विकास) अधिनियम, १९७९ अन्वये अधिसूचना क्र.गवसु-१३०१/प्र.क्र.३७५/झोपसू-१, दिनांक २५ ऑक्टोबर २००१ व २१ सप्टेंबर २००४ नुसार कलम ३ झेड-२ (१) प्रमाणे जिथे सक्षम प्राधिकारी यांना कार्यवाहीचे अधिकार प्राप्त आहेत असे क्षेत्र वगळून इतर सर्व क्षेत्रांवर अनधिकृत बांधकाम, अतिक्रमणावर, विनापरवानगी वापर किंवा विनापरवानगी वापरात बदल, बृहन्मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, १८८८ च्या तरतुदीप्रमाणे आवश्यक कार्यवाही करणेकामी संबंधित विभाग कार्यालयातील सहायक अभियंता (इमारत व कारखाने) व पदनिर्देशित अधिकारी रजेवर असेल किंवा पदनिर्देशित अधिका-याचे पद रिक्त असेल तेव्हा संबंधित विभागीय सहायक आयुक्त यांना उक्त अधिनियमातील कलम ३५१, ३५२, ३५२ अ व ३५४ अ मधील तरतुदीप्रमाणे अंमलबजावणी करणेकामी त्यांना नेमून दिलेल्या स्थानिक क्षेत्राकरिता अधिकार प्रदान करण्यात येत आहेत.

अ. क्र	पदनिर्देशित अधिकारी	स्थानिक क्षेत्र (बृहन्मुंबई मनपा निवडणूक, २०१७ अन्वये निश्चित केलेले नगरसेवकनिहाय प्रभागांच्या परिसीमा मधील क्षेत्र)
[१]	[२]	[३]
(१)	सहाय्यक अभियंता (इमारत व कारखाने) 'ए' विभाग व पदनिर्देशित अधिकारी रजेवर असेल किंवा पदनिर्देशित अधिका-याचे पद रिक्त असेल तेव्हा संबंधित विभागीय सहाय्यक आयुक्त	प्रशासकीय 'अ' विभाग कार्यक्षेत्रातील नगरसेवकनिहाय प्रभाग क्र.२२५, २२६ व २२७ अंतर्गत क्षेत्र
(२)	सहाय्यक अभियंता (इमारत व कारखाने) 'बी' विभाग व पदनिर्देशित अधिकारी रजेवर असेल किंवा पदनिर्देशित अधिका-याचे पद रिक्त असेल तेव्हा संबंधित विभागीय सहाय्यक आयुक्त	प्रशासकीय 'ब' विभाग कार्यक्षेत्रातील नगरसेवकनिहाय प्रभाग क्र. २२३ व २२४ अंतर्गत क्षेत्र
(३)	सहाय्यक अभियंता (इमारत व कारखाने) 'सी' विभाग व पदनिर्देशित अधिकारी रजेवर असेल किंवा पदनिर्देशित अधिका-याचे पद रिक्त असेल तेव्हा संबंधित विभागीय सहाय्यक आयुक्त	प्रशासकीय 'सी' विभाग कार्यक्षेत्रातील नगरसेवकनिहाय प्रभाग क्र.२२०, २२१ व २२२ अंतर्गत क्षेत्र

[illegible]

[१]	[२]	[३]
५५)	सहाय्यक अभियंता (इमारत व कारखाने) 'एम/पश्चिम-२' विभाग व पदनिर्देशित अधिकारी रजेवर असेल किंवा पदनिर्देशित अधिका-याचे पद रीक्त असेल तेव्हा संबंधित विभागीय सहाय्यक आयुक्त	प्रशासकीय 'एम/पश्चिम' विभाग कार्यक्षेत्रातील नगरसेवकनिहाय प्रभाग क्र.१४९, १५०, १५१ व १५२ अंतर्गत क्षेत्र
५६)	सहाय्यक अभियंता (इमारत व कारखाने) 'एन-१' विभाग व पदनिर्देशित अधिकारी रजेवर असेल किंवा पदनिर्देशित अधिका-याचे पद रीक्त असेल तेव्हा संबंधित विभागीय सहाय्यक आयुक्त	प्रशासकीय 'एन' विभाग कार्यक्षेत्रातील नगरसेवकनिहाय प्रभाग क्र.१२४, १२५, १३२ व १३३ अंतर्गत क्षेत्र
५७)	सहाय्यक अभियंता (इमारत व कारखाने) 'एन-२' विभाग व पदनिर्देशित अधिकारी रजेवर असेल किंवा पदनिर्देशित अधिका-याचे पद रीक्त असेल तेव्हा संबंधित विभागीय सहाय्यक आयुक्त	प्रशासकीय 'एन' विभाग कार्यक्षेत्रातील नगरसेवकनिहाय प्रभाग क्र.१२३, १२६, १२७ व १२८ अंतर्गत क्षेत्र
५८)	सहाय्यक अभियंता (इमारत व कारखाने) 'एन-३' विभाग व पदनिर्देशित अधिकारी रजेवर असेल किंवा पदनिर्देशित अधिका-याचे पद रीक्त असेल तेव्हा संबंधित विभागीय सहाय्यक आयुक्त	प्रशासकीय 'एन' विभाग कार्यक्षेत्रातील नगरसेवकनिहाय प्रभाग क्र.१३०, १२९ व १३१ अंतर्गत क्षेत्र
५९)	सहाय्यक अभियंता (इमारत व कारखाने) 'एस-१' विभाग व पदनिर्देशित अधिकारी रजेवर असेल किंवा पदनिर्देशित अधिका-याचे पद रीक्त असेल तेव्हा संबंधित विभागीय सहाय्यक आयुक्त	प्रशासकीय 'एस' विभाग कार्यक्षेत्रातील नगरसेवकनिहाय प्रभाग क्र.१०९, ११२, ११३ व ११४ अंतर्गत क्षेत्र
६०)	सहाय्यक अभियंता (इमारत व कारखाने) 'एस-२' विभाग व पदनिर्देशित अधिकारी रजेवर असेल किंवा पदनिर्देशित अधिका-याचे पद रीक्त असेल तेव्हा संबंधित विभागीय सहाय्यक आयुक्त	प्रशासकीय 'एस' विभाग कार्यक्षेत्रातील नगरसेवकनिहाय प्रभाग क्र. ११५, ११६, १२२ व १२१ अंतर्गत क्षेत्र
६१)	सहाय्यक अभियंता (इमारत व कारखाने) 'एस-३' विभाग व पदनिर्देशित अधिकारी रजेवर असेल किंवा पदनिर्देशित अधिका-याचे पद रीक्त असेल तेव्हा संबंधित विभागीय सहाय्यक आयुक्त	प्रशासकीय 'एस' विभाग कार्यक्षेत्रातील नगरसेवकनिहाय प्रभाग क्र. ११८, ११९ व १२० अंतर्गत क्षेत्र
६२)	सहाय्यक अभियंता (इमारत व कारखाने) 'एस-४' विभाग व पदनिर्देशित अधिकारी रजेवर असेल किंवा पदनिर्देशित अधिका-याचे पद रीक्त असेल तेव्हा संबंधित विभागीय सहाय्यक आयुक्त	प्रशासकीय 'एस' विभाग कार्यक्षेत्रातील नगरसेवकनिहाय प्रभाग क्र. ११०, १११ व ११७ अंतर्गत क्षेत्र
६३)	सहाय्यक अभियंता (इमारत व कारखाने) 'टी-१' विभाग व पदनिर्देशित अधिकारी रजेवर असेल किंवा पदनिर्देशित अधिका-याचे पद रीक्त असेल तेव्हा संबंधित विभागीय सहाय्यक आयुक्त	प्रशासकीय 'टी' विभाग कार्यक्षेत्रातील नगरसेवकनिहाय प्रभाग क्र. १०३, १०४ व १०७ अंतर्गत क्षेत्र
६४)	सहाय्यक अभियंता (इमारत व कारखाने) 'टी-२' विभाग व पदनिर्देशित अधिकारी रजेवर असेल किंवा पदनिर्देशित अधिका-याचे पद रीक्त असेल तेव्हा संबंधित विभागीय सहाय्यक आयुक्त	प्रशासकीय 'टी' विभाग कार्यक्षेत्रातील नगरसेवकनिहाय प्रभाग क्र. १०५, १०६ व १०८ अंतर्गत क्षेत्र

उपरोक्त अधिसूचनेत काहीही अंतर्भूत असले तरीही, दि. २१ फेब्रुवारी २०१७ ते उपरोक्त अधिसूचना लागू झालेल्या दिनांकापर्यंत बृहन्मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, १८८८ च्या कलम ३५१, ३५२, ३५२अ व ३५४अ अन्वये सर्व संबंधित सक्षम प्राधिकारी/अधिकारी यांनी दिलेल्या सर्व नोटीसेस/पारीत केलेले सर्व आदेश / केलेली सर्व कार्यवाही, वैध/योग्य प्रकारे करण्यात आलेली आहे असे समजण्यात येत आहे.

उपरोक्त अधिसूचना दि. २७ एप्रिल २०१७ पासून लागू करण्यात येत आहे.

मुंबई, दिनांक - १८ एप्रिल २०१७

अजोय मेहता,

आयुक्त,

बृहन्मुंबई महानगरपालिका.

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

अधिसूचना

महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगररचना अधिनियम, १९६६ अन्वये पदनिर्देशित अधिकारी यांची नियुक्ती करण्याबाबत.

क्रमांक एसी/आरई/सीटी/२३०

ज्याअर्थी, महाराष्ट्र अधिनियम क्र.११/२०१२ अन्वये महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगररचना अधिनियम, १९६६ याची सुधारणा महाराष्ट्र शासन राजपत्र, असाधारण भाग-चार, दि.१३ मार्च २०१२ अन्वये झालेली आहे. महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगररचना अधिनियम, १९६६ चे कलम ५३(८) अन्वये पदनिर्देशित अधिका-यांना काही विशिष्ट अधिकार दिलेले आहेत. कलम २ (६क) अन्वये पदनिर्देशित अधिकारी म्हणजे कलम ५३(८) अन्वये पदनिर्देशित केलेला अधिकारी अशी व्याख्या करण्यात आलेली आहे ;

आणि ज्याअर्थी, महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगररचना अधिनियम, १९६६ कलम ५३ (८) मध्ये पदनिर्देशित अधिकारी म्हणून अधिका-यांचे पद राजपत्रातील अधिसूचनेत प्रसिध्द करण्याचे अधिकार नियोजन प्राधिकरण यांना देण्यात आलेले आहेत. त्याप्रमाणे दि.१३.०३.२०१२ च्या अधिसूचनेनुसार सहायक अभियंता (इमारत व कारखाने) यांना पदनिर्देशित अधिकारी म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे व त्यानुसार दिनांक ४ एप्रिल, २०१३ रोजी महाराष्ट्र शासनाच्या राजपत्र भाग -२ संकीर्ण सूचना व जाहिरात गुरुवार मे बुधवार एप्रिल ११-१७, २०१३/चैत्र २१-२७ अन्वये प्रसिध्दी देण्यात आली आहे. तसेच दि. २९.१२.२०१६ च्या अधिसूचनेनुसार सहायक अभियंता (इमारत व कारखाने), पदनिर्देशित अधिकारी रजेवर असेल किंवा पदनिर्देशित अधिका-यांचे पद रिक्त असेल तेव्हा संबंधित विभागीय सहायक आयुक्त यांना उक्त अधिनियमातील कलम ५३, ५४, ५५, ५६ मधील तरतुदीप्रमाणे अंमलबजावणी करणेकामी यांना दिलेल्या स्थानिक क्षेत्राकरिता अधिकार प्रधान करण्यात आले आहेत, परंतु बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या सार्वत्रिक निवडणुका २१ फेब्रुवारी २०१७ रोजी पार पडल्या असून यापूर्वी अस्तित्वात असलेल्या ब-याच प्रभागांच्या सीमारेषा नव्याने करण्यात आलेल्या बदलानुसार पार पाडलेल्या आहेत. त्यानुसार पुर्वी अस्तित्वात असलेल्या नगरसेवकांच्या प्रभागांची लोकसंख्येच्या घनतेनुसार पुनर्रचना करण्यात आली. त्यामुळे काही प्रशासकीय विभागांमध्ये नगरसेवकांच्या प्रभागांच्या संख्येमध्ये वाढ अथवा घट झालेली आहे, तसेच प्रशासकीय विभागांच्या सीमारेषेत देखील बदल झालेला आहे.

त्या अधिसूचनेमध्ये सुधारणा करून मी, अजोय मेहता, महापालिका आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका, उक्त अधिनियमाच्या कलम १५२(१) अन्वये मला संदर्भीय अधिनियम कलम ५३(८) संबंधीचे नियोजन प्राधिकरणाचे प्राप्त अधिकारांचा वापर करून, बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या पूर्ण क्षेत्रातील, ज्या प्राधिकरणाला ज्या क्षेत्रासाठी/जागेकरिता विशेष नियोजन प्राधिकरण असे अधिकार प्राप्त आहेत असे क्षेत्र वगळून, तसेच महाराष्ट्र झोपडपट्टी (सुधारणा, निर्मूलन व पुनर्विकास) अधिनियम, १९७१ अन्वये अधिसूचना क्र.गवसु-१३०१/प्र.क्र.३७५/झोपसू-१, दिनांक २५ ऑक्टोबर २००१ व २१ सप्टेंबर २००४ नुसार कलम ३ झेड-२ (१) प्रमाणे जिथे सक्षम प्राधिकारी यांना कार्यवाहीचे अधिकार प्राप्त आहेत असे क्षेत्र वगळून इतर सर्व क्षेत्रांवर बृहन्मुंबई महानगरपालिकेकडील मंजूर विकास प्रस्तावांतर्गत / बांधकाम परवानगी दिल्यानंतर परवानगीसापेक्ष जास्त केलेले वाढीव बांधकाम / अनधिकृत बांधकाम, विनापरवानगी वापर किंवा विनापरवानगी वापरात बदल, अनधिकृत बांधकाम, यावर महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगररचना अधिनियम, १९६६ च्या तरतुदीप्रमाणे आवश्यक कार्यवाही करणेकामी संबंधित विभाग कार्यालयातील सहायक अभियंता (इमारत व कारखाने) व पदनिर्देशित अधिकारी रजेवर असेल किंवा पदनिर्देशित अधिका-याचे पद रिक्त असेल तेव्हा संबंधित विभागीय सहायक आयुक्त यांना उक्त अधिनियमातील कलम ५३, ५४, ५५ व ५६ मधील तरतुदीप्रमाणे अंमलबजावणी करणेकामी त्यांना नेमून दिलेल्या स्थानिक क्षेत्राकरिता अधिकार प्रदान करण्यात येत आहेत.

अ. क्र	पदनिर्देशित अधिकारी	स्थानिक क्षेत्र (बृहन्मुंबई मनपा निवडणूक, २०१७ अन्वये निश्चित केलेले नगरसेवकनिहाय प्रभागाच्या परिसीमा मधील क्षेत्र)
[१]	[२]	[३]
(१)	सहाय्यक अभियंता (इमारत व कारखाने) 'ए' विभाग व पदनिर्देशित अधिकारी रजेवर असेल किंवा पदनिर्देशित अधिका-याचे पद रिक्त असेल तेव्हा संबंधित विभागीय सहाय्यक आयुक्त	प्रशासकीय 'अ' विभाग कार्यक्षेत्रातील नगरसेवकनिहाय प्रभाग क्र.२२५, २२६ व २२७ अंतर्गत क्षेत्र
(२)	सहाय्यक अभियंता (इमारत व कारखाने) 'बी' विभाग व पदनिर्देशित अधिकारी रजेवर असेल किंवा पदनिर्देशित अधिका-याचे पद रिक्त असेल तेव्हा संबंधित विभागीय सहाय्यक आयुक्त	प्रशासकीय 'ब' विभाग कार्यक्षेत्रातील नगरसेवकनिहाय प्रभाग क्र. २२३ व २२४ अंतर्गत क्षेत्र
(३)	सहाय्यक अभियंता (इमारत व कारखाने) 'सी' विभाग व पदनिर्देशित अधिकारी रजेवर असेल किंवा पदनिर्देशित अधिका-याचे पद रिक्त असेल तेव्हा संबंधित विभागीय सहाय्यक आयुक्त	प्रशासकीय 'सी' विभाग कार्यक्षेत्रातील नगरसेवकनिहाय प्रभाग क्र.२२०, २२१ व २२२ अंतर्गत क्षेत्र

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[१]	[२]	[३]
५५)	सहाय्यक अभियंता (इमारत व कारखाने) 'एम/पश्चिम-२' विभाग व पदनिर्देशित अधिकारी रजेवर असेल किंवा पदनिर्देशित अधिका-याचे पद रीक्त असेल तेव्हा संबंधित विभागीय सहाय्यक आयुक्त	प्रशासकीय 'एम/पश्चिम' विभाग कार्यक्षेत्रातील नगरसेवकनिहाय प्रभाग क्र.१४९, १५०, १५१ व १५२ अंतर्गत क्षेत्र
५६)	सहाय्यक अभियंता (इमारत व कारखाने) 'एन-१' विभाग व पदनिर्देशित अधिकारी रजेवर असेल किंवा पदनिर्देशित अधिका-याचे पद रीक्त असेल तेव्हा संबंधित विभागीय सहाय्यक आयुक्त	प्रशासकीय 'एन' विभाग कार्यक्षेत्रातील नगरसेवकनिहाय प्रभाग क्र.१२४, १२५, १२२ व १३३ अंतर्गत क्षेत्र
५७)	सहाय्यक अभियंता (इमारत व कारखाने) 'एन-२' विभाग व पदनिर्देशित अधिकारी रजेवर असेल किंवा पदनिर्देशित अधिका-याचे पद रीक्त असेल तेव्हा संबंधित विभागीय सहाय्यक आयुक्त	प्रशासकीय 'एन' विभाग कार्यक्षेत्रातील नगरसेवकनिहाय प्रभाग क्र.१२३, १२६, १२७ व १२८ अंतर्गत क्षेत्र
५८)	सहाय्यक अभियंता (इमारत व कारखाने) 'एन-३' विभाग व पदनिर्देशित अधिकारी रजेवर असेल किंवा पदनिर्देशित अधिका-याचे पद रीक्त असेल तेव्हा संबंधित विभागीय सहाय्यक आयुक्त	प्रशासकीय 'एन' विभाग कार्यक्षेत्रातील नगरसेवकनिहाय प्रभाग क्र.१३०, १२९ व १३१ अंतर्गत क्षेत्र
५९)	सहाय्यक अभियंता (इमारत व कारखाने) 'एस-१' विभाग व पदनिर्देशित अधिकारी रजेवर असेल किंवा पदनिर्देशित अधिका-याचे पद रीक्त असेल तेव्हा संबंधित विभागीय सहाय्यक आयुक्त	प्रशासकीय 'एस' विभाग कार्यक्षेत्रातील नगरसेवकनिहाय प्रभाग क्र.१०९, ११२, ११३ व ११४ अंतर्गत क्षेत्र
६०)	सहाय्यक अभियंता (इमारत व कारखाने) 'एस-२' विभाग व पदनिर्देशित अधिकारी रजेवर असेल किंवा पदनिर्देशित अधिका-याचे पद रीक्त असेल तेव्हा संबंधित विभागीय सहाय्यक आयुक्त	प्रशासकीय 'एस' विभाग कार्यक्षेत्रातील नगरसेवकनिहाय प्रभाग क्र. ११५, ११६, १२२ व १२१ अंतर्गत क्षेत्र
६१)	सहाय्यक अभियंता (इमारत व कारखाने) 'एस-३' विभाग व पदनिर्देशित अधिकारी रजेवर असेल किंवा पदनिर्देशित अधिका-याचे पद रीक्त असेल तेव्हा संबंधित विभागीय सहाय्यक आयुक्त	प्रशासकीय 'एस' विभाग कार्यक्षेत्रातील नगरसेवकनिहाय प्रभाग क्र. ११८, ११९ व १२० अंतर्गत क्षेत्र
६२)	सहाय्यक अभियंता (इमारत व कारखाने) 'एस-४' विभाग व पदनिर्देशित अधिकारी रजेवर असेल किंवा पदनिर्देशित अधिका-याचे पद रीक्त असेल तेव्हा संबंधित विभागीय सहाय्यक आयुक्त	प्रशासकीय 'एस' विभाग कार्यक्षेत्रातील नगरसेवकनिहाय प्रभाग क्र. ११०, १११ व ११७ अंतर्गत क्षेत्र
६३)	सहाय्यक अभियंता (इमारत व कारखाने) 'टी-१' विभाग व पदनिर्देशित अधिकारी रजेवर असेल किंवा पदनिर्देशित अधिका-याचे पद रीक्त असेल तेव्हा संबंधित विभागीय सहाय्यक आयुक्त	प्रशासकीय 'टी' विभाग कार्यक्षेत्रातील नगरसेवकनिहाय प्रभाग क्र. १०३, १०४ व १०७ अंतर्गत क्षेत्र
६४)	सहाय्यक अभियंता (इमारत व कारखाने) 'टी-२' विभाग व पदनिर्देशित अधिकारी रजेवर असेल किंवा पदनिर्देशित अधिका-याचे पद रीक्त असेल तेव्हा संबंधित विभागीय सहाय्यक आयुक्त	प्रशासकीय 'टी' विभाग कार्यक्षेत्रातील नगरसेवकनिहाय प्रभाग क्र. १०५, १०६ व १०८ अंतर्गत क्षेत्र

उपरोक्त अधिसूचनेत काहीही अंतर्भूत असले तरीही, दि. २१ फेब्रुवारी, २०१७ ते उपरोक्त अधिसूचना लागू झालेल्या दिनांकापर्यंत महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगररचना अधिनियम, १९६६ कलम ५३, ५४, ५५ व ५६ अन्वये सर्व संबंधित सक्षम प्राधिकारी/अधिकारी यांनी दिलेल्या सर्व नोटीसेस/पारीत केलेले सर्व आदेश / केलेली सर्व कार्यवाही, वैध/योग्य प्रकारे करण्यात आलेली आहे, असे समजण्यात येत आहे.

या अधिसूचनेत अंतर्भूत पदनिर्देशित अधिका-यांना प्रदान करण्यात आलेले अधिकार या पूर्वी वेगवेगळ्या अधिका-यांना ज्या ज्या आदेश / परिपत्रकाद्वारे प्रदान करण्यात आलेले असतील ते सर्व आदेश / परिपत्रक ही अधिसूचना लागू झाल्यापासून अधिक्रमित होतील.

उपरोक्त अधिसूचना दि. २७ एप्रिल २०१७ पासून लागू करण्यात येत आहे.

मुंबई, दिनांक १८ एप्रिल २०१७

अजोय मेहता,

आयुक्त,

बृहन्मुंबई महानगरपालिका .

विक्रीकर सहआयुक्त-३, पुणे विभाग, पुणे

, विक्रीकर भवन, तिसरा मजला, येरवडा, पुणे ४११ ००६

अधिसूचना

[केंद्रीय विक्रीकर मुंबई नियम, १९५७ च्या नियम ४अ पैकी पोट-नियम (७) याप्रमाणे]

क्रमांक विसआ-३/पुणे/प्रशा/‘सी’ फॉर्म/संकीर्ण/ब-९५०.

ज्याअर्थी, मे. एम.ई. एनर्जी प्रा. लि. पत्ता : गट नं.१०८३, १/बी, पोस्ट मरकळ, तालुका खेड, जिल्हा पुणे पिनकोड ४१२१०५. मूल्यवर्धित कर कायदा, २००२, अन्वये नोंदणी दाखला क्र. २७७९०३८११६०० व केंद्रीय विक्रीकर कायदा, १९५६ अन्वये नोंदणी दाखला क्र. २७७९०३८११६००सी यांजकडून असे कळविण्यात आले आहे की, मध्यवर्ती विक्रीकर अधिनियम, १९५६ कलम ८ पैकी पोट-कलम (४)(एलएक्सएक्सआयव्ही) प्रमाणे या व्यापाऱ्याचा ‘सी’ फॉर्म क्रमांक एमएच-१२ए/४३७५३०, (एकूण १ ‘सी’ फॉर्म) हरविले आहे. त्याकरिता दिनांक १ मार्च २०१७ रोजीच्या इंग्रजी वर्तमानपत्र ‘दि टाइम्स ऑफ इंडिया पुणे’ व दिनांक १ मार्च २०१७ रोजीच्या मराठी भाषा वर्तमानपत्र ‘लोकमत’ पुणे या वर्तमानपत्रात जाहिरात देऊन, या वर्तमानपत्राचे कात्रण या कार्यालयास सादर केले आहे. तसेच त्यांनी प्रतिज्ञापत्र सादर करून ‘सी’ फॉर्म हरविल्याचे नमूद केले असून रुपये ३,३९,०९८ इतक्या रकमेचा इण्डेन्मिटी बॉन्ड सादर केला आहे.

वरील सर्व बाबीस अनुसरून मी, अनंता राख, विक्रीकर सहआयुक्त-३, पुणे, केंद्रीय विक्रीकर (मुंबई) नियम, १९५७ च्या नियम (४अ) मधील पोट-नियम (७) अन्वये विहित केलेल्या अधिकाराचा वापर करून असे जाहीर करतो की, ‘सी’ फॉर्म क्रमांक एमएच-१२ए/४३७५३० (एकूण १ ‘सी’ फॉर्म) रद्द ठरविण्यात आलेला आहे.

पुणे,

दिनांक ३० मार्च २०१७.

अनंता राख,

विक्रीकर सहआयुक्त-३,

पुणे विभाग, पुणे.

**OFFICE OF THE JOINT COMMISSIONER OF SALES TAX – 3,
PUNE DIVISION, PUNE**

Vikrikar Bhavan, 3rd Floor, Airport Road, Yerwada, Pune 411 006

NOTIFICATION

[Under sub-rule (7) of the Rule 4A of the Central Sales Tax (Bombay) Rules, 1957]

No. JCST 03/Pune/Dupl/ ‘C’ Forms/2016-17/B-950

Whereas, it has been reported by M/s. M. E. ENERGY Pvt. Ltd. Address : Gat No. 1083,1B, At Post Markal, Taluka Khed, Dist. Pune Pincode-412105 holder of TIN No. 27790381160 V under MVAT Act, 2002 and R. C. No. 27790381160 C under the Central Sales Tax Act, 1956, that the declarations referred in the sub-section (4) of Section 8 of the Central Sales Tax Act, 1956 (LXXIV of 1956) in Forms ‘C’ issued to them bearing No. MH-12A/437530 (Total-1 ‘C’ Form) has been lost & to that effect the dealer has given the advertisement in English Newspaper ‘The Times of India’ Pune, dated 1st March 2017 and Marathi language newspaper ‘Lokmat’, dated 1st March 2017 and forwarded the newspaper cutting to this office also submitted indemnity bond of Rs.3,39,098 respectively.

Therefore, in view of the above I, Ananta Rakh, Joint Commissioner of Sale Tax-3, Pune in exercise of the powers vested in me under sub-rule (7) of rule 4(A) of the Central Sales Tax (Bombay) Rules, 1957 hereby declare that the said ‘C’ Form declaration bearing No. MH-12A/437530 (Total-1 ‘C’ Form) are treated as invalid.

ANANTA RAKH,

Joint Commissioner of Sales Tax-3,
Pune Division, Pune.

Pune,

dated 30th March 2017.

विक्रीकर सहआयुक्त-३ पुणे विभाग, पुणे

विक्रीकर भवन, तिसरा मजला, येरवडा, पुणे ४११ ००६

अधिसूचना

[केंद्रीय विक्रीकर मुंबई नियम, १९५७ च्या नियम ४अ पैकी पोट-नियम (७) याप्रमाणे]

क्रमांक विसआ-३/पुणे/प्रशा/‘सी’ फॉर्म/संकीर्ण/ब-७९६

ज्याअर्थी, मे. व्हीनस आर्ट, शॉप नं.३, कुबेरा चेंबर्स, जे.एम.रोड, पुणे ४११००५, मूल्यवर्धित कर कायदा, २००२, अन्वये नोंदणी दाखला क्र. २७०२००८४०३६व्ही आणि केंद्रीय विक्रीकर कायदा, १९५६ अन्वये नोंदणी दाखला क्र. २७०२००८४०३६सी यांजकडून असे कळविण्यात आले आहे की, मध्यवर्ती विक्रीकर अधिनियम, १९५६ कलम ८ पैकी पोट-कलम (४)(एलएक्सएक्सआयव्ही) प्रमाणे या व्यापाऱ्याचा ‘सी’ फॉर्म क्रमांक एमएच-१३/९१९७१६, एमएच-१३/९१९७१७, एमएच-१३/९१९७१८, एमएच-१३/९१९७१९, एमएच-१३/९१९७२४, एमएच-१३/९१९७२५, एमएच-१३/९१९७२६ (एकूण ७ ‘सी’ फॉर्म) हरविलेले आहेत. त्याकरिता त्यांनी दिनांक २ जून २०१६ रोजीच्या इंग्रजी वर्तमानपत्र ‘दि टाइम्स ऑफ इंडिया’ पुणे व दिनांक २ जून २०१६ रोजीच्या मराठी भाषा वर्तमानपत्र ‘महाराष्ट्र टाइम्स’ पुणे या वर्तमानपत्रात जाहिरात देऊन, त्या वर्तमानपत्राचे कात्रण या कार्यालयास सादर केले आहे. तसेच त्यांनी प्रतिज्ञापत्र सादर करून ‘सी’ फॉर्म हरविल्याचे नमूद केले असून रुपये ५,८२,४६६ इतक्या रकमेचा इण्डेन्सिटी बॉन्ड सादर केला आहे.

वरील सर्व बाबीस अनुसरून मी, अनंता राख, विक्रीकर सहआयुक्त-३, पुणे, केंद्रीय विक्रीकर (मुंबई) नियम, १९५७ च्या नियम (४अ) मधील पोट-नियम (७) अन्वये विहित केलेल्या अधिकाराचा वापर करून असे जाहीर करतो की, ‘सी’ फॉर्म क्रमांक एमएच-१३/९१९७१६, एमएच-१३/९१९७१७, एमएच-१३/९१९७१८, एमएच-१३/९१९७१९, एमएच-१३/९१९७२४, एमएच-१३/९१९७२५, एमएच-१३/९१९७२६ (एकूण ७ ‘सी’ फॉर्म) रद्द ठरविण्यात आलेले आहेत. केंद्रीय विक्रीकर (मुंबई) नियम, १९५७ च्या नियम (४अ) मधील पोट-नियम (७) अन्वये अवैध ठरवण्यात आलेले आहेत.

पुणे,
दिनांक १५ मार्च २०१७.

अनंता राख,
विक्रीकर सहआयुक्त-३,
पुणे विभाग, पुणे.

**OFFICE OF THE JOINT COMMISSIONER OF SALES TAX-3
PUNE DIVISION, PUNE.**

Vikrikar Bhavan, 3rd Floor,
Airport Road, Yerwada, Pune 411 006

NOTIFICATION

[Under sub-rule (7) of the Rule 4A of the Central Sales Tax (Bombay) Rules, 1957]

No. JCST 03/Pune/Dupl/ ‘C’ Forms/2016-17/B-796

Whereas, it has been reported by M/s. Venus Art, Shop No.3, Kubera Chambers, J.M. Road, Pune 411005 holder of TIN No.27020084036V under MVAT Act, 2002 and R.C. No. 27020084036C under the Central Sales Tax Act, 1956, that the declarations referred in the sub-section (4) of section 8 of the Central Sales Tax Act, 1956 (LXXIV of 1956) in Form ‘C’ issued to them bearing No. MH-13/919716, MH-13/919717, MH-13/919718, MH-13/919719, MH-13/919724, MH-13/919725, MH-13/919726 (Total-7 ‘C’ Forms) has been lost and to that effect the dealer has given the advertisement in English Newspaper ‘The Times of India’ Pune, dated 2nd June 2016 and Marathi language Newspaper ‘Maharashtra Times’, dated 2nd June 2016 and forwarded the Newspaper cutting to this office also submitted indemnity bond of Rs.5,82,466 respectively.

Therefore, in view of the above I, Ananta Rakh, Joint Commissioner of Sales Tax-3, Pune in exercise of the powers vested in me under sub-rule (7) of rule 4(A) of the Central Sales Tax (Bombay) Rules, 1957 hereby declare that the said ‘C’ Forms declaration bearing No. MH-13/919716, MH-13/919717, MH-13/919718, MH-13/919719, MH-13/919724, MH-13/919725, MH-13/919726 (Total-7 ‘C’ Forms) are treated as invalid.

Pune,
dated 15th March 2017.

ANANTA RAKH,
Joint Commissioner of Sales Tax-3,
Pune Division, Pune.

विक्रीकर सहआयुक्त (व्हॅट-प्रशा) नाशिक विभाग, नाशिक यांचे कार्यालय
विक्रीकर भवन, प्रशांतनगर, पाथर्डीफाटा, नाशिक-१०

अधिसूचना

[केंद्रीय विक्रीकर कायदा (मुंबई) नियम, १९५७ च्या नियम ४अ पैकी पोट-नियम (७) याप्रमाणे]

क्रमांक नावि/विसआ/आस्था-४/सी नमुने/अवैध/२०१७/ब-५४६

ज्याअर्थी, व्यापारी मे. ओंकार एन्टरप्रायजेस, अहमदनगर. पत्ता - मु. पो. सुपा, ता. पारनेर, जि. अहमदनगर केंद्रीय विक्रीकर कायदा, नोंदणी दाखला व्हॅट टिन क्रमांक २७०२०४०१८०८व्ही/सी यांजकडून कळविण्यात आले आहे की, मध्यवर्ती विक्रीकर अधिनियम, १९५६ कलम ८ पैकी पोट-कलम (४) प्रमाणे त्यांना मंजूर करण्यात आलेले घोषणापत्रे नमुना-सी क्रमांक एमएच- १२/०५१६६४, एमएच-१२/०५८६०८, एमएच-१२/०५८६०९ (एकूण ०३ घोषणापत्रे सी) हे गहाळ झाले आहे. त्यांनी स्थानिक वर्तमानपत्र (मराठी) समाचार, अहमदनगर, बुधवार २१ डिसेंबर २०१६ आणि (मराठी) पुढारी, गुरुवार २२ डिसेंबर २०१६ रोजी तशा प्रकारची जाहिरात दिली आहे.

त्याअर्थी, मी, एच. ए. बाखरे, विक्रीकर सहआयुक्त (व्हॅट-प्रशा) नाशिक विभाग, नाशिक, मध्यवर्ती विक्रीकर च्या नियम ४अ पैकी पोट नियम (७) अन्वये विहित केलेल्या अधिकारांचा वापर करून असे जाहीर करतो की, सदरहू नमुना सी क्रमांक एमएच-१२/०५१६६४, एमएच -१२/०५८६०८, एमएच -१२/०५८६०९ (एकूण ०३ घोषणापत्रे सी) हे अवैध ठरविण्यात आले आहे.

नाशिक,
दिनांक १ फेब्रुवारी २०१७.

एच. ए. बाखरे,
विक्रीकर सहआयुक्त (व्हॅट-प्रशासन),
नाशिक विभाग, नाशिक.

**OFFICE OF THE JOINT COMMISSIONER OF SALES TAX
(VAT Adm.) NASHIK DIVISION, NASHIK**

NOTIFICATION

[Notification under sub-rule (7) of rule 4A of the Central Sales Tax (Bombay)
Rules, 1957]

No. ND/JCST/ C 'Form/invalid/2017/B-546

Whereas, it has been reported by M/s. Omkar Enterprises, Ahmednagar Address At. Post Supa, Tal. Parner, Dist. Ahmednagar. TIN holder No. 27020401808V/C that the declarations referred to in sub-section (4) of section 8 of Central Sales Tax Act, 1956, (LXXIV of 1956) in form "C" issued to them bearing Number MH- 12/051664, MH-12/058608, MH-12/058609 (Total 03 declaration in "C" forms) have been lost. The Advertisement was given in local news paper (Marathi) Samachar, Ahmednagar, Wednesday, 21st December 2016 and (Marathi) Pudhari, Ahmednagar, Thursday, 22th December 2016.

I, H. A. Bakhare, Joint Commisssoner of Sales Tax, Nashik Division, Nashik in exercise of the power vested in me under sub-rule (7) of the Rule 4A of the CST (Bombay) Rules, 1956 hereby declare that the said declarations in form "C" bearing Nos. MH- 12/051664, MH-12/058608, MH-12/058609 (Total 03 declaration in "C" forms) should be considered as invalid.

Nashik,
dated 1st February 2017.

H. A. BAKHARE,
Joint Commissioner of Sales Tax,
(VAT Adm) Nashik Division, Nashik.

विक्रीकर सहआयुक्त (व्हॅट प्रशा)
सोलापूर विभाग, सोलापूर यांचे कार्यालय
विक्रीकर भवन, होटगी रोड, सोलापूर

अधिसूचना

[केंद्रीय विक्रीकर (मुंबई) नियम, १९५७ च्या नियम ४अ पैकी पोट-नियम (७) याप्रमाणे]

क्रमांक विसआ/सोविसो/व्हॅटप्रशा/अधिसूचना/एच-नमुना गहाळ/ब-५७७१

ज्याअर्थी, व्यापारी मे. स्मृती फोटोकेम, टिन क्रमांक २७८३०२७८७०६व्ही सोलापूर यांचेकडून कळविण्यात आले आहे की, मध्यवर्ती विक्रीकर अधिनियम, १९५६ चे कलम ८ पैकी पोट-कलम (४) प्रमाणे त्यांना मंजूर करण्यात आलेले घोषणापत्र नमुना एच क्रमांक एमएच-०६/००३८३५९, हे गहाळ झालेले आहेत. व्यापाऱ्याने 'संचार' सोलापूर दिनांक ०१ डिसेंबर २०१६ व 'ॲक्टिव्ह नॅशनल ॲक्टिव्ह टाइम्स' महाराष्ट्र, दिनांक १९ फेब्रुवारी २०१७ रोजी या स्थानिक दैनिक वृत्तपत्रांच्या माध्यमातून उपरोक्त नमुना एच हरविलेबाबतची जाहिरात देऊन कळविले आहे. ती प्रकाशित झाली आहे.

तसेच सदर जाहिरात व्यापाऱ्याने या कार्यालयास सादर केलेली आहे. एच नमुना गहाळ झालेबाबत व्यापाऱ्याने एच नमुना हरविल्याबाबत पुरावा सादर केला आहे. तसेच व्यापाऱ्याने दिनांक १३ डिसेंबर २०१६ रोजी नुकसानभरपाई संबंधातील विहित नमुन्यात हमीपत्र सादर केलेले आहे.

त्याअर्थी, मी, यु.ए. बिराजदार, विक्रीकर सहआयुक्त (व्हॅट-प्रशा), सोलापूर विभाग, सोलापूर, मध्यवर्ती विक्रीकर (मुंबई), १९५७ चे नियम ४अ पैकी पोट-नियम (७) अन्वये विहित केलेल्या अधिकारांचा वापर करून असे जाहीर करतो की, सदरहू नमुना एच क्रमांक एमएच-०६/००३८३५९ हे गहाळ झाले आहे., व ते रद्द ठरविण्यात येत आहे.

सोलापूर,
दिनांक १६ मार्च २०१७.

यु. ए. बिराजदार,
विक्रीकर सहआयुक्त (व्हॅट-प्रशासन),
सोलापूर विभाग, सोलापूर.

OFFICE OF THE JOINT COMMISSIONER OF SALES TAX (VAT-ADM.)
SOLAPUR DIVISION, SOLAPUR

Vikrikar Bhavan, Hotgiri Road, Solapur

NOTIFICATION

[Under sub-rule (7) of rule 4A of the Central Sales Tax (Bombay) Rules, 1957]

No. JCST(VAT ADM)/Solapur/Loss of H Form/Invalid/2016-17/B-5771

Whereas, it has reported by M/s. SMRUTI FOTOCHEM, 165-A, Balaji Bhavan, Railway Line, Solapur, TIN Holder No. 27830278706V under the Central Sales Tax Act, 1956, that declarations referred to in H Form No. MH-06/0038359 issued the dealer by the Sales Tax Officer Central Repository, Solapur has been lost and to that effect the dealer has given advertisement in News Paper 'Sanchar' Solapur dated 1st December 2016 and 'Active National and Active Times' 19th February 2017. The dealer has submitted copies of the News papers, to this office, the Dealer has filed complaint regarding loss of said 'H' Form in first information report Police Station Solapur City. The Dealer has also submitted indemnity bond dated 13th December 2016.

Therefore, I, U. A. Birajdar, Joint Commissioner of Sales Tax (VAT ADM), Solapur Division, Solapur in exercise of the power vested under sub-rule (7) of the rule 4A of the Central Sales Tax (Bombay) Rules, 1957 hereby declare that the said declarations in form "H" bearing No. MH-06/0038359, should be treated as invalid.

Solapur,
dated 16th March 2017.

U. A. BIRAJDAR,
Joint Commissioner of Sales Tax (Vat-Adm.),
Solapur Division, Solapur.

महाराष्ट्र शासन राजपत्र, भाग दोन-संकीर्ण सूचना व जाहिराती,
गुरुवार ते बुधवार, एप्रिल २७-मे ३, २०१७/वैशाख ७-१३, शके १९३९
विक्रीकर सहआयुक्त मुंबई विभाग १०, मुंबई यांचे कार्यालय
उपनगरीय विक्रीकर भवन, ४था मजला, 'अ' इमारत,
वांद्रे-कुर्ला कॉम्प्लेक्स, वांद्रे (पू.), मुंबई ४०० ०५१
अधिसूचना

[केंद्रीय विक्रीकर कायदा (मुंबई) नियम, १९५७ च्या नियम ४अ पैकी पोट-नियम (७) प्रमाणे]

क्रमांक मुवि/विसआ/विवरण-१/ह-नमुना/अवैध/२०१७/ब-४३६४

ज्याअर्थी, व्यापारी, मे. वाईबर टेक्नॉलॉजी प्रा. लि. मुंबई, पत्ता- ६०२, गौरकृपा कौ-ऑप. हौ. सोसायटी, बोरीवली (पश्चिम), आय. सी. कॉलनी, ऑर्चिड होली क्रॉस रोडच्या समोर, मुंबई ४०० १०३ केंद्रीय विक्रीकर कायदा नोंदणी दाखला व्हॅट टिन क्रमांक २७७२०६६२७४१सी यांजकडून कळविण्यात आले आहे की, मध्यवर्ती विक्रीकर अधिनियम, १९५६ कलम ५ पैकी पोट-कलम (४) प्रमाणे त्यांना मंजूर करण्यात आलेले घोषणापत्रे नमुना 'ह', क्रमांक एमएच-१३/१३१०४५, रक्कम रुपये १०,३५,००० कालावधी जानेवारी, २०१३, ते मार्च, २०१३ हा गहाळ झालेला आहे. त्यांनी स्थानिक वर्तमानपत्र (हिंदी) 'जनसंसार', (सिल्वर), मध्ये मंगळवार, दिनांक २७ सप्टेंबर २०१६ रोजी तशा प्रकारची जाहिरात दिली आहे.

त्याअर्थी मी, श्रीराम ह. उमाळे, विक्रीकर सहआयुक्त (एमयूएम-व्हॅट-एफ-३०१), मुंबई नोडल विभाग-१०, मुंबई मध्यवर्ती विक्रीकरच्या नियम ४अ पैकी पोट-नियम (७) अन्वये विहित केलेल्या अधिकारांचा वापर करून असे जाहीर करतो की, सदरहू नमुना 'ह', क्रमांक एमएच-१३/१३१०४५, अवैध ठरविण्यात आला आहे.

मुंबई,
दिनांक २७ मार्च २०१७.

श्रीराम ह. उमाळे,
विक्रीकर सहआयुक्त (एफ-३०१),
मुंबई विभाग-१०, मुंबई.

**OFFICE OF THE JOINT COMMISSIONER OF SALES TAX
MUMBAI NODEL-10, MUMBAI**

NOTIFICATION

[Under sub-rule (7) of the Rule 4A of the Central Sales Tax (Bombay) Rules, 1957]

No. MD/JCST/H-Forms/Invaild/2017/B-4364

Whereas, it has been reported by M/s. Viber Technology Pvt. Ltd, Address : 602, Gaur Kripa C. H. S. Ltd., Borivali West, I. C. Colony, Next to Orchid Holy Cross Road, Mumbai 400 103 holder of TIN No. 27720662741C that the declaration referred to in sub-section (4) of Sec. 5 of Central Sales Tax Act, 1956 (LXXIV of 1956) in form 'H' issued to them bearing No. MH-13/131045 (Total-01 declaration in "H" form amounting of Rs. 10,35,000 which was issued for the period January, 2013 to March, 2013) has been lost. The advertisement was given in local Newspaper 'Jansansar' (SILVER) in (Hindi), Tuesday, 27th September 2016.

I, S. H. Umale, Joint Commissioner of Sales Tax Mumbai Nodal Division-10, (MUM-VAT-F-301), Mumbai in exercise of the power vested in me under sub-rule (7) of rule 4A of CST (Bombay), Rules, 1956 hereby declare that the said declaration in Form 'H' bearing No. MH-13/131045, (Total-1 declarations in 'H' Form) should be considered as invalid.

Mumbai,
dated 27th March 2017.

S. H. UMALE,
Joint Commissioner of Sales Tax,
Mumbai-Nodal-10, Mumbai.

Serial No. M-1726

FORM No. 155

(See rule 329)

(Members Voluntry Winding-Up)

Siddhi Vinayak Agro Industries Private Limited

Notice Convening Final Meeting

Notice is hereby given in pursuance of section 497 that the General meeting of the members of the abovenamed company will be held at 402, Ashirwad Complex, In Front of Kalpana Building, Ramdaspath, Nagpur-440 010 on 15th day of May, 2017, at 11.00 a.m. for the purpose of having an account laid before them showing the manner in which the winding-up has been conducted and the property of the company disposed of and of hearing any explanation that may be given by the liquidator and also of determining by a special resolution of the company, the manner in which the books, accounts and documents of the Company and of the Liquidator shall be disposed of.

Dated this 13th day of April, 2017.

ROSHAN HARDE,
Company Secretary.

Serial No. M-1727

FORM No. 151

(See Rule 315)

Member's Voluntry Winding-Up

Notice of appointment of liquidator pursuant to Section 516

Tenaris Enginnering India Private Limited

Nature of Business : To establish and carry on in India the business of engineering in its different field, including but not limited to basic and Detail Engineering (including Automation and Control) of a Project, by means of the provision of all enginneing documents such as drawings, sketches, calculation reports, descriptive, narative, process diagram, etc., as well as related software needed for the construction and operations of industrial , civil or elelctromechnical facilities or equipment assembly, general executive or specific coordination of a project, assistance in assembly, and disassembly, design of installations, machine devices and utilities to be applied in investments in Steel pipes and Metallurgy industries (including but not limited to calculus, studies, drawings, specifications and bill of materials).

Address of registered office : I think Techno Campus, A Wing, 5th floor, Pokharan road No. 2, behind TCS, off Estern Express Highway, Thane 400 607.

Name and Address of Liquidator :

Mr. Chirag Shah

Address : B/305-B, Simla House, Nepeansea Road, Mumbai 400 036.

Date of Appoinment : August 26, 2016.

By whom appointed : Shareholders of Tenaris Engineering India Private Limited at Extra-ordinary general meeting held on Friday, August 26, 2016 in Mumbai.

Date : August 26, 2016,

Place : Mumbai.

CHIRAG SHAH,

Liquidator.

Serial No. M-1728

BSE Limited

Pursuant to the direction by SEBI, the Rules herein under are required to be published in the Official Gazette of the State of Maharashtra.

RULES

Chapter I

BOARD

1) Board of Directors to Control Operations of Exchange

The Board of Directors (herein referred to as the Board) of BSE Limited, constituted in accordance with the provisions of the Articles of Association of the company, may control, manage and regulate the operations of the Exchange and of the securities transactions executed by the trading members of the Exchange, subject to the provisions of the Securities Contracts (Regulation) Act, 1956 and the Rules made there-under, Securities and Exchange Board of India Act, 1992 and any directives/circulars/regulations made there-under and the trading regulations which the Reserve Bank of India may prescribe from time to time for currency and money market instruments.

2) Appointment of Directors on the Board of Exchange

The Directors of BSE Limited shall be appointed in accordance with the provisions of the Articles of Association of the company as amended from time to time and in accordance with the regulations/circulars issued by SEBI from time to time.

3) Power of Board to Amend Rules, Bye-laws and Regulations of Exchange

Subject to the provisions of the Securities Contracts (Regulation) Act, 1956 and the Rules made thereunder, the Securities and Exchange Board of India Act, 1992 and any directives/regulations made thereunder and the regulations which the RBI may prescribe from time to time for money market instruments, the Board is empowered to make and to amend the Rules, Bye-Laws and Regulations of the Exchange from time to time, for all or any of the matters relating to the conduct of business of the Exchange, the business and transactions between members inter-se and between members and persons who are not members, and to control and regulate all such transactions and dealings and to do such acts and things which are necessary for the purposes of the running, managing and controlling the operations of the Exchange.

4) Power of Board to Make Regulations

Without prejudice to the generality of the foregoing, the Board is empowered to make Regulations, for all or any of the following matters:

- a) Providing conditions for admission to membership of the Exchange;
- b) Conduct of business of the Exchange;
- c) Conduct of members in relation to their business operations for dealing/trading in securities transactions;

- d) Penalties for disobedience or contravention of the Rules, Bye Laws and Regulations of the Exchange or of general discipline to be maintained by the members of the Exchange, including expulsion or suspension of the members;
- e) Declaration of any member as a defaulter or suspension or expulsion from membership of the Exchange and consequences thereof;
- f) Conditions, levy for admission or subscription for admission or for continuation of a membership of the Exchange;
- g) Charges payable by members for transactions in securities as may be laid down from time to time;
- h) Investigation of the financial condition, business conduct and dealings of the members;
- i) Appointment of Committee or Committees for any of the purposes of the operation of the Exchange;
- j) Admission, continuance and discontinuance of various category(s) of market participants including remisier, authorized clerk, constituted attorney, authorized persons, etc. who may be associated with dealing in securities or the members of the Exchange.
- k) Such other matters in relation to the Exchange as may be prescribed under the provisions of the Articles of Association, Rules and Bye Laws or as may be necessary or expedient for the control, management, and regulations of the operations of the Exchange.

5) **Power of Board to Delegate**

The Board is empowered to delegate, from time to time, to the Committee(s) or to the Managing Director of BSE Limited or to any person, such of the powers vested in it and upon such terms as they may think fit, to manage all or any of the affairs of the Exchange and from time to time, to revoke, withdraw, alter or vary all or any of such powers.

6) **Delegation of Power of Board to Amend Regulations of Exchange**

The Board may, subject to such conditions and limitations, as it may deem fit, delegate such of its powers, except the power to make, amend, add to and rescind Rules and Bye-Laws to such person/s or committee(s), as it may deem fit and proper, with power to such person/committee to sub-delegate, all or any of the powers vested in it, upon such terms, conditions, limitations and to such extent as it may deem fit, to manage all or any of the affairs of the Exchange and to revoke, withdraw, alter or vary all or any of such powers.

7) **Board to Issue Directions**

The Board may issue or authorize any person to issue circulars, guidelines, norms, procedures, terms and conditions, directives, orders, notices, decisions, rulings and the like in respect of any or all such matters.

8) **Delegation of Power by Board of Issuing Directions**

The Board shall have the authority to issue directives from time to time to any Committee/s or any other person or persons to whom any powers have been delegated by the Board. Such directives issued in exercise of this power, which may be of policy nature or may include directives to dispose off a particular matter or issue, shall be binding on the concerned Committee(s) or person(s).

9) **Code of Ethics**

The members of the Board and of such of the Committees and such other person(s) as specified by SEBI/the Board/Ethics Committee shall adhere to the Code of Ethics as may be prescribed from time to time.

10) **Code of Conduct**

The members of the Board and such other person(s)/Committee(s) as specified by SEBI/the Board shall adhere to the Code of Conduct as prescribed from time to time.

Chapter II

COMMITTEE(S)

Constitution

- 1) The Board of Directors may constitute committees ("Committee/s") from time to time for managing day to day affairs of the Exchange or for specific matter/purpose as prescribed by SEBI or otherwise. All such committees shall function/ operate in accordance with the provisions appearing in directives/circulars/regulations issued by SEBI/ the Board from time to time and the Rules stated hereinafter or in accordance with the Articles of Association of BSE Ltd.
- 2) The Committee(s) appointed by the Board shall consist of such persons as may be specified by SEBI/ the Board from time to time.
- 3) The tenure of the members of a Committee shall be such as may be specified, in case of a Committee, by the Board, and in case of a sub-committee, by the Committee that constitutes such sub-committee.

Powers of Committee

- 4) The Board may delegate from time to time to the Committee(s) such of the powers vested in it and upon such terms as it may think fit, to manage all or any of the affairs of the Exchange and from time to time, to revoke, withdraw, alter or vary all or any of such powers.
- 5) The Committee shall have such responsibilities and powers as may be delegated to it by the Board from time to time.
- 6) A Committee so constituted may constitute, subject to the terms and conditions of its constitution, such sub-committees for such purposes as it may deem fit. The constitution, powers and responsibilities of such sub-committee(s) may be determined by the Committee which constitutes such sub-committee(s).
- 7) The Committee may from time to time, authorise the Managing Director of BSE Ltd. or such other person(s) to carry out such acts, deeds and functions in accordance with such provisions as may be laid down in this regard for fulfilling the responsibilities and discharging the powers delegated to it by the Board.

Disqualification of member of the Committee

- 8) No person shall be eligible to be a member of a Committee(s), if he suffers any disqualification as provided in the Articles of Association of BSE Ltd or as specified by the Board or SEBI, or if such person ceases to be a member of the Exchange. A member of the Committee shall, ipso facto, be deemed to have vacated the office, if he suffers any such disqualification, provided however that nothing done in good faith by such person in his capacity as a member of such Committee shall be rendered invalid merely because such act, deed, matter or thing may have been done by him subsequent to his disqualification but without knowledge of his disqualification.

Meetings of the Committee

- 9) A Committee may meet for dispatch of business, adjourn and otherwise regulate its meetings and proceedings as it thinks fit, and may determine the quorum necessary for the transaction of business.
- 10) Subject to directives/regulations issued by SEBI, the quorum for a meeting of the Committee, shall be one-third of the total strength of the Committee, unless any higher quorum is specified by the appointing authority; If a fraction appears when determining the quorum such fraction shall be omitted.
- 11) The Chairman of the Committee or any employee of the Exchange under the authority of the Chairman may at any time convene a meeting of such Committee.
- 12) Decisions at any meeting of the Committees shall be taken by a majority of the members. Every member of the Committee shall have only one vote except that in the case of an equality of votes, the Chairman of the Committee who presides over the meeting shall have a second or casting vote.
- 13) At all meetings of the Committee, the Chairman shall ordinarily preside and in his absence, the members of the Committee present may choose one from among themselves to be the Chairman of such meeting in accordance with the manner prescribed, if any, by SEBI/the Board. A member of the Committee shall disclose his/her interest in the business, if any, before the meeting and shall abstain from discussions, voting and decisions on the said matter. If the Chairman is interested in the business of the meeting, he shall abstain from chairing the meeting.
- 14) No vote by proxy shall be allowed either on a show of hands or on a poll in respect of any matter.

Chairman

- 15) The members of the Committee may elect a Chairman from amongst themselves, who shall be the chairman of the Committee in accordance with directives/regulations issued by SEBI, if any.
- 16) The Chairman may assume and exercise all such powers and perform all such duties as may be delegated to him by the Committee from time to time.
- 17) The Chairman, and in his absence, a person elected by the Committee, shall be entitled to exercise any or all of the powers exercisable by the Committee whenever he/it be of the opinion that immediate action is necessary, subject to such action being confirmed by the Committee.

- 18) The Committee, at its meeting at which a quorum is present, shall be competent to exercise all or any of the powers and discharge all such functions as are vested in or exercisable by such Committee.

Chapter III

TRADING MEMBERSHIP

- 1) The rights, privileges, duties and responsibilities of a trading member shall be subject to and in accordance with all applicable laws, Rules, Bye Laws and Regulations of the Exchange. The trading membership right shall be personal and the same is non-transferable and/or non-assignable except as otherwise provided in the Rules.
- 2) Unless exempted by SEBI, any person seeking to act as a stock broker or a trading member of the Exchange shall, over and above complying with the requirements of the Exchange, shall also obtain registration from SEBI.

Eligibility

- 3) The following persons shall be eligible to become trading members of the Exchange:
- a) Individuals;
 - b) Firms registered under the Indian Partnership Act, 1932;
 - c) A body corporate;
 - d) A public financial institution as defined in the Companies Act, 1956 (1 of 1956) or under the Companies Act, 2013;
 - e) A bank included for the time being in the Second Schedule to the Reserve Bank of India Act, 1934 (2 of 1934);
 - f) A foreign bank operating in India with the approval of the Reserve Bank of India and SEBI;
 - g) A state financial corporation established under the provisions of Section 3 of the State Financial Corporations Act, 1951 (63 of 1951);
 - h) An institution engaged in providing financial services, promoted by any of the institutions mentioned in sub clauses (d) to (g) above jointly or severally;
 - i) A custodian of securities who has been granted a certificate of registration by SEBI under sub- section (1A) of Section 12 of the SEBI Act;
 - j) A stock broker who has been granted a certificate of registration by SEBI under sub-section (1) of Section 12 of the SEBI Act;
 - k) A company as defined under the Companies Act, 1956 or under the Companies Act, 2013 or in any statutory modification or re-enactment thereof;
 - l) A limited liability partnership formed and registered under the Limited Liability Partnership Act, 2008, or any statutory modification or re-enactment thereof;

- m) Institutions such as scheduled commercial banks, primary dealers, pensions funds, insurance companies, mutual funds;
 - n) Any other person/entity permitted by SEBI.
- 4) No person shall be admitted as a trading member of the Exchange if such proposed member:
- a) is an individual who has not completed 21 years of age;
 - b) is an individual who is engaged as a principal or employer in any business other than that of securities unless he undertakes on admission to sever his connection with such business;
 - c) is a body corporate which has committed any act which renders such body corporation liable to be wound up under the provisions of the applicable law;
 - d) is a company or body corporate which has had a provisional liquidator or receiver or official liquidator appointed for itself;
 - e) has been adjudged bankrupt or a receiving order in bankruptcy has been made against such person or such person has been proved to be insolvent even though he has obtained his final discharge;
 - f) has been convicted of an offence involving a fraud or dishonesty;
 - g) has compounded with his creditors for less than full discharge of debts;
 - h) has been at any time expelled or declared a defaulter by any other stock exchange;
 - i) has been previously refused admission to membership unless a period of one year has elapsed since the date of rejection;
 - j) incurs any disqualification under the provisions of the Securities Contracts (Regulation) Act, 1956 or Rules made thereunder or any other applicable laws, which disentitles such person from seeking membership of a stock exchange;
 - k) A partnership whether registered under Indian Partnership Act or under the Limited Liability Partnership Act, 2008, having a partner who is a minor.
- 5) No individual shall be eligible for admission to trading membership of the Exchange unless:
- a) he has worked for not less than two years as a partner with, or as an authorised assistant or authorised clerk or apprentice to a member of any recognised stock exchange and is duly registered with that stock exchange, or
 - b) he agrees to work for a minimum period of two years as a partner or representative member with another member of the Exchange and to enter into transactions on the Exchange not in his own name but in the name of that member under whom he is working; or
 - c) he succeeds to the established business of a deceased or retiring member of the Exchange who is his father, uncle, brother or any other person who

is in the opinion of the relevant authority, a close relative;

Provided however that, subject to all applicable laws, the relevant authority may waive compliance with any or all of the foregoing conditions contained in the Rule, at its discretion, if it is of the opinion that the person seeking membership is otherwise qualified to be admitted as a member by reason of his means, position, integrity, knowledge and experience of business in securities.

- 6) No person shall be eligible to be admitted to the trading membership of the Exchange unless the person satisfies:
- a) the requirements prescribed in that behalf under the Securities Contracts (Regulation) Act, 1956, and the Rules framed thereunder and any other applicable laws., and
 - b) such additional eligibility criteria as the Board or relevant authority may prescribe from time to time.

6A) Certification

No person shall be eligible to be admitted to the trading membership of the Exchange unless he has passed a certification programme as prescribed by the relevant authority from time to time.

- 7) Unless otherwise specified by the relevant authority, membership for any person shall be restricted to only one trading segment.
- 8) The trading member of a particular trading segment may trade only in securities permitted/ listed for trading in that segment.

Admission

- 9) Any person desirous of becoming a trading member shall apply to the Exchange for admission to the trading membership of the relevant trading segment. The application of every applicant shall be dealt with by the relevant authority as it may deem fit. The relevant authority may either admit or reject such application at its discretion.
- 10) The application for admission shall be made in such formats as may be specified by the relevant authority from time to time.
- 11) The application shall have to be submitted along with such fees, annual subscription fees, deposit/s and other sums in such form and in such manner as may be specified by the relevant authority from time to time.
- 12) The applicant shall have to furnish such eclarations/ undertakings/ documents as may be specified from time to time by the relevant authority.
- 13) The relevant authority shall also have the right to call upon the applicant to pay such fees or deposit, such additional security in cash or kind, to furnish any additional guarantee or to require deposit of any building fund, computerisation fund, training fund or any other fund, fee as the relevant authority may prescribe from time to time.
- 14) The relevant authority may admit the applicant to the trading membership of the Exchange provided the person satisfies the eligibility conditions and other

procedures and requirements of admission. The relevant authority may at its absolute discretion reject any application without communicating the reason thereof. In the event of transfer of trading membership from an existing trading member to another person/entity (whether already a member or not), as permitted under these rules the prospective member shall be eligible to be admitted to the trading membership at the sole discretion of the relevant authority on such terms and conditions as it deems fit. Such prospective member shall satisfy all such conditions, procedures and requirements as may be prescribed by the relevant authority.

- 15) If for any reason the application for trading membership is rejected, the application fee or admission fee, if any, or part thereof as may be decided by the relevant authority in its discretion, may be dealt with in such manner as the relevant authority deems fit including forfeiture thereof.
- 16) The relevant authority may at any time after admitting any trading member cancel the admission and expel a trading member if he has in or at the time of his application for admission to membership or during the course of the inquiry made by the relevant authority preceding his admission:
 - a) made any willful misrepresentation; or
 - b) suppressed any material information required of him as to his character and antecedents; or
 - c) has directly or indirectly given false particulars or information or made a false declaration.
- 17) When a person is admitted to the trading membership of the Exchange, intimation of the person's admission shall be sent to the person and to the SEBI. If the person admitted to the membership of the Exchange and after intimation of his admission is duly sent, does not comply with acts and procedures for exercising the privileges of membership as may be prescribed by the relevant authority within a specified time period from the date of despatch of the intimation of admission or such other period, the fee/deposits or such sums paid by him shall be forfeited by the relevant authority in the manner prescribed.
- 18)
 - a) Every trading member of the Exchange shall, upon being admitted as a trading member of the Exchange be issued a certificate or entitlement slip or such document as the relevant authority may deem fit as proof of having been admitted to the benefits and privileges of the trading membership of the Exchange. The trading membership shall not be transferable or transmittable except as herein mentioned.
 - b) Subject to such terms and conditions as the relevant authority may prescribe from time to time and to the prior written approval of the relevant authority, transfer of the trading membership, may be effected as follows:
 - i. by making a nomination under these Rules;
 - ii. by an amalgamation or merger of a trading member company;
 - iii. by takeover of a trading member company;
 - iv. by transfer of the trading membership of a trading member firm to a new firm, in which, all the existing partners are not partners;

- v. by two or more trading members / trading member firms coming together to form a new partnership firm/company;
 - vi. such other mode as may be permitted by the relevant authority.
- c) An existing trading member or his successor(s) shall have the right to nominate a person/entity who shall be entitled to trading membership right and such right of nomination shall be personal and non-transferable. The nomination(s) made by an existing trading member or successor(s) of a trading member shall be subject to various conditions imposed by the relevant authority including the following:
- i) The nominee(s) shall, at the time when the nomination becomes effective, be person(s) who shall be eligible and qualified to be admitted as a trading member(s) of the Exchange;
 - ii) Satisfaction of all the dues/obligations/liabilities of the existing trading member under the Rules, Bye-laws and Regulations of the Exchange in the order of priority as may be specified by the relevant authority from time to time;
 - iii). The nominee(s) shall give to the relevant authority his/their unconditional and irrevocable acceptance of his/their nomination;
 - iv) If the existing trading member has not nominated any person and is rendered incompetent to carry on his business on the Exchange on account of any disability, then the trading member may, within a period of six months from the date when he become disabled, make a nomination either himself or such other person who is authorized to make such nomination by a court of competent jurisdiction;
 - v). If the trading member has died without nominating any person, the successor(s) of the trading member may nominate person(s) from among themselves within six months from the date of the death of the trading member;
 - vi). If the nomination of the trading member is such that it cannot be given effect to by the relevant authority, at the time when the nomination would have become effective, then the relevant authority may permit the trading member or his successor to nominate any other person(s) within six months from the date on which the nomination would have become effective;
 - vii) A nomination made by a trading member or successor(s) may be revoked with the prior written approval of the relevant authority and subject to such terms and conditions as the relevant authority may prescribe from time to time. No such revocation shall be permitted after the nomination becomes effective;
 - viii) The nomination shall become effective in the case of a nomination made by a trading member, from the date of his death or disability or from the date of approval by the relevant authority, whichever is later and in the case of a nomination made by successor(s), from the date on which such nomination is made or from the date of approval by the relevant authority, whichever is later;

- ix) In the event of a death of a trading member who has not nominated any person in relation to the membership right or who has no successors, his right of nomination shall cease and vest in the Exchange;
- x) The process to be followed by the successor(s) and the trading member for the purpose of nomination shall be as prescribed by the relevant authority from time to time;

Notwithstanding anything stated in the Rules, the right of nomination shall not be exercised by a former member who has been expelled or who has ceased to be a member or who has been declared as a defaulter under any Rule, Bye-law or Regulation of the Exchange in force at the relevant time and in such cases, the right of nomination shall cease and vest in the Exchange.

- xi) The term "successors" for the purpose of nomination shall mean as under:
 - (i) In the event of the trading member dying intestate, the heirs of the deceased trading member as of intestacy acting unanimously and in the absence of any unanimity between the heirs such person as may be appointed by a court of competent jurisdiction by way of grant of probate or letter of administration, as the case may be;
 - (ii) In the event where a trading member has left a will or testament, the person in whose favour a court of competent jurisdiction has granted a probate. Provided however that in such event the legal representative shall not nominate himself to get the trading membership right of a deceased member if the deceased has left behind legal heirs.
- ca) A trading member may not effect any change in its status or constitution, unless it has made an application seeking prior approval of the Exchange in such manner and with such fees as may be specified by the relevant authority and such approval has been accorded.

Explanation 1: For the purpose of clause (ca), the expression "change in status or constitution" shall include:-

- (I) in case of a corporate trading member:
 - (a) amalgamation, demerger, consolidation or any other kind of corporate restructuring falling within the scope of the Companies Act, 1956 (1 of 1956), Companies Act, 2013 or the corresponding provision of any other law for the time being in force;
 - (b) change in its managing director, whole-time director or director; and
 - (c) any change in control over a corporate trading member
- (II) any change in the legal status of an individual, partnership firm, limited liability partnership firms, Hindu undivided family, private company, public company, unlimited company or statutory

corporation and other similar changes;

- (III) in case of a partnership firm, any change in partners not amounting to dissolution of the firm;
- (IV) any other change in relation to the trading members which may be specified by the relevant authority from time to time as amounting to a change in status or constitution."

Explanation 2: In a case falling under para (I) (c) of Explanation 1, or in any other case including those stated in the Rules where the change in status or constitution requires prior approval of SEBI or other authority, a trading member shall not carry out such change without obtaining such prior approval.

Explanation 3: A trading member shall apply for prior approval under Explanation 2 by following such procedure as may be specified by SEBI or the relevant authority.

- d) The relevant authority may permit the transfer of the membership right in the following circumstances namely:
 - i. Death of a trading member;
 - ii. If in the opinion of the relevant authority, a trading member is rendered incompetent to carry on his business on the Exchange on account of any disability;
 - iii. Upon amalgamation or merger of a trading member company;
 - iv. Upon takeover of a trading member company; and
 - v. Upon the death of or resignation or notice of dissolution by a partner of a trading member firm, and re-alignment, if any, by the partners in such firm or by the partners in such firm and the nominee(s)/successor(s) of the outgoing partner or by the partners in such firm and person(s) other than the nominee(s)/successor(s) of the outgoing partner in a new firm, within a period of six months from the date of such death or resignation or notice of dissolution.
- e) The relevant authority may, while permitting the transfer, prescribe from time to time such transfer fee as it deems fit in the following circumstances viz.,
 - i. nomination by a trading member of a person other than successor(s) under the applicable laws;
 - ii. nomination by the successor(s) of a trading member, if the nominee(s) is/are not from amongst the successors;
 - iii. amalgamation or merger of a trading member company with a non-trading member company resulting in the change in controlling interest and/ or control of the trading member company;
 - iv. takeover of the trading member company by non-trading member(s) resulting in change in controlling interest and/ or

control ; and

- v. in the case of sub-clause (v) of clause (d), if the person(s) other than the nominee(s)/successor(s) of the outgoing partner hold atleast 51% of share in the profits & losses of the new firm and /or atleast 51% of share in the capital of the new firm.

Explanation I

For the purpose of sub-clauses (iii) and (iv) above, the term 'controlling interest' and 'change in control' shall have such meaning as defined by SEBI from time to time.

- f) For the purpose of the clauses (b) to (e), the term 'trading member' shall to the extent applicable, include a partner of a trading member firm or a shareholder of a corporate trading member. The term successor(s) shall to the extent applicable, include successor(s) of a partner of a trading member firm or successor(s) of a shareholder of a trading member company.
- g) Without prejudice to any other provision of the Rules, the trading membership may be suspended, for such period as the relevant authority may deem fit, in the following circumstances:
- i. Upon the individual trading member or a partner holding at least 51 % share in the profit and loss of or at least 51% of share in the capital of such trading member firm or a shareholder holding at least 51% of shares in the capital of a corporate trading member, in the opinion of the relevant authority, being rendered incompetent to carry on his business on account of any disability;
 - ii. Upon the death of an individual trading member or a partner of a trading member firm provided the partner holds atleast 51% of share in the profits & losses of and / or atleast 51% of share in the capital of such firm or a shareholder of a trading member company, provided such shareholder is a majority shareholder in such trading member company and during such period, the successor(s) of such individual trading member or partner or shareholder, may nominate person(s) to take up the stake/ shares of such deceased individual trading member or partner or shareholder;
 - iii. Upon the dissolution of a trading member firm and during the six month period as referred to in sub clause (v) of clause (d); and
 - iv. Upon any deadlock in the management of a trading member firm or corporate trading member, which, in the opinion of the relevant authority will affect the ability of such trading member firm or trading member company to carry on its business. The trading member shall be entitled to make its representation before the relevant authority, before being suspended under this sub-clause, but the decision of the relevant authority shall be final.

Explanation I

For the purposes of this sub-clause, the term 'Deadlock in the Management' means a situation wherein there is a loss of confidence or disagreement among the partners of a trading member firm or among the directors/shareholders of a trading member company,

which, in the opinion of the relevant authority, will affect or is likely to affect the conduct of business by the trading member firm or trading member company, as the case may be or an equality of vote at a meeting of the directors or shareholders of a trading member company.

- h) Without prejudice to any other provision of the Rules, the trading membership may be terminated by the relevant authority if an acceptable nomination or realignment, as the case may be, does not take place to the satisfaction of the relevant authority, within the said period of six months.
- i) The nominee(s), successor(s), partners of a trading member firm or such other persons, as the case may be shall be entitled to make their representation before the relevant authority, before being terminated under clause (h) above, but the decision of the relevant authority shall be final.

Conversion of legal status of the trading member

- j) Subject to such terms and conditions as the relevant authority may prescribe from time to time and to the prior written approval of the relevant authority, conversion of the legal status of a trading member may be effected as follows:
 - i. by conversion of an individual trading member into a partnership firm/company/body corporate;
 - ii. by conversion of a trading member firm into a company/body corporate.
 - k) Without prejudice to the other provisions of the Rules, the relevant authority may permit conversion of the legal status of a trading member in the following circumstances:
 - i. In the case of sub-clause (i) of clause (j), if the individual trading member holds and continues to hold atleast 51% of the share in the profits/losses and/or atleast 51% of share in the capital of the partnership firm, or atleast 51% of shareholding / interest in the company/body corporate, which shall take up the trading membership of the Exchange.
 - ii. In the case of sub-clause (ii) of clause (j), if the partners holding at least 51% of share in the profits / losses and /or atleast 51% of share in the capital of the trading member firm, hold and continue to hold atleast 51% of shareholding / interest in the company/body corporate which shall take up the trading membership of the Exchange.
- 19) The membership right does not confer any ownership right in the Exchange.
- 20) A trading member shall not transfer either by way of sale, gift or by any other mode whatsoever, assign, mortgage, pledge, hypothecate or charge his right of membership or any rights or privileges attached thereto and no such attempted transfer, assignment, mortgage, pledge, hypothecation or charge shall be effective as against the Exchange for any purpose, nor shall any right or interest in any trading membership other than the personal right or interest of a trading member therein be recognised by the Exchange. The relevant authority shall expel any trading member of the Exchange who acts or attempts to act in violation of the

provisions of this Rule.

Partnership

- 21) No trading member shall form a partnership or admit a new partner to an existing partnership or make any change in the name of an existing partnership without intimation and prior approval of the relevant authority in such form and manner and subject to such requirements as the relevant authority may specify from time to time; these requirements may, inter alia, include deposits, declarations, guarantees and other conditions to be met by partners of the firm who are not trading members and the decision of the relevant authority shall be final and binding.
- 22) No trading member shall, at the same time, be a partner in more than one partnership firm which is a trading member of the Exchange.
- 23) No trading member who is a partner in any partnership firm shall assign or in any way encumber his interest in such partnership firm.
- 24) A partnership firm shall register with such authorities as may be required under relevant laws and shall produce a proof of such registration to the Exchange.
- 25) The partners of the firm shall do business only on account of the firm and jointly in the name of the partnership firm.
- 26) The partners of the partnership firm must communicate to the Exchange in writing under the signatures of all the partners or surviving partners any change in such partnership either by dissolution or retirement or death of any partner or partners.
- 27) Any notice to the Exchange intimating dissolution of a partnership shall contain a statement as to who undertakes the responsibility of settling all outstanding contracts and liabilities of the dissolved partnership firm but that shall not be deemed to absolve the other partner or partners of his or their responsibility for any outstanding contracts and liabilities of the partnership firm.
- 27 (a) A partner of a partnership firm shall at all times satisfy the qualification prescribed under all applicable Laws, Rules, Bye – Laws and Regulations of the Exchange and such other conditions as prescribed by the relevant authority from time to time. At least two partners of the partnership firm shall act as designated partners who shall be responsible for day to day affairs of the firms and such designated partners should be eligible to become trading members of the Exchange. A partnership firm shall apply to the Exchange for approval in the prescribed form for designating a partner as a designated partner/s or for change in designated partner/s.
- 27 (b) Irrespective of whether any partner of a partnership firm is a member of the Exchange or not, all the partners shall be jointly and severally liable for the liability/obligations of the partnership firm, and each of the partners shall be individually liable and shall be subject to the disciplinary proceedings initiated by the Exchange.
- 27 (c) Unless specifically provided otherwise in any other applicable law or as otherwise provided by the relevant authority by way of circulars, the provisions of these Rules relating to partnership firms, shall mutatis mutandis, apply to a partnership firm constituted under the Limited Liability Partnership Act, 2008.

Termination of Membership

28 (a) Any trading member may cease to be a member, if one or more of the following occurs:

- (i) by resignation;
- (ii) by death;
- (iii) by expulsion in accordance with the provisions contained in the Rules, Bye Laws and Regulations;
- iv) by being declared a defaulter in accordance with the Rules, Bye Laws and Regulations of the Exchange;
- (v) by dissolution in case of a partnership firm;
- (vi) by winding up or dissolution in the case of a company or a body corporate;
- (vii) by cancellation of license granted by RBI to a bank;
- (viii) by cancellation of registration of a trading member by SEBI or as directed by SEBI;
- (ix) by violation of any applicable law or attracting any disqualification/s which warrants the cessation of membership right.

28 (b) **Liability of Past Members**

A trading member who shall for any reason cease to be a trading member of the Exchange shall nevertheless remain liable for and shall pay to the Exchange all monies which at the time of his ceasing to be a trading member shall have been due by him to the Exchange or to the clearing corporation.

Resignation

- 29) (a) A trading member who intends to resign from the trading membership of the Exchange shall address to the Exchange a written notice to that effect which shall be displayed on the trading system or on the website of the Exchange or at such places as the relevant authority deem appropriate.
- (b) Any member of the Exchange objecting to any such resignation shall communicate the grounds of his objection to the relevant authority by a letter within such period as may be specified by the relevant authority from time to time.
- (c) The relevant authority may accept the resignation of a member either unconditionally or on such conditions as it may think fit or may refuse to accept such resignation and in particular may refuse to accept such resignation until it is satisfied that all the conditions including satisfaction of all outstanding transactions is complied with by such member.

Death

- 30 In the death of a member, his family member/heirs, if any, shall inform of the same to the relevant authority in writing at the earliest.

30 (a) **Claims Against Deceased Member**

When a trading member dies, his debts, liabilities, obligations and claims under the Rules, Bye-laws and Regulations shall be paid and satisfied in full before successors are allowed to exercise the right of nomination.

- 30 (b) The provisions of Rule 30 (a) shall apply, mutatis mutandis, to a member being a body corporate.

Continuation of Business

- 30 (c) If on the death of a trading member his legal representatives or heirs desire that his business should be continued by any specified person who is eligible for membership, for some time for the benefit of the deceased's family and intimate their desire by a letter to the Exchange, the relevant authority may in its discretion permit business to be carried on by such person for such period not exceeding 1 year, or pending approval of an application for transfer of membership right of the deceased member by the Exchange and/or SEBI, whichever is later.
- 30 (d) In the event of demise of one of the two partners of a partnership trading member, the sole surviving partner of the said partnership trading member shall be entitled to carry on the business for a period of one year or pending approval of his application for induction/admission of a new partner into the partnership firm by the Exchange and/or SEBI, whichever is later. The relevant authority may in its discretion permit continuance of the business to be carried out by such person.
- 30 (e) In cases falling under Rules 30 (c) and 30 (d), the person/s continuing the business shall comply with all the requirements as prescribed by SEBI/the Exchange from time to time and shall satisfy all obligations/duties as prescribed under the Rules Bye-laws and Regulations for a member or as informed by SEBI/the Exchange from time to time, failing which, such person shall cease to continue the business forthwith.

Failure to pay Charges

- 31 Save as otherwise provided in the Bye Laws, Rules and Regulations of the Exchange if a member fails to pay his annual subscription, fees, charges or other monies which may be due by him to the Exchange within such time as the relevant authority may prescribe from time to time after notice in writing has been served upon him by the Exchange, he may be suspended by the relevant authority until he makes payment and if within a further period of fifteen days if he fails to make such payment, then he may be expelled by the relevant authority.

Criteria for Continuation of Admission

- 32 The relevant authority shall from time to time prescribe conditions and requirements to be complied with by a trading member for being able to continue to trade on the Exchange which may, inter alia, include maintenance of a minimum net-worth, deposit including membership deposit and capital adequacy, renewal of certification, if any, payment of annual fees, other fees, charges etc. The trading membership of any person who fails to meet these requirements shall be liable to be terminated.

Additional conditions for Corporate Trading Member

- 32A Apart from the conditions/requirements prescribed in the Rules, Bye-laws and Regulations, a corporate trading member shall comply with such additional conditions as may be prescribed by the relevant authority from time to time,

including seeking prior permission of the relevant authority for change in name, memorandum and articles of association of the company, its capital and shareholding pattern of such corporate trading member.

If the corporate trading member does not comply with and adhere to any order or direction or conditions imposed at the time of considering its application/request, the relevant authority shall take appropriate disciplinary proceedings against such corporate trading member.

Readmission of Defaulters

- 33 A trading member's right of membership shall lapse and vest with the Exchange immediately upon such member being declared a defaulter. The member who has been declared as a defaulter shall forfeit all his rights and privileges as a member of the Exchange, including any right to use of or any claim upon or any interest in any property or funds with the Exchange, if any.
- 34 Subject to all applicable laws in force for the time being, a member declared as a defaulter may be re-admitted in accordance with such procedure and on such terms and conditions as the Exchange may prescribe from time to time, in its absolute discretion.

Provided further that, in case, a defaulter is re-admitted, any proceedings/actions/steps taken by the Exchange for declaring a member as a defaulter & during the period when he continued to remain a defaulter shall not be invalid and shall not be questioned or challenged by any party.

- 35 The relevant authority may readmit only such defaulter who in its opinion:
- a) has paid up all dues to the Exchange, clearing corporation, SEBI, other trading members and constituents and such other dues and liabilities payable under the Rules, Bye Laws and Regulations of the Exchange;
 - b) has no insolvency proceedings against him in a court or has not been declared insolvent by any court;
 - c) had defaulted owing to the default of principals whom he might have reasonably expected to be good for their commitments;
 - d) has not been guilty of bad faith or breach of the Rules, Bye Laws and Regulations of the Exchange;
 - e) has been irreproachable in his general conduct;
 - f) meets all the eligibility criteria for admission as a Member.

Chapter – IV

DISCIPLINARY PROCEEDINGS, PENALTIES, SUSPENSION AND EXPULSION

Disciplinary Jurisdiction

- 1) The relevant authority may expel or suspend and/or fine under censure and/or warn and/or withdraw any of the membership rights of a member if it be guilty of contravention, non-compliance, disobedience, disregard or evasion of any of the Bye Laws, Rules and Regulations or of any resolutions, orders, notices, directions or decisions or rulings of the Exchange or the relevant authority or of any other

Committee or officer of the Exchange authorised in that behalf or of any conduct, proceeding or method of business which the relevant authority in its absolute discretion deems dishonorable, disgraceful or unbecoming a member or inconsistent with just and equitable principles of trade or detrimental to the interests, good name or welfare of the Exchange or prejudicial or subversive to its objects and purposes.

Penalty for Misconduct, Un-businesslike Conduct and Unprofessional Conduct

- 2) In particular and without in any way limiting or prejudicing the generality of the provisions in Rule (1) above, a member shall be liable to expulsion or suspension or withdrawal of all or any of its membership rights and/or to payment of a fine and/or to be censured, reprimanded or warned for any misconduct, un-businesslike conduct or unprofessional conduct in the sense of the provision in that behalf contained herein.

Misconduct

- 3) A member shall be deemed guilty of misconduct for any of the following or similar acts or omissions namely:
- Fraud : If it is convicted of a criminal offence or commits fraud or a fraudulent act which in the opinion of the relevant authority renders it unfit to be a trading member;
 - Violation: If it has violated provisions of any statute governing the activities, business and operations of the Exchange, members and securities business in general;
 - Improper Conduct: If in the opinion of the relevant authority it is guilty of dishonorable or disgraceful or disorderly or improper conduct on the Exchange or of willfully obstructing the business of the Exchange;
 - Breach of Rules, Bye Laws and Regulations: If it shields or assists or omits to report any member whom it has known to have committed a breach or evasion of any Rule, Bye-law and Regulation or of any resolution, order, notice or direction thereunder of the relevant authority or of any Committee or officer or the Exchange authorized in that behalf;
 - Failure to comply with Resolutions : If it contravenes or refuses or fails to comply with or abide by any resolution, order, notice, direction, decision or ruling of the relevant authority or of any Committee or officer of the Exchange or other person authorised in that behalf under the Rules, Bye Laws and Regulations;
 - Failure to submit to or abide by Arbitration : If it neglects or fails or refuses to submit to arbitration or to abide by or carry out any award, decision or order of the relevant authority or the Arbitration Committee or the arbitrators made in connection with a reference under the Rules, Bye Laws and Regulations;
 - Failure to testify or give information : If it neglects or fails or refuses to submit to the relevant authority or to a Committee or an officer of the Exchange authorised in that behalf, such books, correspondence, documents and papers or any part thereof as may be required to be produced or to appeal and testify before or cause any of its partners,

attorneys, agents, authorised representatives or employees to appear and testify before the relevant authority or such Committee or officer of the Exchange or other person authorised in that behalf;

- h) Failure to submit Special Returns: If it neglects or fails or refuses to submit to the relevant authority within the time notified in that behalf special returns in such form as the relevant authority may from time to time prescribe together with such other information as the relevant authority may require whenever circumstances arise which in the opinion of the relevant authority make it desirable that such special returns or information should be furnished by any or all the members;
- i) Failure to submit Audited Accounts: If it neglects or fails or refuses to submit its audited accounts to the Exchange within such time as may be prescribed by the relevant authority from time to time.
- j) Failure to compare or submit accounts with Defaulter: If it neglects or fails to compare its accounts with the Defaulters' Committee or to submit to it a statement of its accounts with a defaulter or a certificate that it has no such account or if it makes a false or misleading statement therein;
- k) False or misleading Returns : If it neglects or fails or refuses to submit or makes any false or misleading statement in its forms or returns required to be submitted to the Exchange under the Rules, Bye Laws and Regulations;
- l) Vexatious complaints: If it or its agent/sub – broker/ remisier/ authorized person/legal representative/employee brings before the relevant authority or a committee, complaint or suit which in the opinion of the relevant authority/committee is frivolous, vexatious or malicious;
- m) Failure to pay dues and fees: If it fails to pay its subscription, fees, arbitration charges or any other money which may be due by it or any fine or penalty imposed on it.

Unbusinesslike Conduct

- 4) A member shall be deemed guilty of unbusinesslike conduct for any of the following or similar acts or omissions namely:
 - a) Fictitious Name: If it transacts its own business or the business of its constituent in fictitious names or if he carries on business in more than one trading segment of the Exchange under fictitious names;
 - b) Fictitious Dealings: If it makes a fictitious transaction or gives an order for the purchase or sale of securities the execution which does not involve change of ownership or executes such an order with knowledge of its character;
 - c) Circulation of rumours: If it, in any manner, circulates or causes to be circulated, any rumours;
 - d) Prejudicial Business: If it makes or assists in making or with such knowledge is a party to or assists in carrying out any plan or scheme for the making of any purchases or sales or offers of purchase or sale of securities for the purpose of upsetting the equilibrium of the market or bringing about a condition in which prices will not fairly reflect market values;

- e) Market Manipulation and Rigging : If it, directly or indirectly, alone or with other persons, effects series of transactions in any security to create actual or apparent active trading in such security or raising or depressing the prices of such security for the purpose of inducing purchase or sale of such security by others;
- f) Unwarrantable Business: If it engages in reckless or unwarrantable or unbusinesslike dealings in the market or effects purchases or sales for its constituent's account or for any account in which it is directly or indirectly interested which purchases or sales are excessive in view of its constituent's or his own means and financial resources or in view of the market for such security;
- g) Compromise: If it connives at a private failure of a member or accepts less than a full and bona fide money payment in settlement of a debt due by a member arising out of a transaction in securities;
- h) Dishonoured Cheque: If it issues to any other member or to its constituents a cheque which is dishonoured on presentation for whatever reasons;
- i) Failure to carry out transactions with constituents: If it fails in the opinion of the relevant authority to carry out its committed transactions with its constituents;

Unprofessional Conduct

- 5) A member shall be deemed guilty of unprofessional conduct for any of the following or similar acts or omissions namely:
 - a) Business in Securities in which dealings not permitted: If it enters into dealings in securities in which dealings are not permitted;
 - b) Business for defaulting constituent: If it deals or transacts business directly or indirectly or executes an order for a constituent who has within its knowledge failed to carry out engagements relating to securities and is in default to another member unless such constituent shall have made a satisfactory arrangement with the member who is its creditor;
 - c) Business for Insolvent: If without first obtaining the consent of the relevant authority it directly or indirectly is interested in or associated in business with or transacts any business with or for any individual who has been bankrupt or insolvent even though such individual shall have obtained his final discharge from an Insolvency Court;
 - d) Business without permission when under suspension: If without the permission of the relevant authority it does business on its own account or on account of a principal with or through a member during the period it is required by the relevant authority to suspend business on the Exchange;
 - e) Business for or with suspended, expelled and defaulter members : If without the special permission of the relevant authority it shares brokerage with or carries on business or makes any deal for or with any trading member who has been suspended, expelled or declared a defaulter;
 - f) Business for employees of other members: If it transacts business directly or indirectly for or with or executes an order for an authorized representative or employee of another trading member without the written

consent of such employing trading member;

- g) Business for Stock Exchange employees: If it makes a speculative transaction in which an employee of the Exchange is directly or indirectly interested;
- h) Advertisement: If it advertises for business purposes or issues regularly circular or other business communications to persons other than its own constituents, trading members of the Exchange, Banks and Joint Stock Companies or publishes pamphlets, circular or any other literature or report or information relating to the stock markets without the prior written permission of the Exchange or in contravention of the advertisement code prescribed by the Exchange;
- i) Evasion of Margin Requirements: If it willfully evades or attempts to evade or assists in evading the margin requirements prescribed in these Bye Laws and Regulations;
- j) Brokerage Charge: If it willfully deviates from or evades or attempts to evade the Bye Laws and Regulations relating to charging and sharing of brokerage.
- k) Dealings with entities prohibited to buy or sell or deal in securities market: If it deals, directly or indirectly, in the course of its business with or transacts any business with or for any entity, which has been prohibited by SEBI to buy or sell or deal in the securities market.

Member's responsibility for Partners, Agents and Employees

- 6) A member shall be fully responsible for the acts and omissions of its officials, attorneys, agents, authorised representatives and employees and if any such act or omission be held by the relevant authority to be one which if committed or omitted by the member would subject it to any of the penalties as provided in the Bye Laws, Rules and Regulations of the Exchange then such member shall be liable therefor to the same extent as if such act or omission had been done or omitted by itself.

Suspension on failure to provide margin deposit and/or Capital Adequacy requirements

- 7) The relevant authority shall require a member to suspend its business when it fails to provide or maintain the deposit and/or meet capital adequacy norms as provided in these Rules, Bye Laws, and Regulations and/or as prescribed by relevant authority. The suspension of business shall continue until the member furnishes the necessary deposits and/ or meets capital adequacy requirements. The relevant authority may expel a member acting in contravention of this provision.

Suspension of Business

- 8) The relevant authority may require a member to suspend its business in part or in whole:
 - a) Prejudicial Business: When in the opinion of the relevant authority, the member conducts business in a manner prejudicial to the Exchange by making purchases or sales of securities or offers to purchase or sell securities for the purpose of upsetting equilibrium of the market or bringing about a condition of demoralisation in which prices will not fairly reflect

market values, or

- b) Unwarrantable Business: When in the opinion of the relevant authority it engages in unwarrantable business or effects purchases or sales for its constituent's account or for any account in which it is directly or indirectly interested which purchases or sales are excessive in view of its constituent's or its own means and financial resources or in view of the market for such security, or
- c) Unsatisfactory Financial Condition: When in the opinion of the relevant authority it is in such financial condition that it cannot be permitted to do business with safety to its creditors or the Exchange.

Removal of Suspension

- 9) The suspension of business under clause (8) above shall continue until the member has been allowed by the relevant authority to resume business on its paying such deposit or on its doing such act or providing such thing as the relevant authority may require.

Penalty for Contravention

- 10) A member who is required to suspend its business shall be expelled by the relevant authority if he acts in contravention of this provision.

Members and others to testify and give information

- 11) A member shall appear and testify before and cause its partners, attorneys, agents, authorised representatives and employees to appear and testify before the relevant authority or before other committee(s) or an officer of the Exchange authorised in that behalf and shall produce before the relevant authority or before other Committee(s) or an officer of the Exchange authorised in that behalf, such books, correspondence, documents, papers and records or any part thereof which may be in its possession and which may be deemed relevant or material to any matter under inquiry or investigation.

Permission necessary for Legal Representation

- 12) No person shall have the right to be represented by professional counsel, attorney, advocate or other representative in any investigation or hearing before the relevant authority or any other Committee unless the relevant authority or other Committee so permits.

Explanation before suspension or expulsion

- 13) A member shall be entitled to be summoned before the relevant authority and afforded an opportunity for explanation before being suspended or expelled but in all cases the findings of the relevant authority shall be final and conclusive.

Temporary Suspension

- 13A) (a) Notwithstanding what is contained in clause (13) herein above if in the opinion of the Managing Director/relevant authority, it is necessary to do so, he/it may, for reasons to be recorded in writing, temporarily suspend a member, pending completion of the proceedings for suspension under this chapter by the relevant authority, and no notice of hearing shall be required for such temporary suspension and such temporary suspension shall have

the same consequences of suspension under this chapter.

- (b) A notice to show cause shall be issued to the member within seven working days of such temporary suspension.
- (c) Any such temporary suspension may be revoked at the discretion of the relevant authority, for reasons to be recorded in writing, if the relevant authority is satisfied that the circumstances leading to the formations of opinion of the relevant authority to effect temporary suspension, have ceased to exist or are satisfactorily resolved.
- (d) A member aggrieved by the temporary suspension may appeal to such authority as may be specified, provided that such appeal shall not automatically suspend the temporary suspension unless otherwise directed by the relevant authority.

Effect of suspension of registration by SEBI

- 13B) Notwithstanding anything contained in Rules and Byelaws of the Exchange, if the registration of a member is suspended by SEBI, such member shall ipso facto stand suspended from the membership for the period of suspension, so imposed by SEBI or till such suspension is in force.

Imposition of Penalties

- 14) The penalty of suspension, withdrawal of all or any of the membership rights, fine, censure or warning may be inflicted singly or conjointly by the relevant authority.

Pre-determination of Penalties

- 15) The relevant authority shall have the power to pre-determine the penalties, the period of any suspension, the withdrawal of particular membership rights and the amount of any fine that would be imposed on contravention, non-compliance, disobedience, disregard or evasion of any Rules, Bye Laws or Regulation or of any resolution, order, notice, direction, decision or ruling thereunder of the Exchange, the relevant authority or of any other Committee or officer of the Exchange authorised in that behalf.

Commutation

- 16) Subject to the provision of the Securities Contracts (Regulation) Rules, 1957 the relevant authority in its discretion may in any case suspend a member in lieu of the penalty of expulsion or may withdraw all or any of the membership right or impose a fine in lieu of the penalty of suspension or expulsion and may direct that the guilty member be censured or warned or may reduce or remit any such penalty on such terms and conditions as it deems fair and equitable.

Reconsideration/Review

- 17) Subject to the provisions of the Securities Contracts (Regulation) Rules, 1957, the relevant authority, on an appeal filed by the member concerned within period of 90 days from the date of communication of decision of the relevant authority to the member, may reconsider and may rescind, revoke or modify its decision withdrawing all or any of the membership right or fining, censuring or warning any member. In a like manner the relevant authority may rescind, revoke or modify its decision expelling or suspending any trading member within the said period.

Failure to pay fines and penalties

- 18) If a member fails to pay any fine or penalty imposed on it within such period as prescribed from time to time by the relevant authority after notice in writing has been served on it, such member may be suspended by the relevant authority until it makes payment. If such suspended member fails to make the payment within such further period as prescribed from time to time, then it may be expelled by the relevant authority.

Consequence of Suspension

- 19) The suspension of a member shall have the following consequences namely:
- a) Suspension of Membership Right: The suspended member shall during the terms of its suspension be deprived of and excluded from all the rights and privileges of membership including the right to attend or vote at any meeting, but it may be proceeded against by the relevant authority for any offence committed by it either before or after its suspension and the relevant authority shall not be debarred from taking cognizance of and adjudicating on or dealing with any claim made against it by other members;
 - b) Rights of creditors unimpaired: The suspension shall not affect the rights of the members who are creditors of the suspended member;
 - c) Fulfillment of Contracts: The suspended member shall be bound to fulfill contracts outstanding at the time of its suspension;
 - d) Further business prohibited: The suspended member shall not during the terms of its suspension make any trade or transact any business with or through a member or clear or settle trades; provided that it may with the permission of the relevant authority close with or through a member the transactions outstanding at the time of its suspension;
 - e) Members not to deal with suspended members: No member shall transact business for or with or share brokerage with a suspended member during the terms of its suspension except with the previous permission of the relevant authority.

Consequences of Expulsion

- 20) The expulsion of a member shall have the following consequences namely:
- a) Membership Right forfeited: The expelled member shall forfeit to the Exchange its right of membership and all rights and privileges as a member of the Exchange including any right to nominate, to the use of or any claim upon or any interest in any property or funds with the Exchange and all of the above shall automatically vest in the Exchange. However, any liability of any such member to the Exchange/clearing corporation or to any member or under the Rules, Byelaws and Regulations shall continue and remain unaffected by its expulsion;
 - b) Office vacated: The expulsion shall create a vacancy in any office or position held by the expelled member;
 - c) Rights of Creditors unimpaired: The expulsion shall not affect the rights of the members who are creditors of the expelled member;

- d) Fulfillment of Contracts: The expelled member shall be bound to fulfill transactions outstanding at the time of his expulsion and it may with the permission of the relevant authority close such outstanding transactions with or through a member;
- e) Members not to deal: No member shall transact business for or with or share brokerage with the expelled member except with the previous permission of the relevant authority.
- f) Consequences of declaration of defaulter to follow: The provisions of Chapter XIV of the Byelaws pertaining to default shall become applicable to the member expelled from the Exchange as if such member has been declared a defaulter.

Expulsion Rules to Apply

- 21) When a member ceases to be a member under the provisions of the Rules, Bye Laws or Regulations otherwise than by death, default or resignation, he shall be treated as expelled by the relevant authority and in that event all the provisions relating to expulsion contained in these Rules shall apply to such trading member in all respects.

Suspension of Business

- 22) a) The relevant authority shall require a member to suspend its business when it fails to maintain or provide further security as prescribed in the Bye Laws and Regulations and the suspension shall continue until it pays the necessary amount by way of security.
- b) Penalty for Contravention: A member who is required to suspend its business under clause (a) shall be expelled by the relevant authority if it acts in contravention of the provisions of the Rules, Bye Laws and Regulations.

23) Forfeited or Lapsed Right of Membership

When a right of membership is forfeited to or vest in the Exchange under any Rule, Bye-law or Regulation of the Exchange for the time being in force, it shall belong absolutely to the Exchange free of all rights, claims or interest of such member or any person claiming through such member and the relevant authority shall be entitled to deal with or dispose of such right of membership as it may think fit.

Notice of Penalty and suspension of Business

- 24) Notice shall be given to the member concerned and to the members in general by placing a notice on the system, of expulsion or suspension or default of or of the suspension of business by a member or of any other penalty imposed on it or on its partners, attorneys, agents, authorised representatives or other employees. The relevant authority may in its absolute discretion and in such manner as it thinks fit notify or cause to be notified to the members or to the public that the person named in such notification has been expelled, suspended, penalised or declared a defaulter or has suspended its business or ceased to be a member. No action or other proceedings shall in any circumstances be maintainable by such person against the Exchange or the relevant authority or any officer or employee of the Exchange for the publication or circulation of such notification.
- 25) The relevant authority for the purpose of this Chapter shall be the Disciplinary

Action Committee as may be constituted by the Board from time to time in accordance with the directions and circulars issued by SEBI, if any.

- 26) The Disciplinary Action Committee may delegate all or any of the following powers to the Managing Director:-
- imposing monetary penalties, issuing warning or advise on/to members in terms of uniform scale or structure of penalties or other action, as specified by the Exchange through circulars issued to members;
 - taking penal action against members including suspension or cancellation of membership arising out of directions issued by SEBI;
 - expulsion of members under Bye-law 2 of Chapter XIV of the Bye-laws of the Exchange.

Chapter V

Miscellaneous

1.1 Rules and Bye-laws made under SCRA

These Rules, and Bye-laws made thereunder, are made under the provisions of the Securities Contracts (Regulation) Act, 1956.

1.2 Title

These Rules, and the Bye-Laws and Regulations made pursuant hereto, shall collectively be referred to as "Rules, Bye-Laws and Regulations of the Exchange".

1.3 Jurisdiction

Save and except as specifically provided otherwise, the Rules, Bye-laws and Regulations shall be subject to the exclusive jurisdiction of the Courts of Mumbai irrespective of the location of the place of business of the members and clients in India or the place where the concerned transaction may have taken place.

1.4 Other Laws and Regulations to Supplement

The Rules, Bye-laws and Regulations shall be in addition to, and shall not prejudice the application of the provisions of the Securities Contracts (Regulation) Act, 1956 (SCRA), the Securities Contracts (Regulation) Rules, 1957 (SCRR), the Securities and Exchange Board of India Act, 1992 (SEBI) and the Rules and Regulations made there under, and the directions and/or circulars issued by Reserve Bank of India, SEBI or any other regulatory authority.

1.5 Interpretation

- Words and expressions used in these Rules, but not defined herein, shall have the meanings assigned to them under any of the following:
 - Securities Contracts (Regulation) Act, 1956 and the rules and regulations made thereunder;
 - Securities and Exchange Board of India Act, 1992 and the regulations made thereunder;

- (c) Companies Act, 1956 or Companies Act, 2013 and the rules made thereunder;
 - (d) Depositories Act, 1996 and the regulations made thereunder;
 - (e) Rules and Regulations promulgated by SEBI.
 - (f) Bye-laws and Regulations of the Exchange;
 - (g) Memorandum and Articles of Association of the Exchange.
2. If any word or expression is used but not defined herein, but is defined in more than one of the above enactments/instruments mentioned in rule (1), it shall have the meaning given in the enactment or instrument that precedes the other(s) in the order given in the said rule.

1.6. **Saving Clause**

Nothing contained in these Rules, Bye-laws and Regulations (New Rules, Bye-laws and Regulations) shall affect the Rules, Bye-laws and Regulations (Old Rules, Bye-laws and Regulations) which were in force and operation prior to New Rules, Bye-laws and Regulations came into force in relation to any deals and/or contracts, rights and obligations accrued and arisen, action/s, decision/s, disciplinary proceedings initiated, pending, decided or any proceedings pending and/or decided etc. thereunder and all such matters shall continue to be governed under the Old Rules, Bye-laws and Regulations.

All dealings and/or contract entered into and/or executed after New Rules, Bye-laws and Regulations come into force and all matters including rights, duties, obligations, actions, proceedings arising pursuant thereto shall be subject to and be governed in accordance with New Rules, Bye-laws and Regulations of the Exchange and circulars/directions issued by Exchange/relevant authority from time to time.

1.7 **Composite Corporate Member**

In so far as Composite Corporate Members of the Exchange under the Old Rules, Bye-laws and Regulations are concerned, such members shall be regulated and governed in accordance with the New Rules, Bye-laws and Regulations from the date on which the New Rules, Bye-laws and Regulations come into force. The Composite Corporate Members shall abide by such directions/circulars/orders etc. issued by the relevant authority from time to time in relation to Composite Corporate Member or in relation to their Component membership rights. Without prejudice to the generality of the above, any action by SEBI, Exchange or the relevant authority against the Composite Corporate Member, whether by way of censure, warning, fine, suspension, expulsion, default or withdrawal, suspension or limitation of the membership rights or otherwise, shall operate against all the Component Memberships of the Composite Corporate Member.

1.8 **Partnership**

In so far as partnership firm under the Old Rule 179 of the Exchange under the Old Rules, Bye-laws and Regulations are concerned, such partnership firm shall be regulated and governed in accordance with the New Rules, Bye-laws and Regulations from the date on which the New Rules, Bye-laws and Regulations come into force. The partnership firm shall abide by such directions/circulars/orders etc. issued by the relevant authority from time to time. Without prejudice to the

generality of the above, any action by SEBI, Exchange or the relevant authority against the partnership firm, whether by way of censure, warning, fine, suspension, expulsion, default or withdrawal, suspension or limitation of the membership rights or otherwise, shall operate against all the partners of the partnership firm.

1.9 **Recognised Market Participants**

In so far as members carrying on the business alongwith any authorized category of market participants (as may have been approved by the Exchange under Old Rules, Bye-laws and Regulations) are concerned, from the date on which the New Rules, Bye-laws and Regulations come into force, such members/market participants shall be regulated and governed in accordance with the New Rules, Bye-laws and Regulations. Such members/market participants shall abide by such directions/circulars/orders etc. issued by the relevant authority from time to time.

1.10 **Indian Clearing Corporation Limited**

The clearing and settlement of any deals/trades executed and all matters necessary or incidental or ancillary thereto shall be governed in accordance with Rules, Bye-laws and Regulations of ICCL.

1.11 **Power to provide clarification:**

In case of any difficulty in implementing the provisions of Old Rules, Bye-laws and Regulations or New Rules, Bye-laws and Regulations or in case of a conflict between Old Rules, Bye-laws Regulations and New Rules, Bye-laws and Regulations, the Exchange/relevant authority has the power to provide clarification, if the circumstances demand and such clarification shall be final and binding all persons.

1.12 **Reference to provisions of Old Rules, Bye-laws and Regulation:**

On New Rules, Bye-laws and Regulations coming into force, any reference to the provisions of Old Rules, Bye-laws and Regulations may be construed to refer to the corresponding provision as provided in the New Rules, Bye-laws and Regulations unless the context requires otherwise.

For BSE Limited

Sd/-

Shailesh Jain
Assitant General Manager

sd/-

Prajakta Powle
Company Secretary & Compliance Officer

Place: Mumbai

Date: 27.12.2016

Corporate Identification No. (CIN): U67120MH2005PLC155188

Registered Office:

BSE Limited, 25 Floor, P. J. Towers, Dalal Street, Mumbai 400 001

बीएसई लिमिटेड

सेबी ने केलेल्या सूचनेच्या अनुशंगाने येथे खालील नियम महाराष्ट्र राज्याच्या शासकीय गॅझेट मध्ये प्रकाशित करणे आवश्यक आहे.”

नियम

प्रकरण 1

संचालक मंडळ

1) निर्देशक एक्सचेंज संचालनाच्या नियंत्रित करण्यासाठी मंडळ,

बीएसई लिमिटेड च्या निर्देशक मंडळ (बोर्डाच्या बरोबर स्वरूपात) कंपनीच्या संघटनाच्या लेखच्या तरतुदीनुसार स्थापित, प्रतिभूति संविदा (विनियमन) अधिनियम, 1956 आणि त्याच्या अंतर्गत बनवलेले नियम, भारतीय प्रतिभूति विनियम अधिनियम, 1992 त्याच्या अंतर्गत बनवलेले कुठलेही निर्देश / परिपत्र / नियमाच्या प्रावधान आणि रोखे आणि मुद्रा बाजार साठी वेळोवेळी भारतीय रिझर्व बँक द्वारा दर्शविलेले ट्रेडिंग नियम अधीन एक्सचेंजचा आणि एक्सचेंजचे व्यापारी सदस्य द्वारा अमलांत प्रतिभूति व्यवहारचा नियंत्रण, व्यवस्थापन नियमन करेल.

2) एक्सचेंजच्या संचालक मंडळात संचालकांची नियुक्ती

बीएसई लिमिटेडच्या निदेशकाची नियुक्ती वेळोवेळी दुरुस्त केले संघटनाच्या लेखच्या तरतुदीनुसार आणि सेबी द्वारा वेळोवेळी लागू केलेले नियम / परिपत्राच्या अनुसार नियुक्ती करण्यात येईल.

3) संचालक मंडळला नियम उपनियम आणि नियमावली मध्ये बदल करण्याचे अधिकार

प्रतिभूति संविदा -विनियमन' अधिनियम, 1956 च्या प्रावधाने आणि त्याच्या अधीन बनवलेले नियम, भारतीय प्रतिभूति एवं विनियम अधिनियम, 1992 च्या मंडळ आणि कुठेही निदेश यांच्या / त्यांच्या अंतर्गत बनवलेले नियम आणि अधिनियम जे भारतीय रिजर्व बँकेच्यासाठी वेळोवेळी दर्शविलेले आहेत, त्यांचे अधीन रोखे बाजारच्या माध्यमातून मंडळ बनवण्यासाठी आणि व्यापाराची देवाणघेवाण कारभाराचे संचालनाच्या संबंधित विषयासाठी वेळोवेळी नियम, उपनियम आणि नियमावली मध्य बदल करण्याचे अधिकार असतील. सदस्य आणि व्यक्ति हे प्रबंधाच्या प्रयोजनासाठी आवश्यक आहे. याद्वारे मधून मधून होणा-या होणा-या देवाण घेवाणीवर नियंत्रित आणि एक्सचेंजच्या संचालनासाठी करावयाचे आहे.

4) नियम बनवण्यासाठी मंडळाच्या अधिकार

पूर्वीच्या व्यापकता वर प्रतिकूल प्रभाव टाकल्याशिवाय, मंडळ सर्व या निम्न विषयातील कुणासाठीही नियम बनवण्याचा अधिकार आहे.

अ) एक्सचेंजची सदस्यतासाठी प्रवेशासाठी शर्ती प्रदान करणे

ब) एक्सचेंजच्या कामकाजाचे संचालन करणे

क) ट्रेडिंग सदस्यांच्या रोखे व्यवहार व त्या संबंधी कार्य प्रणाली बाबत संचालन करणे

- ड) बीएसइ चे नियम भंग करणा-यांसाठी दंड या उल्लंघनासाठी नियम, उपनियम आणि नियमावली व सामान्य अनुशासनासाठी नियमाचे उल्लंघनासाठी दंड, एक्सचेंजच्या सदस्यत्व, निष्कासन या सदस्याचे निलंबन करणे.
- इ) एखादा सदस्य नादार झाल्याशी किंवा तसा परिणाम होत असल्याशी त्याच्या सदस्यत्वाचे निलंबन किंवा हकालपट्टी करणे.
- एफ) एक्सचेंजच्या कायमस्वरूपी सदस्यत्वाची किंवा प्रवेशासाठी अटी निश्चित करणे.
- जी) रोखे व्यवहारात देवाण घेवाण करण्यासाठी सदस्य द्वारा देय शुल्काच्या स्वरूपात वेळोवेळी निर्धारित करण्यात येऊ शकते.
- एच) वितीय स्थिति, व्यापार आचरण आणि सदस्याच्या व्यवहाराची तपासणी करणे.
- आय) एक्सचेंजच्या काणत्याही कामकाजा बाबत समिति समितिची नियुक्ति करणे.
- जे) प्रवेश, बनविण्यासाठी किंवा प्रवेश घ्यावयाचा नसल्यास किंवा कायम राहण्यासाठी बाजार सहित प्रतिभागिरीयांच्या विभिन्न श्रेणी, अधिकृत कल्क, नियुक्त वकील अधिकृत व्यक्ति आदि जो प्रतिभूतियों या एक्सचेंजचे सदस्य कामाबरोबर जोडले जाऊ शकतात.
- के) एक्सचेंजच्या संदर्भात अशा प्रकारे अन्य प्रकरणाच्या स्वरूपात एसोसिएशन नियम आणि उपनियमाचे लेख व प्रावधाने अंतर्गत किंवा कुठल्या दुसरे स्वरूपात निधारित होऊ शकते तथा आवश्यक या नियंत्रण, प्रबंधनासाठी सिमा निहन होऊ शकते, आणि विनियमाचे संचालनासाठी.

5) मंडळाची सौंपण्यासाठी सत्ता

मंडळाकडे सुपूर्द करण्यासाठी अशा समर्थनासाठी आणि कुठल्याही शर्तीवर हे निश्चित स्वरूपात हे कायम होते. सशक्त समिति किंवा बीएसइ लिमिटेड यांचे प्रबंध निर्देशक करण्यासाठी किंवा कुणीही व्यक्ती किंवा कुठल्याही व्यक्तीसाठी वेळोवेळी, प्रबंधन करण्यासाठी सर्व किंवा एक्सचेंजला किंवा वेळोवेळी कुठल्याही प्रकरणात, रद्द करण्यासाठी किंवा वापस घेवाण बदलण्यासाठी किंवा अशी सर्व सत्ता बदली होऊन जाते.

6) एक्सचेंजच्या नियमामध्ये संशोधन करण्यासाठी मंडळाच्या सत्ताचे प्रत्यायोजन

मंडळ, अशा शर्ती व सीमांच्या अधीन आहे. हे योग्य सजण्यात येते, अशामध्ये आपली सत्तेच्या, सत्ता किंवा स्थिति सोडून अशी व्यक्ति / समितिच्या उपनियमांचे प्रतिनिधि होऊ शकतात आणि संशोधनासाठी जोडले जाऊ शकतात. नियम रद्द करण्यासाठी तथा अशी व्यक्ति / उप प्रतिनिधिला समितिच्यासाठी बनवण्यासाठी आणि योग्य सत्तेबरोबर, समझदारी, सर्व सत्ता, आणि प्रदत्त हया प्रकारचे नियम, शर्ती आणि सीमावर कुठल्याही मर्यादेपर्यंत बनवण्यासाठी तयार करावी. सर्व किंवा एक्सचेंजच्या प्रकरणी कुणालाही रद्द करणे किंवा परत घेण्याच्या बदल्यात किंवा अशा प्रकरणी सत्ता बदली जावू शकते.

7) मंडळाची निर्देश लागू करण्यासाठी सत्ता

मंडळ स्वतः किंवा कुठल्याही अधिकृत व्यक्तिपासून कुठल्याही प्रकरणी, परिपत्रे, दिशा निर्देश, नियम, प्रक्रिया किंवा नियम आणि शर्ती, निर्देश, आदेश, सूचना, निर्णय करणे, शासनाचा निर्णय अशा प्रकारे कुठल्याही प्रकरणी मंडळ करू शकते.

8) मंडळ द्वारा निर्देश करण्यासाठी सत्ताची नेमणूक

मंडळ कुठलीही समिति किंवा कुणी अन्य व्यक्ति तिला कुठल्याही मंडळ मार्फत सत्तेच्या प्रत्यायोजित केलेले आहे. किंवा हे करण्यासाठी वेळोवेळी निर्देश लागू करण्याचा अधिकार दिलेला आहे. ही सत्ता, जे नीती नियमानुसार होऊ शकते. एक विशेष बाब ह्या मुद्देच्या प्रयोगासाठी लागे किया ह्या प्रकारे निर्देश चिंतित समिति या व्यक्तिला आपली हमी दयावी लागेल.

9) निती संहिता

मंडळाचे सदस्य आणि समिति आणि अशा प्रकारच्या इतर अन्य व्यक्ति या स्वरूपात सेबी द्वारा निर्दिष्ट केलेल्या सदस्य संख्या मंडळाच्या आचार समितिच्या स्वरूपात वेळोवेळी निश्चित केल्या जाऊ शकतात तथा निती नियमावलीचे पालन करावे लागेल.

10) आचार संहिता

मंडळाचे सदस्य किंवा अशा प्रकारचे अन्य व्यक्तींच्या स्वरूपात सेबी द्वारा निर्दिष्ट केलेले सदस्य 2 मंडळाचे स्वरूपात वेळोवेळी निश्चित आचार संहिताचे पालन करावे लागेल.

प्रकरण 2

समिति

स्थापना

- 1) निर्देशक मंडळ एक्सचेंजचे दैनंदिन प्रकरणासाठी किंवा विशिष्ट चर्चा / प्रयोजनासाठी दैनंदिन व्यवस्थापक स्वरूपात सेबी द्वारा किंवा अन्यथा निश्चित करण्यासाठी वेळोवेळी समितिची स्थापना करण्यात येईल. अशा सर्व समित्या समारोह / प्रावधानांचे निर्देश / परिपत्रा / सेबी द्वारा लागू नियम 2 वेळोवेळी बोर्डावर प्रदर्शित करण्यात येतील आणि नियमात दाखवण्यात येतील. त्यानंतर किंवा बीएसई लिमिटेडचे नियम आणि उपनियमानुसार कामकाज करतील.
- 2) समिति मंडळ द्वारा नियुक्त केलेल्या व्यक्ती मिळून बनलेले आहे. वेळोवेळी सेबी / मंडळ द्वारा निर्दिष्ट करण्यात येईल.
- 3) एक समितिच्या सदस्याचा कार्यकाल असा असेल की एक समितिच्या प्रकरणात निर्दिष्ट केला जाऊ शकेल. मंडळ द्वारा आणि एक उप समितिच्या प्रकरणी केले आहे.

समितिची सत्ता

- 4) मंडळाच्या समितिची सत्ता प्रदर्शन करतांना आणि अशा शर्तीवर काम करतांना किंवा योग्य वाटल्यास, तसेच सर्व किंवा एक्सचेंजच्या आणि वेळोवेळीच्या प्रकरणात बंदोबस्त करण्यासाठी कोणत्याही वेळी प्रतिनिधि करू शकते. रद्द किंवा परत घेण्यासाठी परिवर्तन किंवा अशी सत्ता बदलण्यासाठी वापर केला जाईल.

- 5) समितिच्या रुपाने वेळोवेळी मंडळामार्फत हयाला प्रतिबंधक करण्यात येउ शकेल. याच्या जबाबदारीचे अधिकार होतील.
- 6) एका समितिची स्थापना करण्यात आली आहे. तसेच स्थापन करण्यात येउ शकते. नियमं आणि आपल्या अपने संविधानाच्या शर्तीच्या अधीन राहून, अशा प्रकारच्या हेतूसाठी उपयोगी आहे. कुठल्याही परिस्थितीत उप समितिचे संविधान, सत्ता आणि उप समितिची जबाबदारीची समिति ज्या उप समितिची स्थापन करण्यात येईल. त्या द्वारा निर्धारित करण्यात येईल शकते.
- 7) समितिला वेळोवेळी, बीएसई लिमिटेड किंवा अशाप्रकारच्या अन्य व्यक्तीचे प्रबंध निर्देशक प्रावधाना अनुसार असे कृत्य, कर्म आणि कार्य पूरी करण्यासाठी अधिकृत रुप पूर्ण करण्यासाठी या संदभात निर्धारित करण्यात येईल. जबाबदारी आणि सत्ता मंडळ द्वारा असे करण्यासाठी सुपूर्द करण्यात येईल.

समितिचे अयोग्य सदस्य

- 8) कुणीही व्यक्ती, एक समितिचे एक सदस्य होउ शकतात. अगर ते कुठही अयोग्यता बीएसई लिमिटेडच्या नियमाच्या अनुसार दर्शविलेली गेली आहे किंवा त्यांच्या संदर्भात मंडळ किंवा सेबी द्वारा अशी व्यक्ती एक राहत नाही तेव्हा निर्दिष्ट ग्रस्त पात्र होतील एक्सचेंजचे सदस्य / समितिचे एक सदस्य, वास्तविकपणे कार्यालय खाली करून देतील. तसेच अशा प्रकारची कुठलीही अयोग्यता या हालांकी प्रदान ग्रस्त समजण्यात येईल. जे काहीही होणार नाही अशी समितिचे सदस्याचे रुपात आपल्या क्षमतामध्ये अशा व्यक्ती द्वारा विश्वासामध्ये केलेल्या असतील असे अवैध मानण्यात येईल. कार अशा प्रकारचे कृत्ये, कर्म, अशाप्रकारची कुठली चर्चा अयोग्यतासाठी अनुरूप आहे. त्यानंतर त्याचे अयोग्यताचे ज्ञानाशिवाय त्यानीच केले असे होउ शकेल.

समितिची बैठक

- 9) एक समिति व्यवसायाचे प्रक्षेपण करण्यासाठी पुरेशी आहे. स्थगित आणि अन्यायी यांची बैठकीत कारवाई करण्यात येईल ठरविल्याप्रमाणे ते योग्य समजण्यात येईल. आणि कोरम व्यापाराच्या देवाण घेवाण के निश्चित करणे आवश्यक आहे.
- 10) सेबी, समितिची एक बैठकीला कोरम द्वारा जारी करण्यात आलेले निर्देश / नियमांना अधिन राहून । समितिची एकूण संख्येच्या एक तृतीयांश सदस्य असावे लागतात, जास्त कोरम नियुक्ति प्राधिकारी द्वारा निश्चित करण्यात येतो. एक अंश प्रकट होता. जेव्हा कोरम या प्रकारे अंशाचा निर्धार निश्चित करण्यात येईल. तिथे पर्यंत अधिक कोरम नियुक्ति प्राधिकारी द्वारा निश्चित करण्यात येतो. एक अंश प्रकट होता. हया प्रकारे कोरम गणसंख्येचा आवश्यक अंश घालविण्यात येतो.
- 11) समितिचे अध्यक्ष किंवा त्याचे अधिकार अनव्ये एक्सचेंजचे कुणीही कर्मचारी कुठल्याही वेळी अशा प्रकारची समितीची एक बैठक बोलविण्यात येते.
- 12) समितिच्या कुठल्याही बैठकीत निर्णय सदस्यांचे बहुमताने घेण्यात येतो. समितिचे उपस्थितीत सदस्यांना सोडून प्रत्येकाला एक मताचा अधिकार राहिल. मते बरोबर समान झाल्यास समितिचे अध्यक्ष याला बैठकचे अध्यक्ष म्हणून एक दुसरे मत निर्णयाक मत देण्याचा अधिकार राहिल.
- 13) समितिचे सर्व बैठकांमधील अध्यक्ष सदस्यांमधून अध्यक्ष यांची निवड करण्यात येते. त्याच्या अनुपस्थित समितिचे सदस्य वर्तमान परिस्थितीच्या नुसार अशा प्रकारे बैठक आयोजन करण्यात येते,

जर कोणी, सेबी द्वारा करण्यात आलेले सभापती पदाच्या रुपात आपसातील एकाची निवड / नियुक्ती करू शकतात. मंडळ समितिचे एक सदस्य च्या कारभारामध्ये त्याचा विचारांचा खुलासा स्पष्ट करण्यात येईल. जर कुणी योग्य असल्यास बैठकीच्या आधी विचार विनीमय, मतदान किंवा निवडणूक घेण्यात येईल अशा प्रकारे निर्णय घेतले जातील. जो बैठकीचा अध्यक्ष होण्यास इच्छुक आहे त्याला अध्यक्ष पद सर्वानुमते देण्यात येईल.

- 14) उपरोक्त बाबत मतदान हात वरती करून घेण्यात येईल कुठलाही विषयात हात वर करून मतदार घेउन त्या मुद्दयाला मंजूरी देण्यात येईल.

अध्यक्ष

- 15) समितिच्या सदस्यांमधून कोणताही एक सदस्य अध्यक्ष पदासाठी इच्छुक असल्यास तो सेबी द्वारा लागू केलेल्या निर्देश व नियमांनुसार समितिचा अध्यक्ष, होउ शकतो. त्याला पुन्हा निवडून देण्यात येउ शकते.
- 16) अध्यक्ष सन्मान आणि सर्व सत्तेचे अधिकार त्याला देण्यात येतात आम्ही वेळोवेळी समिति द्वारा त्याच्याकडे कार्यभारत सोपविला पाहिजे. अशा प्रकारे सर्व कर्तव्यांचे पालन चांगल्या पध्दतीने होउ शकते.
- 17) अध्यक्षांच्या अनुपस्थितिमध्ये एक व्यक्तिला समिति द्वारा निवडण्यात आलेले किंवा एक अधिकार समिति द्वारा सर्व सभासदांच्या मंजूरीने त्याची निवड होणे गरजेचे आहे. अशा प्रकारची कारवाई लगेच करणे आवश्यक आहे. हया प्रकारची कारवाई करण्यासाठी एक विषयाची गरज आहे. जो हकदार असेल. त्याला, समिति द्वारा सहमती देण्यात येईल.
- 18) समितिची बैठकीमध्ये जिच्यावर एक कोरम उपस्थित आहे. सक्षम किंवा कुठल्याही सत्तेचा वापर करण्यात येउ शकतो. अशा प्रकारे सर्व कामकाज समिति द्वारा केले जाउ शकते.

प्रकरण 3

कार्यकारी सदस्यता

- 1) अधिकार, विशेषाधिकारी, कर्तव्ये व एक ट्रेडिंग सदस्य यांच्या जबाबदारी करीता व सर्वांना लागू नियम, उपनियम तसेच विनियम च्या नियमां अनुसार अधिन राहिल. व्यापार सदस्यता सह व्यक्तिगत राहिल आणि त्याच रुपात अन्यथा नियमात प्रदानाच्या शिवाय हस्तांतर चुकीचे असेल.
- 2) तिथपर्यंत सेबी, कुठल्याही व्यक्तीला एक शेअर दलाल किंवा एक्सचेंजचे एक व्यापारिक सदस्यावर आणि त्याचे बरोबर एक्सचेंज च्या आवश्यकतेनुसार अवलोकन करण्यासाठी सेबीकडून नोंदणी प्राप्त करण्यात येईल त्याच स्वरुपात कार्य करण्यासाठी मांगणी केल्यास सवलत देण्यात येईल.

पात्रता

- 3) निम्न व्यक्ती एक्सचेंजचे ट्रेडिंग सदस्य होण्यासाठी पात्र असतील.

अ) व्यक्तिगत

ब) भारतीय भागीदारी अधिनियम, 1932 अंतर्गत नोंदणीकृत संस्था व व्यापारी कंपनी,

- क) संगठित समूह
- ड) एक सार्वजनिक आर्थिक संस्था, जो कंपनी अधिनियम, 1956 (1956 का 1 में परिभाषित) या कंपनी अधिनियम, 2013 के अंतर्गत असेल
- ई) बैंक जो भारतीय अधिनियम, 1934 (1934 च्या 2) च्या रिजर्व बँकेची दुसरी अनुसूचीमध्ये सामील होण्यासाठी असेल.
- एफ) विदेशी बँक, जो भारताचा कार्यभार करत असेल त्याला रिजर्व बँक ऑफ इंडिया आणि सेबी ने अनुमति दिलेली असेल.,
- जी) कुठल्याही राज्यातील आर्थिक मंडळ, जे अधिनियम, 1951 च्या कालम 3 (1951 च्या 63) च्या प्रावधानुसार स्थापित मंडळ
- एच) संयुक्त या पृथकावर आर्थिक सेवा प्रदान करण्यासाठी एक संस्था, ही संस्था जो -उपखंड (घ) मध्ये दर्शवलेला आहे.
- आय) प्रतिभूती जो सेबी अधिनियमाच्या कलम 12 चे उपकलम (1अ) च्या अंतर्गत सेबी द्वारा नोंदणीचे प्रमाण पत्र प्रदान केलेले असेल, अशी ही एक संरक्षक वस्तु.
- जे) शेर दलाल जो उप कलम (1) सेबी अधिनियमा चे कलम 12 अंतर्गत सेबी द्वारा नोंदणी चे प्रमाणपत्र प्रदान केले जाइल,
- के) कंपनी जो अधिनियम, 1956 च्या अंतर्गत किंवा कंपनी अधिनियम, 2013 च्या अंतर्गत किंवा कुणी वैज्ञानिक संशोधन या पूनः अधिनियम त्यामध्ये परिभाषित एक कंपनी,
- एल) एक सिमित भागिदारी ची स्थापना, जे सिमित भागीदारी अधिनियम 2008, अशा प्रकारचे कुठलेही वैधानिक संशोधन या फिर अधिनियमान्वे नांेदणीकृत .
- एम) एक अशी संस्था जो अनुसूचित वाणिज्यीक बँका, प्राथमिक व्यापारी, पेंशन फंड, बीमा कंपनी, म्युच्युअल फंड अशा कुठल्याही संस्था,
- एन) कोणी अन्य व्यक्ति / संस्था जो सेबी द्वारा त्याला मंजूरी देण्यात आली असेल.
- 4) कुणीही सदस्य किंवा व्यक्तिला व्यापारिक सदस्याच्या रुपात स्वीकार प्रस्ताव एकसर्जेंजमध्ये दाखल करू शकता:
- अ) एक व्यक्ति त्याचे वय 21 वर्ष असणे गरजेचे आहे.,
- बी) एक अशी व्यक्ति जेव्हा ती या कारभाराशी निगती असेल त्याने गंभीर किंवा कुठल्याही संबंधी स्पष्ट दर्शवले पाहिजे. जो एक प्रमुख या कुणीही प्रतिभूतिंची तुलनेत या कोणत्या अन्य व्यवसायामध्ये नियोक्ता स्वरूपात असतील.
- सी) एक निर्गमित निकाय आहे जो कुठलेही कार्य या पध्दतीने करण्यास शरीर निगम उत्तरदायी लागू नियमानुसार प्रतिबद्ध या अर्पण करावयाचे असेल.
- डी) एक कंपनी या सामूहिक समूह जो एक अंतिम परिसमापक या लेनेवाला स्वतासाठी नियुक्त अधिकारी परिसमापक आहे.

- इ) जो व्यक्ति कर्जदार / दिवाळखोर घोषित केलेला असेल । या दिवाळखोर समजण्यात येईल आदेश असे व्यक्तिच्या विरुद्ध खिलाफ दर्शवण्यात येईल. तो अपना अंतिम मुद्दयामध्ये दिवाळखोरी / कर्जदार पासून मुक्त आहेत असे असे साबित करण्यात आलेले असेल,
- फ) धोखेबाज या बेईमानी करणारे एक अपराधाचे दोषी समजण्यात येईल.
- जी) ऋण / उधारीची पूर्ण मुक्तिच्या कमी वेळात त्याचे देवाण घेवाण करण्यात येईल.
- एच) कुठल्याही वेळेला निष्कासित केल्यास किंवा अन्य शेरबाजाराकडून एक कर्जदार घोषित करण्यात येईल.,
- आय) पहिल्यापासून सदस्यतासाठी प्रवेश देण्यास नकार केल्यास, तिथपर्यंत एक वर्षाची कालावधि अस्वीकृतीची तारीखेच्या बाद करण्यात येईल.
- जे) प्रतिभूति संविदा (विनियमन) अधिनियम 1956 ा नियम या किसी अन्य लागू कायदे आहेत. जो एक स्टोक एक्सचेंजची सदस्याची मांगणी अशा व्यक्तिला वेगळे करण्यात आले असेल. त्याच्या अधीन बनवण्यात आले असे प्रावधानानुसार कुठलीही अयोग्यता नुकसान होईल.
- के) भागीदारी कंपनी ज्या भारतीय भागीदारी अधिनियमच्या अंतर्गत आहे या सिमित देपता भागीदारी अधिनियम, 2008 अंतर्गत नोंदणीकृत.
- 5) कुठलेही व्यक्ति एक्सचेंजमधील ट्रेडिंग सदस्यतासाठी प्रवेशासाठी पात्र होणार नाही.
- अ) कुठलीही मान्यता प्राप्त स्टोक एक्सचेंजचे एक सदस्यची सर्व एक भागीदार रुपामध्ये दोन वर्ष पेक्षा जास्त केलेले असेल या एक सहायकाच्या रुपामध्ये अधिकृत, या एक मूशीचे काम या प्रशिक्षक अधिकृत आणि या विधिवत कोणता शेर बाजाराच्या बरोबर नोंदणी केलेली असेल.
- बी) एकक्सचेंजचे एक अन्य सदस्याबरोबर एक जोडीदार या फिर एक प्रतिनिधिचे सदस्याचे स्वरुपात दोन वर्ष न्यूनतम कालावधीसाठी काम करण्यासाठी असेल आणि त्याच्या नावाने नाही, परंतु त्या सदस्याच्या नावाने बाजारात देनाणघेनाण करण्यासाठी प्रवेश करतील, त्यामध्ये काम करीत असाल तर त्याच्या बरोबर सहभागी होता येईल.
- सी) एक्सचेंज च्या कुठल्याही स्थापित व्यापारात सफल बनवणे, हा व्यापार किंवा आजार या सेवानिवृत्त होणारे सदस्य असतील जे कोणी आपले पिता, काका, भाउ या कुणी अन्य व्यक्ति, जो संबंधित प्राधिकारी आहे किंवा कोणी जवळच्या नातेनाईक असेल., हालांकि शर्ते, सर्व कायदे लागू असतील त्याचे अधिन राहून , संबंधित प्राधिकारी कुठलेही एक या पूर्वगामी शर्ती या नियम में विहित सर्वाचे अनुपालन करुन माफ करु शकतात., आपल्या विवेकावर अगर असा सल्ला देत असतील 2 की व्यक्तिची सदस्यतेचीमागणी भर्ती होनेसाठी योग्य आहे. या फिर आपले मतलब, स्थिति, अखंडता, ज्ञान आणि प्रतिभूतिमध्ये कामाचा अनुभव असेल. ज्यानुसार एक सदस्याला अनुभव घेता येईल.

- 6) कोणीही व्यक्ति एक्सचेंजमध्ये व्यापारासाठी सदस्यतेच्या भर्ती होण्यासाठी पात्र असेल तेव्हा ती व्यक्ति पूर्ण प्रकारात संतुष्ट करण्याची क्षमता असेल.,
- अ) आवश्यकताचे प्रतिभूति संविदाचे अंतर्गत त्याला आणि (विनियमन) अधिनियम 1956 मधील निर्धारित करण्यात आले असेल. आणि नियमाचे अनुसार या अंतर्गत बनवण्याचे आले असेल आणि अन्य कलमे सुध्दा लागू होतील, आणि
- बी) मंडळ या संबंधित प्राधिकारीच्या रुपात याला अनुसरून अतिरिक्त पात्रतेचे के माप दंड वेळोवेळी दर्शवण्यात आलेले आहेत.

6अ) प्रमाण

कुणीही व्यक्ति व्यापाराची सदस्यता झाल्यावर जिथपर्यंत एक प्रमाणन कार्यक्रमाच्या रूपाने परिवर्तीत होईल. वेळोवेळी संबंधित प्राधिकारी द्वारा निर्धारित करण्यासाठी भर्ती होण्यासाठी पात्र होतील, किंवा दर्शविण्यात येतील.

- 7) तिथपर्यंत अन्यथा संबंधित प्राधिकारी द्वारा निर्दिष्ट कुठलीही व्यक्तिसाठी सदस्यता केवळ एक व्यापार क्षेत्रासाठी प्रतिबंधित करण्यात आले आहे.
- 8) एक विशेष व्यापार खंडाचे व्यापाराची अनुमति देण्यात आली आहे. सदस्य प्रतिभूति /त्याचे क्षेत्रामध्ये व्यापार करण्यासाठी सूचीबद्धात केवळ व्यापार करू शकतात.

प्रवेश

- 9) कुणीही व्यक्ति एक व्यापार सदस्य बनण्यासाठी इच्छुक प्रासांगिक व्यापार खंडाचे व्यापारात प्रवेशासाठी सदस्यता एक्सचेंजला लागू होणार नाही. प्रत्येक आवेदकाच्या आवेदन संबंधित प्राधिकारी द्वारा कारवाई करण्यात येईल. कारण हे ही योग्य असेल. संबंधित प्राधिकारी असे मानतात की आपल्या बुद्धीने या प्रकारचे आवेदनाचे अस्वीकार करू शकतात.
- 10) प्रवेशासाठी आवेदन असे प्रस्ताव / प्रारूपामध्ये केले जाईल की ते वेळोवेळी संबंधित प्राधिकारी द्वारा निर्दिष्ट करण्यात येतील.
- 11) आवेदन / प्रस्ताव वेळोवेळी संबंधित प्राधिकारी द्वारा निर्दिष्ट करण्यात येतील त्याच बरोबर ही जोडलेले शुल्क / फीस, वार्षिक सदस्यता शुल्क, जमा करणारे / आणि अशाप्रकारे स्वरूपात अन्य रकमे बरोबर आणि अशी कोणतीही वस्तू आम्हाला प्रस्तुत करावी लागेल.
- 12) आवेदक अशी घोषणा / उपक्रम / दस्तावेज प्रस्तुत करण्यासाठी संबंधित प्राधिकारी द्वारा वेळोवेळी निर्दिष्ट करण्यात येईल.
- 13) संबंधित प्राधिकारी आवेदकाला बोलविण्यासाठी या प्रकारची फी/ शुल्क या जमा, कदम आदि वस्तु रुपात अतिरिक्त सुरक्षेसाठी रक्कम भरावी लागेल व कुणीही अतिरिक्त जिम्मेदारी / हमी प्रस्तुत करण्यासाठी या कुठही इमारत निधि, कम्प्युटरी करण निधि (संगणक निधि) अशा अनेक प्रकाराचे फंडाची आवश्यकता असेल. ज्याचा संदर्भात प्राधिकारी या संबंधित प्राधिकारी वेळोवेळी कोणी अन्य निधिच्या स्वरूप लिहिण्यात येईल. किंवा ते दर्शविण्यात येईल.

- 14) संबंधित प्राधिकारी एक्सचेंजचे व्यापार सदस्यतासाठी आवेदकाला स्वीकार करू शकतात. आवेदक या आलेली व्यक्ति पात्रतेच्या अटी आणि अन्य प्रक्रिया आणि अन्य प्रवेशासाठी जरूर संतुष्ट असतील. संबंधित प्राधिकारी आपल्या बुद्धीने या त्याचे कुठल्याही कारणे संवाद स्थापित करण्यासाठी कुठल्याही आवेदनाचा अस्वीकार सुध्दा करू शकतील. एक उपस्थित व्यापारीक सदस्याला दुसरे व्यक्ति संस्थासाठी व्यापार सदस्यतासाठी हस्तांतरणाची स्थितिमध्ये (पहलेपासून एक सदस्य आहे किंवा नाही) या स्वरूपात हा नियमात अंतरीक अनुमति देउन सदस्य पात्र होतील. विशेष अधिकारावर व्यापार सदस्यतासाठी भर्ती होण्यासाठी अशा प्रकारचे नियम आणि शर्तीवर संबंधित प्राधिकारी हे उचित समजण्यात येईल. अशा प्रकारे संभावित सदस्य स्वरूपात संबंधित प्राधिकारी द्वारा निर्धारित केलेल्या प्रमाणे होउ शकते. आणि अशाप्रकारची स्थिति, प्रक्रिया आणि आवश्यकता पूर्ण करण्यात येतील.
- 15) कुठल्याही कारणाने व्यापारीक सदस्यतासाठी आवेदन जर अस्वीकार करण्यात आले असेल. तो त्याला संदर्भात संबंधित प्राधिकारी द्वारा निर्णय घेतला जाउ शकतो. आवेदन शुल्क या प्रवेश शुल्क, जर काही असेल कुठलाही हिस्सा असेल तो याच्या संदर्भात संबंधित प्राधिकार्याला दर्शवू शकतो. किंवा पेश करू शकतो.
- 16) प्रासंगिक स्वीकार कुठलाही व्यापार सदस्याला प्रवेश रद्द करण्यासाठी आणि अगर तो सदस्यतासाठी संबंधित प्राधिकारी द्वारा करण्यात आलेल्या तपासणी दरम्यान प्रवेशासाठी आपले आवेदनासाठी वेळोवेळी व्यापार सदस्याला निष्कासित केल्यानंतर काढून टाकण्यात येईल. असा अधिकार त्याच्या बाबत स्वीकार करण्यात येईल.
- अ) कुठेही काम जाणीवपूर्वक चुकीचे सादर करणे
बी) कुठलीही महत्वपूर्ण गोष्ट आपले चरित्र आणि पूर्ववृत्त स्वरूप झाकून ठेवणे
सी) साध्या या परोक्ष रूपात खोटी माहिती देणे या खोटी घोषणा करणे.
- 17) एक व्यक्ति एक्सचेंजचा व्यापार सदस्यतासाठी भर्ती करण्यात आले असेल तर त्या व्यक्तिला प्रवेशाची सूचना व्यक्तिसाठी आणि सेबीकडून जारी करण्यात येईल. व्यक्ति एक्सचेंजच्या आणि त्याच्या प्रवेशाची सूचना दिल्यानंतर सदस्यतासाठी भर्ती करणे आणि विधिवत त्याला पाठवण्यात येईल. अशा प्रकारे कारभार होतो. कुठल्याही स्वरूपात तारखेपासून निर्दिष्ट वेळी संबंधित प्राधिकारी द्वारा निर्धारित करण्यात येउ शकते. सदस्यतासाठी विशेष अधिकार या प्रयोग करण्यासाठी प्रक्रियाचे पालन करीत नाही आणि असे प्रवेशाला स्थगित देण्यात येईल. असेही अन्य शुल्क / जमा या त्याच्या द्वारा रक्कम भरणे अशी रकमेची सूचनाचे प्रेषण निर्धारित पद्धतीमध्ये संबंधित प्राधिकारी द्वारा जप्त करण्यात येईल.
- 18) अ) एक्सचेंजचा व्यापारिक सदस्यावर एक्सचेंजची अन्य व्यापारिक सदस्यता स्वरूपात भर्ती कण्यात येउ शकते, त्यासाठी एक प्रमाणपत्र या पात्रता अर्जाची आवश्यकता आहे. या संबंधित प्राधिकारी अशा स्वरूपात दस्तावेज लाभ आणि विशेष अधिकारात भर्ती करण्यासाठी शाबित करावे लागेल आणि उचित समजण्यात येईल. एक्सचेंजने जारी केलेले व्यापार सदस्यताचे हस्तांतरणीय या फिर असमर्थ रूपात बरोबर उल्लेख केलेला नसेल.

- बी) अशा प्रकारे नियम आणि संबंधित प्राधिकारी यांनी वेळोवेळी आणि संबंधित प्राधिकारी यांची पूर्व लिखित स्वीकृतिसाठी लिहून शकतात.
- नियमानुसार नामांकन बनवण्यात येऊ शकते.
 - एक समामेलन या एक व्यापार सदस्याला को कंपनीचे विलय द्वारा
 - एक व्यापारिक सदस्याला कंपनीचे अधिग्रहण द्वारा,
 - एका नवीन कंपनीसाठी एक व्यापार सदस्य
 - दोन या दोन पेक्षा अधिक व्यापारीक सदस्यं द्वारा / व्यापारीक सदस्यं बरोबरीत जोडून नवीन भागीदारी व्यवसाय / या कंपनी व्यापार,
 - अशा प्रकारे अन्य विविध स्वरूपात संबंधित प्राधिकारी द्वारा अनुमति देण्यात येऊ शकते.
- सी) एक उपस्थित व्यापार सदस्य किंवा त्याचे उत्तराधिकारी (या) जो व्यापार सदस्यता सही आणि नामांकनाचे अशा प्रकारचे अधिकाराचे हक्कदार असतील. निजी आणि गैर हस्तांतरणीय करण्यात येईल. एक व्यक्ति / संस्थेच्या नक्की करण्याचा अधिकार राहील. नामांकन (या) एक उपस्थित व्यापार सदस्य या एक व्यापारीक सदस्याचे उत्तराधिकारी द्वारा करण्यात आलेले निम्नलिखित संबंधित प्राधिकारी मार्फत लावण्यात आलेला विभिन्न अटी यांना अधीन करण्यात येईल.
- उमेदवार (या) वेळोवेळी अनुसार नामांकन प्रभावी केला जातो. परंतु व्यक्ति (या) जो पात्रा आणि योग्य एक्सचेंज एक व्यापारिक सदस्य (या) रुपमध्ये भर्ती करण्यात येतील.
 - नियम, उपनियम आणि उपखंडाचे कायदे यांचे उल्लंघन करीत असेल अगर कुठलाही सदस्य एक्सचेंजचे नियम, उपनियम या उपखंड यांची नोटीस या रिसोल्युशन या कुठलीही ओडर यांचे उल्लंघन करीत असेल तेव्हा संबंधित प्राधिकारी त्याची तपासणी करतीलया एक्सचेंज त्याच्या बदल्यास प्राधिकारी याला तपासणी करण्याचा हुकूम करतील.
 - पदाचे उम्मीदवार (या) संबंधित प्राधिकारी याला त्याची नामांकन संदर्भात त्याची बिन शर्त आणि अट स्वीकृती द्यावी लागेल.
 - उपस्थित व्यापारी सदस्य कुणीही सदस्य / व्यक्ति याचे नामांकन करण्यात येणार नाही.आणि तो विकलांगताच्या कारणाने एक्सचेंजवर आप ले व्यवसायावर घेउन जाण्यासाठी अयोग्य प्रदान करण्यात येईल. तो व्यापारी सदस्य, तारीखेपासून सहा महीनेच्या आतर तो विकलांग करु शकेलं तेव्हा एक नामांकन या तो खुद अशा प्रकारे अन्य व्यक्ति जो सक्षम असेल. तो न्यायालय अदालत द्वारा अशा प्रकारचे नामांकन करण्यासाठी अधिकृत असेल.
 - व्यापारी सदस्य नामांकन केल्याशिवाय बीना अगर त्याची मृत्यु झालेली असेल तर तो मृत्यु पावलेल्या तारखेपासून सहा महीनेच्या आत आपसात कुणाही व्यक्तीला व्यापारी सदस्य नामांकन करु शकतो त्याला उत्तराधिकारी समजण्यात येईल.

- vi) अगर व्यापारी सदस्याचे नामांकनाच्या संबंधी संबंधित जानकारी प्राधिकारी याला अगर बनवण्यात आलेले नसेल तर त्याला तसे करावे लागेल. त्याचे सत्ता या प्रभावासाठी फरक पडणार नाही.या पुन्हा असे वेळोवेळी नामांकन तेव्हा प्रभावी होईल. संबंधित अधिकारी कोणी अन्य व्यक्ति याला नामांकन करण्यासाठी व्यापारीक सदस्य या त्याचे उत्तराधिकारी याला अनुमति देतील.सहा महीने च्या आत नामांकन प्रभावी / सत्ता होईल.
- vii) एक व्यापारी सदस्य या त्याचा उत्तराधिकारी द्वारा केलेले नामांकनामध्ये हया प्रकारचे नियम आणि संबंधित प्राधिकारी यांचे वेळोवेळी लिहून ठेऊ शकतात. शर्तीच्या अधीन प्रासंगिक अधिकार आहे आणि या विषयी लिखित मंजूरी बरोबर रदद सुध्दा होऊ शकेल. नामांकन तेव्हा प्रभावी होईल अशा प्रकारची अनुमती देण्यात आलेली आहे.
- viii) नामांकनाचा मृत्यु या उनकी विलांगताची तारीखेपासून त्याचे संबंधित प्राधिकारी द्वारा अनुमोदनाची तारीख, जे त्यानंतर करण्यात आले नामांकन याच्या संबंधी आहे. व्यापारिक सदस्य द्वारा केलेले नामांकनाच्या संदर्भात प्रभावी होऊ शकते. उत्तराधिकारी दर्शवण्यात आलेली तारीख पासून नामांकन केल्यापासून जोडला आहे. या संबंधित आहे. असे प्राधिकारीने दर्शवण्यात आलेल्या तारीखेनंतर सुध्दा प्रभावी होऊ शकते.
- ix) अगर कुणी व्यापारी सदस्य याचा मृत्यु झालेला असेल तर त्याने पुन्हा नामांकन निवडलेला नसेल आणि त्याला आपली सदस्यताला जोडलेले अधिकाराच्या संबंधित या त्या ला कुठलाही वारिस या उत्तराधिकारी नसेल, तो असे सदस्याचे अधिकार प्रदान करण्यासाठी शेवट करण्यात येईल. एक्सचेंज मध्ये सुध्दा ते अधिकार जपण्यात येणार नाहीत.
- x) उत्तराधिकारी याला प्रक्रियेनुसार चालावे लागेल आणि व्यापारी सदस्याला हे सूचित केलेले आहे कि त्याला वेळोवेळी त्याचे उत्तराधिकारी यांची जाणीव संबंधित प्राधिकारी देतील, नियमात म्हटलेले आहे की काही घडलेले असताना सुध्दा, नामांकनाचे अधिकार एक पूर्व सदस्याने निष्कासित केलेले आहेत. या जो सदस्य होण्यासाठी या कुठलेही नियम, उपविधि यांचे नियमाचे अंतर्गत कुठलाही कामकाज घोषित केलेले आहे. त्याला एक्सचेंजचे नियमाचे अनुसार अशी माहिती वेळोवेळी देण्यात येईल या पुन्हा असे नामांकन उत्तराधिकारी याला अधिकार प्रदान करण्याचा शेवट होईल.
- xi) **उत्तराधिकारी यांचे नामांकनाचे खालील प्रमाणे अटी व शर्ती**
- (i) अगर व्यापारी सदस्य मरणकालीन इच्छा पत्रहीन असेले, तेव्हा त्याचे वारीसदार सर्व संमति से आपले कर्तव्य या त्याची सत्ता याचा उपयोग करू शकतो.तेव्हा सदस्याचा मृत्यु झालेला असेल. न्यायालयाला अनुसरून तो कुठल्याही व्यक्तिला निवडू शकतो. ज्याद्वारा न्यायालयाची मंजूरी असणे आवश्यक आहे. या पुन्हा न्यायालय द्वारा लागू करण्यात आलेले पत्र, अगर असे कुठले प्रकरण असेल,
- (ii) जर कुठल्याही व्यापारी सदस्य आपली वसियत सोडून दिलेली असेल या कुणी व्यक्तियाला सक्षम न्यायालय द्वारा प्रमाणपत्र दिलेले असेल. परंतु अशी

स्थितिमध्ये कायदेशीर प्रतिनिधी स्वतःचे नामांकन या उत्तराधिकारी घोषित करण्यात येईल. अशा प्रकरणात व्यापारिक सदस्यता ठरविण्यासाठी मृतक सदस्याचे नातेवाईक या त्याचे वारिसदार यांनाच त्याचा हक्क व अधिकार दिलेले आहेत.

सी/अ) व्यापारिक सदस्य आपली स्थिति या संविधानात कुठल्याही प्रकारे परिवर्तन करू शकत नसल्यास. या पुन्हा एक्सचेंज याची पूर्व मंजूरी मागणीचे आवेदन द्यावे लागेल. ह्या प्रक्रियास जोडलेली कुठलीही माहिती विचाराधीन राहिल. , त्याला दर्शविलेले शुल्क (फीस) द्यावे लागेल. जो संबंधित प्राधिकारी द्वारा निर्दिष्ट केलेली आहे.

स्पष्टीकरण 1: अनुच्छेद (सी/अ) याचे प्रयोजनासाठी अनुसरण / अभिप्राजना याचे संदर्भात "स्थिति या संविधानाचे परिवर्तन" शामिल असेल,

I) संगठित कंपनी याचे व्यापारिक सदस्य या संबंधी

- (a) विलीनीकरण, विघन, समेकन या अशाप्रकारे संगठित कंपनी जो कंपनी अधिनियम, 1956 (1956 का 1) याचे अनुषंगाने, या कंपनी अधिनियम, 2013 या तत्समय प्रवृत्त कुणी अन्य अधिनियम कायदे याचे प्रावधानाचे अंतर्गत,
- (b) प्रबंध निर्देशकाचे परिवर्तन या बदली, पूर्ण कालिक निर्देशक या निर्देशक,
- (c). संगठित कंपनी याचे व्यापारिक सदस्याचे नियंत्रणामध्ये कुठलाही बदल.
- ii) कुणी व्यक्ति, भागीदारी कंपनी, सीमीत देयका भागीदारी कंपनी, हिंदू अविभाजित परिवार, निजी कंपनी, सार्वजनिक कंपनी, असीमीत कंपनी या वैधानिक या कानूनी संघटित कंपनी, ह्या प्रकारे कंपनीमध्ये परिवर्तन या कुठलीही कायदेशीर स्थिति कुठलाही बदल करावयाचा असल्यास.
- iii) भागीदारी कंपनी याच्या संदर्भात, अगर कुठलाही भागीदाराने विघटनाची रक्कमेमध्ये बदल,
- iv) जर व्यापारिक सदस्य याचे स्थिति या संविधानात बदल करण्यासाठी वेळोवेळी संबंधित प्राधिकारी द्वारा असूचन करण्यात येऊ शकते. कुणी अन्य परिवर्तनाचे संबंधी,

स्पष्टीकरण 2: अगर कुठल्याही प्रकरणा पॅरा (1) स्पष्टीकरण (स) याचे अंतर्गत नियमात म्हटले प्रमाणे कुणी अन्य प्रकरणात जेथे स्थिति या संविधानात बदल सेबी या अन्य प्राधिकारी यांचे पूर्ण अनुमोदनाची आवश्यकता आहे, एक व्यापारी सदस्याचे पूर्ण अनुमोदन प्राप्त करण्यासाठी या परिवर्तनाबाहेर आणणे किंवा नाही आणणे.

स्पष्टीकरण 3: व्यापारी सदस्य याला प्रविषा के रूपात निम्नलिखित सेबी या संबंधित अधिकारी यांच्याकडून स्पष्टीकरण 2 के तहत पूर्ण मंजूरी घेतली पाहिजे.

- डी) संबंधित प्राधिकारी निम्नलिखित परिस्थितिमध्ये सदस्यताचे हस्तांतरणाची अनुमती देऊ शकते.
- जर व्यापारी सदस्याचा मृत्यू झाल्यास;
 - संबंधित प्राधिकारी यांची जर व्यापारी सदस्य कुणीही विकलागता याचे कारणावरून एक्सचेंज मध्ये त्याचा व्यवसाय घेउन जाण्यासाठी अयोग्यता प्रदान केलेली असेल;
 - समामेलन या कुणी एक व्यापारिक सदस्य याला कंपनी करावी लागेल;
 - व्यापारिक सदस्याला कंपनीचे अधिग्रहण असणे आवश्यक आहे;
 - एक व्यापारी सदस्य फर्मचे एक भागीदार आहे तर कुठले असे फर्ममध्ये भागीदार द्वारा किंवा, अशा प्रकारची फर्ममध्ये भागीदार होता येईल आणि नामांकन / उत्तराधिकारी द्वारा विघटनाची नोटिस द्यावी लागते. साथी किंवा भागीदार याचे अन्य भागिदाराचे नामांकन केलेली व्यक्ति / किंवा कुठल्याही कंपनीमध्ये निवर्तमान जोडीदार याचे उत्तराधिकारी यांची तारीखेपासून सहा महिन्याच्या कालावधीत मृत्यू झाल्यास । किंवा त्याच्या इस्तीफा घ्यायचा । किंवा कंपनी चा विघटन करणा.
- इ) संबंधित प्राधिकारी, स्थानांतरण यांची अनुमति देण्यासाठी. वेळोवेळी दर्शविण्यात आलेले स्थानांतरण फी / शुल्क घेण्यात येईल. हे निम्नलिखित परिस्थितिवरून लागू होईल.
- कायदयाच्या अनुषंगाने उत्तराधिकारी याच्या शिवाय कुणीही अन्य व्यक्ती याच्यासाठी कार्यकारी सदस्य द्वारा नामांकन करणे;
 - व्यापारी सदस्य याचे उत्तराधिकारी, या पुन्हा नामांकित व्यक्ति / व्यक्तिय उत्तराधिकारी मधून होतील;
 - विलिनीकरण या विलय करणे/ ते सुध्दा व्यापारी सदस्ययाची कंपनी तो जो सदस्य व्यापारी नसल्यास त्याचे परिणाम स्वरुप कंपनी चे नियंत्रण याला नियंत्रीत करण्यामध्ये परिवर्तन होईल.
 - गैर व्यापार सदस्य काँल आणि नियंत्रण याचे नियंत्रीत करण्यासाठी परिवर्तनाचे परिणाम स्वरुप, व्यापारिक सदस्याची कंपनीने अधिग्रहण करणे आणी
 - उपखंड याचे प्रकरणी (5) खंड (ड) व्यक्ति त्याचे उमेदवार / वर्तमान साथी याचे उत्तराधिकारी किंवा व्यक्तीरीक्त इतर फायदामधे हिस्सेदारीमध्ये कमीत कमी 51 टके हिस्सेदारी यांच्या घाटा यासाठी राहील.

स्पष्टीकरण - 1

उपखंड (१) आणि (४) वर शब्द "ब्याजाचे नियंत्रित करणे" आणि "नियंत्रणात परिवर्तन" याचा अर्थ याचे रूपात वेळोवेळी सेबी द्वारा परिभाषित करण्यात आलेले आहे.

- अेफ) खंड याचे प्रायोजनासाठी, शब्द "व्यापारी सदस्य" कुठल्याही हद्दीपर्यंत लागू करणेसाठी. एक व्यापारी सदस्य फर्म याचे एक भागीदार या एक कंपनीचे व्यापारिक सदस्य याचे एक शेयरधारक सामिल होउ शकतात, उत्तराधिकारी याचे मर्यादेपर्यंत लागू होतील. जेव्हा कुणी व्यापारिक सदस्य या कुणी फर्म वा भागीदाराचे एक शेयरधारक याचे उत्तराधिकारी याचे एक साथी याचे बरोबर दुसरा सुध्दा उत्तराधिकारी समावेश करू शकतो.
- जी) नियम याचे अन्य प्रावधानाचे प्रतिकूल प्रभाव टाकल्याशिवाय व्यापारिक सदस्य सुध्दा निलंबित करू शकतात. याच्याशी संबंधी प्राधिकारी निम्नलिखित परिस्थितीमध्ये होउ शकते.,
- i.. व्यक्तिगत व्यापारी सदस्य आपले भांडवल शेअर मध्ये कमीत कमी ५१ टक्के आणि एक साथी याचे लाभात सुध्दा ५१ टक्के हिस्सेदारी पकडू शकतात. नुकसानीतील फर्म याचे व्यापारी सदस्य या एक शेअरधारक आली पूंजी याची हिस्सेदारीमध्ये कमीत कमी ५१ टक्के संगठित व्यापारी सदस्यामध्ये हिस्सेदारी ठेवण्यात येते. याच्याशी संबंधित प्राधिकारी याला मार्गाने सुध्दा विकलांगतेचे कारण त्याचे व्यापार नियम लागू पडतात.
 - ii. व्यापारी सदस्य याचा मृत्युं झाला किंवा फर्म याचे भागीदारी सदस्य जे आपले हिस्सेदारीमध्ये ५१ टक्के हिस्सा शेअरचे फायदे किंवा नुकशानाचे हिस्सा असेल तर हा पंजीकृत करण्यात आलेली राशीमधून ५१ टक्के शेअरधारक याला मंजूर होईल. असे व्यापारी सदस्य च्या फर्म चे भागीदार असतील, असे शेअरधारक याच्याकडे हिस्सेदारी सर्वोत्तम जास्त असल्यास असे वेळी उत्तराधिकारी (व्यापारी सदस्य) किंवा भागीदार किंवा शेअरधारक आपले नामांकनाला निवडू शकतात. त्यामुळे सुध्दा शेरधारक असू शकेल, आणि स्वर्गस्थ / किंवा मृत सदस्य याची जागा घेउ शकतो. किंवा भागीदार किंवा शेअरधारक बनू शकतो.
 - iii. उपखंड (५) आणि खंड (डी) अनुसार जर कोणी व्यापारी फर्म किंवा कंपनी बंद करावयाची असल्यास तो त्याला सहा महिने पर्यंत ची वेळ देण्यात आलेली आहे, आणि
 - iv. जर कोणी संगठित कंपनी या व्यापारिक सदस्य (फर्म चे) याची कंपनी याची व्यवस्था त्या लोकांवर येईल. त्याचा संबंधित अधिकारी याचे निर्णय घेण्यात येतील आणि अशी असर व्यापारी सदस्य पडत असते. किंवा व्यापारी सदस्य आपला कारभार असे चालू ठेवत असतो. व्यापारी सदस्या जवळ अधिकार आहेत तो आपले प्रतिनिधित्व संबंधित अधिकार्या समोर ठेवण्यात येईल. स्थगित झाल्यानुसार पूर्ण त्याची चर्चा करावी लागेल असे उपखंडामध्ये दर्शविण्यात आले

आहे. परंतु शेवटी निर्णयाचा अधिकार फक्त संबंधित प्राधिकारी याचे जवळ असेल.

स्पष्टीकरण -1

उपखंड याचे अनुसार “डेडलोक व्यवस्था” याचा अर्थ असा आहे की कुठलाही परिस्थितिमध्ये जर आत्मविश्वास नसेल तर हा भागीदारांमध्ये कुठल्याही प्रकारची समजुतदारपणा नसेल तर कंपनीचे व्यापारी सदस्य असे शेअरधारक / निर्देशकाला कुठलाही निर्णयापासून प्रभावी व्हावे लागेल. असा कुठला निर्णय ज्या संबंधित प्राधिकारी ने घेतला असेल, त्याचा प्रभाव पूर्ण व्यवसायावर पडेल. असे कसल्या प्रकरणी कंपनीचे व्यापारी सदस्य एक मिटींगचे आयोजन करू शकतात. ज्यामध्ये निर्देशको / शेअरधारक याचे बरोबर व्यापार सदस्य सुध्दा जोडलेले असतात ते मतदान करू शकतात.

एच) नियमानुसार कुठल्याही भेदभाव नसल्यास असे झाल्याने व्यापारी सदस्य याला बरखास्त सुध्दा करू शकता. अगर कुणी नामांकन या कुणी नातेवाइक स्वीकार करून संबंधित प्राधिकारी याला सूचन देतात. असे प्रकरणात संबंधित प्राधिकारी याला सहा महिन्याच्या आत कार्यवाही करून संतुष्ट परिणाम देणे आवश्यक आहे.

आय. नामांकन, नातेवाइक किंवा भागीदार जे व्यापारिक सदस्य आहे. असे कुठलाही माणूस अशा प्रकरणात संबंधित प्राधिकारी याचे पहील्यापासून आपला प्रश्न समोर ठेवू शकतो, उपखंड याचे निलंबन झाल्यास त्याला अगोदर आपले प्रश्न ठेवावयाला पाहिजे. परंतु शवटचा निर्णय संबंधित प्राधिकारी हेच घेतील.

व्यापारीक सदस्य याचे कायदेशीर अधिकारने परिवर्तन-

जे संबंधित प्राधिकारी ने वेळोवेळी संबंधित अटी आणि नियम दर्शविण्यात आलेले आहेत आणि सर्व माहिती लेखि स्वरूपात सांगितलेली आहे., व्यापारी सदस्य याचे कायदेशीर दर्जाचे परिवर्तन निम्न लिखित होईल या परीणाम दाखविण्यात येईल.,

i. व्यक्तिगत व्यापारी सदस्य याचे भागीदारीत / फर्म / कंपनी / संगठित कंपनी यामध्ये परिवर्तन होईल.

ii. व्यापारिक सदस्य याचे कंपनी / संगठित कंपनीमध्ये परिवर्तन होईल.

के) नियम अनुसार कुणी सुध्दा भेदभाव या फरक, याला जोडलेली संबंधित प्राधिकारी निम्न लिखित परिस्थितिमध्ये व्यापारिक सदस्य आपल्या कायदेशीर अधिकारात परिवर्तन करणसाठी अनुमति देतील,

i. उपखंड (1) आणि खंड (जे) याचे अंतर्गत कुणी सुध्दा व्यक्तिगत व्यापारी सदस्य शेअर याचे नफा / नुकशानामध्ये 51 टक्का आपले हिस्सा ठेवण्यात येईल आणि 51 टक्के यांची पूंजी भागीदारीमध्ये हिस्सामध्ये इन्वेस्ट या 51 टक्के शेअरहोल्डींग होईल. कंपनीमध्ये इंटस्ट होईल संगठित कंपनी त्याचे हिस्सा होईल. ज्या एक्सचेंजमध्ये व्यापारिक सदस्य याचा हिस्सा होईल.

- ii. उपखंड (2) आणि खंड (जे) अंतर्गत , कुणीही भागीदार 51 टक्के शेअर नफा / नुकसान किंवा कुणी व्यापारी सदस्य याला बरोबर 51 टक्के पूढी निवेशाचे होईल. हा निवेश करणेसाठी साथ ही 51 टक्के शेअरहोल्डींग / कंपनीमध्ये इनरस्ट आहे / संगघटित कंपनीचा हिस्सा होईल, ज्या उपखंड (1) आणि खंड (जे) अंतर्गत व्यापारी सदस्य यांच्या बरोबर हिस्सा ठेवण्यात येईल.

- 19) एक्सचेंजमध्ये सदस्याच्या कुणीही स्वतःचे अधिकार प्राप्त होणार नाही.
- 20) व्यापारिक सदस्य बिक्री करण्यासाठी बदली होउ शकत नाही या भेटीच्या स्वरूपात सुध्दा असे होणार नाही, असाईन करणे, गिरवी करणे, फेज करणे, हायपोथेड या असे अधिकार मेम्बरसिपच्या विषयी या असे सुविधा देणे जसे ट्रान्सफर असाईनमेन्ट, मॉगेज, प्लेज, हायपोथेड या असे कुठलेही अधिकार ज्याची कमतरता एक्सचेंजचे कुठल्याही हेतूसाठी केलेली आहे या सदस्याचे कुठलेही अधिकार या व्यापारिक सदस्याचे व्यक्तिगत अधिकार कुठला सदस्य या व्यक्तिगत हेतूसाठी जो एक्सचेंज जानवेल.अशा प्रकरणा संबंधित प्राधिकारी सदस्य या व्यापारिक सदस्याचे संदर्भात एक्सचेंजच्या विषयी या किसी अन्य जोडणे संबंधीत प्राधिकारी नियमाचे अनुसार उल्लंघन केल्यावर प्रकरण दाखल करू शकतात.

भागीदारी

- 21) कुणीही व्यापारिक सदस्य भागीदारी बनू शकणार नाही या कुणी नवीन भागीदाराला जोडू शकणार नाही.या अस्तित्वात सक्रिय भागीदारीमध्ये सुध्दा बदल होणार नाही. जोपर्यंत संबंधित प्राधिकारी याना माहिती देत नाही तोपर्यंत काही करण्यात येउ शकत नाही. अशी कुठलीही वस्तु प्राधिकारी होते वेळी वेळोवेळी दर्शवलेली आहे. अशी जरूरत जशी होशील., अन्य गोष्टीमध्ये, ठेवीमध्ये, कुठलीही गोष्ट जाहिर करावयाची असेल तर, गॅरेन्टी या त्याची जुडी करावी लागेल.
- 22) कुणीही व्यापारिक सदस्य एक वेळी एक ते ज्यादा भागीदारीमध्ये भागीदार होणार नाही, एक्सचेंज याचे अनुसार,
- 23) कुणीही व्यापारिक सदस्य जो भागीदार असेल तो कुणीही भागीदारीत अन्य कुणाला निवडू शकणार नाही तसेच कुणी भागीदारीमध्ये तो पुढे वाढणार नाही.
- 24) भागीदारी कंपनी / पार्टनरशीप आपला पंजीकृत एक्सचेंज लिखित नियमांच्या अनुसार आपला पुरावा जमा करेल.
- 25) भागीदाराला आपला व्यवसाय कंपनीच्या नावाने करता येईल किंवा भागीदाराने नावाला जोडून व्यवसाय करेल.
- 26) भागीदारी / पार्टनरशीपमध्ये भागीदार एक्सचेंज याचे आपल्या सर्व गति विधिया, आणि आपले सर्व भागीदार यांची ओळख सींगनेचर यांच्या सहीत एक्सचेंजला सूचित करतील. आणि त्याच बरोबर कुणी भागीदार आहे या कुणी भागीदाराचा मृत्यु झाला असेल या कुणी निवृत्ती घेतली असेल तर तो त्याचा दूसरा भागीदार आपसात निर्णय घेउन त्याची जागा घेईल.
- 27) अगर भागीदारी कंपनी / पार्टनरशीप समिति या संबंध करण्यात आली असेले तो, सर्व भागीदारांनी े एक्सचेंज जो स्टेटमेंट देउन त्याचे बरोबर नोटिस देउन एक्सचेंजला पहिली सूचना

दयावी लागेल त्याचे संदर्भात जबाबदारी या त्याला जोडलेली कोन्ट्रॅक्ट सुध्दा पाटनरशीपमध्ये स्थगीत होईल. जो भागीदार पाटनरशीपमध्ये आहे , तो त्याला जोडलेली जबाबदारी तथा बाकी असलेले क्रोन्ट्रॅक्ट सुध्दा सोडवावे लागतील.

- 27 अ) भागीदारी फर्म मध्ये भागीदाराना प्रत्येक वेळी सर्व कायदे, नियम, उपनियम आणि एक्सचेंजसाठी सर्व नियम वेळोवेळी दर्शवण्यात आलेले आहेत तथा संबंधित प्राधिकारी यांना सूचना सुध्दा दिलेली आहे. भागीदारी फर्म मध्ये कुठल्याही दोन भागीदाराला फर्म रोजच्या रोज देवाण घेवाणीमध्ये भाग घ्यावयाचा असेल किंवा त्या दोघाना कुठलाही व्यवहार करावयाचा असल्यास तेव्हा ते एक्सचेंजच्या कारभारत समजण्यात येतील. पाटनरशीप फर्मचे भागीदाराने एक्सचेंजला असे सूचित करावे लागेल की कुठला भागीदार / भागीदाराच्या बरोबरचे व्यवहार सूचित करावे लागतील.
- 27 बी) भागीदाराची परवानगी असल्याशिवाय कुठलाही भागीदारीमधील भागीदार एक्सचेंजचे सदस्य असतील अथवा नसतील, या सर्व भागीदार समूहातून पाटनरशीप फर्मचे जिम्मेदार / ऋणी असतील, एक्सचेंजचे अनुसार कुणीही भागीदार (एकटा) स्वतःसाठी जबाबदार राहतील. ज्या एक्सचेंजने सूचित केल्यानुसार डिसिप्लीनवर ध्यान द्यावे लागेल.
- 27सी) जेव्हा नफा याला कुठलेही खास पध्दतीचे नियम या फिर असे ही दुसरे नियम लागू हातील या संबंधित प्राधिकारी त्यास सूचित एक परिपत्र लागू होईल, हे सर्व नियम भागीदार फर्मसाठी लागू होतील, या नामकरण होईल. हे सर्व नियम पाटनरशीप फर्म लिमिटेड लायाबिलिटी अॅक्ट, 2008 के अंतर्गत होतील.

सदस्यताची समाप्ती संदर्भात

28) अ) कुणीही व्यापारिक सदस्य शेवट करावयाचा असल्यास, ते सुध्दा एक पेक्षा ज्यादा, निम्न लिखित सूची अनुसार:

- (i). इस्तीफा देणे,
- (ii). मृत्यु पावणे
- (iii). नियम, उपनियम और कायदेशीर कलम अंतर्गत निर्णय देणे,
- (iv). नियम, उपनियम आणि एक्सचेंजचे अनुसार डिफोल्टर होणे
- (v). भागीदारी फर्मचे बंद होणे,
- (vi). कंपनी किंवा संगठीत कंपनी संपुष्टात आणणे या बंद करणे ,
- (vii). आरबीआई द्वारा बँकेचे परवाना खारीज करावे लागेल,
- (viii). सेबी या सेबी द्वारा सुचित व्यापारिक सदस्य कां पंजीकृत रद्द करणे,
- (ix) नियमांचे उल्लंघन करणे व अपात्रता / प्राणिक ठरवणे सदस्याचे अधिकारंपासून विराम होणे.

28) बी) भूतपूर्व सदस्याचे दायित्व,

जर कुठल्याही कारणाने व्यापारिक सदस्य आपले बीझनेस एक्सचेंजमधून शेवट करावयाचा असल्यास तो हे एक्सचेंजचे कुठलेही दायित्वासाठी जबाबदारी होगी कुठलाही मालक अगर आपले सदस्यत्वाचा शेवट करावयाचा असल्यास त्याला सभासद एक्सचेंज द्वारा संस्थेचे ऋण द्यावे लागेल.

निवृत्ती देणे

- 29) अ) कुणाही व्यक्तीला व्यापारिक सदस्य किंवा आपल्या इच्छेनुसार निवृत्ती द्यावयाची असल्यास त्याला एक्सचेंजला नोटीस लिहून द्यावी लागेल आणि ही नोटीस व्यापारिक पध्दतीने बोर्ड वर लावण्यात येईल एक्सचेंजची वेबसाईड वर सुध्दा दाखवण्यात येईल या संबंधित प्राधिकारी याला लगू करेल.
- बी) कुणीही एक्सचेंजचे सदस्य याला निवृत्त होण्याचे असल्यास तो त्याचे संबंधित प्राधिकारी याला दर्शविलेले वेळेच्या अनुसार त्याला जाणीव देणे आवश्यक आहे तथा त्याच्या बरोबर लेटर सुध्दा द्यावे लागेल.
- सी) संबंधित प्राधिकारी बिना शर्ती च्या सुध्दा निवृत्ती स्वीकार करू शकते, आणि कुठल्याही विचार विनिमय करून निवृत्ती घेतील आणि नकार सुध्दा करतील आणि कुणी खास विषयात सुध्दा निवृत्तीचा अविस्कार होऊ शकेल, या फिर इस्तीफा देणेसाठी तेव्हा शर्तीच्या अनुसार संतुष्ट होत नसल्यास या संतुष्ट केल्या शिवाय सदस्याची कुठलीही देवाण घेवाण प्रकरणी ऋणी होईल.

मृत्युं

- 30) अगर कुणी सदस्याचा मृत्यु झालेला असेल तर त्याची फेमिली मेम्बर्स / वारीसदार संबंधित प्राधिकारी यांना लगेच लेखित स्वरुपात माहिती द्यावी लागेल.
- 30)अ) स्वर्गसत सदस्याचे मुआवजा मागणे/ दावा करणे, जेव्हा व्यापारी सदस्य याचा मृत्यु झाला असेल, त्याचे ऋण, त्याची कर्ज, आभार वा दावा नियम, उपनियम आणि विनियमाचे अनुसार त्याचे मुआवजा देण्यात येईल., प्रत्येक सदस्य याचे वारीसदार नामांकन होणे जरूरी आहे.
- 30बी) 30 (अ) याचे अंतर्गत हे जरूरी आहे, सदस्य संगठीत कंपनीला जोडले आहे.

व्यवसायाचे लागू करणे.

- 30 सी) ज्या सदस्याचा मृत्यु झालेला असेल ते त्याच्या वर,कायदेशीर नातेवाईक या वारीसदार त्याचा बिसनेस लागू करण्यात येईल, पण त्याचे नाम व्यापारिक सदस्यासाठी सूचीत करण्यात आले असेल, आणि नंतर मृत्यु झाला असेल सदस्याचे नातेवाईक एक्सचेंजला सुचीत करून सदस्याला हिस्सा देऊन टाकतील, संबंधित प्राधिकारी अशा प्रकरणात व्यक्ति ला 1 वर्षे पर्यंत व्यवसायासाठी अनुमति देण्यात येईल , या परत स्वर्गस्त सदस्याची सदस्ताला मेम्बरसीपचे अधिकाराची अर्ज एक्सचेंजला या सेबी याची सूचना म्हणून अर्ज लिहून द्यावा लागेल.
- 30 डी) पाटरनशीप फर्ममध्ये अगर एक किंवा दोन भागीदारांचे स्वर्गस्वत झाले असल्यास तो तेव्हा दुसरे भागीदार, व्यापारिक सदस्याला हिस्साला व्यवसाय पूढे चालु ठेवू शकेल

फक्त १ वर्षासाठी या नवीन पार्टनर याची भर्ती करण्यासाठी पार्टनरशीप फर्ममध्ये नवीन भागीदाराला अर्ज एक्सचेंज / किंवा सेबी पासून अनुमती घ्यावी लागेल संबंधित प्राधिकारी याचे अनुसार अनुमती देउन व्यवसाय जारी करू शकतात, जर पाहिजे असल्यास.

- ३०ई) नियम ३० (सी) आणि ३० (डी) च्या अंतर्गत, सेबी / या एक्सचेंजचे दिलेले नियमाच्या अनुसार व्यवसाय चालू ठेवू शकतो, पण वेळोवेळी दर्शवण्यात आलेले लेखी करार / जिम्मेदारी जो नियम आणि उपनियम सदस्याला सेबी / या एक्सचेंजने वेळोवेळी अनुसार चलना द्यावी लागली, असे हे व्यवसाय पूढे वाढू शकतात.

पैसे नाही देणे/ चार्जिस ना देण्यामध्ये असमर्थता

- ३१) एक्सचेंजच्या नियम व उपनियमाच्या अनुसार बचत करणे जरूरी आहे, अगर सदस्य वार्षिक मूल्य, फीस, चार्जिस या दुसरे चार्जिस दिले नाहीत तो एक्सचेंज चे संबंधित प्राधिकारी नोटीस पाठवू शकतात, अगर सदस्य वेळोवेळी आपला खर्च दिला नाही तर त्याची सदस्यता लागू करण्यात येईल., ज्याच बरोबर रक्कम भरण्याची वेळ १५ दिवसाच्या आत करावी लागेल. याच्या संदर्भा संबंधित प्राधिकारीने सूची घोषित केलेले असेल.

प्रवेशासाठी चालू ठेवण्यासाठी नियम

- ३२) व्यापारी सदस्यासाठी वेळेनुसार आणि जरूरीच्या वेळी संबंधित प्राधिकारी ने सूचित करून माहिती दर्शविलेली आहे. एक्सचेंजच्या व्यवसाय करण्यासाठी सूचि दर्शविण्यात आलेली आहे. वार्षिक हिशेब ठेवावे लागतील, मेम्बरशीप किंवा ठेवी आणि निधी/ भांडवल, दाखला नवीन करणे, वार्षिक फीस इतर फी, चार्जिस आणि अन्य यांच्या विषयी सूची दर्शवण्यात आलेली आहे. अगर कुणीही सदस्य हे नियम पालनामध्ये असमर्थ झाल्यास त्याची मेम्बरशीप रद्द करण्यात येईल.

कार्पोरेट व्यापारिक सदस्याची अन्य शर्त

- ३२अ) कार्पोरेट व्यापारिक सदस्याला वेळोवेळी संबंधित प्राधिकारी द्वारा नियम, उपनियम आणि शर्ती / अपेक्षा सुचित करण्यात आलेली आहेत अगर त्यांना त्यांचे नावात बदल करावयाचा असल्यास संबंधित प्राधिकारी यांना सूचित करावे लागेल. अशी कंपनी ही मेमोरेन्डम आणि आर्टिकल ऑफ असोसिएशन किंवा भाव किंवा शेरे होल्डींग पॅटन च्या संदर्भात पूर्ण माहिती द्यावी लागेल.

कार्पोरेट व्यापारी सदस्य कुठल्याही कार्यात आदेश किंवा मार्गदर्शन किंवा अटीच्या अधिन आपला अर्ज / विनंती संबंधित प्राधिकारी याचा सूचित करावी लागेल किंवा आपला व्यवसायाच्या कामकाजाच्या संबंधी सुध्दा सूचित करावे लागेल.

डिफोल्टराचा पुन्हा प्रवेश

- ३३) एक्सचेंज कुठलाही व्यापारिक सदस्य अगर लेप्स या वेस्ट होत असेल तो त्याचे डिफोल्टर घोषित करू शकतात कुठलाही सदस्य एक वेळ डिफोल्टर घोषित करण्यात आला असेल, तेव्हा त्याचे सर्व अधिकार स्थगित करण्यात येतील., त्याचबरोबर कुठलाही किंवा प्रोपर्टी या फंड यावर त्याचा अधिकार स्थगित करण्यात येईल.

- 34) वेळे नुसार सर्व नियम लागू होतील, कुठही सदस्य ज्याला डिफोल्टर म्हणून घोषित करण्यात आले असेल, अगर त्याला परत यावयाचे असल्यास तो त्याचे कार्यकरण्याची पद्धत, एक्सचेंजच्या नियमानुसार आणि अटी अनुसार वेळोवेळी प्रदर्शित करेल.

अगर डिफोल्टर याला परत यावयाचे असल्यास तो, त्याची प्रक्रिया / अेक्शन / स्टेप एक्सचेंजने दर्शवल्याप्रमाणे पूर्ण करेल. आणि याचे दरम्याने डिफोल्टर कुठल्याही प्रकारे सफल या कोणाही पार्टीला चेलेंज करणार नाही.

- 35) डिफोल्टर याला परत घ्यावयाचा निर्णय संबंधित प्राधिकारी खालील दिलेल्या निर्णयाचे अनुसार घेतील:

- अ). सर्व एक्सचेंजची देणी, कार्पोरेशन क्लीअरिंग, सेबी, त्याच बरोबर दुसरे अन्य चार्जिस तथा अन्य देणी आणि कर्ज ह्या नियम, उपनियम और उपखंड अंतर्गत सर्व बाबीचा कर्ज परतफेड करावी लागेल.
- बी). कुठलीही कार्यवाही झालेली नसेल या कुणाही द्वारा डिफोल्टर घोषित केलेला नसावा.
- सी). डिफोल्टराचे नियमांच्या अनुसार त्याने आपले वचनाचे पालन करावे लागेल.
- डी). खोटे असणार नाही तसेच खरे असेल एक्सचेंजचे नियम, उपनियम आणि उपखंड यांचे उल्लंघन झालेले नसेल.
- इ). सामान्य बाबतीत निष्पन्न होईल,
- एफ) सदस्य ज्याचा प्रवेश करावयाचा असल्यास, तो त्याला पात्र असेल.

प्रकरण 4

अनुशासन बाबत प्रक्रिया, दंड, निलंबन आणि निकाल देणे

अनुशासनात्मक क्षेत्राधिकार

- 1) संबंधित प्राधिकारी कुठल्याही सदस्याला काढून टाकणे किंवा निलंबित करणे किंवा चेतावनी / या सदस्यता याचे अधिकार परत घेवू शकतात. जर सदस्य गुन्हेगार असल्यास किंवा गुन्हा त्याने केला असल्यास, अनुपालन नही करणे, अवज्ञा करणे, अनादर करणे किंवा नियम, उपनियम आणि उपखंड यांच्या अंतर्गत एक्सचेंजचे संबंधित प्राधिकारी किंवा कोर्ट समिती किंवा एक्सचेंजचे अधिकृत अधिकारी कार्यवाही करतील, प्रक्रिया किंवा बिझनेसशी संबंधित प्राधिकारी याचा अपमान करणे, किंवा सदस्य न होणे, व्यापारात ं बराबर नसणे, किंवा त्यामध्ये आवड नसेल, चांगले नाव किंवा एक्सचेंजचे कुठलेही चांगले काम किंवा त्याला साजेल असे जाणीवपूर्वक काम न करणे इत्यादी करता कारवाई करण्यात येईल.

अकुशल बिझनेस करणे, बिझनेस चांगल्या पद्धतीने न करणे किंवा व्यवसायचा गैरवापर करणे इत्यादी संबंधी दंड आकारण्यात येईल.

- 2) कुठलाही विशेष विषय किंवा कुठलीही मर्यादा याचे पालन करीत नसताना किंवा सामान्यांना हानिकर नियम (1), ज्यामध्ये सदस्याला काढून टाकणे किंवा निलंबित करणे किंवा वापर आणे किंवा कुठल्याही अन्य अधिकार किंवा जुर्माना करणे किंवा चेतावनी देना याचा अर्थ तो बिझनेसचा दुरुपयोग करीत आहे. व व्यवसाय चांगल्या प्रकारे करीत नाही, किंवा अकुशल करीत आहे असे असल्यास त्याच्यावर नियमा अनुसार कार्यवाही होईल.

बिझनेसचा दुरुपयोग करणे,

- 3) अगर सदस्य गुन्हेगार किंवा बिझनेसमध्ये गैरशिस्त करीत असल्यास तो खालील दिलेल्या कायद्याने सूचीत करण्यात येईल.
- a). घोटाळा: कुठलाही गुन्हा करणे किंवा धोटाळा करणे किंवा व्यापारिक सदस्य संबंधित प्राधिकारी यांच्या बरोबर कुठल्याही प्रकारे गैरवर्तन करणार नाही.
 - b). उल्लंघन: कायदेशीर प्रक्रिया किंवा बिझनेसमध्ये किंवा एक्सचेंजचे कामात सदस्य किंवा सामान्य बिझनेसमध्ये गैरकृत्य करणार नाही.
 - c). चांगल्या प्रकारे कारभार न करणे: संबंधित प्राधिकारी यांच्या प्रमाणे सदस्य
 - d). मध्यस्ती चा पालन करण्यात विफलता: जर तो उपनियम, नियम आणि विनियम तहत प्राधिकारी किंवा मध्यस्ता समिति चे अेवाइस, निर्णय किंवा आदेश पालनची अंमलबजावणी करण्यासाठी अपयशी ठरला;
 - e). नियम, बाय कायदे आणि नियम भंग: जर कोणत्याही नियम उप-कायदा आणि नियमन किंवा कोणताही ठराव, आदेश, सूचना किंवा दिशा उल्लंघन किंवा टाळाटाळ करत असेल तर कोणत्याही सदस्य तक्रार करण्यासाठी संबंधित अधिकार किंवा कोणत्याही समिती किंवा अधिकारी किंवा एक्सचेंजच्या अधिकार असेल
 - f). निर्णय पालन करण्यास अयशस्वी: तो विरोध किंवा नकार किंवा पालन करण्यासाठी किंवा कोणताही ठराव, आदेश, सूचना, दिग्दर्शन, समिती संबंधित अधिकार किंवा कोणत्याही एक्सचेंज किंवा इतर व्यक्ती त्या अधिकृत निर्णय किंवा सत्ताधारी किंवा अधिकारी पालन करण्यात अपयशी ठरल्यास अंतर्गत नियम, बाय कायदे आणि नियम वतीने;
 - g). साक्षी किंवा माहिती देण्या साठी अपयशी ठरला: जर तो अपील करायला साठी आवश्यक अशी पुस्तके, पत्राचार, दस्तावेज आणि कागजात एक्सचेंजचे प्राधिकृत अधिकारीला किंवा संबंधित प्राधिकारी किंवा एक समिति ला प्रस्तुत करायला साठी किंवा साक्षी देण्या साठी नकार करतो किंवा अपयशी ठरतो किंवा स्वतःचे सहयोगी, वकील, एजंट, अधिकृत प्रतिनिधि किंवा कर्मचा-याला अशी समिति किंवा संबंधित प्राधिकारी किंवा एक्सचेंज चे प्राधिकृत अधिकारी समोर साक्षी देण्या साठी नकारतो किंवा अयशस्वी ठरतो;
 - h). विशिष्ट रीटर्न सादर करण्यासाठी अयशस्वी ठरला: जर तो संबंधित प्राधिकारीला या निर्दिष्ट काळात विशिष्ट रीटर्न सादर करण्यासाठी दुर्लक्ष करतो किंवा अयशस्वी राहतो किंवा नकारतो, या प्रकारे जे संबंधित प्राधिकारी वेळोवेळी ठरवितात तसच इतर माहिती जे संबंधित प्राधिकारीला सादर करणे आवश्यक आहे जेव्हा परिस्थिति उद्भवतो ज्या मध्ये संबंधित प्राधिकारीच्या मते हा प्रकारचा रीटर्न किंवा माहिती कोणत्याही एका किंवा सर्व सदस्य द्वारा सादर करणे आवश्यक आहे.

- i) लेखापरीक्षण सादर करण्यासाठी अयशस्वी ठरला: जर तो संबंधित प्राधिकारी द्वारा वेळोवेळी निर्दिष्ट काळात एक्सचेंजला त्याच्या लेखापरीक्षण सादर करण्यासाठी नकारतो किंवा दुर्लक्ष करतो किंवा अयशस्वी ठरतो;
- j) डिफाल्टर बरोबर खाते सादर किंवा तुलना करण्या साठी अपयशी ठरला: जर तो डिफाल्टर समिति आधी स्वतःचे खातेची तुलना करण्या साठी दुर्लक्ष करतो किंवा अपयशी ठरतो किंवा या प्रमाणे लिहू देत नाही किंवा त्यात खोटा किंवा दिशाभूल करणारा विधान करतो,
- k). खोटा किंवा दिशाभूल करणारा रीटर्न: जर तो उपनियम, नियमों आणि विनियमों च्या अंतर्गत एक्सचेंजला सादर करणे आवश्यक स्वतःचे प्रपत्रों आणि रीटर्न सादर करण्या साठी दुर्लक्ष करतो किंवा अपयशी ठरतो किंवा नकारतो किंवा त्यात खोटा किंवा दिशाभूल करणारा विधान करतो,
- l). मनस्ताप देणारी तक्रारी: जर तो किंवा त्याच्या एजंट/उप ब्रोकर/ रेमिसियर/ अधिकृत प्रतिनिधि/ कायदेशर प्रतिनिधि/कर्मचारी या प्रकारची तक्रारी किंवा सूट संबंधित प्राधिकारी समोर सादर करतो, जे संबंधित प्राधिकारी/समितिका मतात तुच्छ किंवा मनस्ताप देणारी आहे.
- m). जकात आणी शुल्क भरण्याची अपयशः जर तो स्वतःची सदस्यता, शुल्क, ए मध्यस्त शुल्क किंवा इतर कोणत्याही पैसा जे त्याला किंवा त्याच्या वर लागू कोणत्याही दंड भरण्या साठी अपयशी ठरतो.

बेपर्वा आचारः

4. एका सदस्य खालील किंवा या प्रमाणचा कार्य किंवा चुंक करतो. त्याला बेपर्वा आचारचा दाषी मानले जाईल, अर्थात -
 - a) खोटे नाव: जर तो स्वतःचे व्यवसाय किंवा त्याच्या घटकचा व्यवसाय खोटे नावात किंवा तो खोटे नाव अंतर्गत एक्सचेंजच्या एका पेक्षा जास्त व्यवसायचा क्षेत्रात कारोबार करत आहे,
 - b) खोटे व्यवहार: जर तो खोटे व्यवहार करत आहे किंवा प्रतिभूतिची खरीद किंवा विक्रीच्या या प्रमाणात अंमलबजावणीच्या आदेश देत आहे ज्यात तो मालकी च्या बदल समाविष्ट करत नाही.
 - c). अफवा च्या प्रसार: जर तो कोणत्याही प्रकारात, परिचालित किंवा अपरिचालित ए कोणत्याही अफवा चे प्रसारच्या कारण होईल.
 - d). प्रतिकूल व्यवसाय: जर तो बाजारच्या संतुलन अडथळा साठी प्रतिभूतिची खरीद किंवा विक्री च्या प्रयत्न साठी कोणत्याही याजना किंवा स्कीम बनवण्या साठी मदत करतो किंवा या प्रकारची परिस्थिति निर्माण करतो ज्यात बाजार मूल्यच्या प्रतिबिंब नाही दीसत.

- e). बजारात हेरफेर आणि हेराफेरी: जर तो प्रत्यक्ष किंवा अप्रत्यक्ष प्रकारात, एकटा किंवा इतर व्यक्ति बरोबर, इतर व्यक्ती द्वारा या प्रकारची प्रतिभूतीची खरीद किंवा विक्री प्रभावित करण्या साठी या प्रकारची प्रतिभूतीची किंमत उत्प्रेरण किंवा निराशाजनक बनवतो किंवा या प्रकारची प्रतिभूती मध्ये स्पष्ट किंवा वास्तविक सक्रिय व्यापार बनवण्या साठी कोणत्याही व्यवहार श्रृंखलाचा प्रयोजन करतो.
- f). बेकायदेशीर व्यापार: जर तो बाजारात बेपरवा किंवा बेकायदेशीर व्यवहारात संलग्न आहे किंवा त्याच्या घटकच्या खात्या साठी किंवा कोणत्याही खात्या साठी खरीद किंवा विक्री मध्ये असर उत्पन्न करतो ज्यात त्याला प्रत्यक्ष किंवा अप्रत्यक्ष प्रकारात रस आहे, जे खरीद किंवा विक्री त्याच्या घटक किंवा त्याचे अर्थ आणि वित्तीय संसाधनानुसार किंवा बाजारानुसार अत्यधिक आहे.
- g). तडजोड: जर तो एका सदस्याची निजी विफलताला वर्धित करतो किंवा प्रतिभूतीच्या व्यवहार पासून उत्पन्न कर्जच्या निपटान साठी पूर्ण आणि सदाशयी पेक्षा कमी पैसे स्वीकारतो.
- h). चेक अस्वीकृत: जर तो कोणत्याही सदस्याला किंवा त्याच्या घटकला चेक जारी करतो जे जारी झाल्या पासून अस्वीकृत होतो.
- i). घटका बरोबर व्यवहार मध्ये विफलता: जर तो संबंधित प्राधिकारीच्या मतानुसार त्याचे घटका बरोबर स्वतःचे व्यवहारात अयशस्वी राहतो.

अव्यवसायिक आचरण

5 एका सदस्य खाली किंवा कोणत्याही कार्य किंवा चूक साठी अव्यवसायिक आचरणचा दावी समजले जाईल, अर्थात:

- a). प्रतिभूति मध्ये व्यापार, ज्यात व्यवहारची अनुमति नाही: जर तो ज्यात अनुमति नाही त्या प्रतिभूति मध्ये व्यापार करतो.
- b). घटक चूक साठी व्यापार: जर तो या प्रकारच्या घटक साठी प्रत्यक्ष किंवा अप्रत्यक्ष प्रकारात व्यवहार किंवा व्यापार करत आहे किंवा आदेश कार्यान्वित करत आहे जे त्याच्या माहितीनुसार प्रतिभूति संबंधित कार्य करण्यात अयशस्वी असेल आणि जे अन्य सदस्य संबंधित डिफॉल्टर आहे शिवाय या प्रकारचा घटकनी स्वतःचे कर्ज देणारा बरोबर समाधानकारक व्यवस्था बनवली असेल.
- c). दिवालिया साठी व्यापार: जर आधी संबंधित प्राधिकारीची सहमति न घेता प्रत्यक्ष किंवा अप्रत्यक्ष प्रकारात कोणत्याही व्यक्ति जे दिवाळखोर झाला आहे, जरी त्या व्यक्तीनी दिवाळखोर न्यायालया जवळ स्वतःचे अंतिम मुक्ति आदेश मिळविले असेल.
- d). निलंबन अंतर्गत अनुमति घेण्या शिवाय व्यापार: जर तो संबंधित प्राधिकारीची अनुमति न घेताना एक्सचेंज वर कारोबार निलंबित संबंधित प्राधिकारी द्वारा आवश्यक असेल तशी अवधि दरम्यान स्वतःचे खाते वर किंवा एका प्रिंसिपलच्या खाते वर एका सदस्य बरोबर किंवा माध्यम बरोबर कारोबार करतो.

- e). निलंबित, निष्कासित आणि डिफॉल्टर सदस्य साठी किंवा बरोबर व्यापार: जर तो संबंधित प्राधिकारी ची विशेष अनुमति घेण्या शिवाय, निलंबित, निष्कासित आणि डिफॉल्टर घोषित केले असेल सदस्य बरोबर कोणत्याही व्यापार किंवा व्यवहार करते किंवा ब्रोकरेज शेयर करते.
- f). अन्य सदस्याच्या कर्मचारी साठी व्यापार: जर तो प्रत्यक्ष किंवा अप्रत्यक्ष प्रकारात अन्य व्यापारी सदस्याची लिहित सहमति न घेताना व्यापार व्यवहार किंवा कोणत्याही आदेशला कार्यान्वि करतो.
- g). स्टॉक एक्सचेंज चे कर्मचारी साठी व्यापार: जर तो सट्टा व्यवहार करतो ज्यात एक्सचेंजच्या कर्मचारी प्रत्यक्ष किंवा अप्रत्यक्ष प्रकारात रुचि ठेवतो.
- h). विज्ञापन: जर तो एक्सचेंजची लिहित पूर्व परवानगी न घेताना एक्सचेंज द्वारा निर्धारित विज्ञापन कोडचा उल्लंघन करून व्यवसायिक प्रयोजन साठी स्वतःचे घटक दल, एक्सचेंजचे व्यापार सदस्य, बँक आणि संयुक्त स्टॉक कंपनी शिवाय अन्य अव्यक्तीला विज्ञापन किंवा नियमित प्रकारात शेअर बाजार संबंधित परिपत्र, चर्चे किंवा इतर साहित्य किंवा रिपोर्ट किंवा माहिती प्रकाशित करतो.
- i). मार्जिन आवश्यकताची चोरी: जर तो जाणीवपूर्वक या उप कानून आणि नियम मध्ये नमूद मार्जिन आवश्यकताची चोरी किंवा चोरी च्या प्रयत्न करत आहे किंवा सहायता करत आहे.
- j). ब्रोकरेज शुल्क: जर तो जाणीवपूर्वक दलाली चार्ज आणि बंटवारे संबंधित उपनियम आणि इतर पासून बचावणे प्रयत्न करत आहे.
- k). प्रतिभूति बाजारात खरीद किंवा विक्री साठी निषिद्ध संस्था बरोबर व्यवहार: जर तो प्रत्यक्ष किंवा अप्रत्यक्ष प्रकारात प्रतिभूति बाजारात खरीद किंवा विक्री साठी किंवा व्यवहार साठी सेबी द्वारा निषिद्ध काणत्याही इकाई पासून किंवा त्या साठी व्यापार किंवा व्यवहार करत आहे.

भागीदार, एजंट आणि कर्मचारी साठी सदस्याची जबाबदारी

6. एका सदस्य त्याच्या अधिकारी, वकील, एजंट, अधिकृत प्रतिनिधि आणि कर्मचारीची चूक आणि कृत्य साठी पूर्ण प्रकारात जबाबदार होणार आणि जर संबंधित प्राधिकारी द्वारा अशे कृत्य किंवा चूकला या प्रकारात ठरवला आहे, की जर तो कोणत्याही सदस्य द्वारा झाली तर तो एक्सचेंजच्या कानून, उप कानून आणि नियम साठी जबाबदार होणार, तर अशा सदस्य फक्त या मर्यादा पर्यंत अशी चूक आणि कृत्य साठी जबाबदार होणार, जे त्यानी केला आहे.

मार्जिन जमा आणि/किंवा पूंजी पर्याप्तताला प्रदान करण्या साठी विफलता वर निलंबन

7. संबंधित प्राधिकारीला एका सदस्याला निलंबन करण्या साठी आवश्यक होणार, जर तो या कानून, उप कानून आणि नियम मध्ये प्रदानची पूंजी पर्याप्तता आणि/किंवा जमा करण्या साठी किंवा कायम राखण्यासाठी विफल राहतो. कारोबारचा निलंबन तो पर्यंत कायम राहणार जे पर्यंत सदस्य

आवश्यक जमा प्रस्तुत किंवा/आणि पूंजी पर्याप्तता आवश्यकता पूर्ण करणार. संबंधित प्राधिकारी सदस्यला या प्रावधानच्या उल्लंघन साठी निष्कासित करू शकतो.

कामकाजाचे निलंबन

8. संबंधित प्राधिकारी एका सदस्यला त्याच्या कारोबार अंशतः किंवा पूर्ण प्रकारात निलंबित करण्या साठी विवश करू शकतो.
 - a). प्रतिकूल व्यापार: जेव्हा संबंधित प्राधिकारीच्या मतात, सदस्य बाजारच्या संतुलन वर प्रभाव आणण्या साठी किंवा हताश स्थिति निर्माण करण्या साठी प्रतिभूतिची खरीद किंवा विक्रीच्या प्रस्ताव करतो ज्यात बाजार मूल्य प्रतिबिंबित होत नाही, किंवा
 - b). बेकायदेशीर व्यापार: जेव्हा संबंधित प्राधिकारीच्या मतात, तो बेकायदेशीर व्यापार मध्ये संलग्न आहे किंवा त्याच्या घटकच्या खाते किंवा कोणत्याही खाते साठी ज्यात तो प्रत्यक्ष किंवा अप्रत्यक्ष प्रकारात रस ठेवतो ज्या खरीद किंवा विक्री त्याचे घटकच्या दृष्टिने किंवा स्वयंच्या साधन आणि वित्तीय संसाधना पासून किंवा या प्रकारची प्रतिभूति साठी बाजारच्या दृष्टिने अत्यधिक आहे.
 - c). असंतापजनक वित्तीय स्थिति: जेव्हा संबंधित प्राधिकारीच्या मतात तो या प्रकारची वित्तीय स्थिति आहे की त्याला स्वतःच्या लेनदार किंवा विनिमय साठी अनुमति देऊ शकत नाही.

निलंबन रद्द करणे

9. उपर्युक्त खंड अंतर्गत व्यापारच्या निलंबन 8 ते पर्यंत जारी राहणार, जे पर्यंत संबंधित प्राधिकारी सदस्यला अशी राशि भुगतान दरम्यान त्याच्या अशा कृत्य जे संबंधित प्राधिकारीला आवश्यक आहे त्या प्रमाणे करून अनुमति मिळू शकते.

उल्लंघन साठी दंड

10. तो सदस्य, ज्याला स्वतःचे व्यापार निलंबित करण्याची आवश्यकता असेल, संबंधित प्राधिकारी द्वारा निष्कासित करण्याची अनुमति दिली जाईल.

सदस्य आणि गवाही देण्या साठी आणि माहिती देण्या साठी जबाबदार.

11. सदस्यला संबंधित प्राधिकारी समोर किंवा अन्य समिति समोर किंवा एक्सचेंज द्वारा निमित्त प्राधिकृत अधिकारी समोर स्वयंला आणि त्याच्या सहायागी, वकील, एजंट, अधिकृत प्रतिनिधि आणि कर्मचारीला गवाही देण्या साठी उपस्थित यावे लागेल आणि संबंधित प्राधिकारी समोर किंवा अन्य समिति समोर किंवा एक्सचेंज द्वारा नमूद प्राधिकृत अधिकारी समोर अशी पुस्तक, पत्राचार, दस्तावेज, कागजात आणि रिकॉर्ड किंवा काण्ट्याही भाग जे त्याच्या ताब्यात असेल आणि कोणत्याही जांच अंतर्गत कोणत्याही प्रकरण संबंधित प्रासंगिक किंवा आवश्यक समजूशकेल.

कानूनी प्रतिनिधित्व साठी अनुमति आवश्यक

12. कोणी व्यक्तिला संबंधित प्राधिकारी किंवा अन्य समिति समोर कोणत्याही तपास किंवा सुनावणी मध्ये व्यावसायिक वकील, अटर्नी, एडवोकेट, किंवा प्रतिनिधि पासून प्रतिनिधित्वचा अधिकार मिळणार नाही, जे पर्यंत संबंधित प्राधिकारी किंवा अन्य समिति त्या साठी अनुमति देते.

निलंबन किंवा निष्कासन आधी स्पष्टीकरण

13. सदस्य निलंबन किंवा निष्कासित होण्या पूर्वी संबंधित प्राधिकारी समोर हाजर राहावे लागणार आणि त्याला विवरण साठी एका संधीच्या अधिकार मिळेल परंतु या प्रकरणात संबंधित प्राधिकारीच्या निष्कर्ष अंतिम आणि निर्णायक असणार.

अस्थायी निलंबन

- 13 अ. a). उपर्युक्त खंड 13 मध्ये विहित बरोबर प्रबंध निदेशक/ संबंधित प्राधिकारीच्या मतानुसार, अशा आवश्यक असेल, तो/या, लिहित मध्ये दर्ज कारणा साठी, एका सदस्यला अस्थायी प्रकारात निलंबित करू शकतो, संबंधित प्राधिकारी द्वारा या अध्याय अंतर्गत निलंबन साठी कार्यवाही विचाराधीन असेल जरी, आणि सुनवणीच्या कोणत्याही नाटिस या अस्थायी निलंबन साठी आवश्यक नाही होणार आणि या अध्याय अंतर्गत या अस्थायी निलंबनच्या त्याच परिणाम होणार.
- b). या प्रकारच्या अस्थायी निलंबनच्या सात दिवसाच्या आत सदस्यला कारणे दाखवा नोटिस बजावली जाईल.
- c). या सारखे अस्थायी निलंबनला संबंधित प्राधिकारीच्या विवेक वर रद केला जाऊ शकत, ज्याचे कारण लेखी सादर करणे आवश्यक आहे, जर संबंधित प्राधिकारी संतुष्ट आहे की अस्थायी निलंबन अंमलबजावणी करण्या साठी संबंधित प्राधिकारीच्या मतानुसार संरचना साठी, परिस्थिति पूर्ण झाली आहे किंवा समाधानकारक निराकरण झाला आहे.
- d). अस्थायी निलंबन पासून दुःखी सदस्य निर्दिष्ट असेल तसे अपील करू शकतो, बशर्ते अशी अपील सवचालित प्रकारात संबंधित प्राधिकारी निर्देश देते पर्यंत निलंबन नाही करणार.

सेबी द्वारा पंजीकरणचे निलंबनच्या प्रभाव

- 13 बी. एक्सचेंज चे नियम, उपनियम आणि विनियम ह्या मध्ये कोणत्याही गोष्टी असेल तरी, जर एका सदस्यच्या पंजीकरण सेबी द्वारा निलंबित केला असेल, अशा सदस्य सेबी द्वारा प्रयुक्त सदस्यता पासून अवधि पर्यंत साठी या प्रकारच्या निलंबन अंमलात असलेल पर्यंत आयपीएसओ वास्तविक निलंबित राहणार.

दंड चा आरोपण

14. निलंबनची सजा, सर्व किंवा कोणत्याही सदस्यता अधिकारों, दंड, आक्षेप किंवा चेतावणीच्या वापसीची आहे, संबंधित प्राधिकारी द्वारा एकटापणे किंवा संयुक्त प्रकारात अंमली होऊ शकते.

दंडचा पूर्वनिर्धारण

15. संबंधित प्राधिकारीला कोणत्याही दंडच्या निलंबनची अवधि, विशेष सदस्यता अधिकारची वापसी आणि प्रचलित नियम, उपनियम आणि विनियम किंवा एक्सचेंज, संबंधित प्राधिकारी किंवा एक्सचेंजच्या कोणत्याही समिति किंवा अधिकारीच्या त्या निमित्त संकल्प, आदेश, सूचना, दिशा, निर्णय किंवा प्राधिकृतच्या उल्लंघन, अनुपालन, अवज्ञा, उपेक्षा किंवा चोरी वर लागू दंड रक्कमला पुनःनिर्धारित करण्याचे अधिकार होणार.

विनियम

16. प्रतिभूति संविदा विनियम, 1957 अंतर्गत संबंधित प्राधिकारी स्वतःचे विवेकानुसार कोणत्याही प्रकरणात एका सदस्यच्या निलंबनच्या दंड ऐवजी निलंबित करू शकते किंवा कोणत्याही सदस्यताच्या अधिकात परत घेऊ शकतो किंवा निष्कासन किंवा निलंबनच्या दंडच्या ऐवजी जुर्माना लाऊ शकतो आणि दोषी सदस्यच्या आक्षेप वर निर्देश किंवा चेतावनी देऊ शकतो किंवा कमी करू शकतो किंवा उचित किंवा न्यायसंगत असेल तसे नियम आणि अटी वर दंडच्या प्रावधान करू शकतो.

पुनर्विचार/समीक्षा

17. प्रतिभूति संविदा विनियम, नियम 1957 अंतर्गत संबंधित प्राधिकारी, संबंधित सदस्य पासून सदस्यला संबंधित प्राधिकारीच्या निर्णयच्या संचार होण्याची तिथि पासून 90 दिवसांच्या आत दायत केली एका अपील वर स्वतःचे निर्णयच्या पुनर्विचार आणि रद्द करू शकतो किंवा कोणत्याही सदस्यला चेतावणी किंवा प्रताडन किंवा संशोधित करू शकतो. या प्रमाणे संबंधित प्राधिकारी उक्त अवधिच्या भीतर कोणत्याही व्यापार सदस्यची सदस्यताला निलंबित, रद्द, करणे किंवा आरोप नाशाबित करण्याचे स्वतःचे निर्णयच्या संशोधन करू शकतो.

जुर्माना आणि दंड भरण्याची अपयश

18. जर काही सदस्य स्वतःचे वर लेखी समस्या सूचना नंतर संबंधित प्राधिकारी द्वारा वेळोवेळी निर्धारित अशी कालावधीत त्याचे वर आकारले दंड भरणे करणे अपयशी ठरतो, अशा सदस्य, तो देय करते पर्यंत, संबंधित प्राधिकारी द्वारा निलंबित केले जाऊ शकते.

निलंबनचा परिणाम

19. एका सदस्य निलंबित करण्याची खालील परिणाम होऊ शकतात
- a. सदस्यता अधिकारच्या निलंबन: निलंबित सदस्य स्वतःचे निलंबन दरम्यान कोणत्याही बैठकीत भाग घेणे किंवा मतदान मध्ये भाग घेणेचे अधिकार सहित सदस्यतेच्या सर्व अधिकार पासून वंचित केला जाईल आणि बाहेर ठेवले जाणार, परंतु संबंधित प्राधिकारी द्वारा त्याचे विरुद्ध त्याचे द्वारा निलंबन आधी किंवा नंतर केले कोणत्याही अपराध साठी प्रासंगिक कार्यवाही केली जाऊ शकते आणि संबंधित प्राधिकारीला अन्य सदस्य द्वारा त्याचे विरुद्ध दावा साठी वंचित केले जाणार नाही.
 - b. कर्ज देणाराच्या अधिकार अप्रभावित: सदस्यचा निलंबन निलंबित सदस्यच्या कर्ज देणा-या चे अधिकारला प्रभावित करणार नाही.

- c. संविदा ची पूर्ति: निलंबित सदस्य स्वतःचे निलंबन दरम्यान बकाया ठेकेला पूर्ण करू शकेल.
- d. या पेक्षा अपवाद निषिद्ध निलंबित सदस्य स्वतःचे निलंबन दरम्यान कोणत्याही सदस्य बरोबर किंवा मधील कोणत्याही व्यापार किंवा व्यवहार करू शकता, बशर्ते संबंधित प्राधिकारीची अनुमति द्वारे स्वतःचे निलंबन दरम्यान सदस्य बरोबर किंवा माध्यम द्वारे व्यवहार बंद करायचे आहे.
- e. निलंबित सदस्य बरोबर सोदा नाही करू शकत: कोणत्याही सदस्य संबंधित प्राधिकारीची पूर्व अनुमति घण्या शिवाय निलंबन दरम्यान निलंबित सदस्य बरोबर किंवा त्याच्या साठी कोणत्याही व्यापार किंवा ब्रोकरेज साझा करू शकत नाही.

निष्कासनचे परिणाम

20. सदस्यच्या निष्कासनचे खालील परिणाम होऊ शकते, अर्थात:

- a). सदस्यता अधिकार जप्त: निष्कासित सदस्य एक्सचेंज बरोबर कोणत्याही संपत्ति किंवा धन मध्ये नामांकन किंवा उपयोग किंवा कोणत्याही दावा किंवा रुचिच्या अधिकार सहित सदस्यताचे सर्व अधिकार गमावतील, किन्तु एक्सचेंज/क्लीयरिंग कॉर्पोरेशन किंवा कोणत्याहीला नियम, उप नियम आणि विनियम अंतर्गत कोणत्याही दायित्व जारी आणि प्रभावित राहणार.
- b). कार्यालय रिक्त: निष्कासित सदस्यच्या निष्कासन दरम्यान त्याचे द्वारा धारण केले कोणत्याही कार्यालय रिक्त होणार.
- c). कर्ज देणा 'याचे अधिकार अप्रभावित: सदस्यच्या निष्कासन सदस्यच्या कर्ज देणा ' याचे अधिकार प्रभावित करणार नाही.
- d). संविदा ची पूर्ति: निष्कासित सदस्य स्वतःचे निष्कासन दरम्यान बाकी व्यवहार पूर्ण करण्यास सक्षम असेल आणि या संबंधित प्राधिकारीची अनुमति सह सदस्य बरोबर किंवा माध्यम द्वारा बाकी व्यवहार बंद करण्यास सक्षम असेल.
- e. सदस्य विक्री करू शकत नाही: कोणत्याही सदस्य संबंधित प्राधिकारीची अनुमति शिवाय निष्कासित सदस्य बरोबर किंवा त्याच्या साठी कोणत्याही व्यापार किंवा ब्रोकरेज साझा करू शकत नाही.
- f. चूककर्ता ची घाषणाच्या परिणाम च्या पालन करावे लागेल: डिफॉल्टर संबंधित अध्याय 15च्या प्रावधान एक्सचेंजचे निष्कासित सदस्य साठी तो डिफॉल्टर आहे जसे लागू असेल.

निष्कासन करण्या साठी लागू नियम

- 21. एका सदस्य जेव्हा मौत, डिफॉल्ट किंवा इस्तीफे शिवाय नियम, उप नियम आणि विनियम अंतर्गत सदस्य राहत नाही, तेव्हा त्याला संबंधित प्राधिकारी द्वारा निष्कासित मानला जाईल आणि या प्रकरणात अशा नियमात निहित निष्कासन संबंधित सर्व प्रावधान सर्व प्रकारात व्यापार सदस्यला लागू होईल.

बिजनेसचे निलंबन

22. a. संबंधित प्राधिकारी एका सदस्यला आपले व्यापार निलंबित करण्या साठी बाध्य करेल जेव्हा तो नियम आणि उप नियमात निर्धारित सुरक्षा राखण्या साठी किंवा देणे साठी विफल राहतो आणि तो आवश्यक रक्कम देते पर्यंत निलंबन कायम राहील.
- b. उल्लंघन साठी जुर्माना: तो सदस्य, ज्याला खंड क अंतर्गत आपल्या कारोबार निलंबित करणाऱ्याची आवश्यकता आहे, संबंधित प्राधिकारी द्वारा निष्कासित होणार, जर तो नियम, उप नियम आणि अधिनियमच्या प्रावधानाच्या उल्लंघन करणार.

सादयास्तव बाद किंवा बंद होणे

23. जेव्हा कोणत्याही तत्कालिन प्रवृत्त नियम, उपविधि किंवा नियमन अंतर्गत सदस्यताच्या अधिकार जवळ होतो, तो अशा सदस्य किंवा अशा सदस्यच्या माध्यमा पासून सर्व अधिकार, दावा किंवा हित करून कोणत्याही व्यक्ति पासून मुक्त पूर्ण प्रकारात एक्सचेंजच्या अधिकारात होईल आणि संबंधित प्राधिकारी या प्रकारची सदस्यताच्या अधिकार बरोबर त्याला याग्य वाटेल म्हणून निपटान करतील.

जुर्मानाची सूचना आणि व्यापारचे निलंबन

24. संबंधित सदस्यला आणि सिस्टम वर ठेवणे सामान्य प्रकारात सदस्यला निष्कासन किंवा निलंबनची किंवा त्याच्या सहायागी, वकील, एजंट, अधिकृत प्रतिनिधि किंवा अन्य कर्मचारी वर लावले कोणत्याही अन्य दंडची नोटिस एका सूचना द्वारा सदस्यला दिली जाईल. संबंधित प्राधिकारी आपले पूर्ण विवेकात आणि आपले विचार पासून सदस्यला किंवा जनतेला सूचित करू शकतो की अधिसूचना मध्ये नामित व्यक्ति निष्कासित, निलंबित, दंडित केला गेला आहे किंवा चूककर्ता जाहिर केला गेला आहे किंवा आपले व्यापारला निलंबित केला आहे किंवा सदस्य आहे नाही. अशी व्यक्ति एक्सचेंज किंवा संबंधित प्राधिकारी किंवा एक्सचेंजच्या कोणत्याही अधिकारी किंवा कर्मचारी विरुद्ध अशी अधिसूचनाच्या प्रकाशन किंवा संचालन साठी कोणतीही कारवाई किंवा इतर कार्यवाही कोणतीही परिस्थितित नाही करू शकणार.
25. या अध्यायाच्या उद्देशाने संबंधित प्राधिकारी सेबी द्वारा दिशा निर्देश आणि परिपत्रानुसार वेळोवेळी बोर्ड द्वारा गठित प्रकारात अनुशासन समिति राहणार.
26. अनुशासन समिति खालील सर्व किंवा कोणतीही सत्ता प्रबंध निदेशकला सादर करू शकतो:
- a. सदस्यला जारी परिपत्राच्या माध्यमात एक्सचेंज द्वारा निर्दिष्ट प्रकारात मौद्रिक दंड, समान प्रकारात सदस्यला चेतावणी किंवा सलाह जारी करणे किंवा दंडची संरचना किंवा इतर कारवाई,
- b. सेबी द्वारा जारी निर्देश पासून उत्पन्न सदस्यताच्या निलंबन किंवा रद करण्या सहित सदस्यचे विरुद्ध दंडात्मक कारवाई,
- c. एक्सचेंजचे उपनियमोच्या अध्याय 15ची उपविधि 2 अंतर्गत सदस्यचा निष्कासन.

प्रकरण 5

विविध

1.1 शीर्षक

त्यानुसार बरोबर बनवले नियम आणि उपनियम आणि विनियम, सामूहिक प्रकारात 'नियम, उपनियम आणि विनियम' च्या प्रकारात संदर्भित केले जाईल.

1.2 एससीआरएच्या अधीन केले गेले नियम आणि उपनियम

त्याचे अधीन बनवले नियम आणि उपनियम, प्रतिभूति संविदा विनियम अधिनियम. 1956च्या प्रवधान अंतर्गत बनवले आहे.

1.3 क्षेत्राधिकार

अन्यथा विशेष प्रकारात शिवाय नियम, उपनियम आणि विनियम भारतात व्यापारच्या सदस्य आणि ग्राहकच्या तो स्थान जिथे संबंधित व्यवहार होऊ शकते, ते विचारात न घेताना मुंबईत न्यायालयचे अनन्य क्षेत्राधिकारचे अधीन होणार.

1.4 पूरक साठी अन्य कानून आणि नियम

नियम, उपनियम आणि विनियम ईतर नियमाचे अतिरिक्त होणार आणि प्रतिभूति संविदा विनियम, अधिनियम, 1956च्या एससीआरए प्रतिभूति संविदा विनियम, नियम 1957 एससीआरए, भारतीय प्रतिभूति आणि विनियम अधिनियम, 1992 सेबी आणि नियम आणि विनियमच्या अंतर्गत बनवले प्रवधान आणि भारतीय रीझर्व बँक, सेबी किंवा कोणत्याही ईतर नियामक प्राधिकारी द्वारा जारी परिपत्र आणि/किंवा निर्देश वर प्रतिकूल प्रभाव नाही होणार.

1.5 अर्थ लावणे

1. या नियमांत वापरलेले शब्द आणि सूत्रांचे, , खालील पैकी कोणतेही अंतर्गत निर्दिष्ट नाही पण येथे त्यांना नियुक्त अर्थ असेल
 - a. प्रतिभूति संविदा विनियम अधिनियम, 1956 आणि त्याचे अधीन बनवले नियम आणि विनियम,
 - b. भारतीय प्रतिभूति आणि विनियम अधिनियम, 1992 च्या बोर्ड आणि त्याच्या अधीन बनवले नियम,
 - c. कंपनी अधिनियम, 1956 बनाम कंपनी अधिनियम, 2013 आणि त्याचे अधीन बनवले नियम,
 - d. निक्षेपागार अधिनियम 1996 आणि त्याचे अधीन बनवले नियम,
 - e. सेबी द्वारा प्रस्थापित नियम आणि विनियम,
 - f. एक्सचेंजचे नियम आणि विनियम,
 - g. एक्सचेंजचे एसोसिएशनचे जापन आणि लेख.
2. जर ईथे काणत्याही शब्द किंवा अभिव्यक्तिचा उपयोग होतो, परंतु परिभाषित नाही, परंतु नियम 1 मध्ये वर्णित उपयुक्त उपकरण/अधिनियमच्या एका पेक्षा अधिक मध्ये

परिभाषित केला आहे, नंतर त्याच्या अर्थ नियम मध्ये देले आदेशात अन्यचे आरंभ मध्ये दिले उपकरण/अधिनियमात वर्णित अर्थ होणार.

1.6 सेविंग क्लॉज

या नियम, उपनियम आणि विनियम, न्यु रफल्स, उपनियम आणि विनियमात निहित त्या नियम, उपनियम आणि विनियमला प्रभावित नाही करणार जे जूने नियम, उपनियम आणि विनियम आधी संचालित होते, जे कोणत्याही उपार्जित आणि उत्पन्न व्यवहार आणि/किंवा अनुबंध, अधिकार आणि दायित्व संबंधित अस्तित्वात आले आणि कारवाई, निर्णय, अनुशासनात्मक कार्यवाही जे शुरु झाली, अपूर्ण राहली, निर्णय घेतला किंवा कोणतीही लंबित कार्यवाही आणि/किंवा त्याचे अधीन निर्णय घेतला असेल आधी आणि जूने नियम, उपनियम आणि विनियमच्या अंतर्गत सर्व प्रकरण.

सर्व व्यवहार आणि/किंवा अनुबंध जे नियम, उपनियम आणि विनियम नंतर बनवले होते आणि/किंवा क्रियान्वित केले होते, आणि सर्व प्रकरण, अधिकार, कर्तव्य, दायित्व, कारवाई, जे त्याच्या अनुसार उत्पन्न झाली आहे आणि एक्सचेंजचे नवे नियम, उपनियम आणि विनियम आणि वेळोवेळी वर एक्सचेंज/संबंधित प्राधिकारी द्वारा जारी निर्देश/परिपत्रानुसार नियंत्रित होणार.

1.7 संयुक्त काँर्पोरेट सदस्य

जेव्हा जूने नियम, उपनियम आणि विनियम अंतर्गत एक्सचेंजचे समग्र काँर्पोरेट सदस्य संबंधित आहे, या प्रकारचे सदस्यला नवे नियम, उपनियम आणि विनियम, जे तारीख पासून अंमलात आले, त्या पर्यंत नवे नियम, उपनियम आणि विनियमानुसार विनियमित आणि नियंत्रित केले जाईल. समग्र काँर्पोरेट सदस्य संबंधित प्राधिकारी द्वारा समग्र कंपनी सदस्य संबंधित किंवा त्याचे घटक सदस्यता अधिकार संबंधित वेळोवेळी जारी अशे निर्देश/परिपत्र/आदेश आदिचा पालन करणार. उपर्युक्तला प्रभावित केल्या शिवाय सेबी, एक्सचेंज किंवा संबंधित प्राधिकारी द्वारा आक्षेप, चेतावणी, निलंबन, निष्कासन, डिफॉल्ट किंवा वापसी, सदस्यता अधिकारचे माध्यम द्वारा समग्र काँर्पोरेट सदस्य विरुद्ध कारवाई समग्र काँर्पोरेट सदस्यची समग्र सदस्यता विरुद्ध कार्य करणार.

1.8 भागीदारी

जेव्हा जूने नियम, उपनियम आणि विनियम अंतर्गत एक्सचेंजचे जूने नियम, उपनियम आणि विनियम 179 अंतर्गत भागीदारी फर्म संबंधित आहे, या प्रकारची साझेदारी फर्म नवे नियम, उपनियम आणि विनियम जे तारीख पासून अंमलात आले, त्या पर्यंत नवे नियम, उपनियम आणि विनियमानुसार विनियमित आणि नियंत्रित केले जाईल. साझेदारी फर्म संबंधित प्राधिकारी द्वारा वेळोवेळी जारी अशे निर्देश/परिपत्र/आदेश आदिचा पालन करणार. उपर्युक्तला प्रभावित केल्या शिवाय सेबी, एक्सचेंज किंवा संबंधित प्राधिकारी द्वारा आक्षेप, चेतावणी, निलंबन, निष्कासन, डिफॉल्ट किंवा वापसी, सदस्यता अधिकारचे माध्यम द्वारा साझेदारी फर्म विरुद्ध कारवाई साझेदारी फर्म चे भागीदार विरुद्ध कार्य करणार.

1.9 मान्यताप्राप्त बाजार सहभागी

आता पर्यंत बाजार सहभागीच्या कोणत्याही अधिकृत साखळी बरोबर कार्यरत सदस्य, जूने नियम, उपनियम आणि विनियम अंतर्गत, जे एक्सचेंज द्वारा अनुमोदित होउ शकेल, त्याच्या संबंध आहे, नवे नियम, उपनियम आणि विनियम जे तारीख पासून अंमलात आले त्या पर्यंत अशे सदस्य/ बाजार प्रतिभागीला नवे नियम, उपनियम आणि विनियमानुसार नियंत्रित केले जाईल. अशे सदस्य/ बाजार प्रतिभागी संबंधित प्राधिकारी द्वारा वेळोवेळी जारी अशे निर्देश/परिपत्र/आदेश आदिचा पालन करणार.

1.10 भारतीय क्लियरिंग कॉर्पोरेशन लिमिटेड

केणत्याही व्यवहार/ट्रेडच्या निपटान आणि समाशोधनला क्रियान्वित आणि त्याच्या आवश्यक किंवा आकस्मिक किंवा अशे प्रकरण आयसीसीएलच्या नियम, उपनियम आणि विनियमच्या प्रवाधानानुसार नियंत्रित केले जाईल.

1.11 स्पष्टीकरण करण्याचा अधिकार

जूने नियम, उपनियम आणि विनियम आणि नवे नियम, उपनियम आणि विनियमच्या प्रावधानला अंमली करण्या साठी अडचणचे प्रकरणात जूने नियम, उपनियम आणि विनियम आणि नवे नियम, उपनियम आणि विनियम दरम्यान कोणत्याही संघर्षाच्या प्रकरणात एक्सचेंज/ संबंधित प्राधिकारीला स्पष्टीकरणच्या अधिकार होणार, जर परिस्थितीची माग असेल आणि सर्व व्यक्तिला या प्रकारचा स्पष्टीकरण अंतिम बंधनकारी होणार.

1.12 जूने नियम, उपनियम आणि विनियमचे तरतूद

नवे नियम, उपनियम आणि विनियम अस्तित्वात आले वर जूने नियम, उपनियम आणि विनियमचे तरतूदच्या कोणत्याही संदर्भ जेव्हा पर्यंत अपेक्षित असेल, नवे नियम, उपनियम आणि विनियमात तरतूद प्रकारात अनुरूप तरतूदच्या उल्लेख होउ शकतो.

बी एस ई लिमिटेड

Sd/-

शैलेश जैन

असिस्टंट जनरल म्यानेजर

sd/-

प्राजक्ता पोवळे

कंपनी सचिव आणि अनुपालन अधिकारी

ठिकाण : मुंबई

दिनांक: २८. १२. २०१६

नोंदणीकृत कार्यालय:

बी एस ई लिमिटेड, २५ मजला, पी जे टॉवर्स, दलाल स्ट्रीट, मुंबई ४०० ००९

कॉर्पोरेट इडेंटिफिकेशन क्र : U67120MH2005PLC155188

टीप:

वरील नियमांच्या मराठी भाषणतारात आणि इंग्रजी भाषांतरात कोणतीही विसंगती आढळल्यास इंग्रजी भाषेतील नियम ग्राह्य धरले जातील

BSE Limited

Pursuant to the direction by SEBI, the Bye-laws hereinafter are required to be published in the Official Gazette of the State of Maharashtra.

BYE-LAWS

CHAPTER- I

DEFINITIONS

- (1) "Board" means the Board of Directors of BSE Limited;
- (2) "BSE Limited/BSE" mean a company incorporated and registered under the Companies Act, 1956, which, inter alia, carries on the business of providing trading platforms to various investors and is a recognized stock exchange;
- (3) "Bye-laws" mean these Bye-laws or Bye-laws of BSE;
- (4) "Committees" mean the committees formed by BSE Limited in accordance with its Rules and Bye-laws or in accordance with the directions of SEBI from time to time;
- (5) "Clearing Member" shall mean a person/entity who/which has been admitted as a member by a clearing corporation to clear or settle trades executed on the platform of the Exchange;
- (6) "Constituent" shall, in relation to a Trading Member mean a person on whose instructions and on whose account any contract for purchase or sale of any securities is executed and in relation to a Clearing Member mean (i) either a Trading Member or (ii) a client for whom trade was executed by the Trading Member or (iii) a client for whom the Clearing Member acted as Custodian Clearing Member and may also be referred to as "client";
- (7) "Exchange" means BSE;
- (8) "Issuer" includes a Government, statutory body, a body corporate or other entity, whether incorporated or not, which issues any security or other instrument, or draws or accepts a negotiable instrument which is admitted to dealings on the BSE;
- (9) "Market-Maker" means an entity permitted by the Exchange for market making in securities;
- (10) "Member/s" as the context may require, means either the Trading Member or the Clearing Member or both;
- (11) "Official List of BSE securities" means the list of securities which are listed and/or permitted to be traded on the platform of BSE;
- (12) "Regulations", unless the context indicates otherwise, includes business rules, circulars, notices, code of conduct and such other regulations prescribed by the relevant authority from time to time;
- (13) "Relevant Authority/relevant authority" shall mean the Board, Securities and Exchange Board of India, Managing Director of BSE Limited, Indian Clearing Corporation Limited or any other entity acting as a clearing corporation, such other person or committee, as the context may admit or require, or any

person/committee as may be specified by the Board from time to time;

- (14) "Rules", unless the context indicates otherwise, means the rules framed by BSE Limited from time to time in accordance with the provisions of the Securities Contracts (Regulation) Act, 1956 or in accordance with the directions of Securities and Exchange Board of India from time to time;
- (15) "SEBI" means the Securities and Exchange Board of India;
- (16) "Securities/Security" shall have the meaning as assigned to the term in the Securities Contracts (Regulation) Act, 1956 and shall also include such other class of monetary transactions or instruments, scripless or otherwise, as may be admitted to dealings on the Exchange;
- (17) "Security admitted to dealings" means a security which is listed or which is permitted to trade;
- (18) "Trading Member" mean a person/entity who/which has been admitted as a trading member by the Exchange and has the right to trade on the platform provided by the Exchange in accordance with its Rules, Bye-laws and Regulations;
- (19) "Trading Segment/s" or "Segments" shall mean different segments of BSE in which the relevant securities are traded / eligible to be traded;
- (20) "Trading system/platform of the BSE" means a system which makes available to the trading members by whatever method, quotations of securities and disseminates information regarding trades effected, volumes, etc. and such other notifications as may be placed thereon;
- (21) Unless otherwise warranted by the context or meaning thereof, the terms used but not defined in these Bye-Laws shall have the meaning assigned to such terms either under the Securities Contracts (Regulations) Act, 1956, the Companies Act, 1956 or the Companies Act, 2013, the Securities and Exchange Board of India Act, 1992, the Depositories Act or in such other laws relating to securities market or Regulations of the Exchange.

CHAPTER II

TRADING SEGMENTS

- (1) The Exchange may determine to have one or more trading segments as it may deem fit and proper from out of the trading segments in respect of which SEBI has granted its approval to the Exchange. The Exchange shall seek the approval of SEBI before introducing any new trading segment.
- (2) The securities which will be eligible for admission to different trading segments will be specified by the relevant authority from time to time.

Wholesale Debt Market Segment

- (3) Instruments used for Wholesale Debt Market transactions may be admitted to dealings on the Wholesale Debt Market Segment subject to the Regulations and such other requirements which the relevant authority may prescribe from time to time.

Capital Market Segment/Equity Segment

- (4) Securities eligible under the Securities Contracts (Regulation) Act, 1956, may be admitted to dealings on the Capital Market Segment.

Futures & Options Segment/Equity Derivatives Segment

- (5) Derivatives contracts approved by SEBI may be admitted to dealings on the Futures & Options Segment.

Currency Derivatives Trading Segment

- (6) Currency futures contracts, interest rate futures and any other contracts permitted by SEBI for admission to dealing on the Currency Derivatives Segment of the Exchange may be admitted on the Currency Derivatives Segment.

(7) Debt Market Segment

The securities prescribed by SEBI/Reserve Bank of India from time to time may be admitted to dealings in Debt Market Segment.

- (8) The relevant authority may specify different trading segments from time to time for securities/instruments permitted by SEBI to be traded through the Exchange.

CHAPTER III

COMMITTEE

- (1) Committee(s) shall be appointed by the Board in accordance with the procedure laid down in the Rules and in the Articles of Association of BSE Limited or as specified by SEBI. The role of each Committee shall be as determined by the Board or SEBI.
- (2) The Board may constitute Committee(s) for each trading segment which shall have such responsibility and power as delegated by the Board from time to time.

CHAPTER IV

REGULATIONS

- (1) The Board or the relevant authority may prescribe Regulations from time to time for regulating the operations of the Exchange and/or its members.
- (2) Without prejudice to the generality of Bye law (1) above, the Board or the relevant authority may prescribe Regulations from time to time, inter alia, with respect to:
- (a) norms, procedures, terms and conditions to be complied with for inclusion of securities in the Official List of BSE securities;
 - (b) fees payable by an Issuer for inclusion and continued inclusion in the Official List of BSE Securities;
 - (c) norms, procedures, terms and conditions for admission to dealings, suspension of trading and delisting of the securities;
 - (d) norms and procedures for admission of members, surrender of membership rights of members and continuance as members;

- (e) norms and procedures for approval of market- makers;
- (f) forms and conditions of contracts to be entered into, and the time, mode and manner for performance of contracts between trading members inter se or between trading members and their constituents;
- (g) determination from time to time, of fees, system usage charges, deposits, margins and other monies payable by members, and by Issuers whose securities are admitted/to be admitted to dealings on the Exchange and the scale of brokerage chargeable by trading members;
- (h) prescription, from time to time, of capital adequacy and other norms which shall be required to be maintained by members;
- (i) supervision of the market and promulgation of such business rules/circulars and codes of conduct as it may deem fit;
- (j) maintenance of records and books of accounts by members as it may deem fit and records as required under applicable laws;
- (k) inspection of members and audit of records and books of accounts of members;
- (l) prescription, from time to time, and administration of penalties, fines and other consequences, including suspension/expulsion for defaults or violation of any requirements and codes of conduct and criteria for readmission, if any, promulgated hereunder;
- (m) disciplinary action/procedures against any member;
- (n) settlement of disputes, complaints, claims arising between members inter-se as well as between members and persons who are not trading members relating to any transaction in securities made on the Exchange including settlement by arbitration or conciliation;
- (o) norms and procedures for arbitration and conciliation;
- (p) administration, maintenance and investment of the corpus of the fund(s) set up by the Exchange including Investor Protection Fund, to the extent permissible;
- (q) norms and procedures for settlement and clearing of deals, including establishment and functioning of clearing corporation or providing other arrangements for clearing and settlement;
- (r) norms, procedures, terms and conditions for registration and continuance of registration of members in securities borrowing and lending scheme;
- (s) norms and procedures in respect of, incidental or consequential to closing out of contracts, deals or transactions;
- (t) dissemination of information, announcements to be placed on the trading system or otherwise;
- (u) norms and procedure for admission, continuance and discontinuance of various category(s) of market participants such as remisier, authorized

clerk, constituted attorney, authorized persons, etc;

- (v) any other matter as may be decided by the Board/relevant authority.

CHAPTER V

DEALINGS IN SECURITIES

Dealings Allowed

- (1) Dealings in securities shall be permitted on the Exchange as provided in these Bye Laws and Regulations and save as so provided, no other dealings shall be permitted.

Admission of Securities to Dealings

- (2) (a) Admission to dealings in securities which are listed or permitted to be traded shall be in accordance with the provisions prescribed by the Exchange in its Rules, Bye laws, Regulations or in accordance with such other requirements as may be specified by the relevant authority in that behalf from time to time.
- (b) Admission of securities to listing on the Exchange shall be in accordance with provisions prescribed in these Bye Laws or Regulations or in accordance with the requirements specified by the relevant authority from time to time in that behalf.
- (c) The relevant authority may admit from time to time securities which are listed or permitted to be traded on other stock exchange/s.

Government Securities

- (3) (a) Notwithstanding anything contained in Byelaw (2) of this Chapter, dealings shall be deemed to have been permitted in "Government securities", which term for the purpose of the Rules, Bye Laws and the Regulations shall denote securities issued by Government of India, State Governments, Port Trusts, Municipalities, local authorities, statutory bodies and similar other bodies or authorities and include treasury bills issued by Government of India.
- (b) Government securities shall be deemed to have been admitted to dealing on such market segment of the Exchange as may be prescribed by the relevant authority.

(4) Dealings in Securities Dealt on other Stock Exchanges

Without prejudice to the generality of Byelaw (2) above of this Chapter, the relevant authority may in its discretion and subject to such conditions as it may deem proper, permit dealings in any securities which are either listed or admitted to dealings on any other stock exchange or the dealings in which are regularly allowed on the other stock exchanges.

(5) Application for Admission to Listing

Application for admission of securities to listing on the Exchange shall be made to the Exchange in such manner along with requisite fees, if any, as prescribed by the

relevant authority from time to time.

The issuer shall be required to make an application for admission of securities to listing to the Exchange in such manner as may be prescribed by the relevant authority regardless that the securities previously issued by the issuer is already listed on the Exchange.

(6) Conditions and Requirements of Listing

The relevant authority may not grant admission to listing of the securities of an issuer unless it complies with the applicable laws (including the rules/regulations/circulars/direction issued by SEBI from time to time), conditions and requirements prescribed in the Bye Laws and Regulations, the listing agreement and such other conditions and requirements as prescribed by the relevant authority from time to time.

Subject to provisions of the applicable law, the relevant authority may waive or dispense with any of the listing requirements specified by the relevant authority or which the relevant authority is permitted under any law, rules, regulations, order, direction, circulars or notification issued by SEBI from time to time.

(7) Refusal of Admission to Listing

The relevant authority may, in its discretion, either approve (subject to such terms as it deems proper) the application for listing of securities on the Exchange, or defer the consideration and/or decision thereon (subject to such terms, conditions and compliances as the relevant authority may specify), or may altogether reject the application for listing of securities.

(8) Fees

Issuers desiring listing of securities on the Exchange shall pay such listing and such other fees and such other deposits as the relevant authority may from time to time determine.

(9) Dealings in Provisional Documents

The relevant authority may, in its discretion, permit dealings in Provisional Documents on such terms and conditions as it may deem fit. "Provisional Documents" for purposes of these Bye Laws and Regulations shall mean such documents as may be determined by the relevant authority from time to time in respect of an issuer whose securities are sought to be admitted to listing on the Exchange.

(10) Issuers Registered Outside India

Admission to listing/dealing on the Exchange shall not be granted to securities issued by a body corporate, fund or other entity registered or formed outside India unless:

- (a) there is adequate public interest in such securities in India;
- (b) the same is permitted by the laws of India in force at the relevant time; and
- (c) the body corporate, fund or other entity agrees to maintain a register of members or other similar record in India and agrees to abide by such other criteria as prescribed by the relevant authority from time to time.

(11) Specific Deals

The relevant authority may permit specific deals to be made in the case of securities not admitted to listing on the Exchange or which for the time being are prohibited or suspended for dealings.

(12) Prohibited Dealings

The relevant authority may suspend or prohibit dealings on the Exchange in any security or securities or any class or group of securities, for any cause or reason, as it may deem fit or in the interest of securities market and/or as directed by SEBI.

(13) Action For non-compliance with Listing Requirements.

(a) Suspension of Admission to Dealings on the Exchange.

In the event of any company whose Securities are listed on the Exchange not complying with the listing requirements as may be in force from time to time and/or any other conditions that the Exchange may specify from time to time the Exchange shall be entitled, without prejudice to any other rights and/or remedies that the Exchange may have against such company in law or under these Rules, Bye-laws and Regulations, to suspend at any time the admission to dealings on the Exchange granted to any security of such company for such period or periods as it may determine. At the expiration of the period of suspension the Exchange may revoke the suspension subject to such conditions as it deems fit.

Without prejudice to above, the Exchange shall be entitled to take all such steps as are necessary to give effect to direction/order issued by SEBI against the companies whose securities are suspended from trading, on account of non-compliance with listing requirements.

(b) Without prejudice to what is stated in Bye-law 13 (a) above, every listed company shall comply with the condition of the Listing Agreement as prescribed by Exchange and/or SEBI from time to time and shall be liable to pay such fine(s) as may be prescribed by Exchange and/or SEBI from time to time for non-compliance of the Listing Agreement or any of the SEBI Regulation dealing with listing.

(c) In so far as the non-compliances of listing requirements set out in the Standard Operating Procedure prescribed by SEBI/Exchange from time to time are concerned, the manner of levying penalty, suspension and revocation of suspension of admission to dealing on the Exchange, shall be in accordance with the provisions set out therein.

(14) Withdrawal of Admission on Redemption or Conversion

The relevant authority may, if necessary, withdraw admission to listing and/or dealings granted to securities which are about to be exchanged or converted into other securities as a result of any scheme of re-organisation or reconstruction or which being redeemable or convertible securities are about to fall due for redemption or conversion.

(15) Withdrawal of Admission on Liquidation or Merger

If any issuer be placed in final or provisional liquidation or is about to be merged into or amalgamated with another entity, the relevant authority may withdraw the

admission to listing and/or dealings on the Exchange granted to its securities. The relevant authority may accept such evidence as it deems sufficient on such liquidation, merger or amalgamation. Should the merger or amalgamation fail to take place or should an issuer placed in provisional liquidation be reinstated and an application be made for readmission of its securities on the Exchange, the relevant authority shall have the right of approving, refusing or deferring such application on such terms and conditions, as it may deem fit.

(16) Withdrawal of Admission on the Exchange

The relevant authority may, where deemed necessary, after giving an opportunity to the issuer, withdraw the admission to listing on the Exchange granted to its securities either for breach of, or non-compliance with the applicable laws (including the rules/regulations/circulars/direction issued by SEBI from time to time), conditions and requirements prescribed in the Bye Laws and Regulations, the listing agreement and such other requirements as may be prescribed by the Exchange from time to time.

(17) Readmission on the Exchange

The relevant authority in its discretion may readmit to listing on the Exchange the securities of an issuer whose admission had been previously withdrawn subject to conditions as may be prescribed by relevant authority.

(18) Admission to dealings based on differential norms.

Notwithstanding anything stated herein with regard to conditions for listing/dealing of Securities, the Exchange may admit to listing and permit dealing in such Securities and of such entities in such manner other than as prescribed herein provided the same is permitted by SEBI and is in accordance rules/regulation/circulars/ directions issued by SEBI/the Exchange from time to time.

CHAPTER VI

TRADING MEMBERS

Appointment and Fees

- (1) (a) The relevant authority may admit any person/entity as a trading member in accordance with the relevant laws and its Bye Laws, Rules and Regulations from time to time.
- (b) The relevant authority may specify prerequisites, conditions, formats and procedures for application for admission, continuance, termination, re-admission, etc. of trading members to each trading segment. The relevant authority may, at its absolute discretion, refuse permission to any applicant to be appointed as a trading member.
- (c) The trading member shall pay such fees, security deposits and other monies as may be specified by the Board or the relevant authority from time to time, on admission as a trading member and for continued admission. The fees, security membership deposits, other deposits, other monies and any additional deposits paid, whether in the form of cash, fixed deposit receipts, bank guarantee, securities or otherwise, with the Exchange, by a trading member from time to time, shall be subject to a first and paramount lien for any sum due to the Exchange and all other claims against the trading member for due fulfillment of engagements, obligations and liabilities of

trading members under the Rules, Bye-laws and Regulations, including any obligation or liability arising out of or incidental to any dealings made on the Exchange. The Exchange shall be entitled to adjust or appropriate such fees, deposits and other monies for such dues and claims, notwithstanding any claim against the trading member under any other law or otherwise, without any reference to the trading member.

- (d) Trading members may trade in relevant securities either on their own account as principals or on behalf of their constituents unless otherwise specified by the relevant authority and subject to such conditions which the relevant authority may prescribe from time to time.
- (e) The relevant authority may create such categories of trading members from time to time as it may deem fit in accordance with the regulations/guidelines/circulars issued by SEBI, if any.

Conditions For Admission

- (2) (a) Trading members shall adhere to the Bye Laws, Rules and Regulations of the Exchange and shall comply with such operational parameters, rulings, notices, circulars, guidelines and instructions of the Exchange/relevant authority as may be applicable.
- (b) All contract notes issued by trading members for deals on the Exchange shall be in the manner specified by the Exchange from time to time.
- (c) Trading members shall comply with such requirements as may be specified by SEBI or as prescribed by the Exchange from time to time with regard to advertisements and issue of circulars in connection with their activities as trading members.
- (d) Trading members shall furnish declarations relating to such matters and in such forms as may be prescribed by the relevant authority from time to time.
- (e) Trading members shall furnish to the Exchange an Auditors' Certificate in such form and at such intervals certifying that the requirements specified/prescribed from time to time by Exchange pertaining to their operations have been complied with.
- (f) Trading members shall furnish such information and periodic returns pertaining to their operations as may be required by the Exchange from time to time.
- (g) Trading members shall furnish audited and/or unaudited financial or quantitative information and statements as may be required by the Exchange from time to time.
- (h) Trading members shall extend full co-operation and furnish such information and explanation as may be required for the purpose of any inspection or audit authorised by the relevant authority or other authorised official of the Exchange into or with regard to any trades, dealings, their settlement, accounting and/or other related matters.
- (i) A trading member shall not deal with sub-brokers who are not registered with SEBI nor allow operation of its trading terminal at any office other than

its registered office, branch offices and the offices of its registered sub-brokers or such permitted places, in the manner prescribed by the Exchange.

CHAPTER VII

DEALINGS BY TRADING MEMBERS

Jurisdiction

- (1) (a) Any deal entered into through the trading system of the Exchange or any proposal for buying or selling or any acceptance of any such proposal for buying and selling shall be deemed to have been entered/made at the computerized processing unit of the Exchange at Mumbai and the place of contracting as between the trading members shall be at Mumbai. In relation to any dispute/claims arising out of or in connection with or in relation to any dealing, the civil courts in Mumbai shall have exclusive jurisdiction and the jurisdiction of other courts shall be deemed to have been excluded. The provisions of this Byelaw shall not apply to any dispute between trading members and their constituents to which the Exchange is not a party.
- (b) The record of the Exchange as maintained by a central processing unit or a cluster of processing units or computer processing units, whether maintained in any register, magnetic storage units, electronic storage units, optical storage units or computer storage units or in any other manner shall constitute the agreed and authentic record in relation to any dealing entered into through the trading system. For the purposes of any dispute the record maintained by the Exchange in any of the above modes shall constitute valid evidence in any dispute or claim between the constituents and the trading members or between the members inter-se.

Indemnity

- (2) The Exchange shall not be liable for any unauthorized dealings done on the Exchange by any person.

Trading Members Only Parties to Trades

- (3) (a) The Exchange shall not recognise as parties to any deal any persons other than its own members, and
- (b) Every trading member is directly, solely and exclusively liable, in accordance with the Bye Laws, Rules and Regulations of the Exchange, to every other trading member with whom such trading member effects any deal on the Exchange for due fulfillment of the deal, whether such deal be on account of the trading member effecting it or on account of a constituent.

All Dealings Subject to Bye Laws, Rules and Regulations

- (4) All dealings in securities on the Exchange shall be deemed made subject to the Bye Laws, Rules and Regulations of the Exchange and the Rules, Bye-laws and Regulations shall be a part of the terms and conditions of all such deals and the deals shall be subject to the exercise by the relevant authority of the powers with respect thereto vested in it by the Bye Laws, Rules and Regulations of the Exchange.

Inviolability of Trade

- (5) (a) Subject to clause (b) below, all the dealings in securities on the Exchange, made subject to the Bye Laws, Rules and Regulations of the Exchange shall be inviolable and shall be cleared and settled in accordance therewith and the Rules, Bye-laws and Regulations of the clearing corporation.
- (b) Notwithstanding anything contained in clause (a) above, the Board or the Managing Director or any other person(s) /committee(s), as may be authorized by the Board of the Exchange may, suo moto or pursuant to a request received from its member annul the trade(s) or reset the price of the trade(s) to an appropriate price in accordance with regulations/circulars issued by the SEBI and the Exchange from time to time, provided it is satisfied that there exists a cogent and sufficient cause to do so and is in the interest of investors, market integrity and maintenance of price discovery mechanism.
- (c) The expression "sufficient cause" referred to in clause (b) above shall include erroneous orders, material mistake, fraud, manipulation or wilful misrepresentation.
- (d) For the purpose of determining the appropriate price as referred to in clause (b) above, various factors including previously traded price, price of the security during the given period, conduct of parties involved, etc., may be considered by the Exchange.
- (e) The decision of the Exchange to annul the trade(s) or reset the price of the trade(s) shall be final and binding on all the parties concerned, and the Exchange shall not be liable for any losses/liabilities arising out of such action(s).
- (f) Without prejudice to the decision taken with regard to annulment of trades(s) or resetting of price of trade(s), the Exchange shall also be entitled to take such other suitable disciplinary action(s) against the member under the Rules, Bye-laws and Regulations of the Exchange.
- (g) The procedure to be followed for annulment of trade(s) or resetting of price of trade(s) shall be such as specified by the Exchange from time to time and every member shall comply with the same including payment of prescribed fees.

Deals by Representative trading members

- (6) (a) A trading member may authorise another trading member to act as his representative for dealing in securities with the prior permission of the Exchange and on such terms and conditions as the relevant authority may prescribe from time to time.
- (b) Any deal done by a representative trading member shall be deemed to be a deal done by the employing trading member and all such deals shall also be subject to same terms and conditions as would be applicable to deals done by employing trading member.
- (c) The representative trading member and the employing trading member shall, at all times, comply with the conditions laid down by the relevant authority, failing which, the relevant authority may suspend or rescind the arrangement between the representative trading member and employing trading member.

Restriction on the trading members

- (7) A trading member shall become a constituent of another trading member of the Exchange only for trading on his own account after obtaining permission of the Exchange. The member cannot become a constituent of more than one trading member.

CHAPTER VIII

TRADING SYSTEM AND MARKET MAKERS

1) Trading Parameters

Dealing/trading on any trading segment of the Exchange shall take place in such manner as the relevant authority may from time to time specify. The relevant authority shall be entitled to determine all matters relating to trading on various trading segments of the Exchange. In particular and without prejudice to the generality of the aforesaid, in consonance with circulars, guidelines and parameters issued or specified by SEBI from time to time, the relevant authority shall specify the following parameters for dealing in securities by the members, which the members shall adhere to:-

- (a) the tick size in which orders can be entered into the trading system;
- (b) exposure, trading and other limits in respect of any Member and the constituents;
- (c) price bands;
- (d) the regular/market lot size in which orders can be placed;
- (e) for maintenance of an order book, inter alia, specifying various conditions on the basis of which an order shall become eligible to be placed;
- (f) the maximum permissible open position;
- (g) the procedure to be followed for off-line entries (i.e. outside trading hours) and terms and conditions for placing such entries;
- (h) market making in securities;
- (i) parameters for alteration in the prices at which the trades are done or at which the orders are placed and to expunge the price of any trade/order;
- (j) limit of variation within a day or between days in bid and offer prices;
- (k) the types of trades permitted for a trading member and a security;
- (l) functional details of the trading system including the system design, users infrastructure, system operation;
- (m) reduce, extend or otherwise alter the time of any trading session or sessions on any particular day or otherwise;

- (n) other matters which may affect smooth operation of trading in securities keeping in mind larger interest of the securities market.

(2) **Settlement of Trades/deals**

All trades executed by a trading member may either be cleared and settled by such trading member himself (if such trading member is also a clearing member) or through any other clearing member in accordance with the Rules, Bye-laws, Regulations and circulars/notices issued by SEBI/ relevant authority from time to time.

(3) **Segregation of Trades**

Every member shall segregate trades/deals executed by him on his own account from that of his constituent in the manner provided in the Rules, Bye-laws and Regulations or in such manner as SEBI/relevant authority may prescribe.

(4) **Order Management**

- (i) **Order Instructions:** Trading Members shall ensure that instructions for placing an order is obtained from constituents prior to any order being placed on the Exchange and shall keep the relevant documents and records of the such instructions and of the completion or otherwise of the orders as per the Rules, Bye-laws and Regulations of Exchange and all other applicable laws.
- (ii) **Entering of Unique Client Code:** Every trading member shall, at the time of entering an order, enter in the trading system the unique client code as prescribed by SEBI/the relevant authority.
- (iii) **Supply of Order Details:** A trading member shall make available to his constituent the order number generated by the trading system and copies of the trade confirmation slip/modification slip/contract note, wherever applicable.
- (iv) **Amendment or Cancellation of Orders:** The relevant authority may from time to time specify the procedures and conditions for amendment or cancellation of orders.
- (v) **Types of Orders:** Subject to the restrictions, if any, specified by SEBI from time to time, the relevant authority shall be entitled to stipulate from time to time, the kind of orders that a trading member can place in the trading system and the order attributes thereof, which may include:-
- (a) Market order/limit order
 - (b) Stop loss
 - (c) Immediate or cancel
 - (d) Good till day
 - (e) Good till cancelled
 - (f) Good till date

(5) **ORDER VALIDATION**

Orders entered into the trading system by trading members may be subject to various validation requirements as may be specified by SEBI/the Exchange from time to time including trading parameters, exposure limits and/or other restrictions. The orders that do not meet the validation requirements may not be accepted by the trading system.

The trading member shall ensure that the systems (hardware or software) used by it for placing the orders with the trading system of the Exchange shall contain necessary requirements/checks/validations as prescribed by SEBI/the relevant authority from time to time.

- (6) The securities which will be eligible for market making, if at all, will be specified by the relevant authority from time to time.

(7) **Registration of Market Makers**

- (a) Trading members may apply to be market makers in any security eligible for market making.
 - (b) Application for registration as a market maker shall be in such form and with such particulars as may be prescribed from time to time and such application may be accepted or deferred on such terms and conditions as the Exchange may deem fit or rejected, at the sole discretion of the Exchange.
 - (c) A registered market maker shall comply with all the requirements as specified by the relevant authority from time to time.
 - (d) A registered market maker may cease making a market in a particular security at any time in accordance with direction issued by the relevant authority.
- (8) An obligation may be imposed on a trading member who acts as a market maker in certain securities, to take up additional market making in certain other securities as determined by the relevant authority from time to time.

(9) **Suspension and Prohibition of Market Makers**

- (a) The relevant authority may either restrict or prohibit a registered market maker from displaying on or entering quotations into the trading system or dealing in securities in which he is registered as a market maker if:
 - (i) such market maker has been or is expelled or suspended or declared a defaulter from trading membership of the Exchange, or is unable to comply with the Exchange's Bye Laws, Rules and Regulations or whose registration is cancelled by the SEBI;
 - (ii) such market maker has defaulted on any transaction effected in respect of securities;
 - (iii) the market maker is in such financial or operating difficulties, that in the opinion of the relevant authority, such market maker ought not to be allowed to display on or enter quotations into the trading system of the Exchange having regard to the safety of investors, creditors or other trading members of the Exchange;

- (iv) where such market maker, in the view of the relevant authority, ceases to meet qualification requirements for registration as a market maker.
 - (b) Any market maker which the relevant authority takes action against pursuant to Byelaw 9 (a) above shall be notified in writing of such action. Such a market maker shall be bound by and comply with the directions given by the relevant authority.
- (10) **Operational Parameters for Market Makers**
- The relevant authority may determine from time to time operational parameters for market makers which registered market makers shall adhere to.
- (11) The operational parameters may, inter alia, include:
- (a) limit of spread between bid and offer rates for different securities, if found necessary;
 - (b) fixation of market lots, odd lots and/or minimum number of securities to be offered to be bought or sold;
 - (c) limit of variation within a day or between days in bid and offer prices;
 - (d) the minimum stock of scrips which the trading member must maintain, below which he must intimate the relevant authority;
 - (e) other matters which may affect smooth operation of trading in securities in which he acts as a market maker, keeping in view larger interest of the public.
 - (f) The terms and conditions of incentives receivable by market makers.
- (12) Without prejudice to the above subject however to such directions/circulars issued by SEBI from time to time, the Exchange may appoint such other categories of person(s)/entities for the purpose of providing market marking on such terms and conditions, as it may deem fit.

CHAPTER IX

MARGINS

1 Margin Requirements

- (1) The relevant authority may from time to time prescribe requirements of margins including collection of margins and the members shall furnish such margin as a condition precedent as may be specified by the relevant authority.
- (2) Every member has a continuing obligation to maintain margins at such levels and during such periods as may be stipulated by the relevant authority from time to time.

2. Form of Margin

The margins to be provided by a member under the Bye Laws and Regulations shall

be in cash or in any other form as may be specified by the relevant authority from time to time. The relevant authority may at its discretion accept fixed deposit receipts or bank guarantee of a bank(s) approved by the relevant authority or securities or such other form of security as a margin subject to such terms and conditions as the relevant authority may from time to time prescribe. Any margin deposited by a member with the Exchange or any substitute thereof shall be deemed to have been pledged and/or hypothecated and/or transferred as the case may be in favour of the Exchange for fulfillment of the obligations of the members.

3. **Quantum of Margin**

The member depositing margins in the form of securities shall always maintain the value thereof such that the same shall not be less than the required threshold as prescribed by the relevant authority. Any deficit in the quantum of margin shall be met by the member by providing any further or other security as may be approved by the relevant authority.

4 **Margin to be Held by the Exchange**

The margins shall be held by the Exchange and when they are in the forms of bank deposit receipts and securities such receipts and securities may be transferred to such persons or to the name of a custodian or such other entity approved by the Exchange. All margin deposits shall be held by the Exchange and/or by the approved persons and/or by the approved custodian solely for and on account of the Exchange without any right whatsoever on the part of the depositing member or those otherwise having rights in respect thereof to call in question the decision of the Exchange in that behalf.

5. **Lien on Margins**

The Exchange shall have a first and paramount lien on the margins deposited by the members, including margins in the form of cash, bank deposit receipts, securities, bank guarantees or any other collateral or in any other form approved by the relevant authority and shall be entitled to utilize the same or any part thereof, for satisfaction of the obligations and liabilities of the members under the Rules, Bye-laws and Regulations, in the manner provided by the Exchange/SEBI from time to time.

6. **Utilisation for Failure to Meet Obligations**

In the event of a member failing to meet his obligations to the Exchange as provided in the Bye Laws, Rules and Regulations, the relevant authority shall be entitled to utilise the margins deposited by the member with the Exchange in any form for meeting the obligations of such member.

7. **Evasion of Margin Requirements Forbidden**

A member shall not directly or indirectly enter into any arrangement or adopt any method for the purpose of evading or assisting in the evasion of the margin requirements prescribed under the Bye Laws, Rules and Regulations.

8. **Suspension on Failure to Pay Margin**

If a member fails to pay margin as required in the Bye Laws, Rules and Regulations, the relevant authority may take such action against such member as it may deem fit including suspension.

9. Sale of Margin Securities

The Exchange shall be entitled to sell the securities over which it has a lien, on such terms and conditions and in such manner as the Exchange may deem fit and proper without any recourse to the member depositing such security as a margin. The person/entity acquiring such security from the Exchange shall be entitled to only such rights and/or privileges which the Exchange had at the time of sale of such security. Transfer of title to such securities by virtue of the Exchange exercising its right of lien shall be valid and effectual and the depositing member shall not be entitled to challenge the sale.

10. The relevant authority shall be entitled to determine the types of margins, the mode of payment of margins, the form in which margin is to be deposited, the circumstances and manner in which margin should be withheld, utilized or released, the amount of margin, and all other matters relating to margin. The relevant authority shall also specify the exposure limits for the members as it may deem fit.

11. Documentation in relation to Margin

A member depositing margin under the provisions of these Bye Laws and Regulations shall execute such documents including a letter of declaration as the Exchange may prescribe and/or require from time to time.

CHAPTER X

TRANSACTIONS AND SETTLEMENTS

Transactions

Business Hours

- (1) The business hours for dealing in the securities in different segments on the Exchange shall be decided by the relevant authority from time to time. The relevant authority may also, from time to time, specify business hours for different types of deals such as "for spot", and "odd lots".
- (2) The relevant authority may declare a list of holidays in a calendar year. The relevant authority may from time to time alter or cancel any of the Exchange holidays fixed in accordance with these provisions. It may close the market on days other than or in addition to holidays as it may deem fit or as directed by SEBI/regulatory authority.
- (3)
 - (a) Deals may be effected through order driven, quote driven or such other method as the Exchange may put in place for the trading segments from time to time.
 - (b) Deals between trading members may be effected by electronic medium or computer network or such other medium as specified by the relevant authority from time to time.
 - (c) Deals may be effected on spot, ready or on such other basis as may be specified by the relevant authority from time to time, subject to the applicable laws.

Suspension on Failure to meet Trading Limits

- (4) A trading member failing to restrict dealings on the Exchange to his trading limits as provided in these Bye Laws and Regulations shall be required by the relevant

authority to reduce dealings to within trading limits forthwith. The relevant authority at its discretion may suspend a trading member for violation of trading limits and the suspension shall continue until the relevant authority withdraws such suspension.

Contract Notes

- (5) Contract Notes shall be issued within such period as may be specified by the relevant authority from time to time for deals effected with constituents or on behalf of constituents, and will contain such details as the relevant authority may specify from time to time.
- (6) Details of such deals as may be specified by the Exchange from time to time shall be informed to the Exchange.

Delivery of securities

- (7) Delivery of all securities, documents and papers and payments in respect of all deals shall be in such manner and such place(s) as may be prescribed by the relevant authority from time to time.
- (8) The relevant authority shall specify from time to time, the securities, documents and papers which, when delivered in prescribed manner, shall constitute good delivery. Where circumstances so warrant, the relevant authority may determine, for reasons to be recorded, whether or not a delivery constitutes a good delivery and such finding shall be binding on the parties concerned. Where the relevant authority determines that a delivery does not constitute a good delivery, the delivering party shall be required to substitute bad delivery with good delivery within such time period as may be specified.
- (9) The norms and procedures for delivery with respect to market lot, odd lot, minimum lot, part delivery, delivery of partly paid securities, etc. shall be as prescribed by the relevant authority from time to time.
- (10) The requirements and procedures for determining disputed deliveries or defective deliveries, and measures, procedures and system of resolving the dispute or defect in deliveries or of consequences of such deliveries or the resolution shall, subject to these Bye Laws, be as prescribed by the relevant authority from time to time.

Clearing and Settlement

- (11) Clearing and Settlement of deals shall be effected by the members concerned by adopting and using such arrangements, systems, agencies or procedures as may be prescribed or specified by the clearing corporation from time to time. Without prejudice to the generality of the foregoing, to facilitate smooth operation of the clearing and settlement arrangement or system, the relevant authority may prescribe or specify from time to time adoption and use of custodial and depository services by the parties concerned, including the members and constituents.
- (12) The function of the clearing corporation may be performed either by Indian Clearing Corporation Limited or by such other agency as may be specified by the Exchange from time to time which shall act as a central counterparty to all trades and shall provide full novation.

Closing out

- (13) The relevant authority may from time to time close out any deals in securities made

on the Exchange by buying in or selling out against a member as follows:-

- (a) in case of sale of securities on failure to complete the delivery on the due date;
- (b) in case of purchase of securities on failure to pay the amount due on the due date; and
- (c) in any other cases as the relevant authority may specify from time to time.

And any loss, damage or shortfall sustained or suffered as a result of such closing out shall be payable by the member who failed to give due delivery or to pay the amount due.

- (14) Closing out of contracts or deals in securities and settlement of claims arising therefrom shall be in such manner within such time frame and subject to such conditions and procedures as may be prescribed from time to time by relevant authority.
- (15) Subject to the Bye-laws and Regulations prescribed by the relevant authority from time to time, any deal in securities made on the Exchange may be transferred from one member to another member under such circumstances and in respect of such segment as may be specified by relevant authority from time to time.

Interest, dividend, rights and calls

- (16) The buying constituent shall be entitled to receive all vouchers, coupons, dividends, cash bonus, bonus issues, rights and other privileges which may relate to securities bought cum voucher, cum coupons, cum dividends, cum cash bonus, cum bonus issues, cum rights, etc. The selling constituent shall be entitled to receive all vouchers, coupons, dividends, cash bonus, bonus issues, rights and other privileges which may relate to securities sold ex voucher, ex coupons, ex dividends, ex cash bonus, ex bonus issues, ex rights, etc.
- (17) The manner, mode, information requirements, alterations, date and timing, etc., of adjustment with respect to vouchers, coupons, dividends, cash bonus, bonus issues, rights and other privileges between buying trading member and selling trading member shall be as prescribed by the relevant authority from time to time. The trading members shall be responsible between themselves and to their constituents for effecting such adjustments.
- (18) In respect of a contract in securities which shall become or are exchangeable for new or other securities under a scheme of reconstruction or reorganisation, the selling constituent shall deliver to the buyer, as the relevant authority directs, either the securities contracted for or the equivalent in securities and/or cash and/or other property receivable under such scheme of reconstruction or reorganisation.

Brokerage on Dealings

- (19) **Brokerage**

Trading members are entitled to charge brokerage upon the execution of all orders in respect of purchase or sale of securities at rates not exceeding the official scale prescribed by the relevant authority from time to time.

Brokerage on Calls

- (20) A trading member buying securities on which calls have been prepaid by the seller may charge brokerage on the purchase price with the amount of such call money been paid by the seller.

(21) **Underwriting Commission and Brokerage**

Unless otherwise determined and restricted by the relevant authority, a trading member may, in its discretion, charge such brokerage or commission for underwriting or placing or acting as a broker or entering into any preliminary arrangement in respect of any floatation or new issues or offer for sale of any security as it may agree upon with the issuer or offerer or with the principal underwriters or brokers engaged by such issuer or offerer, subject to limits stipulated under the relevant statutory provisions as may be applicable from time to time.

Sharing of Brokerage

- (22) A trading member may not share brokerage with a person who –
- (a) is one for or with whom trading members are forbidden to do business under the Bye Laws, Rules and Regulations of the Exchange;
 - (b) is a trading member of the Exchange or
 - (c) is an employee in the employment of another trading member;

CHAPTER XI

CLEARING AND SETTLEMENT OF DEALS

- (1) The clearing corporation shall clear and settle such deals as provided in the Rules, Bye-Laws, Regulations and circulars/notifications issued by SEBI/clearing corporation/Exchange and save as so provided, no other deals shall be cleared and settled

CHAPTER XII

RIGHTS AND LIABILITIES OF TRADING MEMBERS AND CONSTITUENTS

(1) **Relationship between Trading Member and Constituents**

Without prejudice to any other law for the time being in force and subject to these Bye Laws, the mutual rights and obligations inter se between the trading member and his/its constituent shall be such as may be prescribed by SEBI/the Exchange from time to time.

(2) **Association**

A trading member shall not be entitled to trade on the Exchange unless there is a valid and subsisting agreement in accordance with a specified format between a trading member and a clearing member for such segments as may be specified by SEBI. Provided that this Bye-law shall not apply to a trading member who clears its own trades.

(3) **Disassociation**

When a trading member wants to disassociate himself from his clearing member, he shall intimate the Exchange of his desire to be disassociated from such clearing

member. Simultaneously, the trading member may also apply for association with a new clearing member with whom he desires to be associated in the future. Such application for association shall be accompanied by a letter from the new clearing member accepting such association. A trading member shall not disassociate from a clearing member without the approval of the clearing member. The clearing member shall not unreasonably withhold such consent. The open positions of such trading member (whether on his own account or on account of his constituents) may, in the discretion of the clearing member, be closed out or transferred subject to such requirements as may be imposed by the relevant authority. The date of disassociation shall be decided by the relevant authority.

If a clearing member wants to disassociate himself from a trading member, he shall intimate the relevant authority of such disassociation. Upon such intimation,

- (i) The trading member shall not be entitled to trade on the Exchange until he has associated with another clearing member in the manner mentioned in these Bye-law; and
- (ii) The open positions of such trading member (whether on his own account or on account of his constituents) may, in the discretion of the clearing member, be closed out or transferred.

Even after such disassociation the clearing member shall continue to be liable to clear and settle all open positions and trades/deals of the trading member, which were entered into by the trading member prior to the date of such disassociation.

(4) All Contracts subject to Bye Laws, Rules and Regulations

All contracts relating to dealings permitted on the Exchange made by a trading member shall in all cases be deemed made subject to the Bye Laws, Rules and Regulations of the Exchange. The Rules, Bye-laws and Regulations shall be a part of the terms and conditions of all such contracts and shall be subject to the exercise by the relevant authority of the powers with respect thereto vested in it by the Bye Laws, Rules and Regulations of the Exchange.

(5) Trading members not bound to accept Instructions and Orders

A trading member may not accept instructions or orders of constituents for purchase, sale, etc., of securities where circumstances appear to justify such action or on reasonable grounds. Where such refusal is made, the same may be immediately communicated to the constituent. The trading member shall also furnish the constituent the reasons for such refusal on a request being made by him.

(6) Margin

A trading member shall have the right to demand from its constituent the margin deposit he has to provide under these Bye Laws, Rules and Regulations in respect of the business done by it for such constituent. A trading member shall also have the right to demand an initial margin in cash and/or securities from its constituent before executing an order and/or to stipulate that the constituent shall make a margin deposit or furnish additional margin as may be required by the trading member. The constituent shall when from time to time called upon to do so forthwith provide a margin deposit and/or furnish additional margin as required under these Bye Laws, Rules and Regulations in respect of the business done for him by and/or as agreed between him and the trading member concerned.

(7) Constituent in Default

- (a) A trading member shall not transact business directly or indirectly or execute an order for a constituent who to his knowledge is in default to another trading member unless such constituent shall have made a satisfactory arrangement with the trading member who is his creditor.
- (b) On the application of a creditor trading member who refers or has referred to arbitration its claim against the defaulting constituent as provided in these Bye Laws, Rules and Regulations, the relevant authority shall issue orders against any trading members restraining them from paying or delivering to the defaulting constituent any monies or securities up to an amount or value not exceeding the creditor trading member's claim payable or deliverable by him to the defaulting constituent in respect of transactions entered into subject to the Bye Laws, Rules and Regulations of the Exchange and such monies and securities shall be deposited with the Exchange as directed by the relevant authority. Such deposits shall release the depositing member or members from all further liabilities and obligations to the defaulting constituent in respect of the monies and securities deposited by him or them. The application of the creditor member and the decisions of the relevant authority shall be deemed to form a part of the arbitration proceedings. The monies and securities deposited shall be disposed of in terms of the award in arbitration and pending a decree shall be deposited with the concerned Court when filing the award unless the creditor trading member and the defaulting constituent mutually agree otherwise.

(8) Closing-out of Constituent's Account

- (a) The trading member may close-out positions of a constituent under such circumstances and in respect of such trading segment of the Exchange as may be specified by the relevant authority from time to time.
- (b) When closing-out the account of a constituent a trading member may assume or take over such transactions to his own account as a principal at prices which are fair and justified by the condition of the market or he may close-out in the manner specified by the relevant authority and any expense incurred or any loss arising therefrom shall be borne by the constituent. The contract note in respect of such closing-out shall disclose whether the trading member is acting as a principal or on account of another constituent.
- (c) In case, a constituent becomes a bankrupt or is declared an insolvent or a winding up petition is admitted against a constituent or a provisional liquidator is appointed, then the member may close out positions of such constituent in the manner prescribed by the Exchange from time to time.

(9) Trading member not Liable to attend to Registration of Transfer

A trading member shall not be deemed to be under any obligation to attend to the transfer of securities and the registration thereof in the name of the constituent. If it attends to such work in the ordinary course or at the request or desire or by the consent of the constituent it shall be deemed to be the agent of the constituent in the matter and shall not be responsible for loss in transit or for the issuer's refusal to transfer nor be under any other liability or obligation other than that specifically imposed by these Bye Laws, Rules and Regulations. The stamp duty, the transfer fees and other charges payable to the issuer, the fee for attending to the registration of securities and all incidental expenses such as postage incurred by

the trading member shall be borne by the constituent.

(10) Registration of Securities when in Name of trading member or Nominee

- (a) When the time available to the buying constituents of a trading member is less than thirty days to complete transfers and lodge the securities for registration before the closing of the transfer books and where the security is purchased cum interest, dividend, bonus or rights which the issuer may have announced or declared, subject to the consent of the constituent, the trading member may register the securities in its or its nominee's name and recover the transfer fee, stamp duty and other charges from the buying constituent.
- (b) The trading member shall give immediate intimation to the Exchange of the names of the constituents under Bye-law 10 (a) of this Chapter and the details of the transactions as may be specified by the relevant authority from time to time. The trading member shall also give immediate intimation thereof to the buying constituent and shall stand indemnified for the consequences of any delay in delivery caused by such action.
- (c) The trading member shall be obliged to retransfer the security in the name of the buying constituent as soon as it has become ex interest, dividend, bonus or rights.

(11) Closing-out/ transfer by Constituent

If a trading member fails to complete the performance of a contract by delivery or payment in accordance with the provisions of these Bye Laws, Rules and Regulations the constituent shall, after giving notice in writing to the trading member and Exchange, close-out such contract through any other trading member of the Exchange or make an application to the Exchange for transfer of contracts to another trading member as soon as possible and any loss or damages sustained as a result of such closing-out or transfer, as the case may be, shall be immediately payable by the defaulting trading member to the constituent. If closing-out or transfer be not effected as provided herein, the damages between the parties shall be determined on such basis as specified by the relevant authority from time to time and the constituent and the trading member shall forfeit all further right of recourse against each other.

(12) No Lien on Constituent's Securities

If a trading member is declared a defaulter after delivering securities on account of his constituent, the constituent may be entitled to claim and on offering proof considered satisfactory by the relevant authority, and in the absolute discretion of the relevant authority, receive from the Exchange accordingly as the relevant authority directs either such securities or the value thereof subject to payment or deduction of the amount if any due by him to the defaulter.

(13) Complaint by Constituent

When a complaint has been lodged by a constituent with the relevant authority that any trading member has failed to implement his dealings, the relevant authority shall investigate the complaint and if it is satisfied that the complaint is justified it may take such disciplinary action as it deems fit.

(14) Death of Constituent

A member may forthwith or at the earliest practicable date close-out all open transactions on account of a constituent who has died and the balance due on such closing-out shall be payable on the ensuing due date of payment in respect of such contracts.

(15) Confidentiality of Constituent's Details

The Exchange shall maintain the details of the constituent's of the members in confidence and that it shall not disclose to any person / entity such details of the constituent as mentioned in the constituent registration form or any other information pertaining to the constituent except as required under the law or by any authority.

CHAPTER XIII

ARBITRATION

Definitions:

"Arbitrator" shall mean a sole arbitrator or a panel of arbitrators.

"Act" shall mean the Arbitration and Conciliation Act, 1996 and includes any statutory modification, replacement or re-enactment thereof, for the time being in force.

Reference to Arbitration

- (1) A. All claims, differences or disputes between the members inter se and between members and Constituents arising out of or in relation to dealings, contracts and transactions made subject to the Bye- Laws, Rules and Regulations of the Exchange or with reference to anything incidental thereto or in pursuance thereof or relating to their validity, construction, interpretation, fulfillment or the rights, obligations and liabilities of the parties thereto and including any question of whether such dealings, transactions and contracts have been entered into or not shall be submitted to arbitration in accordance with the provisions of these Byelaws and Regulations.
- B. All claims, differences or disputes between the members and sub brokers and between sub-brokers and Constituents arising out of or in relation to dealings, contracts and transactions made subject to the Byelaws, Rules and Regulations of the Exchange or with reference to anything incidental thereto or in pursuance thereof or relating to their validity, construction, interpretation, fulfillment or the rights, obligations and liabilities of the parties thereto and including any question of whether such dealings, transactions and contracts have been entered into or not shall be submitted to arbitration in accordance with the provisions of these Byelaws and Regulations.

Provided however, in case of claims, differences and disputes to which sub-broker is a party, the member with whom such sub-broker is associated shall be made a party to the proceedings along with the sub-broker.

Explanation: For the purpose of these Byelaws, sub-broker will have the meaning assigned to the term under SEBI (Stock-Brokers and Sub-Brokers) Regulations, 1992 and such sub-brokers who have obtained registration from SEBI.

- C. The provisions of Bye laws (A) and (B) shall become applicable to all claims, differences, disputes between the parties mentioned therein for all dealings, contracts and transactions made subject to the Bye laws, Rules and Regulations of the Exchange provided such dealings, contracts and transactions had been entered into between the parties mentioned therein prior or upto the date on which a member was either declared a defaulter or expelled or has surrendered his membership rights.
- D. All claims, differences or disputes arising between an issuer and a Constituent in respect of such matters as may be specifically provided from time to time in the listing agreement as executed by the issuer with the Exchange shall be submitted to arbitration in accordance with the provisions of these Byelaws and Regulations.

Explanation 1: For the purpose of Bye-law (1) (A) (B) & (C) of this, the term "Constituent" shall mean the investor who has bought or sold, on the Exchange, the securities of the issuer in respect of which the claim, differences or dispute has arisen.

Explanation 2: For the purpose of Bye-law (1) (D) of this Chapter, the term "Issuer" shall have the same meaning as defined in these Bye-laws and the term "Constituent" shall mean the transferee in case of transfer of shares, where the Issuer has failed to transfer the shares within the stipulated time period of one month, and in respect of which the differences or dispute has arisen.

Provisions of these Byelaws and Regulations deemed to form part of all dealings, contracts and transactions

- (2) In all dealings, contracts and transactions, which are made or deemed to be made subject to the Byelaws, Rules and Regulations of the Exchange, the provisions relating to arbitration as provided in these Rules, Byelaws and Regulations or in such circulars issued by the Exchange from time to time shall form and shall be deemed to form part of the dealings, contracts and transactions and the parties shall be deemed to have entered into an arbitration agreement in writing by which all claims, differences or disputes of the nature referred to in Bye laws (A), (B) (C) and (D) above shall be submitted to arbitration as per the provisions of these Rules Byelaws and Regulations.

Limitation period for reference of claims, differences or disputes for arbitration

- (3) All claims, differences or disputes referred to in Bye laws 1 (A), (B), (C) and (D) above shall be submitted to arbitration within the period prescribed under the Limitation Act, 1963.

Power of the Relevant Authority to prescribe Regulations

- (4) (a) The Relevant Authority may, from time to time prescribe Regulations for the following:
- (i) The procedure to be followed by the parties in arbitral proceedings.
- In particular, and without prejudice to the generality of the foregoing power, such procedure may, inter alia, provide for the following:

- (a) the forms to be used;
 - (b) the fees to be paid;
 - (c) the mode, manner and time period for submission of all pleadings by both the parties;
 - (d) matters relating to requests from the parties for amending or supplementing the pleadings; and
 - (e) the consequences upon failure to submit such pleadings by the parties.
- (ii) The procedure to be followed by the arbitrator in conducting the arbitral proceedings. In particular, and without prejudice to the generality of the foregoing power, such procedure may, inter alia, provide for
- (a) adjournment of hearings; and
 - (b) terms and conditions subject to which the arbitrator may appoint experts to report on specific issues and the procedure to be followed in arbitral proceedings upon such an appointment.
- (iii) Different set of arbitration procedures for different claims, differences or disputes after taking into consideration such circumstances and facts as the relevant authority may deem fit, which circumstances and facts may include the value of the subject matter and the persons who are involved as parties to such claims, differences or disputes.
- (iv) Creation of seats of arbitration for different regions or prescribing geographical locations for conducting arbitrations and prescribing the courts which shall have jurisdiction for the purpose of the Act.
- (v) The claims, differences or disputes which may be referred to a sole arbitrator and the claims, differences or disputes which may be referred to a panel of arbitrators.
- (vi) The procedure for selection of persons eligible to act as arbitrators.
- (vii) The procedure for appointment of arbitrator.
- (viii) The terms, conditions and qualifications subject to which any arbitrator may be appointed.
- (ix) Determination of the number of arbitrators on the panel of arbitrators.
- (x) The time period within which a substitute arbitrator has to be appointed in case the office of the arbitrator falls vacant for any reason whatsoever.
- (xi) The matters to be disclosed by any person who is approached in

connection with his possible appointment as an arbitrator.

- (xii) The procedure to be adopted by the parties for challenging the appointment of arbitrator.
 - (xiii) The place of arbitration for each reference and the places where the arbitrator can meet for consultation, for hearing witnesses, experts, or the parties, or for inspection of documents, goods or other property.
 - (xiv) The making of the arbitral award including the manner in which a decision is to be taken in the case of panel of arbitrators and the form and contents of the arbitral award.
 - (xv) The term arbitral award shall also include an arbitral award on agreed terms. Prescriptions as to the contents of the arbitral award may include provisions for costs and where the arbitral award is for the payment of money, may include interest payable on principal sum due.
 - (xvi) The amount of deposit or supplementary deposit, as the case may be, as an advance for the costs which it expects will be incurred in respect of the claim, difference or dispute; provided where a counter-claim is submitted to the arbitrator, a separate amount of deposit for the counter-claim may also be prescribed.
 - (xvii) The administrative assistance which the Exchange may render in order to facilitate the conduct of arbitral proceedings.
 - (xviii) All matters regarding the mode and the manner of service of notices and communications by the parties including communication addressed to arbitrator.
 - (xix) Any other matter which in the opinion of the relevant authority is required to be dealt with in the Regulations to facilitate arbitration.
- (b) The relevant authority from time to time may amend, modify, alter, repeal, or add to the provisions of the Regulations.

Disclosure by persons to be appointed as arbitrators

- (5) Every person who is approached in connection with his possible appointment as an arbitrator, shall disclose to the relevant authority in writing any circumstances likely to give rise to justifiable doubts as to his independence and impartiality. If the person discloses any circumstances which in the opinion of the relevant authority are likely to give rise to justifiable doubts as to his independence and impartiality, then he shall not be appointed as an arbitrator.

Disclosure by persons appointed as arbitrators

- (6) An arbitrator, from the time of his appointment and throughout the arbitral proceedings, shall, without delay, disclose to the relevant authority in writing any circumstances referred to in Byelaw (5) above which have come to his knowledge after his appointment as an arbitrator.

Termination of mandate of the arbitrator

- (7) The mandate of the arbitrator shall terminate if
- (a) the arbitrator withdraws from office for any reason; or
 - (b) in the opinion of the relevant authority, the arbitrator becomes de jure or de facto unable to perform his functions or for other reasons fails to act without undue delay including failure to make the arbitral award within the time period prescribed by the relevant authority. Such a decision of the relevant authority shall be final and binding on the parties; or
 - (c) the mandate of the arbitrator is terminated by the relevant authority upon receipt of written request for the termination of the mandate of the arbitrator from both the parties to arbitration; or
 - (d) the arbitrator discloses any circumstances referred to in Byelaws (5) and (6) which in the opinion of the relevant authority are likely to give rise to justifiable doubts as to his independence and impartiality.
 - (e) the arbitral proceedings are terminated as provided for herein.

Supplying of vacancy to the office of the arbitrator

- (8) At any time before the making of the arbitral award should the office of the arbitrator fall vacant for any reason whatsoever including any vacancy due to the illness or death of the arbitrator or termination of the mandate of the arbitrator by the relevant authority or otherwise, the vacancy shall be filled by the relevant authority by following the same procedure as specified by it for appointment of the arbitrator.

Consideration of recorded proceedings and evidence

- (9) Unless otherwise agreed by parties, any arbitrator who has been appointed by the relevant authority to supply a vacancy to the office of the arbitrator may repeat any hearings previously held.

Order or ruling of previous arbitrator; not invalid.

- (10) An order or ruling of the arbitrator made prior to the termination of his mandate shall not be invalid solely because his mandate has been terminated; Provided that when the termination has been effected pursuant to Byelaw (7) (d), the order or ruling of the arbitrator made prior to termination of his mandate shall become invalid unless otherwise agreed upon by the parties.

Interim arbitral award and interim measures ordered by the arbitrator

- (11) The arbitrator may be empowered to make an interim arbitral award as well as pass interim measures.

Appearance in arbitral proceedings by counsel, attorney or advocate

- (12) In arbitral proceedings where both the parties are trading members, the parties shall not be permitted to appear by counsel, attorney or advocate but where one of the parties is a Constituent, then the Constituent shall be permitted to appear

by counsel, attorney or advocate. If the Constituent chooses to appear by counsel, attorney or advocate, then the trading member and issuer shall be granted a similar privilege.

(13) (a) **Time for appointment of Arbitrator**

Where an arbitration application is made, the appointment of arbitrator or panel of arbitrators shall be completed within thirty days of receipt of the application.

(b) **Adjournment**

Adjournment, if any, shall be granted by the arbitrator only in exceptional cases, for bonafide reasons to be recorded in writing.

(c) **Time for Completion of Arbitration**

The arbitrator(s) shall conclude the arbitration reference within four months from the date of their appointment, by issuance of an arbitral award.

(d) **Request for extension**

The Managing Director of the Exchange or the relevant authority may, on an application by either party or the arbitrator(s) and for sufficient cause to be recorded in writing, extend the time for making of arbitral award by not more than two months, on a case to case basis.

(14) **Arbitrator's Award**

- (1) Every award shall be made in writing and shall be signed by the arbitrator.
- (2) The award shall state the reasons upon which it is based, unless -
 - (a) the parties have agreed that no reasons are to be given; or
 - (b) the award is on terms agreed between the parties.
- (3) The award shall state its date and the place of arbitration and the award shall be deemed to have been made at that place.

(15) **Publication of Award**

After the award is made, a signed copy of the award shall be delivered to each party.

(16) **Award Binding on Parties and their Representatives**

The parties to the reference shall in all things abide by and forthwith carry into effect the award of the arbitrators which shall be final and binding on the parties and their respective representatives notwithstanding the death of or legal disability occurring to any party before or after the making of the award and such death or legal disability shall not operate as a revocation of the reference or award.

(17) **Correction and Interpretation of Award**

- (1) Within 15 days of the receipt of the arbitral award;

- (a) Any party to an arbitration agreement, with notice to the other party, may request the arbitrator(s) to correct any computational error, any arithmetical error, any clerical or typographical error or any other error of a similar nature occurring in the award;
- (b) A party with notice to the other party, may request the arbitrator(s) to give an interpretation of a specific point or part of the award.
- (2) If the arbitrator(s) considers the request made under clause (1) to be justified, it shall make the correction or give the interpretation and the interpretation shall form part of the award.
- (3) The arbitrator(s) may on its own correct the errors of the type indicated in sub clause (a) of clause (1) within 10 days of making the award. An intimation of such correction shall be given to the parties in case the correction is made after delivering an uncorrected copy of the award to the parties and corrected copies of the award shall be given to the parties.

Implementation of Arbitral Award

- (18) Notwithstanding anything contained in the Bye-laws, in cases where the arbitral award or appellate arbitral award is passed against a trading member and/or its sub-brokers and in favour of a Constituent, the Exchange shall debit from the deposits or other monies of the trading member lying with the Exchange, the amount of award payable to the awardee together with interest payable, if any, till the date of debit and keep aside the said amount in a separate account to be dealt with in such manner as mentioned in Bye-laws 19.

Provided that, where the award is for the delivery of securities, the Exchange may consider the closing price of such securities on the Exchange as on the date of the award or such other date the relevant authority may specify to be reasonable, stating reasons for arriving at the value of such securities and award amount.

Payment of Debited Amount to Constituent's

- (19) (a) Arbitral Award:- Where the trading member/Sub-broker chose not to prefer an appeal under these Bye-law within the time permissible there under, the amount debited under Bye-law 18 shall be paid, together with the interest earned thereon, to the awardee.
- (b) Appellate Arbitral Award:- Where an appeal is preferred by the trading member/ Sub-broker under these Bye-law and the appellate arbitral tribunal makes an appellate arbitral award against the trading member/ Sub-broker the Exchange shall pay the awarded amount to the awardee from the amount debited under Bye-law 18 :-
 - (i) where no application is made by the trading member/ Sub-broker under Section 34 of the Arbitration and Conciliation Act, 1996 to challenge such arbitral award within the limitation period for making such application, upon expiry of such limitation period;
 - (ii) where an application to a court to set aside such appellate arbitral award under Section 34 of the Arbitration and Conciliation Act, 1996, having been made, it has been refused by such Court:

- (iii) where an application to a court to set aside such appellate arbitral award under Section 34 of the Arbitration and Conciliation Act, 1996, having been made, but where no stay has been granted by such Court within a period of three months from the date on which the party making that application had received the appellate arbitral award;

Arbitration proceedings subject to the provisions of the Act

- (20) The arbitration proceedings as provided for by the provisions of these Byelaws and Regulations shall be subject to the provisions of the Act to the extent not provided for in these Byelaws or the Regulations.

Administrative assistance

- (21) The parties shall be deemed to have arranged for administrative/ministerial assistance of the relevant authority in order to facilitate the conduct of the arbitral proceedings.

Jurisdiction

- (22) All parties to a reference to arbitration under these Bye-laws and Regulations and the persons claiming under them, shall be deemed to have submitted to the exclusive jurisdiction of a competent court as provided in the Regulations.

Exclusion

- (23) For removal of doubts, it is hereby clarified that the Exchange shall not be construed to be a party to the dealings, contracts and transactions referred to under these Byelaws; and the provisions of this Chapter shall not apply in case of claims, differences or disputes between the Exchange and a member and no arbitration shall lie between the Exchange and a member.

Appellate Arbitration

- (24) Any party aggrieved by an arbitral award made under these Bye-laws shall have a right of appeal, in terms of the following:
- (a) A party aggrieved by an arbitral award may appeal against such award to the appellate panel of arbitrators to be constituted by the Exchange within one month from the date of receipt of arbitral award.
 - (b) The relevant authority shall thereupon constitute an appellate panel consisting of three arbitrators who shall be different from the ones who passed the arbitral award appealed against.
 - (c) Such constitution of appellate panel of arbitrators shall be completed by relevant authority within thirty days from the date of receipt of the appeal.
 - (d) The appeal shall be disposed of within three months from the date of appointment of appellate panel of arbitrators, through issuance of an appellate arbitral award.
 - (e) The Managing Director may, on an application by either party or the appellate panel of arbitrators and for sufficient cause to be recorded in
-

writing, extend the time for making of appellate arbitral award by not more than two months, on a case to case basis.

- (f) A party aggrieved by the appellate arbitral award may file an application to the Court of competent jurisdiction to challenge the appellate award in accordance with Section 34 of the Arbitration and Conciliation Act, 1996.
- (g) Except where specific provision is made in this Bye-law, the provisions of Bye-laws (5) to (23) of this Chapter and the Regulations shall *mutatis mutandis* apply to appellate arbitrators, appellate arbitration proceedings and appellate arbitral awards.

(25) Relevant Authority to Prescribe Arbitration Fees, Forms and Procedure

The fees to be paid, the forms to be used and the procedure to be followed in connection with a reference to arbitration under these Bye-laws and Regulations shall be as prescribed in the Regulation or by way of circulars/notices issued by the relevant authority from time to time.

(26) Fees and Charges

The fees in arbitration and the charges for submitting and regulating the proceedings of the reference shall be payable in advance and when there is failure, neglect or refusal on the part of a party or parties to pay accordingly the other party shall be responsible for making such payment in advance without prejudice however to his right if any to recover the same from such party or parties failing, neglecting or refusing to pay. It shall be a condition precedent to the hearing of any reference that the prescribed fees and charges shall have been paid in advance by the party or parties to the reference.

Provided that, in case of failure, neglect or refusal on the part of a member who has been declared a defaulter against whom a reference to arbitration has been filed, to pay the arbitration fees, the relevant authority may take steps to make such payment and recover the same from the assets of defaulter member.

Provided further, that in case of failure, neglect or refusal on the part of a member, against whom a reference to arbitration has been filed, to pay the arbitration fees, the Exchange shall debit the same from the security deposits/assets of the Member.

(27) Set-off and Counter-Claim

On a reference to arbitration by one party the other party or parties shall be entitled to claim a set-off or make a counter-claim against the first party provided such set-off or counter-claim arises out of or relates to dealings, transactions and contracts made subject to the Rules, Bye-laws and Regulations of the Exchange and subject to arbitration as provided therein and provided further such set-off or counter-claim is presented together with full particulars at or before the first hearing of the reference but not afterwards unless permitted by the arbitrator.

(28) Operation of Contracts

All dealings, transactions and contracts which are made subject to the Rules, Bye-laws and Regulations of the Exchange shall be deemed to have been made and shall take effect as if such dealings, transactions and contracts were made, entered into and were to be performed in the city of Mumbai. The parties to such dealings, transactions, contracts shall be deemed to have submitted to the

exclusive jurisdiction of the Courts in Mumbai where the Exchange has been made a party to any proceedings. Provided however that a competent court as provided in the Regulations shall have jurisdiction in respect of the arbitration proceedings conducted in the concerned Regional Arbitration Centre.

(29) Secretarial Duties

The Exchange shall render secretarial assistance including the following -

- (i) maintain a register of references in physical or electronic mode ;
- (ii) Register of references rejected in physical or electronic mode.
- (iii) Receive all applications for arbitration, references and communications addressed by the parties before or during the course of arbitration or otherwise in relation thereto;
- (iv) receive payment of all costs, charges, fees and other expenses;
- (v) give notices of hearing and all other notices to be given to the parties before or during the course of the arbitration or other wise in relation thereto;
- (vi) communicate to parties all orders and directions of the arbitrator;
- (vii) receive and record all documents and papers relating to the reference and keep in custody all such documents and papers except such as the parties are allowed to retain; for such period as may be prescribed by the relevant authority.
- (viii) publish the award on behalf of the arbitrator;
- (ix) To enter the award and any changes therein in the register of references.
- (x) generally do all such things and take all such steps as may be necessary to assist the arbitrator in the execution of their functions.
- (xi) to maintain a register of Appeals and make necessary entries therein in physical or electronic mode.

(30) Indemnity

No party shall bring or prosecute any suit or proceedings whatever against the Exchange, the relevant authority, or any employee or employees of the Exchange acting under his authority or against the arbitrators for or in respect of any matter or thing purporting to be done under these Bye-laws and Regulations nor any suit or proceedings (save for the enforcement of the award) against the other party or parties to the reference.

- (31)** Subject to and as provided by SEBI and/or as agreed between the Exchange and regional stock exchange with whom the Exchange has entered into an arrangement, the provisions relating to "arbitration between members" in these Bye-laws and Regulations shall mutatis mutandis apply to the arbitration (i) between the members of the regional stock exchange and members of the Exchange and (ii) between the members of the regional stock exchange.

CHAPTER XIV

DEFAULT

Declaration of Default

- (1) A member may be declared a defaulter by direction / circular / notification of the relevant authority if-
- (a) he is unable to fulfill his obligations; or
 - (b) he admits or discloses his inability to fulfill or discharge his duties, obligations and liabilities; or
 - (c) he fails or is unable to pay within the specified time the damages and the money difference due on a closing-out effected against him under these Bye Laws, Rules and Regulations; or
 - (d) he fails to pay any sum due to the Exchange or to submit or deliver to the Exchange on the due date, delivery and receive orders, statement of differences and securities, balance sheet and such other clearing forms and other statements as the relevant authority may from time to time prescribe; or
 - (e) if he fails to pay or deliver to the Defaulters' Committee all monies, securities and other assets due to a member who has been declared a defaulter within such time of the declaration of default of such member as the relevant authority may direct; or
 - (f) if he fails to abide by the arbitration proceedings as laid down under the Bye Laws, Rules and Regulations; or
 - (g) if he fails to pay, fulfill or discharge his duties, obligations and liabilities to his clearing member, or

Explanation: The relevant authority may suspend a member if it has reason to apprehend that a member is likely to commit any of the above mentioned acts or omissions.

Expulsion in Certain Cases

- (2) Without prejudice to the provisions of the Rules and the foregoing, if a member is expelled by any other recognised stock exchange or clearing corporation or if the member's registration certificate is cancelled by SEBI, the said member may be expelled from the Exchange after providing an opportunity of being heard to such member, unless SEBI directs otherwise from time to time.

Notwithstanding anything contained in this Bye-law, the membership right of such member shall be forthwith suspended and the facility of such member shall be withdrawn immediately after the receipt of information of expulsion by any other stock exchange/clearing corporation or cancellation of registration certificate by SEBI.

(2A) Suspension in Other Segment:

If a member is suspended or required to suspend business on any segment of the Exchange then immediately upon such declaration, the member may be suspended

on all other segments of the Exchange. Notwithstanding the above, the relevant authority shall be entitled to take or permit such steps as are required in its opinion for transferring, settling, closing out, squaring off and/or otherwise dealing with outstanding positions and liabilities of the member or his constituents.

Declaration of Default in all Segments

- (2B) Where a member is declared a defaulter on a segment, he shall also be immediately declared defaulter on all other segments in which he may hold membership right.
- (2C) **Relevant Authority to Frame Procedures for Declaration of Default**

The relevant authority shall be entitled to specify appropriate provisions and procedures consistent with the Rules, Bye-laws and Regulations for and in connection with suspension of a member or declaration of a member as a defaulter and realisation of claims from the defaulter, his constituents or others and their respective assets.

Declaration of Default by other Stock Exchanges

- (2D) A member shall immediately be liable to be declared a defaulter on all segments in which he is holding a membership right if he is declared a defaulter by any other recognised stock exchange or clearing corporation.

Action against Associate in case of Declaration of Default

- (2E) On a member being declared a defaulter, the relevant authority may take appropriate action against the associates of such defaulter member.

'Definition of 'Associate'

- (2F) For the purpose of Bye-law 2E, the term "associate/s" shall have such meaning as may be defined by SEBI from time to time.

Insolvent a Defaulter

- (3) Without prejudice to the rights of the relevant authority under Bye-law (1) of this Chapter, a member, being an individual and/or partnership firm, has been adjudicated as an insolvent or it, being a company incorporated under the Companies Act, has been ordered to be wound up by a Court of Law or a provisional liquidator has been appointed, shall be declared a defaulter although he/it may not have at the same time defaulted on any of his / its obligations on the Exchange provided however the time for preferring an appeal against such order under the applicable Acts, if any, has expired.

Member's Duty to Inform

- (4) A member shall be bound to notify the relevant authority immediately if there be a failure by any member to discharge his liabilities in full.

Compromise Forbidden

- (5) A member guilty of accepting from any member anything less than a full and bona fide money payment in settlement of a debt arising out of a transaction in securities may be suspended for such period as the relevant authority may determine.

Notice of Declaration of Default

- (6) On a member being declared a defaulter a notice to that effect shall be placed on the Website of the Exchange and on such other place, as the relevant authority deem fits.

(7) Defaulter's Book and Documents

When a member has been declared a defaulter, the Defaulters' Committee shall take charge of all his books of accounts, documents, papers and vouchers to ascertain the state of his affairs and the defaulter shall hand over such books, documents, papers and vouchers to the Defaulters' Committee.

List of Debtors and Creditors

- (8) The defaulter shall file with the Defaulters' Committee within such time of the declaration of his default as the relevant authority may direct a written statement containing a complete list of his debtors and creditors and the sum owing by and to each.

(9) Defaulter to give Information

The defaulter shall submit to the Defaulters' Committee such statement of accounts, information and particulars of his affairs as the Defaulters' Committee may from time to time require and if so desired shall appear before the Committee at its meetings held in connection with its default.

Inquiry

- (10) The Defaulters' Committee shall enter into an inquiry into the accounts and dealings of the defaulter in the market and shall report to the relevant authority anything improper, unbusinesslike or unbecoming of a member in connection therewith which may come to its knowledge.

Vesting of assets in the Exchange

- (11) The Defaulters' Committee shall call in and realise the deposits in any form, margin money, other amounts lying to the credit of and securities deposited by the defaulter and recover all monies, securities and other assets due, payable or deliverable to the defaulter by any other member/constituent in respect of any transaction or dealing made subject to the Bye-laws, Rules and Regulations of the Exchange and/or all other assets/amounts/securities belonging to other parties which the Exchange may be entitled to realize and appropriate. All these assets shall vest ipso facto, on declaration of a member as a defaulter in the Exchange for the benefit of and on account of any dues or obligations of the defaulter to the Exchange, clearing corporation, SEBI, other members, Constituents, Investor Protection Fund, approved banks and any other persons as may be approved by the Defaulters' Committee and other recognised stock exchanges in the manner provided in these Bye-laws and/or as may be prescribed by SEBI from time to time.

Payment to Defaulters' Committee

- (12) (a) All monies, securities and other assets due, payable or deliverable to the defaulter must be paid or delivered to the Defaulters' Committee within such time of the declaration of default as the relevant authority may direct. Any member violating this provision shall be declared a defaulter.

Closing-out

- (13) (a) A member having open transactions with the defaulter shall close out such transactions on the Exchange after declaration of default. Such closing out shall be in such manner as may be prescribed by the relevant authority from time to time. Subject to the regulations in this regard prescribed by the relevant authority, when in the opinion of the relevant authority, circumstances so warrant, such closing out shall be deemed to have taken place in such manner as may be determined by the relevant authority or other authorised persons of the Exchange.
- (b) Differences arising from the above adjustments of closing out shall be claimed from the defaulter or paid to the Defaulters' Committee for the benefit of creditors of the defaulter.

Provided that, if the relevant authority in its discretion deems fit, and subject to such terms and conditions as it may specify, all, some or any of the open positions/dealing of any constituent(s) of the member as may be decided by the relevant authority may, instead of being closed out, be transferred to any other member who agrees to accept such transfer.

Claims against Defaulter

- (14) Within such time of the declaration of default as the relevant authority may direct every member carrying on business on the Exchange shall, as it may be required to do, either compare with the Defaulters' Committee his accounts with the defaulter duly adjusted and made up as provided in these Bye Laws, Rules and Regulations or furnish a statement of such accounts with the defaulter in such form or forms as the relevant authority may prescribe or render a certificate that he has no such account.

Delay in comparison or submission of Accounts

- (15) Any member failing to compare his accounts or send a statement or certificate relating to a defaulter within the time prescribed shall be called upon to compare his accounts or send such statement or certificate within such further time as may be specified.

Penalty for Failure to compare or submit Accounts

- (16) The relevant authority may fine, suspend or expel any member who fails to compare his accounts or submit a statement of its account with the defaulter or a certificate that he has no such account within the prescribed time.

Misleading Statement

- (17) The relevant authority may fine, suspend or expel a member if it is satisfied that any comparison statement or certificate relating to a defaulter sent by such member was false or misleading.

Accounts of Defaulters' Committee

- (18) The Defaulters' Committee shall keep a separate account in respect of all monies, securities and other assets vested in the Defaulters' Committee and shall defray therefrom all costs, charges and expenses incurred in or about the collection of such assets or in or about any proceedings it takes in connection with the default.

Report

- (19) The Defaulters' Committee shall present a report to the relevant authority relating to the affairs of a defaulter and shall show the assets realised, the liabilities discharged and dividends given, within the prescribed period, if directed by the relevant authority.

Inspection of Accounts

- (20) All accounts kept by the Defaulters' Committee in accordance with these Bye Laws, Rules and Regulations may be open to inspection by any creditor member.

Scale of Charges/Fees/Costs

- (21) The charges/fees/costs to be paid to the Exchange on the assets collected shall be such sum as the relevant authority may from time to time prescribe.

(22) Application of Defaulters' Members' Assets and Other Amounts:

- (1) The relevant authority shall realise and apply all monies, rights and assets of the defaulter which have vested in or which have been received by the Exchange and all other assets and money of the defaulter including the money and securities receivable by him from any other member or Constituent, money and securities of the defaulter lying with the Exchange or credit balances lying in the Exchange, security deposits, any bank guarantees furnished on behalf of the defaulter, fixed deposit receipts discharged or assigned to or in favour of the Exchange, monies or contribution deposited with the Exchange by the defaulter, any security created or agreed to be created by the defaulter or any other person in favour of the Exchange and/or all other assets/amounts/securities belonging to other parties which the Exchange may be entitled to realize and appropriate for the obligations of the defaulter to the following purposes and in the following order of priority, viz:

- (a) First - the payment of such subscriptions, debts, fines, fees, charges and other money as shall have been determined by the relevant authority to be due to the Exchange, or to clearing corporation or to Securities and Exchange Board of India, in the order of priority as mentioned hereinabove;
- (b) Second- Dues to the extent of principle amount to other related members and constituents of the defaulter the payments of which have been admitted by the relevant authority. Provided that if the amount is insufficient then the amounts shall be distributed pro rata amongst other members and the constituents of the defaulter. The other members shall in turn share the amounts so received with their constituents on a pro rata basis;

Provided however that if any amount is payable by such member or constituent under the Rules, Bye-laws and Regulations, to the Exchange, then the relevant authority shall be entitled to set-off such amount /obligation payable by such member or constituent against the amount payable from the defaulters' assets.

- c) Third - to reimburse and/or compensate the Investor Protection Fund for any payments made therefrom;

- d) Fourth - against the dues to the extent of principle amount to any other recognised stock exchange: After meeting the claims under (a to c) above, the amounts, if any, shall be disbursed to any other recognised Stock Exchange for the purpose of meeting the obligations of the defaulter as a trading member of that Stock Exchange. If the defaulter is a trading member of more than one recognised stock exchange, then the remaining amount shall be distributed amongst all such recognised stock exchanges and if the remaining amount is insufficient to meet the claims of all such stock exchanges, then the remaining amount shall be distributed pro rata among all such stock exchanges;
- e) Fifth - for clearing the dues of a clearing bank to the extent of the principle amount; if there are more than one clearing banks then the amounts, if any, shall be distributed amongst all clearing banks on a pro rata basis;
- f) Sixth- Surplus assets, if any, may be released to the defaulter in accordance with the decision taken by relevant authority;

Provided that if the defaulter has expired then the surplus assets, if any, shall be released to the legal heirs of the defaulter as the relevant authority may decide from time to time.

- (2) Any amounts determined and payable on a pro-rata basis to the persons referred to under sub-clause (b) hereinabove, shall be distributed/ paid either by crediting his account with the Exchange or in such other manner as the relevant authority directs. If any amounts, determined on a pro-rata basis referred to in sub-clause (b) hereinabove, remain unclaimed for such period as may be determined by the relevant authority, the same shall be dealt with or disposed of by the relevant authority as it deems fit. If any person(s) referred to under sub-clause (b) hereinabove, entitled to receive the amounts which have been determined on a pro-rata basis, be dead, all such amounts due to such person(s) shall be paid to his legal representative or heirs.

(23) The Defaulters' Committee shall not entertain any claim against a defaulter:

- (a) which arises out of a contract in securities dealings in which are not permitted or which are not made subject to or in accordance with Bye Laws, Rules and Regulations of the Exchange or in which the claimant has either not paid himself or colluded with the defaulter in evasion of margins ;
- (b) which arises out of a contract in respect of which comparison of accounts has not been made in the manner prescribed in these Bye Laws, Rules and Regulations or when there has been no comparison if a contract note in respect of such contract has not been rendered as provided in these Bye Laws, Rules and Regulations;
- (c) which arises from any arrangement for settlement of claims in lieu of bona fide money payment in full on the day when such claims become due;
- (d) which is in respect of a loan with or without security;
- (e) which is not filed with the Defaulters' Committee within such time of date of declaration of default as may be prescribed by the relevant authority.

Claims against Defaulting Representative trading member

- (24) The Defaulters' Committee may entertain the claim of a member against a defaulter in respect of loss incurred by it by reason of the failure of the constituents introduced by such defaulter to fulfill their obligations arising out of dealings which are permitted on the Exchange and made subject to the Bye Laws, Rules and Regulations of the Exchange provided the defaulter was duly registered as a representative trading member working with such creditor trading member.

Claims of Defaulters' Committee

- (25) A claim of a defaulter whose estate is represented by the Defaulters' Committee against another defaulter shall not have any priority over the claims of other creditor members but shall rank with other claims.

(26) Assignment of Claims on Defaulter's Estate

A member being a creditor of a defaulter shall not sell, assign or pledge its claim on the estate of such defaulter without the consent of the relevant authority.

(27) Proceedings against the defaulter and other Parties

- (a) For the purpose of recovering any amount payable by the defaulter member, the Exchange, the Defaulters Committee, Investor Protection Fund or such other entity, as may be decided by the relevant authority shall be entitled to take such steps and proceedings (including but not limited to sale of any property or a portion thereof) as it or they may think fit either in the name of the Exchange or the defaulter or the creditors against the defaulter member, the defaulter Member's property or other parties and their properties/assets.
- (b) The defaulter as well as the creditors of the defaulter shall be deemed to have appointed such entities as referred to Bye law (27) (a) as their constituted attorney for the purpose of taking such proceedings.

Payment of Defaulters' Committee

- (28) If any member takes any proceedings in a court of law against a defaulter whether during the period of its default or subsequent to its re-admission to enforce any claim against the defaulter's estate arising out of any transaction or dealing in the market made subject to the Bye Laws, Rules and Regulations of the Exchange before it was declared a defaulter and obtains a decree and recovers any sum of money thereon, it shall pay such amount or any portion thereof as may be fixed by the relevant authority to the Defaulters' Committee for the benefit and on account of the creditor members having claims against such defaulter.
- (29) The Defaulters Committee for the purpose of this Chapter shall be a Committee as may be constituted by the Board of Directors from time to time.
- (30) Notwithstanding anything to the contrary contained in this Chapter, where any securities are lodged for rectification of company objection arising out of signature difference or otherwise against a defaulter, the Exchange shall, after satisfying itself about the bonafides of the receiving members/ constituent of the receiving member, acquire the securities in its own name for the benefit of the receiving member/ constituent of the receiving member. The Exchange may upon payment of such charges as it may prescribe, sell or otherwise dispose of the securities so

acquired or transfer the securities to the receiving member/ constituent of the receiving member, in full and final satisfaction of the claim; Provided that the Exchange shall be free to require such receiving member/ constituent of the receiving member to indemnify the Exchange in such form and manner as it may prescribe, as a condition precedent; Provided further that payment made to the receiving member/ constituent of the receiving member shall discharge the claim completely and no further claim shall lie against the defaulter on any ground whatsoever.

(31) Clearing Member responsible for dues of Trading Members:

Notwithstanding that a trading member is suspended or declared a defaulter, the clearing member who has agreed to clear such trading member's trades/contracts shall be liable to satisfy the obligations/liabilities of the defaulter trading member arising out of dealings/transactions done on the Exchange and or such other amounts as may be specified by the relevant authority.

(32) Charge on Defaulter's Member's Assets:

For the purpose of satisfying the liabilities/obligations of a defaulter under the Rules, Bye Laws and Regulations, the Exchange shall have a first charge on all assets and properties of the defaulter member, wherever situated and of whatsoever nature, as security for the repayment of such money /obligation and the payment of interest thereon.

CHAPTER XV

INVESTOR PROTECTION FUND

- (1) The monies/amounts to be contributed by any person/entity to the Investor Protection Fund (Trust) shall be such as may be determined by the relevant authority from time to time or as may be directed by SEBI from time to time.
- (2) The funds lying in the Trust shall solely and absolutely belong to the Trust and shall be dealt with by the trustees in accordance with the circulars issued by SEBI from time to time, Trust Deed and the Rules made thereunder;
- (3) In case of declaration of a member as a defaulter, the Exchange shall publish in all editions of at least one English national daily with wide circulation and in at least one regional language daily with wide circulation, a notice specifying a date not being less than 3 months after the said publication or such period as specified by SEBI, on or before which claims for compensation shall be made by an investor in relation to the defaulter specified in the notice. The notice shall contain such particulars as may be determined by the relevant authority from time to time.
- (4) A claim for compensation in respect of a default shall be made in writing to the Exchange on or before the date specified in the said notice and any claim which is not so made shall be barred unless the Trust otherwise determines. The Exchange shall process the claims in accordance with procedures as may be laid down by Defaulters' Committee and shall communicate its decision to the Trust.
- (5) Once the Exchange has submitted its recommendation to the Trust as regards a claim made by any investor, then it will be the sole and absolute discretion of the Trust to determine and pay from its funds such amounts including disallowing such

claim on such terms and conditions as the Trust may determine.

- (6) The Trust may seek the advice of the Defaulters Committee as to the eligibility or otherwise of individual claims of investors.
- (7) The Exchange may arrange to provide administrative assistance to the Trust to facilitate the processing and settlement of investor claims.

CHAPTER XVI

CORE SETTLEMENT GUARANTEE FUND

- (1) Core Settlement Guarantee Fund means a fund established and maintained by clearing corporation to guarantee the settlement of trades executed on the platform of the Exchange in accordance with the framework laid down by SEBI.
- (2) The norms, procedures, terms and conditions governing the creation, maintenance and utilization of the Core Settlement Guarantee Fund shall be in accordance with the relevant provisions of the Bye-Laws of the clearing corporation.
- (3) The Exchange may contribute such amount to the Core Settlement Guarantee Fund as may be specified by the SEBI and/or as agreed between the Exchange and the clearing corporation.
- (4) The Exchange shall enter into suitable arrangement with the clearing corporation for the purpose of guaranteeing settlement of bonafide transactions executed on the platform of the Exchange by the members of the regional stock exchanges, provided the Exchange has entered into arrangements with such regional stock exchanges and such payments from the Core Settlement Guarantee Fund is directed by SEBI.
- (5) The contribution made by the Exchange to the Core Settlement Guarantee Fund, shall be returned back to the Exchange in the following eventualities:
 - Discontinuation of services of the clearing corporation
 - Discontinuation of a segment by the Exchange
 - Discontinuation of activities as a stock exchange
 - Any other situations which according to the Exchange, renders the arrangement between the Exchange and the clearing corporation unviable.

CHAPTER XVII

MISCELLANEOUS

- (1) The relevant authority shall be empowered to impose such restrictions on transactions in one or more securities admitted for listing and dealing on the Exchange or permitted to be traded on the Exchange as the relevant authority in its judgment deems advisable in the interest of maintaining a fair and orderly market in the securities or if it otherwise deems advisable in the public interest or for the protection of investors. During the effectiveness of such restrictions, no trading member shall, for any account in which it has an interest or for the account of any constituent, engage in any transaction in contravention of such restrictions.

- (2) Any failure to observe or comply with any requirement of any Bye Laws, Rules or Regulations or directions/orders/requirements of the relevant authority, may be dealt with by the relevant authority as a violation of such Bye Laws, Rules or Regulations.
- (3) The members have an obligation to inform the relevant authority and the Securities Exchange Board of India about insider trading, information on takeover and other such information/practices as may be construed as being detrimental to the efficient operations of the Exchange and as may be required under any applicable law.
- (4) Save as otherwise specifically provided in the regulations prescribed by the relevant authority regarding clearing and settlement arrangement, in promoting, facilitating, assisting, regulating, managing and operating the Exchange, the Exchange should not be deemed to have incurred any liability, and accordingly no claim or recourse, in respect of, in relation to, any dealing in securities or any matter connected therewith shall lie against the Exchange or any authorised person(s) acting for the Exchange.
- (5) No claim, suit, prosecution or other legal proceedings shall lie against the Exchange or any authorised person(s) acting for the Exchange or relevant authority, in respect of anything which is in good faith done or intended to be done in pursuance of any order or other binding directive issued to the Exchange under any law or delegated legislation for the time being in force.
- (6) All the records, correspondence, data, information, proceedings, minutes, decisions of the Exchange shall be confidential and the Exchange shall not be required to disclose the same to any party or person, save and except when called upon to do so by SEBI or by an order of any competent court, tribunal or any other competent authority.
- (7) **Saving Clause**

Nothing contained in these Rules, Bye-laws and Regulations (New Rules, Bye-laws and Regulations) shall affect the Rules, Bye-laws and Regulations (Old Rules, Bye-laws and Regulations) which were in force and operation prior to New Rules, Bye-laws and Regulations came into force in relation to any deals and/or contracts, rights and obligations accrued and arisen, action/s, decision/s, disciplinary proceedings initiated, pending, decided or any proceedings pending and/or decided etc. thereunder and all such matters shall continue to be governed under the Old Rules, Bye-laws and Regulations.

All dealings and/or contract entered into and/or executed after New Rules, Bye-laws and Regulations come into force and all matters including rights, duties, obligations, actions, proceedings arising pursuant thereto shall be subject to and be governed in accordance with New Rules, Bye-laws and Regulations of the Exchange and circulars/directions issued by Exchange/relevant authority from time to time.

- (8) **Power to provide clarification:**

In case of any difficulty in implementing the provisions of Old Rules, Bye-laws and Regulations or New Rules, Bye-laws and Regulations or in case of a conflict between Old Rules, Bye-laws Regulations and New Rules, Bye-laws and Regulations, the Exchange has the power to provide clarification, if the circumstances demand and such clarification shall be final and binding on all persons.

(9) Reference to provisions of Old Rules, Bye-laws and Regulation:

On New Rules, Bye-laws and Regulations coming into force, any reference to the provisions of old Rules, Bye-laws and Regulations may be construed to refer to the corresponding provision as provided in the New Rules, Bye-laws and Regulations unless the context requires otherwise.

For BSE Limited

Sd/-

Shailesh Jain
Assitant General Manager

sd/-

Prajakta Powle,
Company Secretary & Compliance Officer.

Place: Mumbai

Date: 27.12.2016

Corporate Identification No. (CIN): U67120MH2005PLC155188

Registered Office:

BSE Limited, 25 Floor, P. J. Towers, Dalal Street, Mumbai 400 001

बीएसई लिमिटेड

सेबी ने केलेल्या सूचनेच्या अनुशंगाने खालील उपविधी महाराष्ट्र राज्याच्या शासकीय गॅझेट मध्ये प्रकाशित करणे आवश्यक आहे.”

उपविधी

प्रकरण - 1

व्याख्या

- 1). 'मंडल' - म्हणजे, बीएसई लिमिटेड चा निदेशक मंडळ,
- 2). बीएसई लिमिटेड/ बीएसई' म्हणजे कंपनी जिचा समावेश आणि नोंदणी कंपनी नियम 1956 या अंतर्गत करण्यात आलेली आहे येथे अन्य विषयं तथा दुस-या भाषेत व्यापार एक दुस-या बरोबर व्यापार करण्यासाठी मंच आहे. जेथे हर प्रकारचे निदेशक आहे आणि स्टोक एक्सचेंज मान्यता प्राप्त दिलेली आहे.
- 3). उपनियम म्हणजे उपनियम आणि बीएसई यांचे उपनियम,
- 4). समिति' म्हणजे, जे बीएसई ने नियम, उपनियम याचे अनुसार स्थगित दिलेली असेल, तथा सेबीने दर्शवलेल्या दिशा याचे अनुसार बनवण्यात आलेले असेल. त्याचे काम असे आहे की, एक्सचेंज याचे प्लेटफॉर्म मध्ये व्यापार याला चांगल्या प्रकारे करणे..
- 5). "क्लिअरिंग सदस्य" याचा अर्थ एक व्यक्ती / घटक, कोण / जे एक्सचेंजच्या प्लॅटफॉर्मवर व्यवहार क्लिअर किंवा अंमलात ठरविणे एक क्लिअरिंग कॉर्पोरेशन द्वारे सदस्य म्हणून दाखल करण्यात आले आहे असा होईल.
- 6). 'संविधान' , एक व्यापार करणारे सदस्य यांच्या संबंधी एक व्यक्ति असा त्याचा अर्थ होतो. ज्याचा निर्देश आणि ज्याचा खाता खरेदी किंवा विक्री साठी असेल आणि कुठल्याही अनुबंध द्वारा निष्पादित करण्यात येऊ शकेल, आणि क्लियरिंग सदस्य म्हणजे ;पद्ध किंवा तो एक ट्रेडिंग सदस्य यासाठी किंवा ;पद्ध या एक ग्राहक ज्याचा साठी क्लियरिंग सदस्य अभिरक्षक क्लियरिंग रूपात काम करेल आणि हा सुध्दा ग्राहकाचे रूपात सुध्दा पाठवण्यात येऊ शकतो.
- 7). 'एक्सचेंज' म्हणजे बीएसई;
- 8). 'जारीकर्ता' ज्यामध्ये सरकार, सांविधिक निकाय, एक मंडळ किंवा अन्य संस्था आहेत. ज्या कुठल्याही सुरक्षा किंवा अन्य नियमांवर किंवा मुद्द्यासाठी जे बीएसई मध्ये देवाण घेवाणीसाठी भर्ती केलेले आहेत. एक परक्राम्य लिखित स्वीकार सुध्दा सामील आहे किंवा सामील होऊ शकत नाही. एक परक्राम्य लिखित स्वीकार सुध्दा सामील आहे किंवा सामील होऊ शकत नाही.
- 9). 'बाजार निर्माता' याचा अर्थ आहे बाजाराची प्रतिभूतिमध्ये बनवण्यासाठी एक्सचेंज द्वारा अनुमति दिली तर;
- 10). 'सदस्य' च्या रूपामध्ये संदर्भ याची आवश्यकता होऊ शकते, किंवा तो व्यापारी सदस्य किंवा क्लियरिंग सदस्य असे दोन्ही अर्थ होऊ शकतात

- 11). 'बीएसई प्रतिभूतिया याची अधिकाराची सूची' प्रतिभूतियां जी सूची आणि/ या बीएसई याचे मंचावर कारभार करण्याची अनुमती;
- 12). 'विनियम', यांच्या संदर्भात हे सूचीत होते की,, बिझनेस याचे नियम, परिपात्र, नोटिस, आचरण आणि वेळोवेळी संबंधित प्राधिकारी द्वारा सूचीत अन्य नियम सुध्दा सामील होतील
- 13). 'संबंधित प्राधिकारी मंडळ यांचा अर्थ असा आहे की, भारतीय प्रतिभूति आणि विनियम मंडळ, बीएसई लिमिटेड याचे प्रबंध निर्देशक, भारतीय समाशोधन निगम लिमिटेड किंवा कुठलेही अन्य एक समाशोधन मंडळ, आणि असे अन्य व्यक्ति किंवा समितिच्या रुपात अभिनयाच्या रुपात मानल्यात येईल. किंवा आवश्यकता असल्यास तो वेळेवर मंडळद्वारा सूचित करण्यात येउ शकते;
- 14). 'नियम', असे सूचीत करतो की, ज्याला बीएसई द्वारा वेळेच्या अनुसार प्रतिभूति संविदा (विनियम) अधिनियम, 1956 च्या अंतर्गत बनवण्यात आले आहे किंवा एक्सचेंज मंडळने वेळोवेळी प्रावधानाचे संबंधी सूचीत केलेले आहे;
- 15). "सेबी" याचा अर्थ आहे, सिक्युरिटी अँड एक्सचेंज बोर्ड आफ इंडिया.
- 16). "प्रतिभूति/सुरक्षा" याचा अर्थ आहे, (विनियम) अधिनियम, 1956 च्या अंतर्गत संविदा पदाच्या रुपात मौणिक देवाण घेवाण, किंवा उपकरणे, किंवा कुठल्याही अन्य प्रकारच्या बरोबर अन्य वर्ग सामील होणे, आणि त्याच्या संदर्भात एक्सचेंजमध्ये भर्ती होणे;
- 17). "सुरक्षा व्यवहारमध्ये भर्ती" एक सुरक्षा जो सूचीबद्ध आहे, जो व्यापाराची अनुमती देत आहे आणि अभिप्रेत सुध्दा करती आहे;
- 18). "व्यापारिक सदस्य", एक व्यक्ति/ या संस्था / जो एक्सचेंज द्वारा एक व्यापारिक सदस्याच्या रुपात स्वीकारण्यात आलेली आहे आणि त्याचे नियम, उपनियम आणि कायद्याची प्रक्रियाद्वारा एक्सचेंजच्या प्लेटफोर्मवर देवाण घेवाणीचे अधिकार ठेवण्यात येतील.
- 19). "व्यापार खंड" किंवा "अनुभाग" बीएसई च्या विभिन्न क्षेत्रामध्ये जो प्रासंगिक प्रतिभूतिया याचे कामकाज केला जाईल किंवा करण्यात येउ शकते, आणि योग्य कामकाज करीत आहेत;
- 20). "व्यापाराची पध्दत/ बीएसई च्या प्लेटफोर्म" ही एक कामकाजाची पध्दत आहे, जो विधि द्वारा व्यापारी सदस्याला उपलब्ध होत आहे. प्रतिभूतियांचे मुख्य याचा अर्थ आहे आणि प्रसाराशी प्रभावित व्यापार, पोल्युम, इत्यादी आणि ह्या प्रकारची अन्य सूचना यांचे स्वरुपात त्यावर ठेवण्यात येउ शकते.
- 21). "जिथपर्यंत अन्यथा संदर्भ किंवा त्याचे द्वारा वॉरॅन्ट किंवा कुठल्याही अन्य शब्दांचा वापर केलेला आहे. परंतु ह्या उपविधियात परिभषिक करण्यात येउ शकत नाही. ह्या प्रकारचे शब्दासाठी आवंरित होईल किंवा तो प्रतिभूति संविदा (विनियम) अधिनियम, 1956 कंपनी अधिनियम, 1956 यांचे अंतर्गत कंपनी अधिनियम, 2013 भारतीय प्रतिभूति तसेच विनियम अधिनियम, 1992 यांचे अधिनियम यांची किंवा प्रतिभूती बाजाराचे एक्सचेंज यांचे नियमांचे संबंधीत, ह्या प्रकारचे अन्य नियम मंडळात सूचीत करण्यात येतील.

प्रकरण - २

ट्रेडिंग सिगमेंट

- (1) एक्सचेंज च्या रुपात हा सन्मान सेबी ने एक्सचेंजला आपल्या मंजूरीने दिलेला आहे. आणि व्यापाराच्या क्षेत्रात बाहेरून योग्य समजण्यात यावे किंवा एक पेक्षा जास्त व्यापार करण्याचे क्षेत्रातसाठी निर्धारित होऊ शकते. एक्सचेंजमध्ये कुठालाही नवीन व्यापाराचे अनुभागाची सुरवात करण्यासाठी सेबीची मंजूरी घ्यावी लागेल.
- (2) घाउक ऋण बाजार विभाग. प्रतिभूतियां जो विभिन्न व्यापारी क्षेत्रात प्रवेशासाठी पात्र समजण्यात येईल, वेळोवेळी संबंधित प्राधिकारी द्वारा निर्दिष्ट करण्यात आलेले आहे.
- (3) **घाऊक डेब्ट मार्केट सिगमेंट**
घाऊक बाजारात देवाण घेवाण करण्यासाठी उपकरणांचा वापराचे विनियम आणि ह्या प्रकारची अन्य आवश्यकतां ज्या संबंधित प्राधिकारा यांनी वेळोवेळी सूचीत करू शकतात, घाऊक बाजाराच्या विभागामध्ये व्यवहारात भर्ती होऊ शकते.
- (4) **कॅपिटल मार्केट विभाग/ इक्विटी विभाग**
वायदा तसेच विकल्प खंड/ इक्विटी डेरिवेटिव खंडप्रतिभूति संविदा (विनियमन) अधिनियम, 1956 च्या अंतर्गत सुरक्षिततेने भांडवल बाजारावर व्यवहारात भर्ती केली जाऊ शकते.
- (5) **फ्युचर आणि ऑप्शन विभाग / इक्विटी डेरिव्हेटिव्ह विभाग**
डेरिव्हेटिवला सेबी द्वारा मंजूरी देण्यात आलेली आहे, व्यवहारात भर्ती किंवा प्रवेशासाठी असे वायदे किंवा विकल्प ठेवण्यात आले आहेत.
- (6) **करन्सी डेरिवेटिव्स व्यापार खंड.**
कटॅन्सी याच्या संदर्भामध्ये, व्याज दर, वायदा आणि विनियम याची कटॅन्सी डेरिवेटिवस खंडावर काम करण्यासाठी किंवा प्रवेशासाठी सेबीच्या अनुमतीवरही कटॅन्सी डेरिवेटिवस व्यापार खंडात भर्ती करण्यात येते.
- (7) **डेब्ट बाजार खंड**
प्रतिभूतियांची वेळोवेळीही भारताची खेळी / रिजर्व बँक द्वारा निर्धारित डेब्ट बाजार विभागात सोदयासाठी भर्ती करण्यात येऊ शकते.
- (8) संबंधित प्राधिकारी सेबी द्वारा अनुमती वरूनही एक्सचेंजच्या माध्यमातून कामकाज किंवा प्रतिभूतिया / गुंतवणूक द्वारा वेळोवेळी विभिन्न व्यापाराचे क्षेत्राचे निर्दिष्ट केले आहे किंवा करू शकतात.

प्रकरण - ३

समिति

- (१) समिति (या) प्रक्रिया नियमामध्ये आणि बीएसई लिमिटेड चे आर्टिकलस ऑफ एसोसिएशनमध्ये सेबी द्वारा सूचीत केलेल्या रुपात निर्धारित केल्या नुसार मंडळ द्वारा नियुक्त करण्यात येईल. प्रत्येक समिती यांची भूमिका यांचे रुपात मंडळ किंवा सेबी द्वारा निर्णय घेण्यात येईल.
- (२) मंडळ प्रत्येक व्यापार खंड जो ह्या प्रकारची जबाबदारी आणि सक्ती असेल, ती वेळोवेळी मंडळद्वारा प्रत्यायोजितसाठी समिती स्थापन करण्यात येईल.

प्रकरण - ४

विनियम

- (१) मंडळ किंवा संबंधित प्राधिकारी एक्सचेंज आणि /किंवा त्याचे सदस्याचे संचालनाचे विनिममित करण्यासाठी वेळोवेळी अधिनियम दर्शवण्यात आले आहेत;
- (२) कायाच्या व्यापकताच्या शिवाय प्रतिकूल प्रभाव टाकल्याशिवाय १. त्याचेवर; मंडळ या संबंधित प्राधिकारी वेळोवेळी विनियम किंवा अन्य चर्चा यांचा सन्मानाच्याबरोबर लिखित बनवू शकतात;
 - क) मापदंड, युक्ति, नियम आणि शर्तीला बीएसई यांचे प्रतिभूतियाचे अधिकारी यांची सुची सामिल केल्याबरोबर तिचे पालन सुध्दा करण्यात येते;
 - ख) बीएसई सिक्योरिटीज यांची अधिकारीतेची सूचीमध्ये फीस चा सुध्दा सामावेश करण्यात येईल, जे लागू करणार यांच्या द्वारा देण्यात आलेली आहे;
 - ग) मापदंड, प्रक्रिया नियम आणि प्रतिभूतिया याचे कामाकाजचे देवाणी घेवणीमध्ये किंवा प्रवेशासाठी किंवा निलंबनासाठी किंवा शेयर बाजारापासून हटविण्यासाठी शर्ती;
 - घ) सदस्याला प्रवेशासाठी मापदंड आणि प्रक्रिया, सदस्यत्वाचे आत्मसमर्पणाचे अधिकारी तथा सदस्यत्व बनण्याचे अधिकाराबाबत;
 - ड) बाजार निर्माते यांचे अनुमोदनासाठी मापदंड आणि प्रक्रिया ;
 - च) फोर्म आणि अनुबंध याची शर्तीमध्ये प्रवेश केला जाऊ शकतो. आणि वेळेत अशा प्रकारे व्यापाराचे सदस्यांमध्ये अनुबंधनाचे प्रदर्शनासाठी अशा प्रकारे परस्पर किंवा व्यापाराचे सदस्यांमधील विषयाचे संबंधी ;
 - छ) वेळोवेळी दृढ संकल्प, फीस, सीस्टमयाचा खर्च, डिपोजीट, मार्जिन इत्या प्रकारचे किंवा अन्य खर्च सदस्यालच भरावे लागतील. आणि लागू करणारे ज्याचा प्रतिभूतियाची भर्ती करीत आहे किंवा एक्सचेंजमध्ये देवाणी घेवाण करीत आहेत. ,त्याच्या मध्ये व्यापाराचे सदस्याला दलाली दयावी लागेल;
 - ज) वेळोवेळी प्राप्त भांडवल आणि अन्य मापदंड याचे आवश्यकतेसाठी सदस्याला देखभाल ठेवावी लागेल;
 - झ) बाजाराची देखरेख किंवा व्यापाराचे नियम/परिपत्र याचे अनुकरण;

- त्र) सदस्याला त्याचे खाते किंवा हिशेब व्यवस्थीत लिहून ठेवावे लागतील, नियमानुसार ते आवश्यक आहे;
- ट) सदस्याचे खाते किंवा हिशेबाचे परिक्षण करावे लागेल;
- ठ) वेळोवेळी, सुचित करफन आणि दंड, शिक्षा आणि अन्य परिणाम /निलंबन / चुक किंवा कुठल्याही आवश्यकताचे उल्लंघन आणि आचाराबाबरोबर आणि मापदंडाचे अनुसार पुन्हा प्रवेशासाठी निष्कासन सहिदाचे प्रशासन, जर दुसरे कोणी किंवा त्याचे अंतर्गत अन्य त्याचे द्वारा ;
- ड) कुठल्याही सदस्य विरुद्ध कारवाई किंवा प्रक्रिया करणे;
- ढ) विवाद/सूचना याचे निरसन करण्यासाठी सदस्यामध्ये निर्माण झालेले दाव परस्पर रूपात चांगल्या प्रकारे सदस्य आणि लोकाचे, जे व्यापार करीत नाही. एक्सचेंज चे अनुसार सल्ल्याद्वारे निरसन किंवा देवाण घेवाण करणे;
- ण) सल्ल्याची प्रक्रिया आणि मापदंड;
- त) प्रशासन, तसेच एक्सचेंज याला देवाण घेवाण आणि निवेशासाठी एक कोरपस फंड याची योजना बनवलेली आहे., त्यामध्ये निवेशकासाठी सुध्दा एक सुरक्षा फंडाची सुध्दा स्थापना करण्यात आलेली आहे.;
- थ) कोर्ट सुध्दा देवाण घेवाणीची तडजोड करण्यासाठी सुध्दा निमय आणि प्रक्रिया आहेत., त्यामध्ये स्थापना आणि मंडळ समाशोधन किंवा कुठल्याची बाबींचे निरसरण करण्यासाठी व्यवस्था करणे.
- द) उधार आणि उधारी देवाण घेवाणीची योजनेमध्ये सदस्यांचे नांेदणीमध्ये राहण्यासाठी मापदंड, प्रक्रिया, नियम आणि शर्ती;
- ध) देवाण घेवाण किंवा व्यवहार, अॅक्सिस किंवा अनुबंध , करार बंद करण्यासंबंधी मापदंड आणि प्रक्रिया;
- न) सूचनाचा प्रसार , घोषण आणि व्यापाराची पध्दती किंवा अन्यथा पद ठेवण्यासाठी;
- प) प्रवेशासाठी मापदंड आणि प्रक्रिया, चालू ठेवणे आणि बनवून न ठेवण्याचे बाजाराचे विभन्न वर्ग, अधिकृत ब्रलक, नियुक्त वकिल, अधिकृत प्रतिनिधी यांच्या संबंधी;
- फ) अन्य कुठल्याही प्रकरणात मंडळ/ संबंधित प्राधिकारी निर्णय घेउ शकतात.

प्रकरण 5

प्रतिभूति मध्ये व्यवहार

देवाणी घेवाणीची अनुमती

1. एक्सचेंज चे नियम, उपनियम आणि विनियम यांचे अंतर्गत देवाण घेवाण होउ शकते, त्याशिवाय कुठल्याही प्रकारणी देवाण घेवाण होणार नाही,

सुरक्षीतेसाठी देवाण घेवाणीमध्ये प्रवेश

2. क) एक्सचेंज चे नियम, उपनियम आणि विनियमाच्या अंतर्गत सुरक्षीतेच्या देवाण घेवाणीमध्ये एक्सचेंजने त्यांचे सर्व नियम सूचीत केलेले आहेत., तथा त्याचे नांव एक्सचेंज ची सूची किंवा संबंधित प्राधिकारी द्वारा निश्चित केलेले आहे, तोच देवाण घेवाणीमध्ये प्रवेश करू शकेल.
- ख) एक्सचेंज चे नियम, उपनियम आणि विनियमांच्या अंतर्गत प्रवेश करण्यासाठी सूचीत केलेले आहेत किंवा संबंधी प्राधिकारी यांनी वेळोवेळी आवश्यकतानुसार दर्शविलेले आहेत.
- ग) स्टॉक एक्सचेंज च्या आदेशाशिवाय संबंधित प्राधिकारी वेळोवेळी सुरक्षेचा स्वीकार करू शकतात।

सरकारी प्रतिभूति

3. क) उपनियमांच्या शिवाय अध्यायाचे व्यवहार "सरकारी प्रतिभूति मध्ये" अनुमती देण्यात आलेली आहे, नियम, उपनियम करण्यात येतील. भारत सरकार द्वारा राज्य सरकारला, पोर्ट ट्रस्ट नगर पालिकां, स्थानीय अधिकारी, सांविधिक नियम आणि ह्या प्रकारचे अन्य नियम किंवा अधिकारी आणि भारत सरकार द्वारा लागू ट्रेजरी बिले सुद्धा सामील असतील.
- ख) सरकारी सुरक्षेच्या रुपात संबंधित प्राधिकारी द्वारा निर्धारित करण्यात येऊ शकते. एक्सचेंजच्या ह्या प्रकारच्या बाजार खंडावर काम करण्यासाठी भरती केलेली आहे,

4. सुरक्षेच्या देवाण घेवाणीत अन्य शेअर बाजारावर पूर्ण करणे.

अनुशासन शिवाय सामान्य उपनियम (2) ह्या अध्याय, संबंधित प्राधिकारी आपल्या बुद्धीने आणि ह्या प्रकारच्या स्थितिमध्ये कुठलीही सुरक्षा ची कुठल्याही अन्य शेअरवर सुचीबद्ध किंवा देवाण घेवाणीमध्ये भरत करू शकतील. योग्य अनुमती किंवा समजण्यात येणारा होऊ शकतो. विनियम यांचे अंतर्गत देवाण घेवाणीला नियमित रुपात अन्य शेअर बाजारात अनुमती देण्यात आलेली आहे.

5. लिस्टिंगमध्ये प्रवेशाचे आवेदन

एक्सचेंज मध्ये लिस्टिंगसाठी सुरक्षामध्ये सुचीबद्ध दर्शवण्यात आलेले आहे. ह्या प्रकारच्या पद्धतीमध्ये एक्सचेंज ला लिस्टिंग करण्यासाठी सुरक्षामध्ये प्रवेश करण्यासाठी आवेदनासाठी एक्सचेंज ज फीस बरोबर, वेळोवेळी संबंधित प्राधिकारी यांनी सुद्धा सूचीत केलेले आहे.

लागू करत्याच्या रुपात संबंधित प्राधिकारी द्वारा निर्धारित करण्यात येऊ शकते. प्रथम लागू करणा-या द्वारा लागू सुरक्षेमध्ये सुचीबद्ध दर्शवण्यात आलेले आहे. ह्या प्रकारच्या पद्धतीमध्ये एक्सचेंजला लिस्टिंगसाठी सुरक्षीतेच्या प्रवेशासाठी आवेदन पत्र देणे आवश्यक आहे.

6. लिस्टिंगचे आवश्यक शर्त

जिथपर्यंत हे (नियम/ विनियम/ परिपत्र/वेळेवर सेबी द्वारा लागू करण्यात आलेले निर्देश) लागू कायद्याचे अनुपालनाबरोबर संबंधित प्राधिकारी एक लागू करण्यात आलेले सुरक्षीतेची सूचीमध्ये प्रवेश करण्यासाठी अनुमती देता येत नाही. वेळोवेळी संबंधित प्राधिकारी द्वारा परिस्थिती आणि आवश्यक उपनियम यांचे निर्धारित होतील.

नियमाचे अनुशासनाचे अनुसार संबंधित प्राधिकारी माफी किंवा लिस्टिंगच्या जरूरते शिवाय संबंधित निर्णय घेऊ शकतात. किंवा संबंधित प्राधिकारी ज्यांना सेबी द्वारा वेळोवेळी कायदेशीर नियम, उपनियम विनियम, आदेश, दिशा, परिपत्र किंवा अधिसूचना द्वारा अनुमती देण्यात आलेली आहे.

7. लिस्टिंगमध्ये प्रवेश नाही देणे

संबंधित प्राधिकारी आपल्या विवेकाधिकारातून तो (अशा शर्तीच्या आधीन रुपामध्ये) एक्सचेंजमध्ये सुरक्षेची लिस्टिंगमध्ये स्वीकार करू शकतात. आवेदन नाकारणे असे निर्णय / विचार (शब्दो, स्थिति आणि अनुपालन याच्या रुपात, संबंधित प्राधिकारी निर्दिष्ट करू शकतील.) किंवा पूर्ण पद्धतीने सुरक्षेचे आवेदनाचा सुध्दा अस्वीकार करू शकतील.

8. फीस

अगर लागू करणा-याला आपली सुरक्षा एक्सचेंजमध्ये लिस्टिंग करायची असल्यास आणि तो संबंधित प्राधिकारी वेळोवेळी फीस आणि डिपोजीट दर्शवण्यात येईल...

9. अंतिम दस्तावेजामध्ये व्यवहार

संबंधित प्राधिकारी आपल्या विवेकबुद्धीसे ह्या प्रकारचे नियम आणि शर्तीवर अंतिम दस्तावेजात देवाण घेवाणीचे अनुमती देऊ शकतात. कायद्याच्या नियमाचे अनुसार प्रयोजन करण्यासाठी "अंतिम दस्तावेज" याचे रुपात एक लागू करणार जे एक्सचेंजमध्ये सुरक्षिततेची मागणी करण्यासाठी संबंधित लिस्टिंगसाठी सुध्दा वेळोवेळी संबंधित प्राधिकारी यांनी निश्चित केलेले आहे.

10. लागू करणारा भारताच्या बाहेर रजिस्टर असेल

लिस्टिंगची एडमिशनचा प्रवेश /एक्सचेंजचा प्रवेशावर काम करून एक निर्गमित विकास फंड किंवा अन्य भांडवल, जिथपर्यंत भारताच्या बाहेरील संगठित संस्था द्वारा लागू सुरक्षा देण्यात येणार नाही.

- क) भारतात अशा प्रकारची सुरक्षा सार्वजनिक हितासाठी आवश्यक आहे.
- ख) एकाच वेळी प्रासंगिक बलात भारताचे कायद्या द्वारा अनुमती दिलेली आहे; तथा
- ग) संगठित कंपनी फंड किंवा अन्य संस्था याचे सदस्य या भारतामध्ये अन्य ह्या प्रकारचे रेकॉर्ड चे एक रजिस्टर बनवून ठेवण्यासाठी सहमत असणार नाही. जे वेळोवेळी संबंधित प्राधिकारी द्वारा निर्धारित मापदंड याचे पालन करतील.

11. विशेष सोदे

संबंधित प्राधिकारी विशेष सोदयाला अनुमती देतील, जिथपर्यंत सुरक्षेला एक्सचेंजमध्ये लिस्टिंग मिळणार नाही किंवा व्यवहारला निलंबित करण्यात आलेले आहे.

12. निषिद्ध व्यवहार

संबंधित प्राधिकारी निषेध किंवा निलंबित करू शकतात काही सोदे एक्सचेंजच्या सुरक्षीतेमध्ये किंवा सुरक्षा किंवा कोर्ट वर्ग किंवा समुहात सुरक्षा, किंवा कुठल्याही कारणाने कुठल्याही हिंसासाठी सेबी द्वारा निर्दोशित करण्यात आलेले बाजार याची सुरक्षा जप्त होऊ शकते.

13. कारवाई लिस्टिंग आवश्यकतेबरोबर गैर अनुपालन साठी

- क) प्रवेशाचे आदान प्रदान व्यवहाराचे निलंबन करणे, कुठलीही कंपनी तिचे सुरक्षेची विनिमय लिस्टिंग आवश्यकताचे पालन करत नसल्याच्या संदर्भात आणि कुठलाही अन्य परिस्थिती जसे एक्सचेंजवर वेळोवेळी निर्दिष्ट करणे एक्सचेंजचा अधिकार आहे. कुठल्याही प्रकारचे अन्य

अधिकारो आणि या उपचारावर प्रतिकूल प्रभाव टाकणे, एक्सचेंजच्या कायद्याच्या नियमामध्ये ह्या नियम, उपनियम आणि विनियम, ह्या पध्दतीची कंपनीचे विरुद्ध होउ शकते. कुठल्याही वेळी एक्सचेंजमध्ये देवाणी घेवाणीत प्रवेशासाठी ह्या प्रकारे कंपनीचे कुठल्याही सुरक्षेसाठी आहे, तो निलंबित किंवा अवधि जास्त कालावधीसाठी निर्धारित आहे. निलंबनाची समाप्तीवर विनियम ह्या प्रकारची स्थितिसाठी निलंबन करू शकतात.

प्रतिकूल प्रभाव टाकल्याशिवाय, एक्सचेंज अशा प्रकारचे पाउल उचलण्याचा अधिकार राहिल, ज्या कंपनीची सुरक्षा, व्यापारातून निलंबित केलेली आहे. ते लिस्टिंगची आवश्यकताचे पालन केलेले नसल्यास किंवा सेबी द्वारा पारीत करण्यात आलेले आदेश याच्या विरुद्ध गट असतील, असे निलंबित करण्यात येतील.

- ख) प्रतिकूल प्रभाव टाकल्याशिवाय, उपविधिमध्ये म्हटले आहे की 13 (a) वरील, प्रत्येक सूचीबद्ध कंपनीच्या रूपात वेळोवेळी एक्सचेंज आणि सेबी द्वारा निर्धारित किंवा लिस्टिंगचे कराराचे अनुसार शर्त शिवाय अनुपालन करतील. ह्या प्रकारची रकम भरण्यासाठी उत्तरदायी होतील. ज्याचे रूपात लिस्टिंग करार किंवा सेबी नियमन लिस्टिंगच्याबरोबर निकाल काढण्यासाठी कुठल्याही नियमाचे पालन न केल्याने वेळोवेळी एक्सचेंज/ किंवा सेबी द्वारा निर्धारित करण्यात येउ शकते.
- ग) आजतागायत लिस्टिंग आवश्यकताचे मानक संचालन प्रक्रिया वेळोवेळी सेबी/एक्सचेंज द्वारा निर्धारित, गैर अनुपालनाचे चर्चा सूचीत करतील. त्या कामाची शिक्षा, निलंबन आणि प्रवेशाचे निलंबनाचे निरसन लावण्यासाठी एक्सचेंजचे प्रावधानाचे पध्दतीनुसार करण्यात येईल.

14. प्रवेशापासून मुक्त किंवा रूपांतराचे काढून टाकणे

संबंधित प्राधिकारी, जर आवश्यक असे तर तो लिस्टिंग किंवा सुरक्षा ज्याच्या संदर्भात विमर्श किंवा फिट संगठन या पुनर्निर्माणाची कुठलीही योजनेचे एक परिणाम रूपांमध्ये अन्य प्रतिभुतियामध्ये परावर्तीत केलेले आहे. त्याची प्रतिभुतियाचे व्यवहारात रूपांतर होउ शकते.

15. लिक्विडेशन किंवा मर्जर करण्यासाठी प्रवेश काढणे

कुठल्याही लागे करणाराची अंतिम लिक्विडेशनाचे संबंधी मर्जर किंवा कुठल्याही अन्य संस्थेच्या बरोबर समावून घेण्यासाठी करण्यात येईल. त्याचे संबंधित प्राधिकारी लिस्टिंग/किंवा देवाण घेवाणीच्या प्रवेशावर एक्सचेंज त्याची सुरक्षा परत घेउ शकते. संबंधित प्राधिकारी पुराव्यामध्ये तपासणी स्विकारू शकते. मर्जर किंवा अमालगमेशन असफल झाल्यास किंवा एक्सचेंजच्या सुरक्षेच्या प्रमाणे लागू करणार फिटपासून लिक्विडेशनचा अर्ज देउ शकतो. ज्यामध्ये संबंधित प्राधिकारी मंजुरी सुध्दा देउ शकतो, मनाई सुध्दा करू शकतो, हा अर्ज फेटाळण्यात आलेला आहे.

16. एक्सचेंजच्या प्रवेशामध्ये बाहर

एक्सचेंजच्या प्रवेशामध्ये बाहर निकालन अगर संबंधित प्राधिकारी याला जर वाटत असेल लागू करणा-या जवळ देण्याऐवजी तो एक्सचेंजच्या प्रवेशाच्या बाहेर काढावयाचे असल्यास तो त्याला अनुमती देउ शकतो. किंवा कायदा तोडने किंवा त्याचे उल्लंघन करणे अशा प्रकारे कायदे (नियम / विनियम/ परिपात्र/

सेबी द्वारा दर्शवलेले निर्देश) किंवा जरूरी शर्ती जो नियम चे अंतर्गत सूचीत करण्यात आलेले आहेत. किंवा लिस्टिंगचा कराराचे दरम्यान वेळोवेळी सुचित करण्यात आलेले असतील.

17. एक्सचेंजमध्ये पुन्हा प्रवेश

संबंधित प्राधिकारी लागू करणा-याला पुन्हा: प्रवेश देण्यामध्ये थांबवू शकते. ज्याचा निकाल एक्सचेंजच्या नियम अनुसार सुचीत केलेला असेल, तो परत घेऊ शकतो.

18. देवाण घेवाणीमध्ये प्रवेशात भिन्न मापदंड

सिक्युरीटीच्या अनुसार लिस्टिंग /देवाण घेवाणीमध्ये असे कुठलेही किंवा संबंधित शर्ती नाहीत, सेबीच्या दर्शविलेल्या नियम /उपनियम / परिपत्र/निदेशक यांचे अनुसार सर्व नियम वेळोवेळी सूचीत केलेले आहेत.

प्रकरण 6

व्यापारी सदस्य

नियुक्ती आणि फीस

- 1 क) संबंधित प्राधिकारी कुठलाही व्यक्ति/ संस्थेला व्यापारिक सदस्य नियम/उपनियम/विनियमांनुसार बनवू शकतो.
- ख) संबंधित प्राधिकारी याने विशेष करून शर्ती, फेरमंट आणि प्रक्रिया प्रवेशासाठी ठेवण्यात आलेली आहे. ज्या द्वारा प्रवेश करणे, निकाली काढणे पुनःप्रवेश आदि जसे व्यापारीक सदस्याच्या संदर्भा सुचीत करण्यात येऊ शकते. व्यापारिक सदस्याच्या सदस्यासाठी परमिशनसाठी संबंधित प्राधिकारी मनाई करू शकतो.
- ग) व्यापारीक सदस्याला त्याची फीस, सिक्युरीटी डिपोजीट आणि अन्य चार्जेस सुध्दा बोर्डाचे अनुसार वेळोवेळी द्यावे लागतील. तेव्हा व्यापारिक सदस्यामध्ये करू शकतात. फीस, सिक्युरीटील मेम्बरशीप डिपोजीट, इतर डिपोजीट, दुसरे चार्जीस वर सर्व चार्जीस केस, फिक्स डिपोजीट, बँक गेरंटी जसे आदि रुपात वेळोवेळी द्यावी लागतील. नियमांशिवाय कुठलेही ओबजेक्शन असेल किंवा कुठल्याही व्यापारिक सदस्याचे नियम /उपनियम आणि विनियम यांचे अंतर्गत कोर्ट कर्ज असल्यास तो त्या एक्सचेंजच्या पध्दतीने तडजोड करतील. किंवा एक्सचेंज त्याची फीस, डिपोजीट या अन्य पैशामध्ये वळती करतील.
- घ) व्यापारिक सदस्य कायदा व्यापर त्याची सिक्युरीटी च्या शिवाय करू शकतो. किंवा निधी संबंधित प्रधिकाराने जो वेळेच्या अनुसार नियम लिहिले आहेत.त्याच्या शर्ती याला अनुसरून
- ड) संबंधित प्राधिकारी सेबी द्वारा निर्देशित केलेले नियम /उपनियम आणि विनियमांचे अंतर्गत व्यापारिक सदस्याला विभाजीत करण्यात येऊ शकते

प्रवेशाच्या शर्ती

- 2 क) व्यापारीक सदस्याला एक्सचेंजचे सर्व नियम /उपनियम आणि विनियमांचे अनुसार चालावे लागेल. त्याचबरोबर नियम/ परवानगी / नोटिस /परिपत्र/ गाइडलाइन आणि सुचना यांचे अनुसार चालावे लागेल.

- ख) एक्सचेंजने वेळोवेळी कांन्ट्रॅक्ट नोटीस व्यापारिक सदस्याला पाठविलेले असेल
- ग) व्यापारी सदस्याला आवश्यक हिसाब, उल्लेख करावे लागतील ते सेबी किंवा एक्सचेंजचे सूचीत वेळोवेळी संदर्भात विज्ञापन और परिपात्र याचे द्वारा व्यापारिक सदस्याला सूचीत करण्यात आलेले आहे,
- घ) संबंधित प्राधिकारी याला व्यापारिक सदस्याने त्याची सर्व माहिती वेळोवेळी द्यावी लागेल.
- ड) व्यापारिक सदस्याला त्याचे ओडिट सर्टीफिकेट एक्सचेंजला द्यावले लागेल, सांगितलेली माहिती त्याला द्यावी लागेल.
- च) एक्सचेंजच्या अनुसार व्यापारिक सदस्याला त्याचे रिटन तसेच दुसरी विगत सुध्दा वेळोवेळी द्यावी लागेल.
- छ) व्यापारीक सदस्य त्याचे ओडिट /बिगर ओडिट माहिती वेळोवेळी एक्सचेंजला द्यावले लागेल.
- ज) ओडिट किंवा इनस्पेक्शन करतेवळी व्यापारीक सदस्याला त्याची सर्व विगत/माहिती आणि स्पष्टीकरण द्यावे लागेल, संबंधित प्राधिकारी याला एक्सचेंजला जोडलेले व्यापार देवाण घेवाण, सेटलमंन्ट, हिसाब किताब इत्यादी सर्व वस्तु सांगाव्या लागतील.
- झ) व्यापारीक सदस्य सब ब्रोकर यांच्याबरोबर देवाण घेवाण करणार नाही तो सेबी द्वारा रजिस्टर नसेल. एक्सचेंजच्या अनुसार असा व्यापार किंवा कुठलेही कार्यालय, ब्रांच आफिस किंवा सब ब्रोकर याची रजिस्ट्र आफिसमध्ये सुध्दा होणार नाही.

प्रकरण 7

व्यापारी सदस्याची देवाण घेवाण

अधिकार क्षेत्र

- (1) a. एक्सचेंज जवळ जोडलेल्या पध्दतीने देवाण घेवाण होईल किंवा कुठलाही प्रस्ताव विक्री किंवा खरेदी करणे अशा प्रकारचे कुठलेही प्रस्ताव खरेदी आणि विक्री करतील. आणि संगणकाची प्रक्रियेतून एक्सचेंजचे मंंबई स्थित युनिटावर झालेला असेल किंवा मुंबईला जोडलेले व्यापारिक सदस्य असतील याचे संदर्भात कुठलाही वाद डिसपुट/क्लेम झाला असेल तो किंवा कुठल्याही देवाण घेवाणीत सिविल कोर्ट मुंबई हे अधिकार / न्याय क्षेत्र असेल. प्रस्तवित नियमाच्या अनुसार व्यापारिक सदस्य आणि संविधान याचे नियम अंतर्गत होईल, एक्सचेंज पक्षकार नाही आहे.
- b. सन्ट्रल प्रोसेसींग युनिटमध्ये सर्व रेकोर्ड मेनटेन करण्यात येईल. किंवा कम्प्युटरच्या माध्यमातून कोर्ट रजिस्टरच्या माध्यमातून भेमेगनेटीक स्टोरेज, या हायेक्ट्रोनिक स्टोरेज या कम्प्युटर याच्या अंतर्गत ओथेनटीक रेकार्ड करण्यात येईल कुठलाही वाद डिसपुट वैध आहे, कुठलाही डिसपुट या क्लेम, व्यापारिक सदस्य आणि संविधान दोघांना लागे होईल.

इन्डेमनीटी (हानीपासून सुरक्षा)

- (2) कुठलाही अनधिकृत एक्सचेंजवर करण्यात येणाऱ्या देवाणी घेवाणीमध्ये उत्तरदायी राहणार नाहीत.

व्यवहार साठी ट्रेडिंग सदस्य एकमेव पक्ष

- (3) a. एक्स्चेंज स्वतः च्या सदस्य पेक्षा इतर कोणत्याही व्यक्तीला कोणत्याही करार साठी पक्ष म्हणून अधिकृत करणार नाही, आणि
- b. एक्स्चेंज चे उप कायदे, नियम व विनियम अनुसार प्रत्येक ट्रेडिंग मॅबर प्रत्येक इतर ट्रेडिंग मॅबर दिशेने, ज्या बरोबर करार च्या पूर्णता साठी एक्स्चेंज वर अशा ट्रेडिंग मॅबर कोणत्याही करार करतो, थेट, एकमात्रपणे आणि अनन्यपणे जबाबदार आहे, अशा करार ते ट्रेडिंग मॅबर च्या खात्यातील असेल किंवा घटक च्या खात्यातील असेल.

सर्व व्यवहार उप कायदे, नियम व विनियमांच्या अधीन

- (4) सर्व देवाण घेवाण एक्स्चेंजची सिक्युरिटीचे कायदे, नियम आणि उपनियम यांचे अंतर्गत एक्स्चेंज चे कायदे, नियम आणि उपनियम तथा एक हिस्सा शर्ती यांचे अधिन होतील देवाणी घेवाणीबाबत संबंधित प्राधिकारी याचे हातात सत्ता तसेच एक्स्चेंज यांचे कायदे, नियम आणि उपनियम असतील.

इनवायोबलीटी व्यापार / व्यापार याची परवानगी

- 5 a. एक्स्चेंज आपल्या सदस्यत्वाचे शिवाय कुठल्याही व्यक्तीला पक्षकाराच्या ओळख करणार नाहीत आणि
- b. प्रत्येक व्यापारी सदस्य पूर्ण, सरळ पद्धतीने, एकटेच जबाबदार आहेत. ते एक्स्चेंजचे के नियम, उपनियम आणि विनियमाचे देवाणी घेवाण कुठलाही व्यापारीक सदस्य, ज्यामुळे दुसरा व्यापारी सदस्याला परिणाम होईल सदस्य किंवा कोन्टारीकटला असर करतील.
- c. शक " पर्योक्त कारण " मध्ये खंड ;इद्ध साठी वरील गलत आदेश, गलत सामुग्री, धोकाधिडी, हेरफर या जाणुनबुजून चुकीचे आहे.
- d. अपर खंड ;इद्ध मध्ये निर्दिष्ट, उचित किमत निर्धारित करण्याचे प्रयोजनासाठी पहिल्यापासून कामकाज मुल्य, अवधि याचे दरम्यान सुरक्षेची की किमत, शामिल पार्टी त्याचे आचरण सहिता विभिन्न, इत्यादी द्वावा विचार करण्यात येईल.
- e. एक्स्चेंज याचे वार्षिक व्यापाराचे निर्वेक्ष किंवा व्यापाराची किंमतीचा पुन्हा सादर करणे आणि सर्व पक्षकारांना चिंतित होउन आणि एक्स्चेंज असे कोर्ट सुध्दा विषयात नुकशान /देनदरियासाठी जबाबदार राहणार नाहीत, अशी कोर्ट सुध्दा कार्यवाहीमध्ये
- f. व्यापार किंवा व्यापाराचे किंमती चे विलोपनाच संबंधी निवेष्टवर प्रतिकूल प्रभाव टाकल्याशिवाय एक्स्चेंजचे नियमाचे अंतर्गत सदस्याचे विरुद्ध हया प्रकारचे अन्य उपयुक्त अनुशासनात्मक कारवाई घेण्यासाठी अधिकारीत होतील. तो सुध्दा नियम तसेच उपनियम याचे अंतर्गत.
- g. प्रक्रिया रुपामध्ये सभी सदस्य यांचे निरसन होईल किंवा वेळोवेळी एक्स्चेंज द्वारा प्राइसला रिसेट करणे आणि सर्व सदस्याला निर्धारित फीस दर्शवण्यात आलेली आहे.

व्यापार प्रतिनिधि द्वारा सौदा करणे

- 6 a. एक व्यापारीक सदस्य , दुसरे व्यापारीक सदस्याला आपल्या प्रतिनिधि बनवून एक्स्चेंजमध्ये करू शकतात ज्या संदर्भामध्ये संबंधित प्राधिकारी यांनी वेळोवेळी सूचीत केलेले आहे.

- b. कुठलाही सौदा प्रतिनिधि सदस्य द्वारा करण्यात येईल, ज्याने ॲम्पोलींग सदस्यने आपली देवाण घेवाण किंवा सौदे साठी किंवा हया विषयातील शर्तें सुचित करण्यात आलेली आहेत.
- c. समय प्रतिनिधि सदस्य आणि ॲम्पोलींग सदस्य, हर समय शर्ती संबंधित प्राधिकारी द्वारा निर्धारितीबरोबर पालन करतील. संबंधित प्राधिकारी त्याला निलंबित सुध्दा करू शकतील, किंवा जो व्यवस्था केलेली आहे प्रतिनिधि सदस्य आणि ॲम्पोलींग सदस्य त्याला स्थगीत करू शकतात.

व्यापारी सदस्यावर प्रतिबंध

7. एक व्यापारी सदस्य केवळ एक्सचेंजची अनुमती त्याचा नंतर ही, आपले खातेवर व्यापारकरणे यासाठी बाजाराचे एक आणि व्यापारी सदस्याला आपला घटक बनवू शकतात. सदस्य एक पेक्ष जास्त व्यापारी सदस्याला घटक बनवणार नाहीत.

प्रकरण 8

व्यापार प्रणाली आणि बाजार निर्माते

1. व्यापार याचे पेरामिटर/रूप रेखा,

एक्सचेंजचे कुठलाही व्यापार खंडावर काम / व्यापार संबंधित प्राधिकारी वेळोवेळी निर्दिष्ट करतील संबंधित प्राधिकारी एक्सचेंजचे विभिन्न व्यापारिक क्षेत्रावर व्यापाराचे संबंधित सर्व प्रकरणाचे निर्धारण करण्याचे हक्कदार होतील. विशेष रुपात आणि पूर्वोक्त व्यापकता , परिपत्र, दिशा, निदेशी आणि सेबी द्वारा निर्दिष्ट केलेला असेल, जो प्रतिकुल परिस्थिमध्ये प्रभाव टाकल्याशिवाय, संबंधित प्राधिकारी याचे सदस्यो द्वारा सिक्युरीटीवर काम करत असल्यास , तो फक्त सदस्यासाठी राहिल निम्नलिखित मानको निर्दिष्ट करतील.

- a. एक्सचेंज टीक साइज च्या आदेश व्यापार सिस्टममध्ये प्रवेश करू शकतील.
- b. जोखम, व्यापार आणि कुठलाही सदस्य आणि घटकाची मर्यादा;
- c. किमत बैड;
- d. नियमित / बाजार लोट प्रकारार्त आडर देण्यात येऊ शकतात.
- e. आडर बुक , अन्य चर्चेच्या आधारवर विभिन्न शर्ती यांचे निर्दिष्ट ज्यामध्ये एक आदेश रोकण्यासाठी पात्र होईल ,
- f. िअनुमेय खुले स्थान;
- g. प्रक्रिया जे बंद लाइन (अर्थात व्यापारीक घंट्याचे े बाहर) आणि नियमो आणिशर्तीे;
- h. बाजारात बनवलेली सिक्युरीटी ;
- i. व्यापाराचे भाव बदलण्यासाठी पेरामीटर या व्यापार करण्याचीे आर्डर याला एक्सचेंज याची किमतीमध्ये घेणे
- j. एक्सचेंज वेरियेशनामध्ये ं मर्यादा या बोलीची किमत या ओफर खास किंमत ;

- k. व्यापारी सदस्य याचे खास प्रकाराचे व्यापार आणि परिभूतिया याची अनुमती आहे?
- l. व्यापाराची पूर्ण माहिती जसे डिजाइन, इनफरास्ट्रक्चर, सीस्टम ओपरेशन ;
- m. कमी करणे, बहाना या फिर व्यापार याला वेळे अनुसार बदलणे या कुठल्याही खास दिवशी या दुसरे कुठल्याही दिवसी;
- n. दुसरी अन्य चीजे चांगले व्यापार यावर परिणाम करते त्याचा संदर्भात मोठ्या प्रमाणात ध्यानात घेउन बाजाराला प्रतिभूति करणे;

2. सेटलमेंट सौदा । व्यापार

सर्व व्यापार, व्यापारीक सदस्यापासून चालतो आणि सेटल सुध्दा स्वतः करीत आहे. (ज्याच्यात व्यापारी सदस्याला क्लीपगर्टींग सदस्य) किंवा योग्य कुठलाही दुसरा सदस्य जो नियम, उपनियम आणि विनियम आणि परिपत्र / नोटिस ज्याने सेबी / संबंधित प्राधिकारी द्वारा वेळोवेळी सुचीत केलेला आहे.

(3) व्यापारापासून विभक्त ठेवणे

व्यापाराला वेगळे करणे, कुठलाही सदस्य व्यापार / सौदे याचे स्वतः वेगळे करू शकतो, सेबी / या संबंधित प्राधिकारी द्वारा सुध्दा सुचीत केलेले नियम / उपनियम आणि विनियम याचे अंतर्गत सुध्दा सांगण्यात आले आहे.

(4) व्यवस्थापनाचा आदेश

- i. आदेशाची सुचना: व्यापारिक सदस्य सुचनाचे अनुसार स्वतःचा आडर संघटकाला देऊ शकतो. तसेच एक्सचेंजला सुध्दा देऊ शकतो. त्याचबरोबर जरूरी आहे संबंधित कागदपत्र आणि रेकॉर्ड जे सुचनाचे अनुसार पूर्ण होतील किंवा आदेश सुध्दा एक्सचेंजचे नियम, उपनियम आणि विनियम आणि विनियम आणि दुसरे कायदे सुध्दा सुचीत करण्यात आलेले आहेत.
- ii. नवीन ग्राहकला प्रवेशाचे कोड, प्रत्येक सदस्य, प्रवेश च्या रूपात आदेशानुसार, ग्राहकाचा प्रवेश कोड सेबी/ संबंधित प्राधिकारी द्वारा सुचीत केलेला आहे.
- iii. आदेशाची माहिती देणे, व्यापारिक सदस्य नेहमी आपल्या घटकाची आदेश व्यापार सिस्टममध्ये नंबर द्वारा जनरेट करतील आणि व्यापाराची कन्फर्मेशन प्रतीची स्लीप / वेरिफिकेशन स्लीप/ कोन्टॅक्ट नोट, जे सुध्दा हरे वर देतील.
- iv. आडरची केन्सल होणे, संबंधित प्राधिकारीने वेळोवेळी आडर केन्सल करण्याची प्रक्रिया करण्यासंबंधी सुचीत केली आहे त्याच बरोबर शर्त सुध्दा दर्शवलेली आहेत.
- v. आडरचे प्रकार: प्रतिबंध याचे विषयानुसार, एकाच वेळी किंवा संबंधित प्राधिकारीने वेळोवेळी व्यापारिक सदस्य अगर असा कोर्ट आडर करतील या सिस्टममध्ये निम्नलिखित सुचीत करतील.
 - i. मार्केट आडर / लिपिक ओडर
 - ii. स्टोप लास,
 - iii. इमीडेट केन्सल

- iv. गुड टील डे,
- v. गुड टील केन्सल,
- vi. गुड टील डेट.

5. आर्डरची वैधता

आर्डरयांची सुरवातीला व्यापाराची सिस्टमचे अनुसार व्यापारिक सदस्य जरुरती अनुसार सेबी/एक्सचेंज वेळेनुसार वेळोवेळी व्यापाराचे पेरामीटर, एक्सप्लोजर यांची लिमिट/प्रतिबंध आर्डर जरुरतीनुसार व्यापारी सिस्टम मध्ये स्वीकार करतील.

व्यापारिक सदस्यांचे सिस्टम मध्ये विश्वास आहे की आर्डर करते वेळी एक्सचेंज मध्ये जे जरुरी आहे, जशी आवश्यकता चेक्स/वेलिडेशन सेबी/संबंधित प्राधिकारी द्वारा सूचित करण्यात आलेले आहेत.

- (6) सिक्युरीटीची लायकातपासून बाजार बनतो, जे प्रत्येक वेळी, वेळोवेळी संबंधित प्राधिकारी द्वारा सूचित केला जातो.

(7) बाजार निमार्ता ची नोंदणी

- a. व्यापारी सदस्याची मार्केट मेकरसाठी अर्ज देऊ शकतो, परंतु त्याची सिक्युरीटी मार्केट बनवण्यामध्ये दयावी लागते.
- B मार्केट मेकर याचा अर्ज दयावा लागतो, वेळोवेळी त्याचे मापदंड सूचित करण्यात येतो, तेव्हा अर्ज स्वीकारला जाऊ शकतो किंवा नियम आणि शर्ती याचे आधीन एक्सचेंज त्याला रिजेक्ट सुद्धा करू शकतात, हे सर्व हक्क एक्सचेंजजवळ आहेत.
- c. रजिस्टर मार्केट मेकर आपला अर्ज आणि दर्शवण्यात आलेले जरुरत ते संबंधित प्राधिकारी याला वेळोवेळी करण्यात येतील.
- d. रजिस्टर मार्केट मेकर कुल्याही खास विषयावर सिक्युरीटी याचे अनुसार संबंधित प्राधिकारी द्वारा सूचित करण्यात येईल.

- (8) व्यापारिक सदस्य याचे मार्केट बनवण्यात आहे., किंवा जास्त मार्केट बनवायचे असल्यास कुठले खास सिक्युरीटी संबंधित प्राधिकारी याने वेळोवेळी सूचित केलेले आहे.

(9) सस्पेंशन आणि प्रोहिबीशन ऑफ मार्केट मेकर

- a. संबंधित प्राधिकारी प्रतिबंध या रजिस्टर मार्केट मध्ये प्रतिबंध करण्यात आलेले आहेत जे सूचित केलेले आहेत किंवा व्यापारीक सौदे याचे कोटेशनमध्ये प्रवेश करणेसाठी या मार्केट मेकर याचे रजिस्टर याचे सौदयाचे संदर्भात:
 - i. मार्केट मेकर एक्सप्लेट किंवा अंत करणे किंवा डिकलेयर जाहेर करणे ते सुद्धा व्यापारीक सदस्य याचे एक्सचेंजमध्ये ; एक्सचेंज यांचे नियम, उपनियम आणि विनियम याचे अनुसरना किंवा सेबी द्वारा रजिस्ट्रेशन रद्द होणे ;
 - ii. मार्केट मेकर जो कुठल्याही व्यवहारात डिफॉल्टर जाहेर करण्यात आलेले आहे

- iii. मार्केट मेकर याची आर्थिक स्थिति या अडचणीत आपले संबंधित प्राधिकारी याचे निर्णय घेतील, मार्केट मेकर आउट नोट याशिवाय व्यापार सिस्टममध्ये प्रवेशासाठी निवेशकाला सुरक्षा, बरोबर क्रेडिट किंवा एक्सचेंजचे दुसरे सदस्य ;
 - iv. मार्केट मेकर जे, संबंधित प्राधिकारी जरूरीच्या त्याच योग्यता मिळते जे मार्केट मेकर रजिस्टरला जरूरी आहे.
 - b. कुठलाही मार्केट मेकर याचे विरुद्ध संबंधित प्राधिकारी त्याचे विरुद्ध कारवाई घेऊ शकतात. संबंधित प्राधिकारी याचे अनुसार मार्केट मेकर दर्शविण्यात आलेले या सूचीत केलेले निर्देशक याची दिशा दिलेली आहे.
- (10) ओपरेशनल पेरामीटर फोर मार्केट मेकर ,
संबंधित प्राधिकारी वेळोवेळी ओपरेशनल पेरामीटर फोर मार्केट मेकरपासून रजिस्टरला जोडणे ;
- (11) ओपरेशनल पेरामीटर, खाली दिलेले आहेत.;
- a. हे आवश्यक आहे की, बोली आणि सोदे यामध्ये फॅलाने याची सिमा, अलग अलग सिक्युरिटी याचे अंतर्गत ;
 - b. मार्केट याचे योगिकीकरण लोट/जूने लोट / किंवा न्युनतम सिक्युरिटी जास्त करून खरेदी किंवा विक्री करणे.;
 - c. एक दिवसात वेरिपेरुनामध्ये लिमिट या बोली या सोदो यामध्ये तफावत ;
 - d. न्युनतम स्टोक तो व्यापारिक सदस्याला ठेवावे लागेल. व्यापाराचे व्यवहार चांगल्या प्रकारे चालले, त्याचेसाठी मार्केट मेकर सुध्दा पब्लिकच्या हितामध्ये विचार करते.
 - e. इतर बाबी जे सिक्युरिटीज मध्ये ट्रेडिंग च्या सुलभ ऑपरेशन ला प्रभावित करू शकतो ज्या मध्ये तो जनतेच्या जास्त फायदा च्या दृष्ट्यात बाजार निर्माते म्हणून काम करतो.
 - f. इन्सेन्टीव यासाठी सुध्दा मार्केट मेकर सुध्दा नियम आणि शर्त आहेत.
- (12) भेदभावाच्या शिवाय अगर ह्या दिशा / परिपात्रे जे सेबी द्वारा वेळोवेळी सूचीत केलेले आहेत, एक्सचेंज सुध्दा कोर्ट व्यक्ति / या संगठित संस्था यांचे नियम आणि शर्त याचे अधिन निवड करू शकतात.

प्रकरण 9

मार्जिन

1. मार्जिन याचे आवश्यकता

- 1) मार्जिन साठी संबंधित प्राधिकारीने वेळोवेळी सूचीत केलेले आहे आणि सदस्याला सुध्दा मार्जिन याची मर्यादा ठरविण्यात आलेली आहे, संबंधित प्राधिकारीने वेळोवेळी नियम आणि सर्व सूचीत केलेले आहे.

- 2) प्रत्येक कुठलाही सदस्य आपल्या मर्यादेची आभारी आहे, ते सुध्दा प्रत्येक स्तरावर संबंधित प्राधिकारी यांनी वेळोवेळी सूचीत केलेले आहे.

2. मार्जिन चा प्रकार

प्रत्येक सदस्याला शर्त आणि नियम यांचे मार्जिन सूचीत केलेले आहे, त्या प्रकरणात या दुसरे फॉर्ममध्ये संबंधित प्राधिकारीने वेळोवेळी सूचीत केलेले आहे. संबंधित प्राधिकारी फिक्स डिपोजीटचा स्वीकार करतील तथा त्याचबरोबर बँक गॅरंटी जो बँक द्वारा अनुमती दिलेले असेल ह्या सिक्युरिटीज याचे मापदंड आणि शर्त आणि निवेश याचे अधिन संबंधित प्राधिकारी याने वेळोवेळी सूचीत केलेले आहे. एक्सचेंजमध्ये कोणालाही सदस्याने मार्जिनचे डिपोजीट या कुठलाही संघटक याने सुध्दा प्लेज / हायपोथेटीकल / या ट्रान्सफर अशा केसमध्ये एक्सचेंज जिच्या प्रभावामध्ये सदस्यामध्ये मंजुरी घेउन तडजोड करतील.

3. क्वान्टम ओफ मार्जिन

सदस्यजे डिपोजीट मार्जिन याचे मापदंड अनुसार त्याला नेहमी मेनटेन ठेवण्यासाठी संबंधित प्राधिकारी द्वारा सूचीत करतील. कुठलीही डेफीसीट क्वान्टम मार्जिन जे सदस्याला मिळत आहे, आणि ती संबंधित प्राधिकारी द्वारा सूचीत करण्यात आलेली आहे.

4. एक्सचेंज कडे मार्जिन

एक्सचेंज द्वारा सुध्दा मार्जिन होउ शकेल आणि जेव्हा ते बँक डिपोजीट ची पावतीचे मापदंड आणि सुरक्षा जसे रसिट आणि सिक्युरिटीज जो ट्रान्सफर करण्याची सक्ती आहे कुठलाही व्यक्ति याच्या नावावर कुठलाही अन्य या चे नाव एक्सचेंज द्वारा व्यक्ति / या किसी अन्य द्वारा एक्सचेंज कुणाला सुध्दा अधिकार या सदस्याचे डिपोजीट याचे भागावर त्याचा अधिकार असेल.

5. मार्जिन वर लिएन

सदस्याची डिपोजीटची मार्जिनवर एक्सचेंज, मार्जिन यात समाविष्ट आहे. केस, बँक डिपोजीट, सिक्युरिटी, बँक गॅरंटी या अशा प्रकारचे अन्य कोलेटोरल या संबंधित प्राधिकारी द्वारा अनुमती दिलेली आहे.

6. दायित्व पूर्ण करण्यामध्ये असमर्थताचा उपयोग

एक सदस्य एक्सचेंज उपःनियम, नियम आणि विनियम यांच्या स्वरूपात प्रदान करण्यासाठी आपले दायित्व पूर्ण करण्यात असमर्थता स्थितीत संबंधित प्राधिकारी यांना दायित्व पूर्ण करण्यासाठी अशा सदस्य द्वारा जमा मार्जिन कुठल्याही स्वरूपात उपयोग करण्यासाठी तो जबाबदार असेल.

7. मार्जिन आवश्यकताच्या चोरी करण्यासाठी मनाई

एक सदस्य प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपात कुठलीही व्यवस्थामध्ये पडणार नाही किंवा उपःकायदे, नियम आणि विनियम यांचे अर्तत निर्धारित मार्जिन आवश्यकते पेक्षा जास्त चोरीमध्ये सहायता करण्याचे उद्देश्यासाठी कुठलीही विधिचा अवलंब करणार नाही.

8. मार्जिनची देय रक्कम भरण्यासाठी निष्क्रीयेवर निलंबन

एक सदस्य अगर उपःकायदे, नियमं आणि विनियमात आवश्यक मार्जिन देण्यामधे कारवाई कुचराई केल्यास संबंधित प्राधिकारी अशा सदस्या विरुद्ध निलंबनाची करण्यात येईल त्याच बरोबर त्याना उचित वाटेल अशी कारवाई करण्यात येईल.

9. मार्जिन प्रतिभूतियाची विक्री

सदस्य द्वारा ज्यावर त्याचा धारणाधिकार आहे त्या प्रतिभूतियेला ते उचित समजतील अशा प्रकारे नियम आणि शर्तीवर विक्री करण्यासाठी अधिकृत होईल. एक्सचेंजद्वारा अशा प्रकारची सुरक्षा प्राप्त व्यक्ति / संस्था अशाप्रकारचेही अधिकार आणि / किंवा विशेषाधिकाराचे हकदार होतील जे एक्सचेंजला याच प्रकारची सुरक्षेची विक्रीची वेळी होईल. एक्सचेंज द्वारा शीर्षकाचे स्थानांतरणासाठी आपले धाणाधिकाराचे अमलाला वैध आणि प्रभावी मानण्यात येईल आणि जमा सदस्य निवडून देण्याचे अधिकार असणार नाही.

10. संबंधित अधिकारी यांना मार्जिनच्या प्रकारात मार्जिनचे देय रक्कम कुठल्याही स्वरूपात मार्जिन जमा करावी लागेल., परिस्थिती आणि ज्या पद्धतीने मार्जिनवर बंधन लावले पाहिजे आणि उपयोग केला पाहिजे किंवा लागू, मार्जिनची राशि, आणि मार्जिनच्या संबंधित सर्व अन्य प्रकरणात त्याचे निर्धारित करण्याचे अधिकार असतील. संबंधित प्राधिकारी उचित समजतील त्यापकारे सदस्यत्वसाठी जबाबदारी मर्यादा निश्चित करतील.

11. मार्जिनच्या संबंधी दस्तावेज

उपःकायदा आणि नियमांच्या प्रावधानांच्या अंतर्गत जमा मार्जिन सदस्य घोषणा पत्र सहित या प्रकारचे दस्तावेज निष्पादित करतील. जे एक्सचेंजद्वारा वेळोवेळी निर्दिष्ट केले असतील / या अपेक्षित असतील ते दस्तावेज देतील.

प्रकरण 10

देवाण घेवाण आणि निपटान

देवाण घेवाण

बिजनेसची वेळ

1. एक्सचेंजमध्ये विभिन्न क्षेत्रातील प्रतिभूतियामध्ये निपटण्यासाठी कामाच्या वेळेचा अवधी वेळेवेळी संबंधित प्राधिकारी द्वारा निर्णय घेण्यात येईल. संबंधित प्राधिकारी वेळेवेळी फॉर स्पॉट आणि ओल्ड लाॅटस सोंदयासाठी बिजनेसचा कालावधी निर्दिष्ट करू शकतात.
2. संबंधित प्राधिकारी द्वारा एक कैलेंडर वर्षामध्ये सुट्ट्यांची एक सूचीची घोषणा होऊ शकते. संबंधित प्राधिकारी वेळेवेळी हा प्रावधानुसार ठरविल्यानुसार एक्सचेंजच्या सुट्ट्यांमध्ये बदल किंवा रद्द करू शकतात व त्या योग्य समजण्यात याव्यात किंवा सेबी / नियामक प्राधिकरण द्वारा निर्देशित होती अशा प्रकारे सुट्ट्यांच्या व्यतिरिक्त अन्य दिवसांत बाजार बंद करू शकतात.
3. अ. सौदा आदेश संचालित प्रभावित होऊ शकतात, बोली संचालित या एक्सचेंज द्वारा वेळेवेळी व्यापारिक क्षेत्रांसाठी जागेवर टाकू शकतात.

- बी. सदस्यांमध्ये मध्यस्थी सौदे वेळोवेळी संबंधित प्राधिकारी द्वारा निर्दिष्ट इलेक्ट्रॉनिक माध्यम किंवा कंप्यूटर नेटवर्क या प्रकारचे अन्य माध्यमातून प्रभावित केले जाऊ शकतात.
- सी. सौदे लागू कायद्याच्या अधीन वेळोवेळी संबंधित प्राधिकारी द्वारा निर्दिष्ट स्थान, तयार किंवा या प्रकारचे अन्य आधारावर प्रभावित होऊ शकतात.

ट्रेडिंग सीमांचे पूर्ण करण्यामध्ये वैकल्यावर निलंबन

4. ह्या उप कायद्याच्या आणि नियमांचे प्रदानाच्या स्वरूपात एक्सचेंजमध्ये आपले व्यापार मर्यादांच्यासाठी देवाण घेवाणीमध्ये प्रतिबंधित करण्यामध्ये नाकाम होणे व्यापार सदस्याला पटकन मर्यादेच्या अंतर्गत व्यवहार करण्यासाठी संबंधित प्राधिकारी द्वारा आदेश करण्यात येतील. आपले विवेकानुसार संबंधित प्राधिकारी ट्रेडिंग मर्यादेचे उल्लंघनासाठी एक व्यापार सदस्याचे निलंबित होईल आणि जिथपर्यंत निलंबनाला संबंधित प्राधिकारी परत घेत नाहीत तोपर्यंत निलंबन कायम राहील.

अनुबंध नोट्स

5. अनुबंध नोटों ऐसी अवधिच्या आतमधे लागू करण्यात येतील जसे कि वेळोवेळी घटकांचे बरोबर या घटक द्वारा प्रभावित सौद्यांसाठी संबंधित प्राधिकारी द्वारा निर्दिष्ट करण्यात येऊ शकेल. आणि अशा प्रकारचे विवरण संबंधित प्राधिकारी द्वारा वेळोवेळी निर्दिष्ट करण्यात येईल.
6. याप्रकारचे सौदे जसे कि वेळोवेळी एक्सचेंज द्वारा निर्दिष्ट केले जाऊ शकतात. त्याचे विवरण एक्सचेंजला सूचित करण्यात येतील.

प्रतिभूतियाची डिलिवरी

7. सर्व प्रतिभूतियांचे, दस्तावेज आणि कागदपत्राची डिलिवरी आणि सर्व करारा संबंधीत देय रक्कम या पध्दतीने देण्यात येईल किंवा या स्थानां (एएस) जसे कि वेळोवेळी संबंधित प्राधिकारी द्वारा निर्धारित करण्यात येईल या प्रमाणे करण्यात येतील.
8. संबंधित प्राधिकारी यांनी वेळोवेळी हे निर्दिष्ट करतील प्रतियोगिता दस्तावेज आणि कागदपत्राचे निर्धारित पध्दतीने सोडविण्यात येतील आणि चांगल्या पध्दतीने वितरण करण्यात आलेले आहे. जेव्हा आवश्यक असेल, संबंधित प्राधिकारी निर्धारित करतील जसे चांगले वितरण समजले पाहिजे आणि या पध्दतीने निष्कर्ष संबंधित पक्षांवरती बंधनकारक होतील. जेव्हा संबंधित प्राधिकारी निर्धारित करतील कि एक वितरण चांगले वितरण झालेले नसेल, तो वितरित पार्टीला या वेळेच्या अवधीच्या आत चांगल वितरणाबरोबर गैर वितरण स्थानापन्न करणे आवश्यक होईल.
9. संबंधित प्राधिकारी द्वारा वेळोवेळी मानदंडों, मार्केट, न्यूनतम लाॅट, भाग वितरण, आंशिक रुपाने रक्कम भरण्याची प्रतिभूतियांचे डिलिवरी निर्धारित करण्यात येईल.
10. विवादित डिलिवरी या दोषपूर्ण डिलिवरी, आणि उपयो, प्रक्रिया आणि विवाद किंवा डिलिवरीमध्ये दोष दूर करण्याची जबाबदारी प्रणालीचे निर्धारण करण्यासाठी प्रक्रिया या उपनियमांचे अधीन संबंधित प्राधिकारी द्वारा वेळोवेळी निर्धारित करण्यात येईल.

क्लयरिंग आणि निपटान

11. समाशोधन निगम वेळोवेळी निर्दिष्ट क्लियरिंग आणि सौद्यांचे निपटानाचे अवलंब करणे आणि अशी व्यवस्था, सिस्टम, एक्सचेंज अवलंब करावा लागेल. पूर्वगामीवर प्रतिकूल प्रभाव टाकल्याशिवाय, समाशोधन आणि निपटान व्यवस्था किंवा प्रणालीचे सुचारु संचालनाची सुविधासाठी संबंधित प्राधिकारी लिहून किंवा सदस्यांचे सहित संबंधित पक्षकार द्वारा वेळोवेळी निर्दिष्ट करण्यात येतील.
12. भारतीय समाशोधन निगम लिमिटेड किंवा असे अन्य एजेंस जे एक्सचेंज द्वारा वेळोवेळी निर्दिष्ट होतील, त्याचे द्वारा समाशोधन कार्य करण्यात येईल. असे जे सर्व व्यापारासाठी एक केंद्रीय प्रतिपक्षाच्या रुपात कार्य करतील आणि पूर्ण नवीनता प्रदान करतील.

बंद

13. संबंधित प्राधिकारी निम्नानुसार वेळोवेळी एक्सचेंजवरती केलेल्या प्रतिभूतियामध्ये कुठलेही सौद्याचे सदस्याचे विरुद्ध विक्री किंवा खरेदी करून बंद करण्यात येतील.

- अ. नियत तारीखेवरती डिलीवरी पूर्ण करण्यासाठी वैकल्प पर प्रतिभूतियांची विक्रीच्या बाबतीत,
- बी. नियत तारीखेवर देय राशिचे रक्कम करण्यासाठी विफलतावर प्रतिभूतियाची खरीदीच्या प्रकरणात तथा
- सी. किसी भी अन्य मामलों में जो संबंधित प्राधिकारी द्वारा समय - समय पर निर्दिष्ट केले गेले आहे.

आणि प्रकारचे समापनातून कुठल्याही प्रकारची हानि, क्षति कमी झालेली आहे किंवा नुकसान भरावे लागले असल्यास, तो डिलीवरी देण्यासाठी किंवा देय राशिचे रक्कम भरण्यासाठी विफल झालेले सदस्य याला सहन करावे लागेल.

14. त्यातून उत्पन्न होणारे अनुबंधापासून किंवा प्रतिभूतियांचे सौद्यांत दावे काढण्याच्या संबंधित प्राधिकारी द्वारा वेळोवेळी निर्धारित अवधी मर्यादा आणि अशा शर्ती आणि प्रक्रिया यांचे अधीन राहून करण्यात येतील.
15. उपनियम आणि विनियम वेळोवेळी संबंधित प्राधिकारी द्वारा निर्धारित केल्यानुसार अधीन राहून एक्सचेंजवरती केलेल्या प्रतिभूतियामध्ये कुठल्याही सौद्याला अशा परिस्थितीमध्ये या प्रकारचे आणि खंडाचे संबंधात एक आणि सदस्याचे स्थानांतरित केले जाऊ शकते.

ब्याज, लाभांश, अधिकार आणि काल

16. लिलावी घटकांचे सर्व वाउचर, कूपन, लाभांश, नकद बोनस, बोनस मुद्दे, अधिकार आणि अन्य विशेषाधिकार जे प्रतिभूतियाशी संबंधित आहेत, ते प्राप्त करण्याचे अधिकार आहेत. त्याचबरोबर सह वाउचर, सह कूपन, सह लाभांश, सह नकद बोनस, सह बोनस मुद्दे, सह अधिकार खरीदी, आदि, विक्रेता घटक सर्व वाउचर, कूपन, लाभांश, रोख बोनस, बोनस मुद्दे, अधिकार आणि अन्य विशेषाधिकार जे प्रतिभूतियाचे पूर्वी वाउचर, पूर्वी कूपन, पूर्वी लाभांश, पूर्वी नकद बोनस, पूर्वी बोनस, पूर्वी बोनस मुद्दे विक्रीच्या संबंधित होतील ते प्राप्त करण्याचे अधिकार राहतील.
17. खरेदी टेडिंग सदस्य आणि व्यापार सदस्य यांच्यामध्ये विक्रीच्या संदर्भात दिनांक आणि वेळ आदि संबंधितरीतीने, मोड, सूचना आवश्यक असलेले, परिवर्तन, वाउचर, कूपन, लाभांश, नकद बोनस, बोनस

मुद्दे, अधिकार आणि अन्य विशेषाधिकार समायोजनाचे स्वरूपात निर्धारित प्राधिकारी द्वारा वेळोवेळी करण्यात येतील. ट्रेडिंग सदस्यांमध्ये ते स्वतः जबाबदार राहतील.

18. पुनर्निर्माण किंवा पुनर्गठन केलेल्या योजनाचे नुसार नवीन किंवा अन्य प्रतिभूतियांचेसाठी जे विनिमय होतीले या बनावण्यात आलेले आहेत त्यामध्ये एक अनुबंधाचे संबंधित विक्री घटक, खरीदीच्या संबंधित प्राधिकारीचे निर्देशांचे कायमपणे तो प्रतिभूतियां या अनुबंधितात प्रतिभूतियां आणि/या रोख / या अन्य संपत्ति पुनर्निर्माण या पुनर्गठनाची योजनांचे अंतर्गत होईल.

देवाण घेवाणीवर ब्रोकरेज चार्जस

ब्रोकरेज

19. ट्रेडिंग सदस्याने खरदर करणे या सरकारी नियमानुसार वेळोवेळी संबंधित प्राधिकारी द्वारा निर्धारित केलेल्या पेक्षा अधिक दरावर प्रतिभूतियां याची विक्रीच्या संबंधात सर्व आदेशाचे निष्पादनावर ब्रोकरेज चार्ज करण्याचे अधिकार असतील.

कालवर ब्रोकरेज

20. प्रतिभूतियांला खरेदार ट्रेडिंग सदस्य द्वारा विक्रेताचे कालवर प्रीपेड देण्यात येईल अशाप्रकारे काल मनीची राशि विक्रेता द्वारा भरावयाची रक्कम खरेदी मूल्यावर ब्रोकरेज चार्ज करण्यात येईल.

21. हमीदारी कमीशन और ब्रोकरेज

तिथपर्यंत संबंधित प्राधिकारी द्वारा अन्यथा निर्धारित आणि प्रतिबंधित, एक ट्रेडिंग सदस्य, आपले विवेकात ह्या प्रकारची दलाली या हमीदारी ठेवणे या एक दलालचे स्वरूपात काम करावयाचे आहे. किंवा कुठल्याही प्रारंभिक व्यवस्थेत प्रवेश करण्यासाठी आयोग कुठलेही प्रवर्तन किंवा नवीन मुद्दे या प्रस्तावासाठी संबंधित खर्च करतील याप्रकारे जारीकर्ता या प्रस्तावाच्या बरोबर या मूलधन अंडरराईटर्स या एसे जारीकर्ता या प्रस्ताविक, प्रासंगिक वैधानिक प्रावधानाचे अंतर्गत निर्धारित मर्यादेच्या अधीन द्वारा दलालाच्या बरोबर सहमत होउ शकतात. अशा परिस्थितीत वेळोवेळी लागे होउ शकतील कुठलीही सुरक्षेची विक्री करता येईल.

ब्रोकरेजची साजेदारी

22. व्यापारी सदस्य एक अशा व्यक्तीच्या बरोबर ब्रोकरेज साजेदारी करणार नाही -

- अ. त्याचे बरोबर ट्रेडिंग सदस्य उप-नियम, नियम आणि विनियमाचे नियमाच्या अंतर्गत व्यापार करण्यासाठी मनाई करण्यात आलेली आहे.
- बी. एक्सचेंजचा एक ट्रेडिंग सदस्य आहे किंवा
- सी. एक आणि ट्रेडिंग सदस्याचे रोजगारात एक कर्मचारी आहे.

प्रकरण - 11

समाशोधन आणि सौदयाचे व्यवहार

- 1) क्लियरिंग कारपोरेशन सेबी / समाशोधन निगम / एक्सचेंज द्वारा लागू करण्यात आलेले नियम, उपनियम, विनियम आणि परिपत्रे / अधिसूचना यामध्ये उपलब्ध या प्रकारचे व्यवहार पूर्ण करतील आणि याशिवाय कुठलेही अन्य सौदे याला मंजूरी किंवा पूर्ण करण्यात नाहीत.

प्रकरण - 12

ट्रेडिंग सदस्य आणि घटक यांचे अधिकार आणि देवाण घेवाण

1. ट्रेडिंग सदस्य आणि घटक यांच्यामधील नाते

अस्तित्वात अन्य कायदे आणि त्यातील उपनियम यांच्या अधीन बिना कुठलेही पूर्वाग्रह, व्यापार सदस्य आणि त्याची / त्याचे घटक यामध्ये आपसातचे अधिकार आणि परस्पर दायित्व वेळोवेळी सेबी / एक्सचेंज द्वारा निर्धारित करण्यात येईल.

2. असोसिएशन

सेबी द्वारा विहित केल्यानुसार अशा क्षेत्रासाठी एक ट्रेडिंग सदस्य आणि एक समाशोधन सदस्य यांचे मध्ये एक वैध आणि संविदा समझौता जिथ पर्यंत होत नाही तिथपर्यंत एक ट्रेडिंग सदस्य एक्सचेंजमध्ये व्यापार करण्यासाठी कुठलेही अधिकारी होणार नाहीत. याखेरीज यातील उपनियम त्याचे ट्रेडिंग सदस्याला लागू होणार नाही जे तो त्याचे स्वतः व्यापार पूर्ण करतील.

3. विगमन

जेव्हा एक ट्रेडिंग सदस्य त्याचे समाशोधन सदस्यत्व त्याला स्वतःला वेगळे करावयाचे असेल, तेव्हा ते एक्सचेंजला या प्रकारचे समाशोधन सदस्यत्वाचे त्याचे संबद्धता समाप्त करावयाची त्याची इच्छा याची सूचना द्यावी लागेल. त्याचबरोबर ट्रेडिंग सदस्य भविष्यात एक नया समाशोधन सदस्याबरोबर समावेश होउन काम करण्याच्या इच्छेसाठी निवेदन करू शकतो. या प्रकारचे निवेदन ही संस्थेचे नवीन समाशोधन सदस्यत्वाला जोडण्यासाठी त्याची इच्छेसाठी आवेदन करू शकतो. या प्रकारचे आवेदन अशा प्रकारची संस्थेला नवीन समाशोधन सदस्य स्वीकार करावयाचे एक पत्राबरोबर करू शकेल. एक समाशोधन सदस्याचे अनुमोदनाशिवाय ट्रेडिंग सदस्यत्व समाशोधन सदस्यत्व वेगळे होणार नाही. समाशोधन सदस्यत्व अनुचित रूपात करण्यासाठी ही कुठलीही मंजूर प्रतिबंध करणार नाही. ह्या प्रकारचे व्यापारी सदस्यत्वाचे खुले स्थानाला (पाहिजे असल्या तो स्वतः च्या खातेवर किंवा त्याचे घटकाचे कारणाने), समाशोधन सदस्य हे नम्रतापूर्वक संबंधित प्राधिकारी द्वारा आवश्यकतेच्या अधीन बंद करण्यात येऊ शकते. किंवा स्थानांतरित करण्यात येऊ शकते. हदबंदीची तारीख संबंधित प्राधिकारी द्वारा निर्णय घेण्यात येईल.

अगर एक क्लियरिंग सदस्य एक ट्रेडिंग सदस्याकडून स्वतःला वेगळे करण्याची इच्छा असल्यास, तो सदस्य त्याची संबंधित प्राधिकारी यांना सूचना देईल. यासूचनेवर निर्णय घेण्यात येईल.

- i) या उपविधिमध्ये उल्लेखा अनुसार तिथपर्यंत ट्रेडिंग सदस्य या स्वरूपात एक आणि समाशोधन सदस्य याच्या बरोबर सहयोग करीत नसल्यास तिथपर्यंत एक्सचेंजवर व्यापार करण्यासाठी दावेदार होणार नाहीत तथा,
- ii) अशाप्रकारे व्यापार करणारे सदस्यत्वाचे खुले जागेवर (अगर तो स्वतःच्या खात्यावर किंवा त्याचे घटकाचे कारण) क्लियरिंग सदस्य नम्रतापूर्वक, बंद किंवा स्थानांतरित होऊ शकतात.

असे विसंघटनानंतर सुध्दा क्लियरिंग सदस्य आणि ट्रेडिंग सदस्य यांचे सर्व खुले सौदे यांची क्लियरिंगसाठी उत्तरदायी होईल, जे ट्रेडिंग सदस्य याचे विसंघटनाची तारीखेपासून अगोदर करू शकतील.

4. सर्व अनुबंध उप नियम, नियम आणि विनियम यांचे अधीन

एक ट्रेडिंग सदस्य द्वारा एक्सचेंजवर केलेले सर्व अनुबंधकांचे उप नियम, नियम आणि विनियम यांचे नियम यांचे अधीन समजण्यात येईल. नियम, उपनियम आणि विनियम नियम आणि या प्रकारचे सर्व अनुबंध यांच्या शर्ती यांचा एक हिस्सा होईल आणि संबंधित प्राधिकारी द्वारा अंमलबजावणीचे अधीन राहील.

5. ट्रेडिंग सदस्यां निर्देश आणि आदेशाचा स्वीकार करणे बंधनकारक राहील

एक ट्रेडिंग सदस्य, प्रतिभूतियांची खरेदी, विक्री, आदि चे घटकाचे आदेश स्वीकारण्यासाठी बांधील असणार नाही. जेव्हा अशी स्थिती क्रियेल उचित ठरवते. असे इनकार केलेला असल्यास, ते तुरंत घटकाला पाठविले पाहिजेत. ट्रेडिंग सदस्य सुध्दा घटकाचे एक अनुरोधाने त्याचे द्वारा केलेल्या विरोधाचे कारणावरून त्याचे कारण तो सादर करेल.

6. मार्जिन

एक ट्रेडिंग सदस्याला त्याच्या घटकापासून अशा प्रकारच्या घटकासाठी कामाच्या संबंधी ह्या उप नियम, नियम आणि विनियमाला अनुसरून मार्जिन जमा करण्यासाठी मागण्याचे अधिकार असतील. एक ट्रेडिंग सदस्याला त्याच्या घटकाकडून कामकाज केल्याने प्रथम रोख आणि प्रतिभूतियामध्ये एक प्रारंभिक मार्जिनची मागणी करण्याचे अधिकार सुध्दा असतील. घटक एक मार्जिन जमा किंवा अतिरिक्त मार्जिन जमा करतील जे ह्या उप नियम, नियम आणि विनियम अंतर्गत वेळोवेळी त्याला जमा कर्याचे सांगण्यात आलेले आहे.

7. डिफाल्ट मधील घटक

अ. एक ट्रेडिंग सदस्य आपल्या घटकासाठी सीधे किंवा परोक्ष स्वरूपात व्यापार करणार नाहीत तो त्याचे ज्ञाना नुसार अन्य ट्रेडिंग सदस्याचे डिफाल्ट आहे., शिवाय या घटकाने आपले देवाणी घेवाणी बरोबर चालना किंवा एक एक संतोषजनक व्यवस्था बनवली आहे.

बी. एक देवाण घेवाणीचा ट्रेडिंग सदस्य, ज्याने त्याचा दावा मध्यस्थासाठी पाठवलेला आहे त्याचे आवेदनावर दोषी घटकाचे विरुद्ध संबंधित प्राधिकारी ह्या उप नियम, नियम आणि विनियमंचे अंतर्गत कुठलाही ट्रेडिंग सदस्याचे विरोधात आदेश पारीत करतील. ज्याद्वारे त्याला दोषी घटकाचे भरावयाच्या रक्कमेपासून प्रतिबंध करण्यात येईल. अशी जमा राशि आणि प्रतिभूतियां त्याला किंवा त्याचे द्वारा राशिच्या संबंधित दोषी घटकाबरोबर पुढील सर्व देवाण घेवाण आणि दायित्वा सहीत होती. देवाण घेवाण सदस्य आणि संबंधित प्राधिकारी यांचा निर्णयाचे आवेदन मध्यस्थता कार्यवाहीचे एक भागाच्या रूपात समजण्यात येईल. पैसा आणि प्रतिभूति मध्यस्थीमध्ये आदेशाने निकाली काढण्यात येतील शिवाय देवाण घेवाण ट्रेडिंग सदस्य आणि दोषी घटक परस्पर एकमेकांच्या सहमति करतील.

8. संघटक खातेचे समापन

- क) अशा परिस्थितिमध्ये ट्रेडिंग सदस्य वेळोवेळी संबंधित प्राधिकारी द्वारा निर्दिष्ट रुपाने घटकाचे विनिमय बंद करू शकतात.
- ख) घटकाचे समापन कालावधी ट्रेडिंग सदस्य एक प्रिंसिपलाच्या रुपाने आपले स्वतःच्या खात्यामध्ये ह्या पद्धतीने देवाण घेवाण बाजारात किंमतीवर अधिग्रहण करू शकतात, जिचा खर्च घटक द्वारा सहन केला जाईल. या पद्धतीचे समापनाचे संबंधीत अनुबंध नोट खुलासा करतील कि ट्रेडिंग सदस्य एक प्रधानाचार्याच्या रुपात किंवा किसी अन्य इतरांचे घटकाचे खाते वर काम करत राहिल.
- ग) एक घटक एक दिवाळखोर होत असेल किंवा एक दिवाळखोर किंवा समापन याचिका घोषित करण्यात येईल.

9. ट्रेडिंग सदस्य हस्तांतरणाचे नोंदणी करण्यासाठी घेण्यासाठी उत्तरदायी असणार नाही

एक ट्रेडिंग सदस्य घटकाचे नावावर प्रतिभूतियाचे हस्तांतरण आणि त्याची नोंदणी करण्यात भाग घेण्यासाठी कुठेही दायित्वाचे अधिन असल्याचे समजणार नाही. जर हा घटकाचे सामान्य अनुरोध किंवा इच्छावरती किंवा संविधानाचे सहमतिने या पद्धतीने काम करण्यासाठी एजेंट समजण्यात येईल आणि ह्या उप नियमों, नियम आणि विनियमां द्वारा लावण्यात आलेल्या शिवाय अन्य दायित्वासाठी जबाबदार धरण्यात येणार नाही. स्टॉप शुल्क, स्थानांतरणाची फीस आणि अन्य शुल्क, जारीकर्ताला द्यावे लागेल. अशा प्रकारे व्यापार सदस्य द्वारा करण्यात आलेले डाकेच्या रुपात प्रतिभूतिया आणि सर्व अचानक व्यय यांचे नोंदणीसाठी भाग घेण्यासाठी शुल्क घटक द्वारा वहन करण्यात येईल.

10. प्रतिभूतिची नोंदणीकृत जेव्हा ट्रेडिंग सदस्य आणि उम्मीदवाराच्या नावावर

- क) जेव्हा ट्रेडिंग सदस्याच्या घटकाला प्रतिभूतियाचें नोंदणी करण्यासाठी स्थानांतर आणि हस्तांतरण पुस्तकांचे समापनाच्या आधि पूर्ण करण्यासाठी उपलब्ध वेळ 30 दिवसाच्या पेक्षा कमी आहे आणि तेथे सुरक्षा ब्याज, लाभांश, बोनस किंवा अधिकारसहीत अगोदर खरेदी जात असतील कमीत कमी घटकाची सहमतिच्या अधीन, ट्रेडिंग सदस्य प्रतिभूतियां आपल्या किंवा आपल्या पदावरील उमेदवाराच्या नावावर नोंदणी करू शकतात. आणि हस्तांतरण शुल्क, स्टॉप शुल्क आणि खरेदीचे घटकाकडून अन्य शुल्क वसूल करू शकतात.
- ख) संबंधित प्राधिकारी द्वारा वेळोवेळी निर्दिष्ट केल्यानुसार व्यापार सदस्याला ह्या अध्यायच्या उपविधि 10 (क) अंतर्गत घटकाच्या नावाने की एक्सचेंजला तत्काल सूचना यावी लागेल. ट्रेडिंग सदस्य खरेदी घटकाला त्याचे तत्काल सूचना द्यावी लागेल आणि अशाप्रकारची कारवाई करण्याच्या कारणाने वितरणात कुठल्याही उशिराचे परिणामाची पूर्तता करावी लागेल.
- ग) ट्रेडिंग सदस्य लिवाली घटकाचे नावावर जसे पूर्वीचे ब्याज, लाभांश, बोनस किंवा अधिकार बनवले असतील असे सुरक्षा हस्तांतरण करण्यासाठी बंधनकारक राहिल.

11. संविधान द्वारा समापन / हस्तांतरण

जर ट्रेडिंग सदस्य ह्या इन उप नियम , नियमों आणि विनियमांचे प्रावधानांचे अनुसार डिलीवरी किंवा पैसे भरण्यासाठी असमर्थ ठरला असे, तो घटक ट्रेडिंग सदस्य तसेच विनिमय च्या लिखित सूचना दिल्यानंतर ह्या प्रकारच्या अनुबंधानुसार काढून टाकण्यात येऊ शकतो. आणि प्रकारचे समापन किंवा

हस्तांतरणातून कुठल्याही प्रकारचे नुकसान किंवा दोषी टेडिंग सदस्य द्वारा द्यावे लागेल. जेव्हा समापन किंवा हस्तांतरण ह्या प्रकारे केले नसेल तर तो कायम संबंधित प्राधिकारी द्वारा वेळोवेळी निर्दिष्टांच्या अनुसार राहिल आणि व्यापार करणेवाले सदस्य आणि घटक एक दूसऱ्याबरोबर सर्व अधिकार सोडून देतील.

12. घटकाची प्रतिभूति पूर्ण कुठलीही धारणाधिकार नाही

जेव्हा ट्रेडिंग सदस्य आपले घटकाचे कारणाने प्रतिभूतियां दिल्यानंतर डिफाल्टर घोषित करण्यात येईल. तर घटक दावा करू शकतील आणि संबंधित प्राधिकारी द्वारा समाधानकारक पूरावा सादर केल्यावर आणि संबंधित प्राधिकारी यांच्या पूर्ण विवेकबुद्धीने तदनुसार एक्सचेंजकडून प्राप्त संबंधित प्राधिकारी किंवा तो अशी प्रतिभूतिया किंवा डिफॉल्टरांसाठी अगर कुठल्याही कारणाने त्याने पैसे भरण्याची रक्कम वजा केलेल्या अधीन त्याचे मूल्याचे दावेदार होतील.

13. घटकाची शिकायत

जेव्हा संबंधित प्राधिकारी याला एक शिकायत घटक द्वारा पाठविण्यात आलेली आहे की व्यापार सदस्याचे काम हात नाही, तेव्हा संबंधित प्राधिकारी शिकायतीची चौकशी करतील, आणि जर संपुष्ट असल्यास शिकायत बरोबर आहे असे समजण्यात येईल. तेव्हा हे अनुशासनात्मक कारवाई होऊ शकेल.

14. घटकाचा मृत्यू

एक घटकाचा मृत्यूच्या कारणाने एक सदस्य लवकरात लवकर सर्व सौदे समापन करू शकतील आणि या पध्दतीचे समापनाचे कारण असे अनुबंधाची संबंधात रकम भरण्याची नियत तारीखेवर देय होईल.

15. घटकांचे विवरणाची गोपनीयता

एक्सचेंज घटकाचे विवरण गोपनीय ठेवतील आणि कुठलीही व्यक्ति / संस्थेला ह्या विवरणाचा खुलासा करणार नाही तसेच कायदा किंवा कुठल्याही प्राधिकारी द्वारा आवश्यक असे असल असे.

प्रकरण 13

लवाद

परिभाषा:

मध्यस्थाचा अर्थ असा असेल की "एकमात्र मध्यस्थ किंवा मध्यस्थीचा एक पैलल.

" अधिनियम " याचा अर्थ असा असेल की मध्यस्थती आणि सल्ला अधिनियम, 1996 आणि कुठल्याही वैधानिक संशोधन, प्रतिस्थापन किंवा पुनः अधिनियम सामील असतील.

लवादाबाबद संदर्भ:

1. ए. उप नियम, नियम आणि विनियमांचे अधीन ठेकदारी आणि लेनदेनाच्या संदर्भात सदस्यांमध्ये परस्पर आणि सदस्य आणि सदस्याचे बाहेरील सर्व दावं मतभेद किंवा व्यवहार किंवा घटकांच्या मध्ये विवाद झाल्यास, एक्सचेंजच्या बरोबर किंवा त्याचे वैधता, निर्माण, व्याख्या, पूर्ति, अधिकार, दायित्व आणि पार्टिची देय रक्कमेसंबंधर आणि या प्रकारचे देवाण घेवाण आणि अनुबंधामध्ये लागू उपनियम आणि विनियमंचे प्रावधानांचे अनुसार मध्यस्थी करण्यात येईल.

- बी. सदस्य आणि उप दलाल आणि घटक यांच्यातील उपनियम, नियम आणि विनियमांना अधीन केलेले देवाण घेवाणीच्या संबंधी उत्पन्न सर्व, दावे, मतभेद किंवा विनिमय किंवा देवाण घेवाण अनुबंध आणि किंवा त्याची वैधता, निर्माण, व्याख्या, पूर्ति किंवा बाहय अधिकार, दायित्व आणि पार्टियांची देय रक्कम या संबंधी आणि हया पध्दतीची देवाण घेवाण आणि अनुबंधामध्ये लागू करण्यात आलेली आहे किंवा नाही कुठल्याही प्रश्नासही अनुसरणात अचानक हया उपनियम आणि विनियमांचे प्रावधानांचे अनुसार मध्यस्थी ।

अशा परिस्थितीत मतभेद आणि विवाद झाल्यास त्यासंबंधी उप दलाल एक पार्टी आहे, तिच अशा प्रकारच्या प्रमाणामध्ये उप दलाल यांच्याबरोबर कार्यवाही करण्यासाठी एक पार्टी बनवण्यात येईल.

स्पष्टीकरण: हया उपनियमाच्या प्रयोजनासाठी उप दलाल अर्थ सेबी(शेयर दलाल आणि सब ब्रोकर) विनियम, 1992 आणि हया प्रकारचे उप दलालों जे सेबीकडून नोंदणी करून प्राप्त केलेले आहे हया अंतर्गत अवधिसाठी आवंटित होईल.

- सी. उपनियम (ए) और (बी) च्या प्रावधानांचे सर्व दावे, मतभेद, पार्टियांची सर्व देवाण घेवाण, अनुबंध आणि उपनियमांचे अधीन राहून केलेली देवाण घेवाणसाठी त्यामध्ये उल्लेख केलेल्यामध्ये विवाद, नियम तसेच विनिमय पध्दतिने नियमाचे प्रदान लागू होईल या पध्दतनी देवाण घेवाण, अनुबंध आणि देवाण घेवाण दलाली पूर्वी किंवा तारीख, ज्यावर एक सदस्य होता किंवा तो एक डिफाल्टर घोषित करून त्याला निष्कासित करण्यात आले होते किंवा त्याची सदस्यता अधिकार समर्पण केलेली आहे. त्यामध्ये उल्लेख मध्यस्थी लागू करण्यात येईल.

- डी. एक्सचेंजबरोबर जारीकर्ता द्वारा क्रियान्वित लिस्टिंग समझौत्यामध्ये व वेळोवेळी निष्पादित या प्रकरणाच्या संबंधतील जारीकर्ता आणि एक घटकातील उत्पन्न सर्व, दावा, मतभेद किंवा होणार्या विवादाच्या रुपात विशेष रुपात करू शकतात.

स्पष्टीकरण 1: उपविधिचा उद्देश्य (1) (ए) (बी) आणि (सी) साठी शब्द "संविधान" निवेशक जो खरेदी आहे किंवा विक्री, एक्सचेंज, जारीकर्ता याची प्रतिभूतियांचा अर्थ होईल ज्याचे संबंधी दावे, मतभेद या विवाद उत्पन्न आहेत.

स्पष्टीकरण 2: या अध्यायाचा उपविधिचा उद्देश्य (1) (डी) साठी शब्द "जारीकर्ता" एक ही अर्थाचे रुपात हया उपनियम केलेले आहेत आणि शब्द "घटक" तीलं परिभाषिताचे प्रकरणी अंतर्गती याचा अर्थ होईल शेयर, जेथे जारीकर्ता एक महीनेच्या निर्धारित समय अवधि च्या आत शेयरचे हस्तांतरणात असमर्थ असतील आणि ज्याचे संबंधी मतभेद किंवा विवाद उत्पन्न झाल्यास.

हया उपनियम आणि नियमाचे प्रविधान सर्व देवाण घेवाण अनुबंध आणि देवाण घेवाणाच्या हिस्साच्या रुपात समजण्यात येईल.

2. सर्व देवाण घेवाण, अनुबंध आणि देवाण घेवाण, जे उपनियम, नियम एवं विनियमाच्या नियमाचे अधीन बनवल्याचे समजण्यात येईल. यामध्ये मध्यस्थीसाठी वेळोवेळी एक्सचेंज द्वारा जारी उपनियम आणि विनियम किवा त्याचे परिपत्रात हया नियमात प्रावधान आहे. व्यवहार, अनुबंध आणि देवाण घेवाणाच्या हिस्साच्या रुपात समजण्यात येईल आणि पार्टिचे लेखनात एक मध्यस्थीत प्रवेश केलेला आहे. ज्याचे द्वारा सर्व दाव, मतभेद या प्रकृतिचे विवादाचे उप नियम (ए), (बी) (सी) आणि (डी) चे वर हया नियम, उपनियम आणि नियमांचे प्रावधानांच्या अनुसार मध्यस्थी करण्यासाठी प्रस्तुत करावे लागेल.

दावा, मतभेद आणि मध्यस्थीसाठी विवादाच्या संदर्भासाठी सीमा अवधि

३. सर्व दावा, मतभेद आणि विवादाचे उपनियम १ (ए), (ख), (ग) आणि (घ) उक्त अवधि परिसीमा अधिनियम, १९६३ च्या अंतर्गत निर्धारितेच्या आता मध्यस्थी करण्यासाठी प्रस्तुत करावे लागतील.

संबंधित प्राधिकारी विनियम करण्याचे अधिकारी

- ४.(क) संबंधित प्राधिकारी, वेळोवेळी निम्नलिखितेच्या अनुसार आणि विनियमानुसार लिहू शकतील:

१. मध्यस्थ कार्यवाहीमध्ये पार्षटि द्वारा अंमल करण्यात येणारी प्रक्रिया
विशेष रुपात, आणि पूर्वगामी शक्ति च्या व्यापकतेवर प्रतिकूल प्रभाव टाकल्याशिवाय, अशा पध्दतीची प्रक्रिया आहे, अन्य यांच्यासंबंधी निम्नलिखितासाठी उपलब्ध करू शकतील.
क). रुपातील इसतेमाल करण्यासाठी
(ख) फीसचे रक्कम भरणे करणे,
(ग) दोन्ही पक्षातर्फे सर्व वाद प्रस्तुत करण्यासाठी फेरफार पध्दतीने आणि वेळेचा कालावधी, संशोधन किंवा वाद सप्लीमेंटसाठी दलों कडून अनुरोध संबंधित (घ) च्या संबंधी: तथा
घ), संशोधन या वाद सप्लीमेंटसाठी दलों कडून अनुरोध संबंधित प्रमणात,
ड) विफलतावरील परिणाम दलों द्वारा हया प्रकारचे वाद प्रस्तुत करण्यासाठी
- (२) मध्यस्थ कार्यवाहीच्या संचालनामध्ये मध्यस्थी द्वारा अवलंब करेवाली प्रक्रिया. विशेष रुपात आणि पूर्वाग्रहाशिवाय, हया प्रकारची प्रक्रिया, अन्य चर्चेसाठी उपलब्ध करू शकतात.
(क) सुनवाणीचे ठिकाण: तथा
(ख) नियम आणि शर्तीच्या अधीन मध्यस्थी विशिष्ट मुद्दो आणि प्रक्रियावर रिपोर्ट करण्यासाठी विशेषतः यांची नियुक्त करू शकतात. आणि हया प्रकारची नियुक्तीवर मध्यस्थी कार्यवाहीचे पालन करतील.
- ३). संबंधित प्राधिकारीच्या जो योग्य अशी परिस्थिति आणि तथ्यों याच्याकडे लक्ष देवून देवाण घेवाण बदल अलग-अलग दावं, मतभेद या विवादासाठी मध्यस्थीची प्रक्रियामध्ये अलग सेट, जो परिस्थिती आणि तथ्य विषयाचे मूल्य आणि व्यक्ति यांचा समावेश करू शकतात.
- ४). अलग-अलग क्षेत्रात या पंचाटचा आयोजन आणि अदालत जो अधिनियमाच्या प्रयोजनासाठी अधिकाराकरिता विहित करण्यासाठी भौगोलिक स्थानं विहित करण्यासाठी मध्यस्थीच्या सीटे यांचे सृजन.
- ५). दावा, मतभेद या विवाद जे एक एकमात्र मध्यस्थी यांना पाठविले जाऊ शकतात आणि दावा, मतभेद या विवाद जे मध्यस्थींचे एक पैललला पाठवून शकतात.
- ६). मध्यस्थीचे रुपात कार्य करण्यासाठी पात्र व्यक्तिच्या चयनासाठी प्रक्रिया.
- ७). मध्यस्थी यांची नियुक्तीसाठी प्रक्रिया,

- 8). नियम, शर्ती आणि योग्यता ज्याच्या अंतर्गत अधीन एक मध्यस्थ नियुक्त करण्यात येईल.
 - 9). मध्यस्थीचे पैनलवर मध्यस्थांची संख्या यांचे निर्धारण.
 - 10). समय अवधि यांच्या अंतर्गत जे एक विकल्प यांचे मध्यस्थ झाले असतील अशा प्रकरणात नियुक्त मध्यस्थ यांचे कार्यालय कुठल्याही कारणासाठी रिक्त होईल.
 - 11). या प्रकरणात कुणीही व्यक्ति जो एक मध्यस्थीच्या स्वरूपात त्याची नियुक्ति संभवाचे संबंधात संपर्क आहे त्याचे मार्फत खुलासा करण्यात येईल.
 - 12). प्रक्रिया मध्यस्थी यांची नियुक्ति याची निवड देण्यासाठी पक्षकार द्वारा अवलंब करण्यात येईल.
 - 13). प्रत्येक संदर्भाचे मध्यस्थीचे स्थान आणि साक्षीदार, विशेष तज्ञ, या पक्षकाराला सुनवाणीसाठी किंवा दस्तावेज, माल या अन्य संपत्तिच्या निरीक्षणासाठी ठिकाण जेथे मध्यस्थी परामर्श करू शकतात.
 - 14). मध्यस्थी यांची पंचाट च्या प्रकरणातसाठी जो निर्णय तिच्या अंमलबजावणी आदेशासह मध्यस्थ आदेशाचे प्रकार आणि विषय बनवतील..
 - 15). शब्द मध्यस्थ आदेशात सहमत शतोेवर एक पंचाट सुध्दा सामील असतील. पंचाटाचे का विषयात नुस्खे कल लागत आहे जिथे पंचाट पैसे भरण्यासाठी, ब्याज देय मूलधन राशिवर देय शामिल होउ शकेल.
 - 16). जमा या अनुपूरक जमा करण्यात आलेली रोख रक्कम या प्रकरणात आशेचा दावा आहे, अंतर या विवादाचे संबंधीत खर्च करण्यात येईल एक अग्रिमाच्या रूपात, होईल, जेथे एक जवाबी दावा मध्यस्थीला प्रस्तुत केला आहे, बशर्ते जवाबी दावेयासाठी जमा केलेली रक्कम एक वेगळी राशि सुध्दा निर्धारित करण्यात येईल.
 - 17). प्रशासनिक सहायता जो एकसर्चेंज आदेश मध्यस्थ कार्यवाहीच्या संचालनाची सुविधेसाठी प्रदान करण्यात येईल.
 - 18). मोड आणि नोटिस आणि संचालक सहित दलों द्वारा संचाराची सेवा करण्यासाठी पध्दतीच्या संदर्भात सर्व प्रकरणे मध्यस्थी ला पाठवण्यात येतील.
 - 19). कोई अन्य विषय, जे संबंधित प्राधिकारी यांचे मार्गदर्शनामध्ये मध्यस्थी यांची सुविधेसाठी नियमात सादर करतील त्याची आवश्यकता राहिल.
- (ख) संबंधित प्राधिकारी वेळावेळी संशोधन, परिवर्तन, निसन, या नियम यांचे उपबंध याला जोडले जाउ शकतात.

मध्यस्थी नियुक्ती करण्यात येईल व्यक्तियं द्वारा प्रकटीकरण

5. प्रत्येक व्यक्ति, जो एक मध्यस्थीच्या रूपात त्याची नियुक्ति संभवाच्या संबंधी संपर्क करण्यात आलेला आहे, कुठल्याही परिस्थितित त्याची स्वतंत्रता आणि निष्पक्षता स्वरूपात उचित संदेहला जन्म देण्याची संभावना लिखित रूपात संबंधित प्राधिकारी यांना खुलासा करण्यात येईल. व्यक्ति कुठलीही परिस्थिति

जे संबंधित प्राधिकारी यांच्या मार्गदर्शनाखाली त्याची स्वतंत्रता आणि निष्पक्षता स्वरूपात उचित संदेहला जन्म देण्याची शक्यता आहे खुलासा, तो एक मध्यस्थीच्या रूपात नियुक्ति करणार नाही.

मध्यस्थ नियुक्ती व्यक्ति द्वारा प्रकटीकरण

6. एक पंच, त्याची नियुक्ति आणि मध्यस्थी कार्यवाहीच्या दरम्यान वेळोवेळी उशिरा शिवाय, संबंधित प्राधिकारी यांना कुठल्याही परिस्थिति उपविधिमध्ये करण्यासाठी पाठवलेले लेखन (5) जे उपर एक मध्यस्थी रूपात त्याची नियुक्तिच्या नंतर आपले ज्ञानासाठी खुलासा करेल.

मध्यस्थीचा जनादेश समाप्त होईल तेव्हा

7. मध्यस्थी यांचा जनादेश समाप्त होईल जेव्हा
 - (क) मध्यस्थी कुठल्याही कारणाने कार्यालयातून काढून टाकले असल्यास, किंवा
 - (ख) संबंधित प्राधिकारी मार्गदर्शनामध्ये, पंच आपले कार्य करण्यासाठी अन्य कारणासाठी विधि सम्मत या वास्तविक असमर्थ होतील या संबंधित प्राधिकारी द्वारा निर्धारित समय अवधि च्या आत मध्ये बनवण्यासाठी विफलता सहित अनुचित उशिरा शिवाय कार्य करण्यासाठी विफल होईल. संबंधित प्राधिकारीचे हयाप्रकरचे एक निर्णय अंतिम आणि पक्षकारवर बंधनकारक होईल.
 - (ग) मध्यस्थीचा जनादेश मध्यस्थी करणू यासाठी दोन्ही पक्षकारांपासून मध्यस्थीचा जनादेशाची समाप्तिसाठी लिखित अनुरोध प्राप्त झाल्यावर संबंधित प्राधिकारी द्वारा समाप्त होईल, किंवा
 - (घ) मध्यस्थ उपनियम (5) आणि (6) मध्ये संदर्भित कुठलीही परिस्थिति स्पष्ट करीत असेल तर संबंधित प्राधिकारी मार्गदर्शनामध्ये त्याची स्वतंत्रता आणि निष्पक्षतामध्ये योग्य निर्देश याला जन्म देण्याची शक्यता आहे.
 - (ई) मध्यस्थ कार्यवाहीच्या रूपात याचे बरोबर प्रदानाची समाप्त करण्यात येईल.

मध्यस्थीच्या कार्यालयात रिक्ति याची अपूर्ति

- 8) कोणत्याही वेळी पंचाट यांचे निर्माणाचे मध्यस्थी यांचे कार्यालय संबंधित प्राधिकारी द्वारा या बीमारी या मौत क यांचे कारण या मध्यस्थी यांचे जनादेशाची समाप्तिचे कारण की कुणी सुध्दा लिखित सहित कुठलेही कारणसाठी खाली जगा मध्यस्थी यांची नियुक्तिसाठी निर्दिष्ट त्याची प्रक्रिया यांचे पालन करत समय संबंधित प्राधिकारी द्वारा भरण्यात येईल.

करण्यात आलेली कार्यवाही आणि पुरावे चे विचार

- 9) जिथेपर्यंत पक्षकारांद्वारा सहमति असेल, अन्यथा, कुठल्याही मध्यस्थी जे प्रासंगिक प्राधिकारी द्वारा नियुक्त करण्यात आले असतील मध्यस्थी यांचे कार्यालयात एक रिक्ति अपूर्ति करण्यासाठी प्रथमपासून आयोजित करण्यात आलेली कुठलीही सुनावणी चालविण्यात जाऊ शकते.

मागील मध्यस्थीचे आदेश या सत्तारुढ अवैध नसल्यास

- 10) एक आदेश केवळ आपले जनादेशाची की समाप्तिपासून प्रथम केलेली असेल म्हणून अवैध असणार नाही बशर्ते केली कार्यवाही समाप्ति उपनियम (7) (डी) च्या अनुसार प्रभावित करण्यात आलेली असेल

आदेश या आपला जनादेश यांची समाप्तिपासून प्रथम केलेले मध्यस्थी यांची सत्तारूढ अमान्य करण्यात येईल, तिथपर्यंत अन्य अक्षकार द्वारा मंजूरी दिलेली नसेल.

अंतरिम पंचाट आणि अंतरिम उपाय मध्यस्थी द्वारा आदेश

11) मध्यस्थी एक अंतरिम पंचाट बनवण्यासाठी चांगल्याप्रकारे अंतरिम उपाय पारित सशक्त जाऊ शकतात.

अधिवक्ता, एडवोकेट या वकील द्वारा मध्यस्थी कार्यवाहीमध्ये उपस्थिति

12) मध्यस्थ कार्यवाही जेथे दोन्ही पक्षकार यांचे सदस्यांचे व्यापार करीत असतील, पक्षकारांचे अधिवक्ता, एडवोकेट या वकील की उपस्थिति को अनुमति देण्यात येणार नाही परंतू जेथे पक्षकार कडून एक घटक आहे त्या घटकाचे अधिवक्ता, किंवा वकील यांना उपस्थिति राहण्याची अनुमति देण्यात येईल. जर घटक अधिवक्ता, एडवोकेट या वकील यांची उपस्थिति निवडण्यात आली असेल, तर टे^aडॉंग सदस्य आणि जारीकर्ता एक समान विशेषाधिकार प्रदान करू शकतील.

13) क) मध्यस्थी यांची नियुक्तिच्या वेळी

जेव्हा एका मध्यस्थीचा आवेदन करण्यात येते तेव्हा मध्यस्थी या मध्यस्थीचे पैनल यांची नियुक्तिचे आवेदन प्राप्त झाल्याचे तीस दिवसाचे आत पूर्ण करण्यात येईल.

ख) स्थगन

स्थगित, जर कुठली असल्यास, मध्यस्थ द्वारा केवळ असाधारण प्रकरणात, वास्तविक कारणानी लिखित रुपात दाखल करणेकरीता प्रदान करण्यात येईल.

ग) मध्यस्थीच्या समापनासाठी वेळ

त्याची नियुक्तिच्या तारीखेपासून चार महीनेच्या आत मध्यस्थी यांना मध्यस्थी संदर्भात एक पंचाटची जारी करण्यामापफत निष्कर्ष काढावे लागतील.

घ) विस्तारसाठी अनुरोध

एकसर्जचे प्रबंध निर्देशक या संबंधित प्राधिकारी, कुठल्याही पक्षकाराचे मध्यस्थी या मध्यस्थी (एस) आणि पर्याप्त कारण लिखित रुपात दाखल आवेदनवर, दोन महीन्या पेक्षा अधिक वेळ पंचाट निर्माणासाठी, विस्तार करू शकतात.

14) पंच अवार्ड

1) प्रत्येक अवार्ड लिखित रुपात केले जाईल आणि मध्यस्थी द्वारा हस्ताक्षरित करण्यात येईल.

2) अवार्ड कारणाने ज्यावर हे आधारित आहे ते राज् करेल, जसे की -

क) दलों सहमत झालेले असतील कुठेही कारण देण्यात आले असते किंवा

ख) अवार्ड दलों यांचे मध्ये सहमति व्यक्त करण्याची शर्तीवर.

3) अवार्ड मध्यस्थी यांची तारीख आणि ठिकाणी दाखवण्यात येईल आणि अवार्ड त्या जागेवर बनवण्यात आलेले आहे असे समजण्यात यावे.

15) अवार्डचे प्रकाशन

अवार्ड बनविल्यानंतर, अवार्डची एक नकल प्रत्येक पक्षकार यांना हस्तांतर करण्यासाठी वितरीत करण्यात येईल.

16) अवार्ड दल आणि त्याचे प्रतिनिधिसाठी

बाध्यकारीचे मध्यस्थी यांचे अवार्ड संदर्भित पक्षकार आणि त्याचे संबंधित प्रतिनिधि यांचेवर सर्व बाबींचे पालन करणे आणि तत्काल अंमलबजावणी करण्यासाठी बांधील असेल प्रथम हे केल्यानंतर कुठल्याही पक्षकाराचा मृत्यू झाल्यास या विकलांगता जे अंतिम पक्षकारांचे पक्षकार यांना बंधनकारक राहतील आणि ओ मृत्यु या विकलांगता यांची कायदयाचे संदर्भ या पुरस्काराची एक निरसनाचे रुपात काम करणा नाहीत.

17) अवार्डची सुधारणा तथा व्याख्या

1) पंचाट यांची प्राप्तिचे 15 दिवसाच्या आत:

क) अन्य पक्षकारांची नोटीसीबरोबर समझौतेवर मध्यस्थी करण्यासाठी कुठलाही पक्षकार पंच (एस) अवार्डमध्ये कुठलाही कम्प्यूटेशनल त्रुटि ची दूर करण्यासाठी कुठलाही अंकगणितीय त्रुटि, कुठलाही लिपिक या टंकण त्रुटी किंवा या होणारी एक समान प्रकृतिचे कुणीही अन्य त्रुटी अनुरोध करू शकतात,

ख) अन्य पक्षकारांना नोटिसी बरोबर एक पक्षकार, पंचाचे अवार्डची एक विशिष्ट बिंदु या भागाची एक व्याख्या देण्यासाठी अनुरोध करतील.

2) मध्यस्थी (ऑ) स्वतःहून संकेत (क) खंड (1) मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे अवार्ड बनवण् यासाठी 10 दिवसाचे आत त्रुटिच्याबरोबर करू शकतात. अशा प्रकारे सुधाराची एक सूचना दलाचे प्रकरणी सुधार पक्षकाराचे हे अवार्डसाठी एक अनुशासनहीन प्रतिलिपि दिल्यानंतर तयार करावयाचे आहे आणि सुधार अवार्डच्या प्रति दलालानां देण्यात येतील.

3) अवॉर्ड बनवण्याच्या 10 दिवसांत कलम (1) च्या उप-कलम (a) मध्ये असे सूचित प्रकारच्या चुका लवाद त्याच्या स्वतः च्या वर सुधारित करू शकता. अवॉर्डच्या चुकिचे प्रत वितरण नंतर सुधारणा केले आहे त्या बाबतीत अशा सुधारणांचे सूचना पक्षांना देण्यात येईल आणि पक्षांना सुधारित प्रत देण्यात येईल.

लवादाच्या निर्णयाची अंमलबजावणी

18) उपनियमामध्ये विहित कुठलेही, अशा प्रकरणात येथे पंचाट या अपीलीय पंचाट आणि एक व्यापारी सदस्य आणि / या त्याचे उप दलालाच्या विरुद्ध एक संविधानाचे पक्षात पारित करण्यात आलेले असतांना सुध्दा, एक्सचेंज जमामधून डेबिट करतील या डेबिटची तारीख एक्सचेंज, अवार्डची रक्कम एकदम देय ब्याज, अगर कुठल्याही अवार्ड बरोबर देयच्या बरोबर झूठा बोल टेडिंग सदस्याचे अन्य पैसा, आणि एक तरफ एक अलग खातेमध्ये उक्त रक्कमेच्या रुपात या पद्धतीने निकाली काढण्यात येईल. असे करण्यासाठी उपनियम 19 मध्ये उल्लेख केलेल्या प्रकरणे कारवाई करण्यात येईल.

बिनशर्त, जेथे अवार्ड प्रतिभूति यांची डिलीवरीसाठी अशी प्रतिभूति यांचे अवार्ड रक्कम मूल्यासाठी कारणे दाखविण्यासाठी एक्सचेंजला उचित वाटेल अशा पद्धतीने बंद भाव विचार यांचा विचार करण्यात येईल जे अवार्ड या पद्धतीचे अन्य तारीखी तिथिला संबंधित प्राधिकारी निश्चित करतील.

घटक को डेबिट राशि का भुगतान

- 19 क) पंचाट: जिथपर्यंत ट्रेडिंग सदस्य / उप-दलाल उपविधि वेळेत अपील करणार नाहीत, तेव्हा उपविधि 18 चे अंतर्गत डेबिट रक्कम अनुज्ञेय रक्कमेच्या व्याजासकट अवार्ड प्राप्त करणा-यास रक्कम द्यावी लागेल.
- (ख) अपीलीय पंचाट: टे^१डिंग सदस्य / उप-दलाल द्वारा एक अपील पंसद करेल, या उपविधि आणि अपीलीय न्यायाधिकरणाच्या अंतर्गत एक अपीलीय पंचाट बनवण्यात येतो. तेव्हा एक्सचेंज ट्रेडिंग सदस्य / उप-दलाल अवार्ड प्राप्त करणा-यास उपविधि 18 च्या अंतर्गत डेबिट रक्कम भरावी लागेल.
- (1) जेव्हा सीमा अवधि याच्या अंतर्गत या प्रकारे पंचाटची निवड करणेसाठी आणि सुलक अधिनियमाची धारा 34, 1996 च्या अंतर्गत कुठेही आवेदन टे^१डिंग सदस्य / उप-दलाल द्वारा करण्यात येणार नाहीत,
- (2) जेव्हा एक अदालतमध्ये एक आवेदन पंचाट और सुलह अधिनियम, 1996 च्या कलम 34 च्या अंतर्गत एक बाजूला ह्या प्रकारचे अपीलीय पंचाट सेट करण्यासाठी बनवण्यात आले आहे.:
- (3) जेथे लवाद आणि सलोखा अधिनियम, 1996 च्या कलम 34 अंतर्गत अशा अपील लवाद निवाडा बाजूला काढण्याकवरता न्यायालयात एक अर्ज करण्यात आली आहे, परंतु या अर्ज करतांना ज्या पक्षाद्वारे अपील लवाद निवाडा मिळाली होती त्या तारखेपासून तीन महिन्यांच्या कालावधीत अशा न्यायालयाने मनाई आदेश दिलेली नाही

प्रावधानाच्या अधिनियमाचे अधीन पंचाटची कार्यवाही

- (20) ह्या उपनियम आणि नियम यांच्या प्रावधानां द्वारा प्रदान मध्यस्थी कार्यवाही ह्या उपनियम या नियमामध्ये प्रदान केलेली नाही जिथपर्यंत हे अधिनियमाचे प्रावधानाचे अधीन राहिल.

प्रशासनिक सहायक

- (21) दलाचे क्रमामध्ये मध्यस्थी यांची कार्यवाहीचे संचालनाची सुविधासाठी संबंधित प्राधिकारी यांचे प्रशासनिक / पदासाठी सहायता याची व्यवस्था सजण्यात येईल.

अधिकार -क्षेत्र

- (22) ह्या उप नियम आणि नियम यांचे अंतर्गत मध्यस्थी करण्याच्या संदर्भात सर्व दल आणि त्याचे अंतर्गत असणारे व्यक्ति विनियमात प्रदान सक्षम अदालतला विशिष्ट अधिकार क्षेत्रासाठी प्रस्तुत करण्यात आले आहे असे समजण्यात यावे.

एक्सक्लूशन

- (23) शंकांचे निसरन करण्यासाठी, हे स्पष्ट करण्यात येते की एक्सचेंज अया उपनियमाचे अंतर्गत व्यवहार, अनुबंध आणि देवाण घेवाण करण् यासाठी संदर्भित एक पक्षकार समजण्यात येणार नाही. आणि ह्या अध्यायाचे उपबंध एक्सचेंज आणि सदस्य यांचे मध्ये दावा, मतभेद या विवाद की स्थिति मध्ये लागू करण्यात येणार नाही आणि एक्सचेंज आणि सदस्य यांचे मध्ये कुठली मध्यस्थी समजण्यात येणार नाही.

अपीलीय आरबिट्रेशन

(24) कुठलाही पक्षकार हया उपनियमांचे अंतर्गत करण्यात आलेले एक पंचाटपासून व्यथित निम्नलिखित प्रकरणात अपील करावयाचे अधिकार आहेत.

- (क) पंचाटपासून व्यथित पक्षकार एकसचेंज द्वारा स्थापन केलेल्या मध्यस्थी यांनी अपीली पैनल याला पंचाट यांची प्राप्ति केली तिथपासून एक महिन्याच्या आत अॅवार्डच्या विरुद्ध अपील करू शकतात.
- (ख) संबंधित प्राधिकारी हया नंतर तीन मध्यस्थी यांची एक अपीलीय पैनल स्थापन करून जे लोकांच्या विरुद्ध पंचाट देणाऱ्याकडून वेगळे होईल.
- (ग) अशा पद्धतीमध्ये मध्यस्थी यांचे अपीली पैनलचे घटक अपील याची प्राप्त करण्याच्या तारीखेपासून तीस दिवसाचे आत संबंधित प्राधिकारी द्वारा पूर्ण करण्यात येईल.
- (घ) अपीलाचे तीन महिन्याच्या आतमध्ये मध्यस्थी त्याचे अपील पैनल यांच्या नियुक्तीच्या तारीखेपासून, एक अपीलीय पंचाट लागू करण्याच्या माध्यमापासून निकाली काढण्यात येईल
- (ई) प्रबंध निदेशक, कुठलाही पक्षकार किंवा मध्यस्थी आणि पर्याप्त कारण लिखित रूपात दाख करण्यासाठी अपीली पैनलने एक आवेदन पर, दो महिनेपासून जास्त वेळ घालवणार नाहीत. अपीली पंचाट याचे निर्माण करण्यासाठी विस्तार करू शकतात.
- (च) पंचाट आणि सुलह अधिनियम, 1996 च्या कलम 34 च्या अनुसार पक्षकार अपीली पंचाट पासून व्यथित सक्षम न्यायालयाच्या कोर्टात एक आवेदन दाखल करू शकतात.
- (ज) जेथे विशिष्ट प्रावधान त्या उप नियमतं जायच्या शिवाय अध्यायाचे उपनियम (5) ते (23) च्या प्रावधानाने विनियम परिवर्तने अपीली मध्यस्थी, अपीलीय मध्यस्थी कार्यवाही आणि अपीलीय पंचायती सहित आदेश करतील.

25) संबंधित प्राधिकारी आरबिट्रेशन फीस, आणि प्रक्रिया निर्धारित करण्यासाठी

हया उपनियम आणि नियमांच्या अंतर्गत फीस रक्कम भरणा करतील आणि प्रक्रियापासून नियमनात या संबंधित प्राधिकारी द्वारा वेळोवेळी अंमलकरतील जानेवाली मध्यस्थी करण्यासाठी लागू परिपत्रं / नोटिसी माध्यमापासून निर्धारित करतील.

26) शुल्क आणि प्रभार

संदर्भ यांची कार्यवाही प्रस्तुत करणे आणि विनियमित करण्यासाठी मध्यस्थी मध्ये फीस आणि शुल्कात अग्रिम देय होईल आणि जेव्हा ते विफलता, उपेक्षा या एक पक्षकार किंवा पक्षकार हिशोबापासून रक्कम भरणा करतील. आणि नकार देणू यात येईल तेव्हा अन्य पक्षकार विरुद्ध प्रभाव टाकतील भाव टाकल्याशिवाय अग्रिममध्ये रक्कम भरण्यासाठी नकार दिल्यास वसूलीसाठी जबाबदारी हाते कुठलाही संदर्भात पूर्व अटी होती कि निर्धारित फीस आणि शुल्क पक्षकारामार्फत द्वारा अग्रिम भरावी लागेल.

असफलता, उपेक्षा किंवा एक सदस्याची आहे. जे एक चूककर्ता ज्याचे विरुद्ध याप्रकारचे रक्कम भरण्यासाठी आणि डिफाल्टर सदस्याची संपत्तिपासून वसूली करण्यासाठी मध्यस्थी करण्यासाठी संबंधित प्राधिकारी पाउल उठवू शकतात.

परंतु, विफलता, उपेक्षा या सदस्यत्वा नाकारणाच्या प्रकरणात ज्या विरुद्ध मध्यस्ती करण्यासाठी एक संदर्भ दाखल करण्यात आलेला आहे. मध्यस्ती फीस ची भरण्यासाठी सदस्याची संपत्ति सुरक्षा जी वजा करण्यात येईल.

27) मआवजा आणि जवाबी दावा

एक पक्ष द्वारा मध्यस्ती करण्यासाठी एक संदर्भावर अन्य पक्षकार किंवा पक्षकारांचे एक सेट बंदचा दावा आहे किंवा पहिले पक्षाच्या विरुद्ध एक जवाबी दावा करण्यासाठी या पध्दतीचे सेट बंद किंवा जवाबी दावे बाहेर निर्माण झाले असतील किंवा देवाण घेवाणीमध्ये संबंधित आहेत. बशर्ते दावेदार होती आणि एक नियम, उपनियमांचे तसेच विनिमय आणि मध्यस्ती करण्यासाठी विषयाचे नियमांचे आधीन राहण्यासाठी ह्या रूपात त्याला प्रदान केलेली किंवा संदर्भ याची प्रथम सुनवाणी पासून प्रथम पूर्ण विवरणाच्या बरोबर प्रस्तुत केलेले आहे., परंतु मध्यस्ती द्वारा अनुमति मिळल्या नंतर दिलेली असेल.

28) कान्ट्रेक्ट्सचे आपरेशन

सर्व देवाणघेवाण, देणी आणि अनुबंध जे नियम, उपनियम तसेच विनिमय यांचे नियमांचे अधीन बनवण्यात आलेले आहेत असे समजण्यात येईल आणि प्रभावीत होतील. जसे या प्रकारची देवाण घेवाण, देणी आणि अनुबंध यांचे मुंबई शहरात प्रदर्शन करण्यात आलेले आहे. या प्रकारची देवाण घेवाण, अनुबंध करण्यासाठी पक्षकार मुंबईमधील न्यायालयांचे अन्य क्षेत्राधिकारीचे जेथे एक्सचेंज कुठलीही कार्यवाही करण्यासाठी पक्षकार बनवण्यात आलेले आहेत. असे समजण्यात येईल या उलट कुठलाही सक्षम न्यायालय नियमांमध्ये प्रदान केलेल्या रूपात संबंधित क्षेत्रीय मध्यस्थती आणि केन्द्रात आयोजित मध्यस्ती कार्यवाहीच्या संबंधी अधिकार राहणार नाहीत.

29) सचिवीय कर्तव्य

विनिमयाच्या नंतर सचिवीय मदत देण्यात येईल -

- 1) भौतिक किंवा इलेक्ट्रॉनिक पध्दतीमध्ये संदर्भाधीन एक रजिस्टर बनवून ठेवावे.
- 2) भौतिक या इलेक्ट्रॉनिक पध्दतीशिवाय करण्यात आलेले संदर्भाचे रजिस्टर.
- 3) मध्यस्ती, संदर्भ आणि संचाराच्या किंवा मध्यस्थीच्या दरम्यान किंवा अन्य प्रकारची सेवा संबंधी पक्षकार द्वारा संबोधित करण्यासाठी सर्व आवेदन प्राप्त करतील.
- 4) सर्व लावलेले, शुल्क, फीस आणि अन्य खर्च याची रक्कम भरतील व प्राप्त करतील.
- 5) सुनावणी आणि अन्य सर्व नोटीस देण्या अगोदर या मध्यस्ती किंवा संबंधी प्रकरणात बुद्धिमान दलासोबत जानण्याची संमती घेतो.
- 6) सर्व आदेश आणि पंचांचे निर्देशाचे दलासोबत संवाद करणे.
- 7) स्विकारणे आणि सर्व दस्तावेज आणि संदर्भाच्या संबंधित कागदपत्र रिकॉर्ड ठेवण्यासाठी या पध्दती खेरीज असे सर्व दस्तावेज आणि कागदपत्राच्या स्वरूपात पक्षकाराला बनवून ठेवण्याची अनुमति दिलेली आहे. अशा कालावधीसाठी स्वरूपात संबंधित प्राधिकारी द्वारा निर्धारित करण्यात येऊ शकते.
- 8) मध्यस्ती यांची आणि असे पुरस्कार प्रकाशित करण्यासंबंधी

- 9) अवार्ड आणि संदर्भाचे रजिस्टरमध्ये कुठलेही परिवर्तन दाखल करावे.
- 10) आम पद्धति ह्या प्रकारे सर्व बालुं शकतात आणी कार्य करू शकतात जेणे करून मध्यस्तीलासहकार्य हाउ शकते.
- 11) अपील च्या नोंदणी ठेवण्यासाठी आणि तेथील भौतिक किंवा इलेक्ट्रॉनिक प्रकार मध्ये आवश्यक नोंदी करण्यासाठी.

30) इन्डेमनिटी

कुणीही पक्षकार किंवा अन्य पार्टी किंवा संदर्भातील पक्षकाराच्या विरुद्ध किंवा कार्यवाही (अवार्ड पासून बचाव करण्यासाठी) आणि कुठलाही वाद नसेल, उप-नियम आणि विनियम एक्सचेंज किंवा कुठलाही कर्मचारी किंवा एक्सचेंजचसे कर्मचारिं यांना त्यांचे अधिकारा अंतर्गत किंवा कुठल्याही विषयाचे संबंधी मध्यस्थी यांचे विरुद्ध कारवाई करण्यासाठी कुठलाही वाद किंवा कार्यवाहीमध्ये जे कुठलेही संबंधित प्राधिकारी, यांचे विरुद्ध मुकदमा करण्यात येणार नाहीत.

- 31) सेबी द्वारा प्रदान केलेली आणि/ किंवा एक्सचेंज आणि क्षेत्रीय स्टॉक एक्सचेंज सहमतिमध्ये, त्यांचे साथ एक्सचेंज एक व्यवस्थामध्ये प्रवेश केलेला आहे. ह्या उपनियमांचे प्रावधान संबंधित आणि सदस्य यांची मध्यस्ती यांच्यामध्ये आणि विनियम परिवर्तनाच्या रूपात विषय सहित (1) क्षेत्रीय स्टॉक एक्सचेंज सदस्याचे आणि एक्सचेंज यांचे सदस्या मध्ये मध्यस्ती साठी (2) क्षेत्रीय स्टॉक एक्सचेंज सदस्य यांच्यामध्ये लागू होतील.

प्रकरण 14

डिफाल्ट

डिफाल्ट यांची घोषणा

- (1) एक सदस्य द्वारा दिशा / परिपात्र / संबंधित प्राधिकारी : अधिसूचना एक डिफॉल्टर घोषित करू शकतील, जर,
 - क) तो आपले दायित्व पूर्ण करण्यासाठी असमर्थ असेल, किंवा
 - ख) ते मानता किंवा आपले कर्तव्य, दायित्व आणि देयकाचे रक्कम पूर्ण करण्यासाठी त्याची असमर्थता, किंवा
 - ग) ह्या उप नियम, नियम आणि विनियम यांचे अंतर्गत असमर्थ झाला असेल किंवा निर्धारित वेळेच्या आत नुकसान रक्कम भरण्यास असमर्थ ठरला असेल आणि,
 - घ) तो एक्सचेंजचे कारण किंवा एक्सचेंजचे ठरवलेली तारीख वितरण देणे किंवा, आदेश, मतभेद प्रतिभूति, बिल शीट आणि हा प्रकारचे अन्य समाशोधन आणि अन्य जवाब, जे प्राधिकरण वेळोवेळी करू शकतात. प्राप्त करण्यासाठी कुठल्याही रक्कम भरणा करावयाची असल्यास असमर्थ होत असल्यास, किंवा
 - ड.) जर अशा चूकीच्या कारणाने डिफॉल्टर घोषित केलेला असेल आणि कुठल्याही सदस्याचे रक्कम भरणे बाकी असेल तर सर्व पैसा, सुरक्षा आणि अन्य परिसंपत्तियं संबंधित प्राधिकारी समितिला वितरित करण्यासाठी असमर्थ असल्यास किंवा,

च) जर तो मध्यस्ती कार्यवाही उप नियम, आणि विनियमांच्या अंतर्गत निर्धारित रूपात पालन करण्यासाठी असमर्थ असल्यास, किंवा

छ) जर ही रक्कम भरण्यासाठी पूर्ण करण्यासाठी किंवा त्याची समाशोधन सदस्याला आपल्या कर्तव्य, दायित्व आणि बाहेरील देणीचे निर्वहन, किंवा असंतुष्ट असल्यास किंवा

स्पष्टीकरण: संबंधित प्राधिकारी सदस्याला निलंबित करण्यात आलेले असेल किंवा उल्लेख केलेले काम करीत असतील किंवा चूकीची कुठलीही भरणा बाकी असल्यास.

काही प्रकरणातील निष्कासन

2). नियम आणि पूर्वगामीच्या प्रावधानांची प्रत पूर्वाग्रहा शिवाय एक सदस्य कुठल्याही अन्य मान्यता प्राप्त स्टॉक एक्सचेंज किंवा समाशोधन निगम द्वारा किंवा सदस्याचे नोंदणी प्रमाण पत्र सेबी द्वारा रद्द करण्यात आलेले असेल त्याचे सदस्यत्व बाद झाल्यावर एक्सचेंज द्वारा निष्कासित करण्यात येईल, या प्रकारचे कुठलेही सदस्याची सुनावणी घेता येईल जिथपर्यंत सेबी वेळावेळी अन्यथा निर्देशनाचा एक अवसार प्रदान करेल.

हया उपविधित कुठलीही चर्चा झालेली असताना सुध्दा, अशा सदस्याला त्वरीत काढून टाकण्यात येईल किंवा निलंबित करण्यात येईल आणि असे सदस्याच्या सुविधा कुठल्याही अन्य शेयर बाजाराकडून / निगम किंवा सेबी द्वारा नोंदणीकृत प्रमाणपत्र रद्द करण्यात येईल व समाशोधन निष्कासन करण्याची माहिती मिळाल्यानंतर त्वरीत परत घेण्यात येईल.

(2ए) दस-या खंडामध्ये निलंबन:

जर एक सदस्याला निलंबित केले असल्यास किंवा कुठल्याही खंडावर व्यापाराला निलंबित करण्याची आवश्यकता आहे अशा घोषणेवर त्वरीत एक्सचेंजचे सदस्य एक्सचेंजचे अन्य सर्व वर्गाची निलंबित करण्यात येईल. कारवाई होउन सुध्दा, संबंधित प्राधिकारी स्थानंतरित समझौता, बंद, निष्कर्ष काढणे आणि / किंवा अन्यथा बेकायदेशीर पद आणि सदस्यत्व किंवा त्याच्या घटकांची देवाणघेवाण पूर्ण करण्यासाठी आपल्या मार्गदर्शनाने आवश्यक आहे. हय प्रकारचे कारवाई करण्यासाठी जबाबदार होतील.

सभी क्षेत्रमध्ये डिफाल्ट झाल्याची घोषणा

(2बी) जो सदस्य एक खंडावर एक डिफाल्टर घोषित करण्यात येतो, तो सुध्दा त्वरीत चूककर्ता अन्य सर्व वर्ग ज्यामध्ये त्याने सदस्यत्वाची पकड जाऊ शकते आणि घोषित केला जाऊ शकतो.

(2सी) संबंधित प्राधिकारी द्वारा डिफाल्टर करण्याची घोषणासाठीची प्रक्रिया

संबंधित प्राधिकारी उचित प्रावधाने आणि प्रक्रिया नियम, उपनियमांसाठी आणि एक सदस्य किंवा एक चूककर्ता आणि चूककर्ता, यांचे घटक किंवा प्राप्तमध्ये सदस्याची घोषणाचे निलंबनाचे संबंधी विनियमाचे अनुरूप निर्दिष्ट करण्यासाठी दावेदार असतील.

अन्य शेयर बाजारांकडून डिफाल्ट केल्याची घोषणा

(2डी) एक सदस्य जर तो कुठलीही अन्य मान्यता प्राप्त स्टॉक एक्सचेंज किंवा समाशोधन निगम द्वारा एक डिफाल्टर घोषित केलेला असतो तो सगळ्या वर्गावर एक डिफाल्टर घोषित केले जाऊ शकतो.

डिफाल्टर यांची घोषणाचे प्रकरणात असोसिएटचे विरुद्ध कारवाई होईल.

- (२ई) एक सदस्यावर एक डिफाल्टर घोषित करण्यात आलेला असेल, संबंधित प्राधिकारी असे डिफाल्टर सदस्यत्वाला सहयोगितांच्या विरुद्ध उचित कारवाई होउ शकते.

एसोसिएट यांची परिभाषा

- (२एफ) उपविधि २ ई च्या प्रयोजनासाठी शब्द "एसोसिएट" याचा अर्थ रूपात वेळोवेळी सेबी द्वारा परिभाषित केलेला असेल.

दिवाळखोरी चूकते करणार

३. प्रतिकूल प्रभाव टाकल्याशिवाय अशा अध्यायच्या उपविधि (१) या अंतर्गत एक सदस्य, एक व्यक्ति आणि साझेदारी फर्म, कंपनी अधिनियमामध्ये कंपनी असल्याकारणाने, कायद्याची एक न्यायालया द्वारा एक दिवाळखोरी नक्की करण्यात येईल. संबंधित प्राधिकारी द्वारा डिफॉल्टर घोषित करण्यात येईल त्यामुळे एक्सचेंजवर त्याची / आपले दायित्वात कुठल्याही प्रकारची चूक नाही अधिनियमाचे अंतर्गत अशा प्रकारचे आदेशाचे विरुद्ध अपील करण्यासाठी वेळ, जर असल्यास, समाप्त होईल.

सूचित करण्यासाठी सदस्याचे कर्तव्ये.

४. अगर कुठल्याही सदस्य द्वारा देय रक्कम पूर्ण करण्यासाठी त्रुटी पूर्ण करण्यासाठी एक सदस्य त्वरीत संबंधित प्राधिकारी यांना सूचित करण्यासाठी बांधील असेल.

समझौता निषिद्ध

५. प्रतिभूतियामध्ये देवाणी घेवाणीपासून उत्पन्न निपटानात एक पूर्ण आणि सदस्याशी पैसा रक्कम भरून कुठलाही सदस्याकडून स्वीकार करण्यासाठी दोषी सदस्याला संबंधित प्राधिकारी निलंबित करू शकतो.

डिफाल्टर याची घोषणेची सूचना

६. एक सदस्य चूककर्ता घोषित झाल्यावर एक नोटिस एक्सचेंजच्या वेबसाइटवर आणि हया प्रकारच्या अन्य जागेवर ठेवण्यात येईल. जसे संबंधित प्राधिकारी योग्य वाटेल तसे करण्यास ठरतील.

७. डिफाल्टर याची पुस्तक आणि दस्तावेज

जेव्हा एक सदस्याला एक डिफॉल्टर घोषित करण्यात येतो, बकाएदार समिति ने आपल्या अधिकारात माहिती घेण्यासाठी चूक समिति खाते, दस्तावेज कागदपत्र आणि वाउचराची सर्व आपली पुस्तकाच प्रभारी घेउन जाईल आणि दोषी करणार अशी पुस्तके, दस्तावेज, कागदपत्र आणि वाउचर स्वाधीन करेल.

देणारा आणि घेणारा सूची

८. दोषी करणारामध्ये संबंधित प्राधिकारी एक लिखित जबाब त्याचे देणेकरी आणि घेणारा आणि प्रत्येकाचे पूर्ण करण्यासाठी एक पूरी सूची युक्त प्रत्यक्ष करू शकतात. आपले डिफॉल्टर यांची घोषणाचे वेळेच्या आत दोषी समिति यांच्या बरोबर दाखल करेल.

९. दोषी करणार याचे माहितीसाठी

वेळोवेळी डिफाल्टर समिति आवश्यकता असल्यास कारवाई करू शकतात असे चूकांची खाती, सूचना आणि बकाएदाराचे प्रकरणात ब्यौरेच्या समितिसाठी डिफॉल्टर प्रस्तुत करतील.

तपास

10. दोषी समिति दोषी ठरण्याची खाते आणि बाजारातील दोष करणार यांची देवाण घेवाणीच्या तपासासाठी प्रवेश करतील आणि संबंधित प्राधिकारी हे कुठल्याही अनुचित बेपर्वाही च्या प्रकरणामध्ये एक सदस्याचा अहवाल करेल.

एक्सचेंजमधील संपत्तिच्या विहित

- 11) दोषी समिति डिफाल्टर द्वारा जमा सिक्युरिटीजमध्ये आणि कुठल्याही स्वरूपात मार्जिन मनी, दोषी ठरवणार याच्या क्रेडिटवर जमा आणि सेब पैसा, सुरक्षा आणि अन्य परिसंपत्तियों, वसूल करतील जो कुठल्याही देवाण घेवाणीच्या संबंधी कुठल्याही अन्य सदस्य / घटक द्वारा दोषी करणार किंवा उप-नियम, नियम आणि एक्सचेंज किंवा अन्य सर्व संपत्ति / मात्रा / अन्य दलाबरोबर संबंधित प्रतिभूतिया जो एक्सचेंज यांचे दावेदार होउ शकतील यामधील सर्व संपात्या वास्तवात निश्चित होतील आणि कुठलाही डिफाल्टर याचे दायित्वाचा कारणाने एक्सचेंज लाभाच्या बदल्यामध्ये एक डिफॉल्टर याच्या रूपात एक सदस्याची घोषणेवर, निगम, सेबी, अन्य सदस्य, घटक समाशोधन, निवेशक संरक्षण कोष मंजूरी देतील. बँक आणि कुठल्याही अन्य व्यक्तित्वाच्या रूपात चूक समिति आणि हया उपनियमामध्ये उपबंधित रीतिरिवाज पासून अन्य मान्यता प्राप्त स्टॉक एक्सचेंज द्वारा अनुमोदित केले जाऊ शकेल आणि अशा प्रकाराच्या रूपात वेळोवेळी सेबी द्वारा निर्धारित करण्यात येईल.

बकाएदार समितिचे रक्कम भरणा

- 12 क) डिफाल्टर याला दयावयाची संपूर्ण रक्कम, सुरक्षा आणि अन्य परिसंपत्तियों, संबंधित प्राधिकारी द्वारा समापन डिफाल्टर यांची घोषणा केली आहे त्यावेळेचा आत पैसे भरावे लागतील कुठलाही सदस्य हया पारवधानाचे उल्लंघन केल्यास दोषी घोषित करण्यात येईल.

समापन

- 13 क) दोषी करणाराच्या बरोबर उघड देवाणी घेवाणीवर सदस्य एक्सचेंजवर डिफाल्ट यांची घोषणा केल्यानंतर हया प्रकारची देवाण घेवाण बंद करेल. हया प्रकारच्या बंदच्या वेळोवेळी संबंधित प्राधिकारी द्वारा निर्धारित पद्धतीने करण्यात येईल. हया संबंधी संबंधित प्राधिकारी द्वारा निर्धारित नियमांचे अधीन राहून जेव्हा संबंधित प्राधिकारी यांच्या मार्गदर्शनाने संबंधित प्राधिकारी किंवा अन्य अधिकृत द्वारा निर्धारित करण्यात येईल.

- ख) उक्त समायोजनाच्या समापनापासून उत्पन्न फरकाचे दोषी करणारापासून कायम करण्यात येईल. किंवा दोषी करणाराची देवाणी घेवाणीचे लाभासाठी बकाएदारांची समिति हयांना रक्कम भरावी लागेल. संबंधित प्राधिकारी जर आपल्या बुद्धीने हया प्रकारचे नियम आणि अटी यांना अधीन हे उप निर्दिष्ट करू शकता काही रिक्त ठिकाणी कुठलाही सदस्याचे कुठलाही घटक (एस) याचे पूर्णत्वाचे द्वारा निर्णय घेतला जाऊ शकेल. संबंधित प्राधिकारी, शिवाय कुठलाही अन्य सदस्य, जो या प्रकारे हस्तांतरणाचा स्वीकार करण्यासाठी सहमत देण्यासाठी हस्तांतरित करण्यात येईल.

दोषी करणा-याच्या विरुद्ध दावा

- 14) संबंधित प्राधिकारी एक्सचेंजवर व्यापारावर घेतलेला प्रत्येक सदस्याला प्रत्यक्ष करावे लागेल. डिफाल्टर याची घोषणेचे वेळी कालावधीच्या आत झाल्यास तर दोषी समितिबरोबर तुलना डिफॉल्टर यांच्या

बरोबर आपल्या खात्यात विधिवत समायोजित आणि ह्या उप नियम, नियम आणि विनियमात उपलब्ध केलेली किंवा ह्या प्रकारचे फार्म किंवा संबंधित प्राधिकारी लिहून किंवा एक प्रमाणपत्र अशा कुठल्याही खाताच करू शकतात.

लेखाची तुलना किंवा प्रस्तुत करण्यात उशिर

- 15) कुठलाही सदस्य आपल्या खात्याच्या तुलनेमध्ये किंवा एक बयान किंवा प्रमाणपत्र निर्धारित पाठवण्यात असमर्थ ठरल्यास खात्याची तुलनेसाठी बोलवण्यात येईल किंवा प्रकारच्या अतिरिक्त कालावधीच्या मध्ये याप्रकारचे जबाब प्रमाण पत्र पाठविण्याच्या रूपात निर्दिष्ट करण्यात येईल.

लेखा प्रस्तुत किंवा तुलना ची असमर्थतासाठी दंड

- 16) संबंधित प्राधिकारी, कुठलाही सदस्य, जो आपल्या खात्याची तुलना किंवा आपल्या खात्याचा जबाब किंवा एक प्रमाणपत्र यांची निर्धारित वेळेच्या आत याप्रकारची कुठलीही खाती नाहीत. निलंबित किंवा निष्कासित कसूर करण्याच्या बरोबर प्रस्तुत करण्यामध्ये असमर्थ होईल. त्याचा दंड, निलंबित किंवा निष्कासित करू शकतात.

भ्रामक जबाब

- 17) संबंधित प्राधिकारी, कुठलाही सदस्य त्याचा दंड, निलंबित किंवा निष्कासित करू शकातो, अगर तो एक विचार समाधानी आहे की दोषी करणारापासून संबंधित असे सदस्य द्वारा पाठवलेले कुठलेही तुलना जबाब किंवा प्रमाणपत्र खोटी व भ्रामक असतील.

दोषी समितिची खाती

18. दोषी समितिमध्ये सर्व पैसा, सुरक्षा आणि अन्य परिसंपत्ति यांचे संबंधी चूकीच्या संदर्भात कसूर समितिला एक वेगळे खाते ठेवावे लागेल आणि कुठलाही डिफॉल्टर कार्यवाही संबंधी किंवा अशा संपत्तिच्या संग्रहाच्या विषयी केलेल्या सर्व कारण, शुल्क आणि खर्चो अदा करावे लागतील.

रिपोर्ट

19. कसूर समिति डिफॉल्टर यांच्या प्रकरणा संबंधित एक रिपोर्ट संबंधित प्राधिकारी यांना सादर करावा लागेल आणि जर संबंधित प्राधिकारी द्वारा निर्देशित निर्धारित अवधि याच्या आत संपत्ति, व्यवहार दिलेले लाभांश दाखवावे लागतील.

लेखाचे निरीक्षण

20. ह्या उप नियम, नियम आणि विनियमांचे अनुसार कसूर समिति द्वारा ठेवण्यात आलेली सर्व खाते यामध्ये कुठलाही घेणेवाला सदस्य द्वारा निरीक्षणासाठी उघडू शकतो.

प्रभार / शुल्क / लागत यांचे प्रमाण

21. एकत्र परिसंपत्तियावरील एक्सचेंजला भरलेल्या रक्कमेवर प्रभार / शुल्क / लागत वेळोवेळी संबंधित प्राधिकारी द्वारा अशा प्रकारची रक्कम होईल
22. कसूरदार सदस्य याची संपत्ति आणि अन्य रक्कमेचे आवेदन:

- 1) संबंधित प्राधिकारी दोषी करणाऱ्याची सर्व रक्कम, अधिकार आणि परिसंपत्तियां प्राप्त करेल जो एक्सचेंजमध्ये विदित केलेली आहे आणि कसूर करणार-याची अन्य सर्व रक्कम, प्रतिभूतिया आणि परिसंपत्तिया ज्या त्याच्या द्वारा अन्य सदस्याकडून प्राप्त झालेल्या आहेत. किंवा एक्सचेंजमध्ये विहित दोषी करणार याचा घटक, धन आणि प्रतिभूतिया किंवा एक्सचेंजमध्ये विहित केलेला दोषी कर्ता याला क्रेडिट संतुलन, सावधि जमा प्राप्ति, प्रतिभूतिया, सुरक्षा जमा, कुठलीही बँक गारंटी जी डिफॉल्टर यांचकडून एक्सचेंजच्या पक्षकाराने सुपूर्द केलेली असेल. पैसा किंवा योगदान आणि अन्य सर्व संपत्ति / मात्रा / अन्य जे एक्सचेंज किंवा घटक किंवा एक्सचेंज मध्ये असतील, अर्थात निम्नक्रमात कसूर करणार दायित्व करण्यासाठी उपयुक्त: त्यामध्ये सर्व त्याचे द्वारा कुणाशीही पैसे प्राप्त केले आहेत आणि निम्नलिखित उद्देश्यासाठी आहे.
 - क) प्रथम-संबंधित प्राधिकारी द्वारा निर्धारित या प्रकारचे सदस्यता, ऋण, दंड, फीस, शुल्क आणि अन्य रक्कमेचा भरणा जो प्राथमिकता उपरोक्त वर्ण केलेल्या क्रमवारीत एक्सचेंज, किंवा मंडळ किंवा भारतीय प्रतिभूति आणि विनिमय बोर्डाला देय असेल.
 - ख) वितीय - संबंधित प्राधिकारी द्वारा स्विकारलेली रक्कम जी अन्य संबंधित सदस्य आणि कसूर करणाराचे घटक यांना देय आहे. बिन शर्तीची अगर रक्कम अपर्याप्त असेल पारत रक्कमेमध्ये अन्य सदस्य आणि दोषी करणार याचे घटक याच्यामध्ये यथावकाश वितरित करण्यात येईल. परत अन्य सदस्य मात्रा मध्ये यथावकाश आधारावर आले संबंधित घटकाच्या बरोबर प्राप्त हिस्सा वितरित करतील.

किंवा बिनशर्तीची कुठलीही रक्कम असल्यास असे सदस्य नियम, उपनियमों आणि नियमांचे अंतर्गत संविधान द्वारा एक्सचेंजला देय आहे. तो संबंधित प्राधिकारी ह्या प्रकारातील रक्कम / दायित्व असे सदस्य किंवा घटक द्वारा देय रक्कमेच्या विरुद्ध बकाएदाराचे रक्कम देईल.
 - ग) तीसरा: प्रतिपूर्ति आणि /त्यांच्याकडून कुठलीही रक्कत दिलेली असेल निवेशक संरक्षण कोष भरपाईसाठी
 - घ) चौथा: मान्यता प्राप्त स्टॉक एक्सचेंजचे एक टेबलिंग सदस्याच्या रुपात कसूर करणाराचे दायित्व पूर्ण करण्यासाठी कुठल्याही अन्य मान्यता प्राप्त स्टॉक एक्सचेंजला सिध्दांत रक्कमेची मर्यादेपर्यंत देय रक्कमेच विरुद्ध: (ग साठी एक) अंतर्गत दावे, जर काही असल्यास समाशोधनाच्या नंतर डिफॉल्टर एक पेक्षा अधिक मान्यता प्राप्त स्टॉक एक्सचेंजचे एक व्यापारिक सदस्य आहेत, तो शेष रक्कमेसाठी सर्व पद्धतीची मान्यता प्राप्त स्टॉक एक्सचेंजच्या मध्ये वितरित करण्यात येतील आणि अगर शेष रक्कम असे सर्व स्टॉक एक्सचेंजच्या दाव्याला पूर्ण करण्यासाठी अपर्याप्त आहे. तो शेष रक्कम करतील असे सर्व स्टॉक एक्सचेंजचे मध्ये वितरित यथावकाश होईल.

- ई) पांचवा: प्रधान रक्कम मर्यादेपर्यंत समाशोधन बँकेची बाकी रक्कम समाशोधनासाठी अगर समाशोधन बँकेचे एक पेक्षा अधिक असल्यास तो रक्कम एक यथावकाश आधार सर्वासाठी लागू करू शकतात.,
- च) सहावे - अधिशेष संपत्ति, जर काही असल्यास संबंधित प्राधिकारी द्वारा घेतलेल्या निर्णयानुसार दोषी करणाराचे कायदेशीर वारस याला संबंधित प्राधिकारी याचे निर्णयाचे अनुसार वितरित करण्यात येऊ शकेल. परंतु जर डिफॉल्टर करणार्याचे निधन झाल्यास तो अधिशेष संपत्ति, जर काही असल्यास, तो संबंधित प्राधिकारी द्वारा वेळोवेळी निर्णयाचे अनुसार कादेशीर वारसाला वितरित करण्यात येईल,
- (2) उपर्युक्त उप-खंड (ख) याचे अधीन संदर्भित व्यक्तिला यथावकाश आधारावर देय कुल्याही रक्कमेचा भरणा किंवा तो एक्सचेंजच्या बरोबर त्याची जमा रक्कमेद्वारा करण्यात येईल किंवा संबंधित प्राधिकारी द्वारा निर्धारित कुठल्याही इतर प्रकारे करयात येईल. उपर्युक्त उप-खंड (ख) चे अधीन संदर्भित यथावकाश आधारावर देय कुठलीही रक्कम संबंधित प्राधिकारी द्वारा निर्धारित अवधिसाठी भरणा करावयाची असल्यास तो पूर्ण भरेल संबंधित प्राधिकारी द्वारा निर्धारित कुठलीही अन्य पद्धतीने करण्यात येईल.

23) दोषी समिति दोषी करणाराच्या विरुद्ध कुठल्याही दावेवर विचार करणारी निती.

- क) जे दावे एक्सचेंजच्या उप नियम, नियम आणि विनियमात निषिद्ध अनुबंधाकडून उत्पन्न होतील किंवा ह्या उप नियम, नियम आणि विनियमांचे अनुसार नाहीत तर दावेदार मार्फत रक्कम भरावी लागणार नाही.
- ख) ज्याचे खात्याची तुलना किंवा उप नियम, नियम आणि विनियमामध्ये निर्धारित केलेल्या नुसार नसेल किंवा ह्या उप नियम, नियम आणि विनियमामध्ये निर्धारित पद्धतीने अनुबंधाचे संबंधित अनुबंध लिहिलेले नाही.
- ग) जे रक्कमेची भरणा करण्यासाठी दावे पूर्ण करण्यासाठी कुठलीही व्यवस्था पासून उत्पन्न झाले आहे.
- घ) जे सुरक्षेबरोबर किंवा नियमाचे खेरीज एक ऋण याचे संबंधी आहे.
- ई) जे प्रासंगिक प्राधिकारी द्वारा डिफॉल्टर यांची घोषणा केलेली निर्धारित तिथिपसून आतमध्ये दोषी समितिकडे दाखल करणार नाही.

दोषी प्रतिनिधि ट्रेडिंग सदस्याच्या विरुद्ध दावा

- 24) दोषी समिति एक्सचेंजवर अनुमति जे सौदे यातून उत्पन्न होतिल आपले दायित्व याची विफलता द्वारा केलेले नुकसान यांचे संबंधित दोषी याचे विरुद्ध सदस्याचे दावेवर विचार करतील शिवाय डिफॉल्टर इसे घेवाण देवाण टे^aडींग सदस्या बरोबर काम करणारे प्रतिनिधि सदस्य पद्धतीवरफन विधिवत नोंदणी केलेले असतील.

दोषी समिति यांचा दावा

- 25) एक दोष करणार याचा दावा ज्याची संपत्ति अन्य दोषी याचे विरुद्ध दोषी समितिचे प्रतिनिधित्व करतील, त्याचा अन्य देणेवाले सदस्यावर कुठलीही प्राथमिकता नसल्यास अन्य दावे बरोबर करतील.
- 26) **संपत्ति वर दावा करणे जो दोषी आहे**
सदस्य दोषी कणारे लेनदार होण्याच्या नात्याने संबंधित प्राधिकारी सहमतिच्या शिवाय ह्या प्रकारे डिफाल्टर यांची संपत्ति विक्री, आवंटित किंवा त्यावर आपला दावा करणार नाहीत.
- 27) **दोषी करणार अन्य दलांचे विरुद्ध कार्यवाही**
क) संबंधित प्राधिकारी द्वारा निर्णयाचे अनुसार दोष करणार सदस्य, एक्सचेंज, कसूर समिति, निवेशक संरक्षण कोष किंवा याप्रकारचे अन्य संस्था देयकाची वसूलीचे प्रयोजनासाठी कसूर करणार सदस्याचे विरुद्ध उचित कार्यवाही (घेण्यासाठी दावेदार होतील किंतू कुठलीही संपत्ति किंवा त्याचे एक हिस्से याची विक्री) सहित पडल उचलण्यात येईल.
ख) दोष करणार तथा डिफाल्टर यांचे देणेवाले सुध्दा उप नियम (27) च्या संबंधित ह्या प्रकारची कार्यवाही करण्याचे प्रयोजनाठी आपले वकीलांचे रूपात समजावत येईल.

कसूर समिति यांचे रक्कम भरणे

- 28) जर कुठलाही सदस्य डिफाल्टर यांचे विरुद्ध कायदेशीर तक्रार न्यायालया मध्ये कुठलीही कार्यवाही करण्यात येते, त्याचे डिफाल्टर घोषित करण्याचे अगोदर, उप नियम, नियम आणि विनिमय याचे नियमांचे अधीन, आणि डिक्ली प्राप्त करत असल्यास तथा धन वसूली करत असल्यास, पुन्हा तो डिफाल्टर समितिच्या संबंधित प्राधिकारी द्वारा निर्धारित ह्या प्रकारच्या रक्कम भरणा करतील.
- 29) ह्या अध्यायाचे प्रयोजनासाठी दोषी समिति ही एक समिति आहे जे वेळोवेळी निदेशक मंडळ स्थापन करण्यात येईल.
- 30) ह्या अध्यायाचे जिथे कुठेही प्रतिभूतिया कंपनी आपतिसाठी दोषी करणाराच्या विरुद्ध हस्ताक्षरामध्ये फरक किंवा अंतर किंवा अन्यथा दाखल करण्यात येईल, एक्सचेंज स्वतः संतुष्ट करण्यासाठी प्राप्त सदस्याने प्राप्त सदस्य / प्राप्त सदस्याचे घटकाचे लाभासाठी तो स्वतःच्या नावात प्रतिभूतियाचे अधिग्रहण करतील. एक्सचेंजमध्ये प्रकारे पैसे भरल्यावर हस्तांतरण करण्याची प्रतिभूतिय पूर्ण करतील.
- 31) ट्रेडिंग सदस्य च्या थकबाकी साठी क्लियरिंग सदस्य जबाबदार
क्लियरिंग सदस्य, टे^aडींग सदस्य निलंबित किंवा कसूर करणार घोषित करून सुध्दा, समाशोधन सदस्य, जे या पध्दतीच्या व्यापाराचे सदस्याचे टे^aडॉ / ठेके स्पष्ट करण्याचे दियित्वाला पूर्ण करण्यासाठी सहमत झाले असतील, ते संबंधित प्राधिकारी द्वारा निर्दिष्ट एक्सचेंजवर केलेला व्यवहार / देवाण घेवाणीतून उत्पन्न दोषी करणार व्यापारी सदस्याचे देवाण आणि कुठल्याही अन्य उत्तरदायी असतील.
- 32) **दोष करणार्या सदस्याची संपत्तिवर आरोपः**
उप नियम, नियम आणि विनिमय यांचे अंतर्गत डिफाल्टर यांची देवाणी/ दायित्व याला संतुष्ट करण्याचे उद्देश्यासाठी, एक्सचेंजला दोषी करणार सदस्याचे सर्व परिसंपत्तियवर प्रथम चार्ज मारण्यात येईल.

प्रकरण 15

निवेशक संरक्षण कोष

1. निवेशक संरक्षण कोष (ट्रस्ट) ला कुणीही व्यक्ति / संस्था द्वारा योगदान केलेले पैसा / धन वेळोवेळी संबंधित प्राधिकारी द्वारा किंवा सेबी निर्देशित द्वारा निश्चित करण्यात येईल.
2. ट्रस्टमधील विविध धन पूर्णत्वाचे आणि पूर्ण पध्तीने ट्रस्टला अधिकारी आहे आणि न्यायिक द्वारा वेळोवेळी सेबी द्वारा जारी परिपत्र, ट्रस्ट डीड आणि त्याचे अधीन बनवण्यात आलेले नियमांचे अनुसार निकाली काढण्यात येतील.
3. एक सदस्य डिफाल्टर याच्या रूपात घोषणेच्या, एक्सचेंज व्यापक प्रचलनाबरोबर कमीत कमी एक राष्ट्रीय इंग्रजी दैनिकाचे सर्व संस्करणंात आणि विस्तृत संचलनाचे कमीत कमी एक क्षेत्रीय भाषा दैनिकात एक नोटिस प्रकाशित करण्यात येईल. जिसमें प्रकाशित केल्यापासून कमीत कमी 3 महीन्यांच्या एक तारीख ला निर्दिष्ट करण्यात येईल, ह्या काळा मध्ये सादर करण्यासाठी नोटिसमधील निर्दिष्ट दोषी करणाराच्या संबंधी दावा निवेशक द्वारा करण्यात येईल.
4. एक्सचेंजला दोष माफीसाठी दावालिखित रूपात सदर नोटिसमध्ये निर्दिष्ट तारीखेच्या दिवशी किंवा त्या आधि करण्यात येईल अन्यथा ट्रस्टद्वारा वगळ्यात येईल. एक्सचेंज दोष समिति द्वारा निर्धारित रूपात प्रक्रिया करण्यासाठी त्याचे अनुसार दावे निकाली काढण्यात येतील.
5. निवेशक द्वारा केलेल्या एक दाव्याच्या संदर्भात एक वेळा एक्सचेंज ट्रस्टला आपली शिफारीस सुपूर्द करतील, पुन्हा आपला फंड रक्कम भरण्यासाठी ही अनुमति देण्याबरोबर ह्या दाव्याच निकाल केवळ ट्रस्टचे एकमात्र आणि पूर्ण विवेकाचे निर्धारण होईल.
6. निवेशकांचे वेगवेगळे दाव किंवा अन्य पात्रता संबंधीत ट्रस्ट दोषी समितिचा सल्ला प्राप्त करतील.
7. एक्सचेंज ट्रस्टला प्रशासनिक सहायता प्रसंस्कारण आणि निवेशक दावे निकाली काढण्याची सुविधा प्रदान करण्यासाठी व्यवस्था करू शकतात.

प्रकरण 16

कोर सेटलमेंट गारंटी फंड

- 1) कोर सेटलमेंट गारंटी फंडचा अर्थ आहे की सेबी द्वारा निर्धारित मुद्यां यांचे अनुसार एक्सचेंज मंचावर कार्यान्वीत ट्रेड यांचे निकालाची गारंटीसाठी समाशोधन मंडळाद्वारा एक कोषाची स्थापना आणि
- 2) कोर सेटलमेंट गारंटी फंड तयार करणे, रखरखाव और उपयोगाचे मानदंड, प्रक्रिया, नियम आणि अटीचे समाशोधन मंडळाच्या उपनियमांच्या बरोबरप्रावधानांचे अनुसार करण्यात येईल.
- 3) एक्सचेंज आणि समाशोधन मंडळ यांच्या मध्ये सहमतिच्या अनुसार आहे आणि/ या सेबी द्वारा निर्दिष्ट अनुसार एक्सचेंज कोर तडजोड गारंटी फंड करण्यासाठी या प्रकारची रक्कमेचा वापर करू शकतील.
- 4) एक्सचेंज क्षेत्रीय स्टाक एक्सचेंज यांचे सदस्य द्वारा एक्सचेंजच्या मंचावर करण्यात आलेला वास्तविक देवाण घेवाण पूर्ण करण्याची गारंटी याचे प्रयोजनासाठी क्लियरिंग कारपोरेशनाबरोबर उपयुक्त व्यवस्थेमध्ये प्रवेश करतील, बशर्ते एक्सचेंज असे क्षेत्रीय स्टाकच्या बरोबर व्यवस्थेमध्ये प्रवेश केला आहे बाजार आणि कोर सेटलमेंट गारंटी फंडातून अशा प्रकारची रक्कम सेबी द्वारा निर्देशित केलेली असेल.

5. एक्सचेंज द्वारा कोर सेटलमेंट गारंटी फंडासाठी योगदान, निम्नलिखित एक्सचेंजला परत देण्यात येईल.

- * समाशोधन मंडळाची सेवांची समापन
- * एक्सचेंज द्वारा एक खंडाचे समापन
- * एक शेयर बाजाराच्या रूपात गतिविधियांचे समापन
- * कुठलीही अन्य परिस्थितीमध्ये जे एक्सचेंजच्या अनुसार, एक्सचेंज आणि समाशोधन मंडळ लाभ घेणारे यां मध्ये व्यवस्था प्रदान करीत असतील.

प्रकरण 17

विविध

1. प्रतिभूतिमध्ये एक निष्पक्ष आणि अर्दली बाजाराच्या हितासाठी उचित समजतील या ह्या प्रकारे एक्सचेंज वर कारोबार करण्यासाठी अनुमति किंवा एक्सचेंजवर लिस्टिंग आणि सौदयासाठी सर्वकार्य एक किंवा अधिक प्रतिभूतिवर प्रतिबंध लावण्यासाठी मजबूत करण्यात येईल. ह्या प्रकारचे प्रतिबंधकाची प्रभावशीलता दरम्यान, कुठलाही ट्रेडिंग सदस्य ह्या प्रकारे प्रतिबंधकाचे उल्लंघनात कुठलेही सौदयात सामील होणार नाहीत.
2. संबंधित प्राधिकारी यांना जरूरी/ निर्देश / आदेश / निरीक्षण कुठल्याही उप नियम, नियम किंवा नियमंचे आवश्यकताच्या अनुरूपत कुठलीही असफलता किंवा ह्या प्रकारे उप नियम, नियम किंवा नियम यांचे उल्लंघनाच्या रूपात संबंधित प्राधिकारी द्वारा कारवाई करण्यात येईल.
3. एक्सचेंजचे कुशल संचालनासाठी हानिकारक इनसाइडर ट्रेडिंग, अधिग्रहण आणि अन्य प्रकारची माहिती / रिवाज यांच्या संबंधी भारतीय प्रतिभूति तसेच विनिमय बोर्ड आणि संबंधित प्राधिकारी यांना सूचित करणे हे सदस्याचे कर्तव्य आहे.
4. एक्सचेंजला वाढवीणे सहायता, विनियमित करणे, प्रबंध आणि विनिमय याच्या संचालनात, क्लीयरिंग आणि सेटलमेंट याची व्यवस्थेच्या संबंधी संबंधित प्राधिकारी द्वारा निर्धारित नियमात प्रदानाच्या रूपात अन्यथा विशेष रूपात, एक्सचेंजला कुठलेही दायित्व खर्च करू नये.
5. प्रवर्तमान कायदा अंतर्गत एक्सचेंजला जारी निर्देशाचा पालन साठी कोणत्याही संदर्भात निष्ठापूर्वक केलेला असेल किंवा करणार कार्य साठी एक्सचेंजचे किंवा संबंधित प्राधिकारी विरुद्ध कुठला दावा, वाद अभियोजन किंवा अन्य विविध कार्यवाही एक्सचेंज किंवा कुठल्याही अधिकृत व्यक्ति यांच्या विरुद्ध अपील करू शकणार नाही.
6. सभी रिकार्ड, दस्तावेज, डेटा, सूचना, कार्यवाही, मिनट, एक्सचेंजचे गोपनीय राहतील आणि एक्सचेंज सक्षम न्यायालय, प्राधिकर किंवा कुणीही अन्य सक्षम प्राधिकारी यांचे एक आदेश यांचे तहत आव्हानाला सोडून सुध्दा पक्षकार किंवा व्यक्तिला स्पष्टीकरण देणे आवश्यक असणार नाही.

7. सेविंग क्लोज

ह्या नियम, उपनियम आणि विनियम (नवीन नियम, उपनियम आणि विनियम) याला प्रभावित करणार नाहीत जे नियम, उप-नियम आणि विनियम कुठलेही सौदे आणि / किंवा अनुबंध, अधिकार

आणि दायित्व उपार्जित आणि उत्पन्नाच्या संबंधी अस्तित्वात असतील कारवाई / एस. निर्णय / एस, अनुशासनात्मक कार्यवाही सुरु करून त्याचा निर्णय घेण्यात येईल किंवा कुठलीही कार्यवाही प्रलंबीत असल्यास आणि / किंवा निर्णय घेतला असेल त्याच्या अधीन बनवावे आणि ह्या प्रकारच्या सर्व प्रकरणात पूर्वीचे जुने नियम, उपनियम आणि नियम यांच्या अंतर्गत नियंत्रित करण्यात येतील.

सर्व सौदे आणि/ किंवा अनुबंधकामध्ये प्रवेश केला आणि/ किंवा नवीन नियमांच्या नंतर ते बाद करण्यात येतील, उपनियम आणि विनियम लागू होतील आणि अधिकार कर्तव्य, दायित्व, कारवाई, अनुसार तेथे उत्पन्न होणारी कार्यवाहीच्या अधीन राहिल आणि त्याचे अनुसार नियंत्रित करण्याबरोबर सर्व प्रकरणात नवीन नियम, उपनियम तसेच विनियम यांचे नियम आणि परिपत्र / वेळोवेळी एक्सचेंज / संबंधित प्राधिकारी द्वारा लागू करण्यात आलेले निर्देश यांचे अनुसार राहतील.

8. स्पष्टीकरण प्रदान करण्यासाठीचे अधिकार:

जुने नियम, उपनियम, विनियम आणि नवीन नियम, उपनियम आणि विनियमांचे अंतर्गत एक संघर्ष यांचे प्रकरणात जुने नियम, उपनियम आणि विनियम किंवा नवीन नियम, उप नियम आणि विनियम यांचे प्रावधानांचे लागू करण्यात किंवा कुठलीही अडचण याचे प्रकरणात, एक्सचेंज विज, स्पष्टीकरण प्रदान करण्यासाठी अगर स्थिती यांची मागणी आणि ह्या प्रकारचे स्पष्टीकरणाचे अंतिम आणि सर्व व्यक्तिवर बंधनकारक राहिल.

9. जुने नियम, उपनियम आणि विनियमन यांचे प्रावधानाचे संदर्भ:

अस्तित्वात आलेले नवीन नियम, उपनियम आणि विनियमावर जुने नियम, उपनियम आणि यांचे प्रावधानासाठी कुठलाही संदर्भ, प्रावधानाचा उल्लेख करण्याचे स्वरूपात उप नियम, नियम आणि नियमात प्रदान करण्यात येईल.

बी एस ई लिमिटेड साठी

Sd/-

शैलेश जैन

असिस्टंट जनरल मॅनेजर

ठिकाण: मुंबई

नोंदणीकृत पत्ता:

बी एस ई लिमिटेड, २५ व मजला पी जे टॉवर्स, दलाल स्ट्रीट, मुंबई ४०० ००१

कॉर्पोरेट इडेंटिफिकेशन क्र: U67120MH2005PLC155188

टीप :

मराठी भाषांतरातील उपविधी आणि इंग्रजी भाषांतरातील उपविधी मध्ये कोणतीही विसंगती आढळल्यास इंग्रजी भाषेतील उपविधी ग्राह्य धरले जातील

sd/-

प्राजक्ता पोवळे

कंपनी सचिव आणि अनुपालन अधिकारी

झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण

अधिसूचना

क्रमांक झोपुप्रा/उजि/मुंश/३ क/स्वप्नपूर्ती/२०१७/८१

ज्याअर्थी, महाराष्ट्र झोपडपट्टी (सुधारणा, निर्मूलन व पुनर्विकास) अधिनियम, १९७१ चे कलम ३-ब च्या पोट-कलम (३) अनुसार झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाने झोपडपट्टी पुनर्वसन योजना तयार करून दिनांक ९ एप्रिल १९९८ रोजी राजपत्रात प्रसिद्ध केली आहे ;

ज्याअर्थी, महाराष्ट्र झोपडपट्टी (सुधारणा, निर्मूलन व पुनर्विकास) अधिनियम, १९७१ चे कलम ३(क), उप-कलम (१) अनुसार “झोपडपट्टी पुनर्वसन क्षेत्र” घोषित करण्याचे अधिकार मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांना आहेत ;

ज्याअर्थी, महाराष्ट्र झोपडपट्टी (सुधारणा, निर्मूलन व पुनर्विकास) कलम ३(क) (१) नुसार जाहीर नोटीस दिनांक २७ डिसेंबर २०१६ रोजी दै. सकाळ या मराठी वृत्तपत्रात व दै. मिड-डे या इंग्रजी वृत्तपत्रात प्रसिद्ध केली असता कोणतीही हरकत प्राधिकरणाकडे प्राप्त झालेली नाही.

त्याअर्थी, उक्त कलम ३(क) चे उप-कलम (१) मधील शक्तीचा वापर करून मी, खालीलप्रमाणे अनुसूचीमध्ये दर्शविलेले क्षेत्र “झोपडपट्टी पुनर्वसन क्षेत्र” म्हणून याद्वारे घोषित करित आहे. सदरचे क्षेत्र बृहन्मुंबई विकास नियंत्रण नियमावली, १९९१ चे ३३ (१०) अन्वये झोपडपट्टी पुनर्वसन योजना दाखल करण्यास पात्र आहे :—

अनुसूची

अनु- क्रमांक	गावाचे नाव व भूकर क्र.	मिळकत पत्रिकेनुसार क्षेत्र (चौ.मी.)	“झोपडपट्टी पुनर्वसन क्षेत्र” म्हणून जाहीर केलेले क्षेत्र (चौ.मी.)	चतुःसीमा			
				पूर्व	पश्चिम	उत्तर	दक्षिण
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)
१	लोअर परेल न.भू.क्र. ८३९	१७८३.३६	१७८३.३६	८४२	१/८४०, २/८४०	८४१	१/८३७ व बालाशेठ मधुकर मार्ग
एकूण क्षेत्र		१७८३.३६ चौ. मी	१७८३.३६ चौ. मी				

प्रशासकीय इमारत, प्रा. अनंत काणेकर मार्ग,
बांद्रा (पूर्व), मुंबई ४०० ०५१,
दिनांक २४ जानेवारी २०१७.

विश्वास पाटील,
मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण.

SLUM REHABILITATION AUTHORITY

NOTIFICATION

No. SRA/DY/City/3C/Swapnapurti/2017/81

Whereas, the Slum Rehabilitation Authority has formed Slum Rehabilitation Scheme under the provision of section 3-B (3) of Maharashtra Slum Area (Improvement, Clearance and Redevelopment) Act, 1971 and published in *Gazette* on 9th April 1998. Therefore any objection related to this matter not received in Slum Rehabilitation Authority;

Whereas, in view of the provision of Section 3C(1) of the Maharashtra Slum Area (Improvement, Clearance and Redevelopment) Act, 1971 the Chief Executive Officer, Slum Rehabilitation Authority is empowered to declare any area as "Slum Rehabilitation Area".

Whereas, in view of the provision of Section 3C(1) of the Maharashtra Slum Area (Improvement, Clearance and Redevelopment) Act, the public Notice dated 21st December 2016 published on 29th December 2016 in the daily Marathi News Paper (Sakal) and an English News Paper (Mid-day), to which objection has not been received by the Slum Rehabilitation Authority.

Therefore, in view of the said provision of Section 3C(1) of the Maharashtra Slum Area (Improvement, Clearance and Redevelopment) Act, 1971. I, undersigned, is hereby declare the area shown in Schedule as "Slum Rehabilitation Area". Now the said area is open to submit Scheme of Slum Rehabilitation as per Regulation 33(10) of Development Control Regulation, 1991 of Greater Mumbai :—

Schedule

Sr. No.	Village and C.S. No.	Area as per property card (Sq. mtr.)	Area declared as "Slum Rehabilitation Area" (Sq. mtr.)	Boundaries of S. R.			
				East	West	North	South
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	Lower Parel Division CS. No. 839	1783.36	1783.36	CS No. 842	1/840, 2/840	841	1/837 and Balaseth Madhurkar Marg
Total Area		1783.36 Sq. Mt.	1783.36 Sq. Mt.				

Administrative Building,
Prof. Anant Kanekar Marg,
Bandra (E.), Mumbai 400 051,
dated 24th January 2017.

VISHWAS PATIL,
Chief Executive Officer,
Slum Rehabilitation Authority.

झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण

अधिसूचना

क्रमांक झोपुप्रा/उजि/मुंश/३ क/स्वप्नपूर्ती/२०१७/८२

ज्याअर्थी, महाराष्ट्र झोपडपट्टी (सुधारणा, निर्मूलन व पुनर्विकास) अधिनियम, १९७१ चे कलम ३-ब च्या पोट-कलम (३) अनुसार झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाने झोपडपट्टी पुनर्वसन योजना तयार करून दिनांक ९ एप्रिल १९९८ रोजी राजपत्रात प्रसिद्ध केली आहे. तथापि या बाबतीत कोणत्याही प्रकारची हरकती झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाकडे प्राप्त झालेल्या नाहीत ;

ज्याअर्थी, महाराष्ट्र झोपडपट्टी (सुधारणा, निर्मूलन व पुनर्विकास) अधिनियम, १९७१ चे कलम ३(क), उप-कलम (१) अनुसार “ झोपडपट्टी पुनर्वसन क्षेत्र ” घोषित करण्याचे अधिकार मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांना आहेत.

त्याअर्थी, उक्त कलम ३(क) चे उप-कलम (१) मधील शक्तीचा वापर करून मी, खालीलप्रमाणे अनुसूचीमध्ये दर्शविलेले क्षेत्र “ झोपडपट्टी पुनर्वसन क्षेत्र ” म्हणून याद्वारे घोषित करीत आहे. सदरचे क्षेत्र बृहन्मुंबई विकास नियंत्रण नियमावली, १९९१ चे ३३ (१०) अन्वये झोपडपट्टी पुनर्वसन योजना दाखल करण्यास पात्र आहे :—

अनुसूची

अनु- क्रमांक	गावाचे नाव व भूकर क्र.	मिळकत पत्रिकेनुसार क्षेत्र (चौ.मी.)	“ झोपडपट्टी पुनर्वसन क्षेत्र ” म्हणून जाहीर केलेले क्षेत्र (चौ.मी.)	चतुःसीमा			
				पूर्व	पश्चिम	उत्तर	दक्षिण
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)
१	लोअर परेल न.भु.क्र. ८३८	२५४३.५०	५९८.८५	८३९	५३८ पार्ट व सेनापती बापट मार्ग	८३९, २/८४०	८३८ व बालाशेठ मधुरकर मार्ग
एकूण क्षेत्र		२५४३.५० चौ.मी.	५९८.८५ चौ.मी.				

प्रशासकीय इमारत, प्रा. अनंत काणेकर मार्ग,
वांद्रे (पूर्व), मुंबई ४०० ०५१,
दिनांक २४ जानेवारी २०१७.

विश्वास पाटील,
मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण.

SLUM REHABILITATION AUTHORITY

NOTIFICATION

No. SRA/DY/City/3C/Swapnapurti/2017/82

Whereas, the Slum Rehabilitation Authority has formed Slum Rehabilitation Scheme under the provision of section 3-B (3) of Maharashtra Slum Area (Improvement, Clearance and Redevelopment) Act, 1971 and published in *Gazette* on 9th April 1998. Therefore any objection related to this matter not received in Slum Rehabilitation Authority;

Whereas, in view of the provision of Section 3C(1) of the Maharashtra Slum Area (Improvement, Clearance and Redevelopment) Act, 1971 the Chief Executive Officer, Slum Rehabilitation Authority is empowered to declare any area as "Slum Rehabilitation Area".

Whereas, in view of the provision of Section 3C(1) of the Maharashtra Slum Area (Improvement, Clearance and Redevelopment) Act, the public Notice dated 21st December 2016 published on 29th December 2016 in the daily Marathi News Paper (Sakal) and an English News Paper (Mid-day), to which objection has not been received by the Slum Rehabilitation Authority.

Therefore, in view of the said provision of Section 3C(1) of the Maharashtra Slum Area (Improvement, Clearance and Redevelopment) Act, 1971. I, undersigned, is hereby declare the area shown in Schedule as "Slum Rehabilitation Area". Now the said area is open to submit Scheme of Slum Rehabilitation as per Regulation 33(10) of Development Control Regulation, 1991 of Greater Mumbai :—

Schedule

Sr. No.	Village and C.S. No.	Area as per property card (Sq. mtr.)	Area declared as "Slum Rehabilitation Area" (Sq. mtr.)	Boundaries of S. R.			
				East	West	North	South
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	Lower Parel Division CS. No. 838	2543.50	598.85	839	538 pt and Senapti Bapat Marg	839, 2/840	838 and Balaseth Madhurkar Marg
Total Area		2543.50 Sq. Mt.	598.85 Sq. Mt.				

Administrative Building,
Prof. Anant Kanekar Marg,
Bandra (E.), Mumbai 400 051,
dated the 24th January 2017.

VISHWAS PATIL,
Chief Executive Officer,
Slum Rehabilitation Authority.

Serial No. M-1730

IN THE HIGH COURT OF JUDICATURE AT BOMBAY

ORDINARY ORIGINAL CIVIL JURISDICTION

COMPANY PETITION No. 775 OF 2015

In the matter of Section 433(e) & (f) and 434 of the
Companies Act, 1956 ;

And

In the matter of winding up of M/S. Euro-Solo
Energy Systems Private Limited, a company
incorporated under the provisions of Companies
Act, 1956 and having its registered office at Euro
House, CTS No. 1406, A25/6 Chincholi Bunder
Road, Behind Inorbit Mall, Malad (West),
Mumbai 400 064.

CIN No.U31400MH2004PTC149319

Ms. Nipa Gagan Mangat
Of Mumbai, Indian inhabitant,
Having her address at 201-C
Marathon Innova, G. K. Marg,
Lower Parel (W.), Mumbai 400 013
Through her constituted attorney
Mr. Manikchandra Gupta

.... *Petitioner.*

Advertisement of Petition

A Petition for winding up of the abovenamed company was presented 11th May 2015 by the Petitioners abovenamed, creditors of the company and the said Petition was admitted on 6th April 2017 and the same is now fixed for hearing before the company judge on 19th June 2017.

Any person(s)/Creditor or Contributory desirous of supporting or opposing the said Petition, should send to the Petitioner or its Advocates at their Office Address mentioned hereunder a Notice of his intention signed by him or his Advocate with full name and address, so as to reach the Petitioner or his Advocates mentioned herein under not later than Five days before the date fixed for hearing of the Petition and appear at the hearing for the purpose in person or by his Advocate.

A copy of the Petition will be furnished by the Petitioner's Advocate to any Creditor or contributory on payment of the prescribed charges for the same.

Any affidavit intended to be used in opposition and/or in support to the Petition, should be filed in Court and a copy thereof served on the Petitioner's Advocate, not less than five days before the date fixed for hearing.

Dated this 20th day of April, 2017.

45, M.P.Shetty Marg,

1st Floor, Fort,

Mumbai 400 001.

For M/s. Khona & Kayser,

Partner,

Advocates for the Petitioner.

Serial No. M-1731

Public Notice

To whomsoever it may concern

This is to inform the general public that following share certificates of Pfizers Limited, Pfizer Centre, Patel Estate, Patel Estate Road, off. Jogeshwari West, Mumbai 400 102. Registered in the names of the following share holders have been lost by the registered holders.

Folio	Name of Holders	Certificate	Distinctive No.	No. of shares
P00066638	Shri Neguib Yahya Kachwalla & Smt. Nilofur Yahya Kachwalla	9256	2298591-2298600	10
		113532	6584009-6584058	50
		134083	10214389-10214413	25
		200372	3547833-3547860	28
		99123793	2892716-2892720	5
		99128812	2510231-2510240	10
			Total	128

The public are hereby cautioned against purchasing or dealing in any way with the above referred share certificates.

Any person(s) has/have any claim in respect to the said share certificates should lodge such claim with the company or it's registrar and transfer agents Karvy Computershare Pvt. Ltd., Karvy Selenium Tower B, Plot No 31-32, Gacibowli, Financial District, Hyderabad 500 032, within 15 days of publication of this notice, after which no claim will be entertained and the company may proceed to issue duplicate share Certificates to the registered holders.

NEGUIB YAHYA KACHWALLA &
NILOFUR YAHYA KACHWALLA.

Place : Mumbai,

Date: 24th April 2017.

Serial No. M-1732

IN THE HIGH COURT OF JUDICATURE AT BOMBAY

ORDINARY ORIGINAL JURISDICTION

COMPANY PETITION No. 434 OF 2015

In the matter of section 433(e), & (f) and 434 of the
Companies Act, 1956.

And

In the matter of PSL Limited, a Company
incorporated under the provisions of the
Companies Act, 1956, having its registered Office
at Kachigam, Daman, Union Territory of Daman
and Diu 396 210 and having

CIN L67120DD1987PLC002395.

JOTUN INDIA PRIVATE LIMITED

A Company incorporated under the
Provisions of the Companies Act, 1956,
and having its registered Office at
Fulcrum, 'A' Wing, 601(II)/602, Next to
Hyatt Regency, Sahar Road,
Andheri (East), Mumbai 400 099.

.... *Petitioners.*

Advertisement of Petition

A Petition for winding up of the abovenamed Company was presented on 10th March 2015 by the Petitioner abovenamed, creditor of the company and the said Petition was admitted on 9th March 2017 by an order passed by Hon'ble Justice R. D. Dhanuka in the captioned Petition, and the same is now fixed for hearing before the Company Judge on 4th May 2017 at 11-00 a.m. or soon thereafter.

Any person(s)/Creditor or Contributory desirous of supporting or opposing the captioned Petition, should send to the Petitioner or his Advocate, at his office address mentioned hereunder, a Notice of his intention signed by him or his advocate with full name and address, so as to reach the Petitioner or his Advocate mentioned hereunder, not later than five (5) days before the fixed date for hearing of the captioned Petition and appear at the hearing for the purpose in person or by his Advocate.

A copy of the captioned Petition will be furnished by the Petitioner's Advocate to any creditor or contributory on payment of the prescribed charges for the same.

Any affidavit intended to be used in opposition and/or in support to the captioned Petition, should be filed in Court and a copy thereof served on the Petitioner's Advocate, not less than five (5) days before the date fixed for hearing.

Dated this 17th day of April 2017.

One Indiabulls Centre,
14th Floor, Tower One,
Elphinstone Road,
Mumbai 400 013.

For Trilegal,
Advocates for the Petitioner.

Serial No. M-1733

IN THE HIGH COURT OF JUDICATURE AT BOMBAY

ORDINARY ORIGINAL CIVIL JURISDICTION

COMPANY PETITION No. 871 OF 2014

In the matter of Companies Act, 1956.

AND

In the matter of Doshion Water Solutions Pvt. Ltd.
having its registered office at Office No. 3, 2nd
Floor, A Wing, Godrej Coliseum, Eastern Express
Highway, B/h Everard Nagar, Sion (W.),
Mumbai – MH 400 022 IN

AND

In the matter of Section 433 and 434 of the
Companies Act, 1956;

Rishabh Metals & Chemicals Pvt. Ltd.

A company registered under the
Companies Act, 1956, having its registered
office at 4th Floor, Eros Theatre Bldg.,
J. T. Road, Churchgate, Mumbai 400 020.

.... *Petitioners.*

Advertisement of Petition

Notice is hereby given that a petition for the winding up of the above named company, by the Hon'ble High Court at Bombay was presented to the said court on 11.06.2014 by the Petitioner above named and the said Petition stand admitted in pursuance of the court's order dated 16.03.2017 and the same is now directed to be heard before the Court on 03.05.2017 at 11 a.m. or soon thereafter.

Any Creditor, Contributory person or desirous of supporting or opposing the making of the Order on the said Petition, should send to the Petitioner's Advocate at his office address mentioned hereunder, a notice of his intention signed by him or his Advocate with his full name, address so as to reach the Petitioner's Advocate not later than five days before the date fixed for hearing of the Petition and appear at the hearing for the purpose in person or by his Advocate.

A copy of the Petition will be furnished by the Petitioner's Advocate to any Creditor or contributory on payment of the prescribe charges for the same.

Any affidavit intended to be used in opposition to the Petition should be filed in Court and a copy thereof shall be served on the Petitioner's Advocate, not less than five days before for the date fixed for hearing.

Mumbai,

Dated this 21st day of April 2017.

VEDCHETAN PATIL,

Partner,
Advocate for the Petitioner.

201, 2nd Floor, Banu Mansion,

Nadirshaw Sukhiya Street,

Fort, Mumbai – 400 001.

Mob – 9967644532.

Serial No. M-1734

Notice

TATA CHEMICALS LIMITED

REGD OFFICE: BOMBAY HOUSE 24 HOMI MODY STREET MUMBAI – 400 001

Notice is hereby given that certificate(s) for the under mentioned securities of the Company has/have been lost/misplaced and the holder of the said securities/applicant has applied to the Company to issue duplicate certificate(s).

Any person who has a claim in respect of the said securities should lodge such claim with the company at its Registered office within 15 days from this date, else the Company will proceed to issue duplicate certificate(s) without further intimation.

Name of the Holder	Kind of Securities and Face Value	No. of Securities	Distinctive Nos.
Anuradha S Shinde	Equity shares of Rs.10/-	100	180419901 - 9950 180560478 - 0527

Place : Mumbai,

Date : 21st April 2017.

ANURADHA S SHINDE.

Serial No. M-1735

Notice

BAYER CROPSCIENCE LIMITED

REGD OFFICE: BAYER HOUSE, CENTRAL AVENUE, HIRANANDANI ESTATE,
THANE (W) - 400 607

Notice is hereby given that the certificates for the under mentioned securities of the Company have been lost/misplaced and the holders of the said securities/applicants have applied to the Company to issue duplicate certificates.

Any person who has a claim in respect of the said securities should lodge such claim with the company at its Registered office within 15 days from this date, else the Company will proceed to issue duplicate certificates without further intimation.

Name of the Holder	Kind of Securities and Face Value	No. of Securities	Distinctive Nos.
Arvind Hari Desai & Anjali Arvind Desai	Equity shares of Rs.10/- each	200	60341-60540
Arvind Hari Desai	Equity shares of Rs..10/- each	20	55791-55810

Place : Dombivli West,

Date : 21st April 2017.

ARVIND HARI DESAI &
ANJALI ARVIND DESAI.

Serial No. M-1736

Notice

SIYARAM SILK MILLS LIMITED

**REGD OFFICE: H-3/2, MIDC, A-ROAD,TARAPUR, BOISAR, PALGHAR - 401506,
MAHARASHTRA**

Notice is hereby given that certificates for the under mentioned securities of the Company have been lost/mislaidd and the holder(s) of the said securities/applicant(s) has/have applied to the Company to issue duplicate certificates.

Any person who has a claim in respect of the said securities should lodge such claim with the company at its Registered office within 15 days from this date, else the Company will proceed to issue duplicate certificates without further intimation.

Name of the Holders	Kind of Securities and Face Value	No. of Securities	Distinctive Nos.
Vasant Odhavji Sanghvi (Deceased) & Sudha Vasant Sanghvi	Equity shares of Rs.10/- each	120	350151-200 545304-333 2562176-215

Place : Mumbai,

Date : 20th April 2017.

SUDHA VASANT SANGHVI.